

Continentur numeri
110 — 234

110 1

1661. d. 9. Martii.

Perill[ustr]is, Magnifice, et Adm[odum] R[evere]nd[e] D[omi]ne Rector.
Domine, Domine, et Patrone colendissime.

Doznawaiąc starowiecznych patrocinia Magnificorum Almae Universitatis in Academia Cracoviensi Dominorum Rectorum, w podawaniu nam industriosorum Gymnasiarcharum, ad erudiendam in honestissimis artibus iuventutem nostram Tarnoviensem, poważamy się, niski ukłon nasz Perill[ustr]i Magnificentiae suae oddawszy, usilnie uprasżać, aby nam Perill[ustr]is Magnificentia sua, ex singulari affectu, na mieysce Pana Bakałarza, iusz od nie małego czasu absentuiącego się, y tam w Krakowie sui commodi gratia, non sine detrimento discipulorum bawiącego się. Vnabilem Dominum Jurkiewicz Patricium nostrum, za Praeceptora dziatek naszych do Szkoły Tarnowskiey pozwolic raczył, ktorego my dexteritatem ingenii, vitaeq[ue] probitatem, probatam uznawaiąc, do miłey z nami conversatiey uprzeymie sobie życzymy. Czym gdy waszą prośbę naszę apud Perill[ustr]em Magnificentiam suam być uznamy, zawsze powolnemi, y życzliwemi usługami naszemi one zawdzięczać obowiązuiemy się.

Tarnoviae d. 9 Marty A. 1661.

Perill[ustr]is Magnificentiae Vestrae

Addictissimi et ad obsequia

Proconsul et Consules Tarnovienses.

Per Illri, Magnifico, et Admo Rndo
Dno Dno Adamo Roniewicz Canonico
Cathedrali Cracovien. Almae Academiae Cra
coviensis Gnali Rectori. Dno Dno
et fautori colendissimo.

XI Marcii rescripti, vobis con et desiderijs libentende

1661. 12 martii

111

3

Joannes Casimirus Dei gratia Rex Poloniae Magnus Dux Lithuaniae Russiae Prussiae Masoviae Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Livoniae Smolensciae Czerniechoviaeque; nec non Suecorum Gottorum, Vandalorumque haereditarius REX

Venerabili Sebastiano Kmecki Canonico Cracovien. Secretario Nostro Fideliter Nobis dilecto gratiam Nostram Regiam Venerabilis Fideliter Nobis dilecte. Quemadmodum multas Virtutes in Vitia degenerare; ita multa Vitia Virtutum honestatisque tegi Velamento, cum solenne esse intelligamus tum id in Urbe Cracovia Regni Nostri Metropoli frequenti multorum hominum Varij Status querimonia usurpari à Vaga et effraeni iuventute dolenter inaudimus. Inveniri siquidem tales Vagas et insolentes personas, quae postposito omnis pietatis ac literarum studio, et omni iurisdictionis metu, titulo studiosorum et Academiarum Alumnorum nomine assumpto, ac quasi habitu induto, omni nequitiae ac petulantiae dediti rapinas exerceant, cieant motus ac publicam interturbent securitatem. Qui illorum illiciti ausus ac excessus, cum et Universitatis Cracoviensis Academico nomini ingenuae et Nobili Iuventuti ignominiosa

possint inurere labem, Nostraq interest populorum tutari, et vindicare tranquillitatem, ac procurare ut altissima ubiq vigeat pax, pro qua stabilienda una cum Nostro lateri assidentibus Senatoribus et Dynastis communicamus consilia et conferimus. Consultem etiam ipsorum usu et ope omni qua ratione tantis inconvenientiis esse voluimus sicq consulimus. Quandoquidem in eos instituenda est animadversio perquam strictissima, qui talia patrare audent, id ut fiat commodissime et competentissime visum est destinari à Nobis probatis dexteritatis unum, alterum a Reverendo in Christo Patre Dño Andrea Trzebicki Episcopo Cracovien Duce Severiæ, tanquam Academiæ Cancellario, et Ordinario Cracovien ad quem scholæ de iure pertinent et tertium à Rectore eiusdem Academiæ Commissarios, quorum erit officii et muneris quolibet saltem Mense Contubernia et Bursas aliaq loca ubi suas Studiosi congregationes habere solent mansiones visitare, de Studijs eorum et moribus inquirere, eiusmodi otiosos

seu malitiosos

seu malitiosos indagare repertos Rectori aut cui de iure competit deferre ab Universitate ac ipsa Civitate et honestorum consortio relegare expellere et proscribere malos à bonis ne inficiantur Lue pestifera segregando. Et id pro Officii dexteritate probatae integritati Fidelitatis Tuae studioque indesinenti et curae singulari quo ad Nos attinet committendum esse duximus, committimusque praesentibus literis Nostris quatenus Fid: Tua Una cum reliquis duobus à parte Reverendi Episcopi Cracovien. et Rectoris destinatis Collegis suae functioni debite invigilet, et ut Nostrae expectationi et persuasioni satisfacere omnimode curet, certoque sibi polliceatur laborem eum et curam sedulam Fid: Tuae insigniter Nos gratia et gratitudine Regia pensaturos. Datum Varsaviae die XII Martij Anno Dni MDCLXI. Regnorum Nrorum Poloniae et Sueciae XIII Anno.

Joannes Casimirus Rex

Magnifice Admodum Rendi et Excellentiss. Dni
Domini Amici Obseruandissimi.

1661. 20 Martii.

W sprawie niektorey poważney, z rozkazem
JKMci Pana Naszego Miłościwego, Nego
Mego Pana y Swagra, abym conferował z
Waszmościami MMPany. w ktorey także
pisze J Pan Inowrocławski do Waszmoś-
ciow. Cokolwiek do mnie łaski y przy-
iaźni in hac materia po Waszmościach
to debita gratitudine et officiis pro-
sequi zawsze będę. iako się godzi
grato discipulo erga Magistros olim
suos, y iako obowiązanemu, nowem
obowiązkiem Przyjacielowi. Oddaiąc
się zatym łasce Waszmościow MMPanow
Dat. w Piotrkowie die. 20. Marty. 1661

WMściow MMciwych Panow

Na Kocku ma
Jegomść X. Łęczycki

Jako in Reipub. ~~[illegible]~~ odmiany, y niedostatku prosze
się taki y Mas in Academia.

uprzeime życzliwy przyjaciel
y sługa
Andrzej Przemski
Can. Lencz.

Przyjemski Kast. Łęczycki
w interesie Jurny na Dzbeach.

6

Na list y żądanie WM mego M. Pana krótki taki respons daię. W tak
poważnych sprawach deliberatie iest potrzeba. O których ledwie słyszeliśmy
raz y drugi, co z nich pendulat in bonitate nie wiemy; Rewizyi by wszystkich
trzeba radzie, et ex collationibus religiosorum Collegiorum dać responsum. Jednak
u nas ani koni ani sumptu niemasz. Łaski WM y innych Panów potrzeba, ut
providealis indigentiis; Kozłów za Lublinem, a drugie na drugim kraju świata.
Czekam tedy responsu od WM mego M. Pana y ... ut utinam bene sit.
Nam z tego nic nie przychodzi, tylko professorowi Władysławowi, przynaś kłopot
a nie mamy żadnego emolumentum, Utinam WM bene sit. WM mój M. Pan
prowidlat z mowy tej ... Wszystkie ...
Włocławskim. Łaskę et ... WM
M. Pana oddaię.

Magnifico Adm. Rendis et
Excellentiss. Dnis Dnis Rectori
Doctoribus Professoribus Toti
Collegio Almae Academiae Crac
coviensis Dnis Amicis Obs[ervandissi]mis.

3 April. 1661
od Mc. P. Przypenskiego Castel. Łęczyckie
starosty Sumy in Ichrza

1661 29 Aprilis.

Magnifice Dñe Rector
Domine Amice Obs^me.

Insistendo zwyczaiowi dawnemu Kościoła naszego Gnieźnieńskiego, prosimy WMći naszego Miłego Pana, abyś nam Subiectum qualificatum do Szkoły Gnieźnieńskiey przysłać raczył. Wczym obszerniey napisze JMX. Scholastyk Gnieźnieński do WMći naszego Miłego Pana. A my iako Universitati Cracoviensi za tę V. czynność wkożdey okaziey deesse nie będziemy chcieli: tak y temu Panu Professorowi ktory tu przyiedzie, przyiaźń naszę gotowiśmy wyswiadczać, y onego należytym Viris Academicis affectem complecti. Zalecamy przy tym powolne chęci nasze łasce WMći naszego Miłego Pana. w Gnieźnie na Capitule generalney d. 29. Aprilis. 1661.

Magnificae Dnationis Vrae

addictissimi amici

et servitores

Praelati, Canonici, totumq[ue] Capitulum Almae Ecclesiae Metropolitanae Gnesnen.

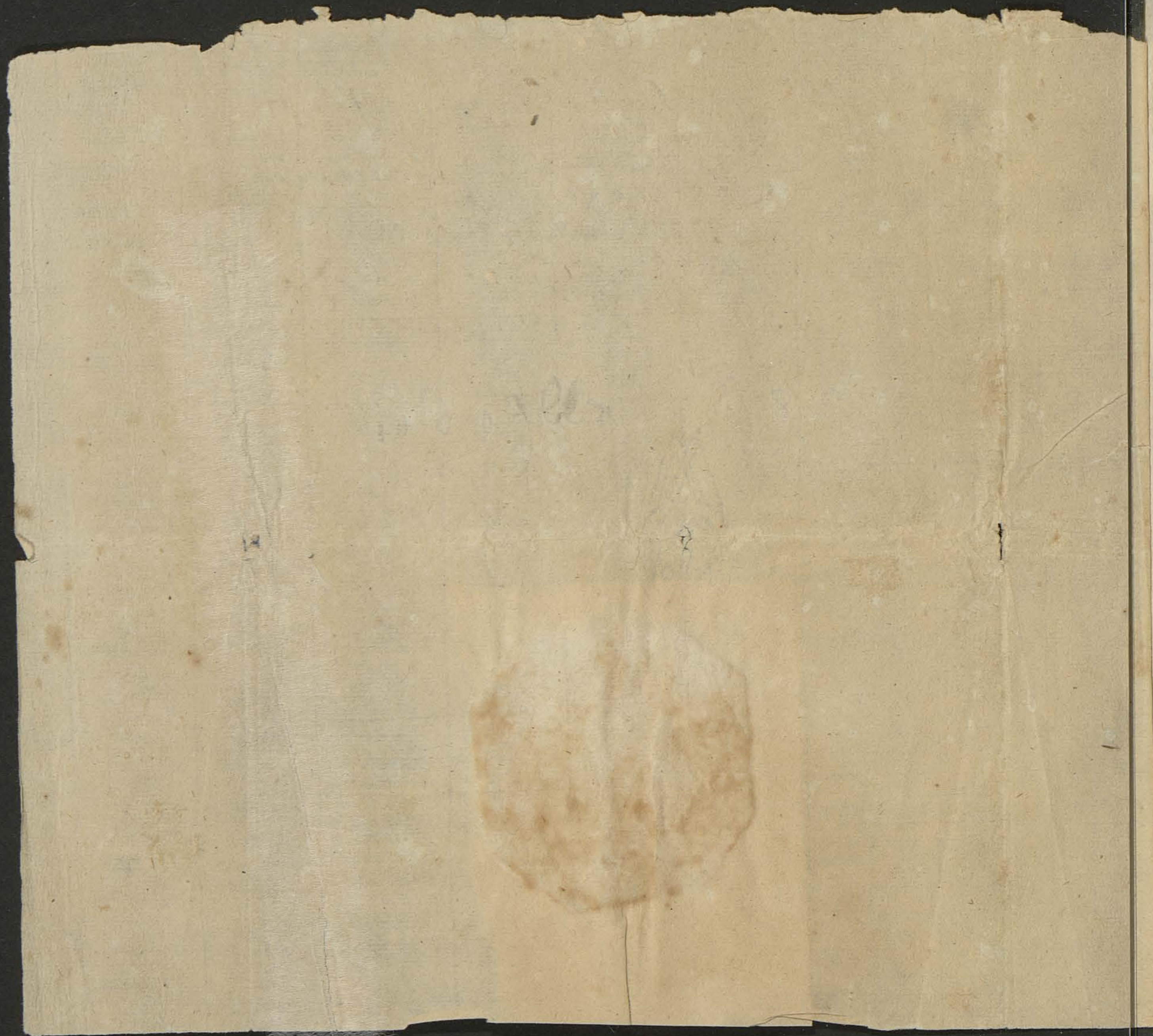
Illustres et Reverendissimi Dni Dni et Fautores colendissimi
M[illegible] do Szkoły Gnieźnieński ~~[illegible]~~ mieysca obmyślić obecnie, ~~[illegible]~~ [illegible] potrzeba aby tu [illegible] był nadstyl. Roskazanie [illegible] wypisać na [illegible] tego, Na drogę [illegible] formana obmyślić. Nas w swoiey łasce [illegible] chować [illegible] oddanemi [illegible]. Dat. [illegible]

Perillri et Adm Rndo Domino, Dno Ada
mo Roszczewic IVD. Canonico Cra
uien Almæ Academiæ Cracovien Recto
ri Vigilantissimo, Dno et amico obser
uando.

28 Juny reddit 1661.

Cracoviæ

1661. d. 2 maii

Copia listu ad [illegible] Collegii [illegible] ze Lwowa.

114

9

Clarissime et Excellme Dne
Dne et Amice Observandissime.

Od tylko czasu Valitudo albo febri repentina mnie arreptum od pisania zrachesz WM. M. Pan rozumieć, gdyż tak zwierzchnie [illegible] ku WM. M. Panu oświadczam się obserwancyą. zaprawdę nie wiem iako nam się z tego WM. M. Panu iustifikowac ze altum steterat silentium, y napisania tez mogę nie miałem od WM. M. P. responsu. życzę ia aby cum resurgente Christo resuscitatus assurgat affectus WM. M. P. ku mnie, ia wspomnieć nie mogę pozdrawiać się zechcę, y iakoby ille non fuerim revertor ad calamum [illegible] res meas ut ante. Upraszaiąc WM. M. P. uprzeymie aby WM. M. P. in memoria sui niechciał mnie repellere, a za iesze da P. Bóg occasiones bene merendi ku WM. M. P. y do zaciągnienia damnicy ku mnie inclinacyey. Życzyłem sobie wielce tego, abym był mógł przy tey wizycie moiey wysłać rescript na pisanie które do mnie ordinował I. M. X. Koszerowie ad Magistratum nostrum Leopoliens in causa erectionis novae Academiae wtymze miescie, ale dotąd rescriptum otrzymać nie mogę, częścią dla wielkich zabaw Ich Mościów in causis publicis częścią ze miny apprehendunt istey dyg odczytawszy in facie Magistratus pisanie zaraz go nie czytano, ale differowano na czas inny oczyma przy po kilka razy instancie surdis fabula. tandem gdy I. M. Pan Altemaier nadiechał, absens bywszy natenczas, dopiero opowiedziawszy de literis publicis ab Universitate nostra, a zaraz Proconsulatum obiąwszy, dał mi znać gdy frequens był Senatus gdzie przyszedszy iterum [illegible] petita moie infelicitati suae imputando, ze iussu Universitatis nie wszystko exequuię. Przyłuchowałże I. M. P. Altemaier sam wprzód powiedziawszy ze ia de Nova Academia nie słyszałem, ani ex loco meo pozwalam aby tu nowa była Academia przywodząc in commoda et absurda quae inde sequerentur, insi także per vota pomykali się wszy ad ultimum wtenze sposób iako y I. M. P. Altemaier co mnie (iako in absentia wotuiącego) gratissimum było słuchać. gdyz wszyscy szli in laudes Academ. Pabrus [illegible] in parte [illegible] fautores zaser. In hac sessione nie był I. M. P. Anczewski y I. M. P. Kraus tych miesięcy iedynie mens, zrozumiesz WM. M. P. z listu I. M. P. Wileka który ordinuie do I. M. P. Anczarskiego. daj Boże azeby in ista perseverantia in Universitatis zostawali. alec słyszałem a latere ze sa [illegible] które Ventibus adversariorum agitantur zelus y amor in Matrem nostram iakos marcescit sam tego doświadczam. życzę aby post egressum meum mógł mieć feliciorem do tey sprawy, tak tu widzę operariis primam dem iako y secunda [illegible] ... [illegible] in parte wielebyśmy się uskarżyć przyszło przed WM. M. Panem gdyby [illegible] dolor. Upraszam ia wielce WM. M. Pana aby iezeli będzie mencya de literis a Magistratu nostro raczyłeś mnie WM. M. P. excusare ze to n mea fit neglecti a remissione Ich Mościów byłem y przed pisaniem listu tego v I. M. P. Altemaiera ieszcze distulit maiac conferre cum Illustrissimo loci ordinario gdysz tu nas wszyskich [illegible] aby go certifikowac hac in causa. wszak iam sam z I. Mścią loci ordinario conferebam iako [illegible] sobie, wielce exacerbatus ze sine consensu onego y Capituli tanta accedent będzie promotorem causae WM. y na Seymie terazniejszym na który się wybiera trzeba było naszym Ich Mościom którzy tam przyszli będą, naradzić y onego sobie capture, będą et ex Magistratu posłani także, a osobliwie I. M. P. Anczarkowie [illegible] terazniejszy, który multum laborat in hac causa dobrze [illegible] conferre, da in medio efficatia. słyszałem tez ze WM. M. Pan pisał in hac causa do I. M. X. Krauze także WM. M. P. dobrze uczynił gdysz rozumieją iż to revelował I. M. P. Anczewskiemu gdzie WM. M. P. iteratis vicibus pisać gdysz et dictae prudenti mieć to trzyć et in literis ad Universitate

missis barzo się alterowali iakom widział a osobliwie gdy ad punctum przyszło antiqua Vobis scribere Dn. [illegible] y tam dalsi widziani się że to był stylus WM. A.P. idem mosl deprehendere [illegible] y ia wielce dziękuię że mnie Universitas recommendauit gratis Dominum [illegible]. day Boze aby na mnie pamiętali wszak

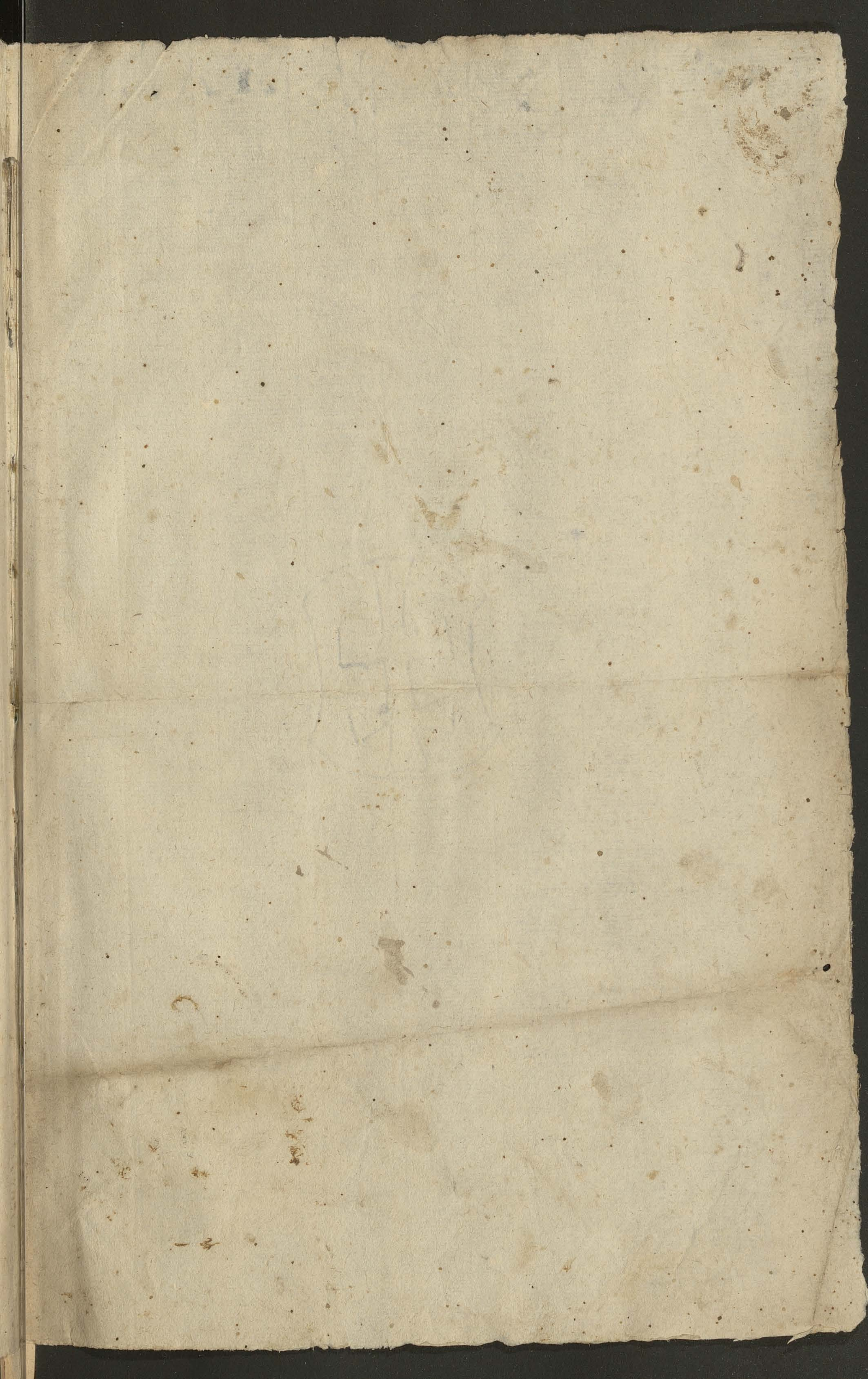
to wkrotce da się widzieć przy concurrentiey ad syndicaturam ieżeli iu mei labores accepti. damnata [illegible] dalej było tempus consumere sine ullo commodo. zaledwie victum mając honestum. ztąd pro [illegible] curowac. Boze pozdrow poto czasy y virum Academicum ad istam spartam prudentissime WM. M.P. Vczynił żes WM. A.P. [illegible] samo dobo nieczęsto zostawac sobie, [illegible] candor ille antiquus exulat może zażyc exclamatio [illegible] tempora. alec rozumiem że WM. A.P. [illegible] od Lwowa [illegible] może widzieć. Ja legenda długa WM. A.P. zabawiwszy, [illegible] przy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] veniam: wszak to amor mey y candor [illegible] pioro ku WM. [illegible] [illegible] meum corvidere. częstym pisaniem do WM. A.P. tylko [illegible] [illegible] ku sobie WM. A.P. zostawal affekcie zostaiąc.

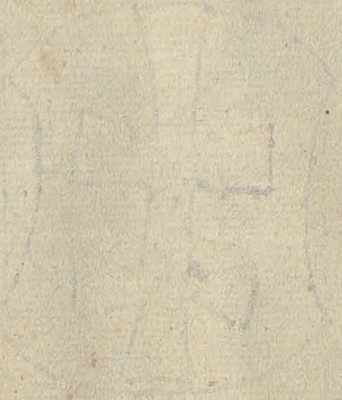
Dat. Leopoli 2 Mai Anno dni 1661.

WM. A.P. zawsze życzliwym sługa
y przyiacielem.
M. Jacobus Kolecki

Copia listu ad Excellentissimum Dnum Mucharski

[illegible] scribo q. Seymik rozerwany posłali nuntios duos do K.M. o zlecenie [illegible] pro [illegible] [illegible] nie widząc [illegible] Jezuici wnosili petitum de fundatione Academiae Leopoli [illegible] iest że pilnieysza teraz radzic o zapłacie żołnierzom [illegible] pieniędzy dostac. J.M.P. Lwowski y [illegible] optime sunt [illegible] [illegible] Jezuitis nie takiego [illegible] [illegible] to iest [illegible] Jezuitis [illegible] provincia [illegible] Academiam fundandam. [illegible] to iest [illegible] [illegible] [illegible] ze [illegible] fautora [illegible] [illegible] oratius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fortissime ten to iest [illegible] [illegible] sed non redemptoris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instabilis [illegible] [illegible] consueret principia [illegible] Wszechwiedzacy to takiemu [illegible] societas [illegible] Academiae [illegible] tentabunt fortiter [illegible] Akademii miejsca niemaią y samych vix capit Collegium. ieszcze [illegible] [illegible] [illegible] na Seymikach Constitutiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] requisita ad bene esse y [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] Academiey [illegible] [illegible] [illegible] ex Magistratu Leopol. [illegible] [illegible] za mnie. a drudzy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Consultus nic to Rzymu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] podpisac y pieczęc [illegible] [illegible] Verisimilius [illegible] [illegible] S. Adalberti in [illegible] et Mariae [illegible] Clero ad institutionem Collegii. Regulares [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] Saecularis Clerus niechciał wstąpic. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debeat [illegible] miec y do [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Regulorum. [illegible] [illegible] na owe [illegible] [illegible] w Krakowie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] S. Ignacy et Xaverii [illegible] [illegible] [illegible] Magisterii Ceremoniarum [illegible] esse et [illegible] [illegible] [illegible]

× 1661. 6 maii.

21

115

Magnifice Domine Rector
Frater et Amice Observandissime

Jako moy cały y nigdy nieodmienny zostawał zawsze erga Almam Academiam affect tak y dotąd zostaie. Zaczym że a w teras pewne zachodzą molimina in praeiudicium illius, et Consultationem Junum [wielkie condolet], życząc tego ut tempestive medicina pareteur et obviam eatur adversariorum conatibus. Media tema obviandi nie są inne tylko prętkie posłanie na Seym, y do Posłow supplicatoria litera aby huic pupillae, ktora, oni zawsze przecie trebantur succurrant. Dobrzeby do Posłow Mazowieckiego pisać Woiewodztwa do JMości Pana Oborskiego Podkomorzego Liwskiego JMć Pana Pelkaine Pariza starosty Czerskiego y od JMści Xiędza Suffragana wziąć Intercessionales iako do krewnego aby ziassemi nie zniosszy JchMościami, in indemnitatis Academiae Curam proponował, także y do inszych posłow roznych Woiewodztw. Et quod maximum iako kiedy illam defenderant synowie koronni. in quorum mediculis ta Schola zostaie Regni. a Pan Bog excitavit na mieyscach z Xięstwa Litewskiego defensores, tak y teras ad eosdem recurrere, y listownie nomine Universitatis y oretenus prosząci że quoniam amici eius a raczy ręką filii Matris spreverunt eam. oni ut pupillae vellint esse tutores iako Wielkiego swego Jagiełła fundationi Xiążęcia Litewskiego. Do doniosszy eadem occasione upraszam Wci Mcia Pana, abyś wm MMPan iako dobry przyjaciel JMści Xiędza Suffragana MMPana onemu persuadeat y uprasiat nomine meo aby in Causa mea o ktorey wm MMPan bene conscius V. Capitulo Pilicensi, łaskę mi w tym swoię wyświadczył aby uważywszy iniuriam meam hac in parte appellatiey mi do Rzymu dopuscieł, y sam z łaskey swey przyszedszy na ten czas na sądy idem Sentire velit aby dopuszczono appellatiey. Deum testem appello, żem w tey mierze ukrzywdzony gdyż nullo iure nullo fundamento to dobre Capitulum usurpuie co mego własnego. Co-kolwiek w tym łaskiey Wci MMPana uznam, tedy to zawdzięczać zawsze usiłować będę do ktorey na ten czas z powolnością moią pilnie się oddawam. Die 6. maij 1661.

Wm Mego Mciwego Pana y wielce mnie Łaskawy

Przyiaciel y sługa powolny

Jan Suffraganowsky
Kastel Strzelecky

Iaśnie Wielmożney a mnie wielce
Mściwey Pani Castellanie Bieckiey.

Szczegulnego faworu Wmści naszey M. P. zna ał zawsze doznawała tha
media nasza ~~z affectu~~ ~~katowska~~ w każdym sprawie ~~razie~~, a mianowicie tedych dobrotelnym
a Congregatione Societatis w tey zadanym przeszłych czasów, razie, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ wiecznej pamięci zostaiąc, evidentissima documenta pomocy z affectu dobrego.
Za co my wszyscy obligatissimi zostaiemy

Magnifico [illegible] Dno D. Adamo Rozierowic Almae Academi[ae]
Cracowiens. Rectori, Canonico Cracowiens. Dno et
Amico obseruandissimo

Od JmP. Kastel. Brzeskie[go] P. Metalowskie[go]
affect ku Akademiej.

Perillris, Admodum Rnde, et Magnifice Dnē Rector
Nec non Amplissimi Clarissimiq Dni Dni Almæ Vniuersitatis Cracouien Consiliarij
Dni et Patroni Colendissimi.

1661. 6 maii

116

Vox legum ac Iuris est; Bonæ fidei pactum non debere rescindi; et contra Maiorum æqua statuta non licere Posteris quidquam. Sanè quàm dolenter ferimus id, quod ad præiudicium Nostri Monasterij factum est, vt Camera in Contubernio Hierosolimitano antiquitus Conuentui Nostro per Eximios memoriæ Venerabilis Viros Academicos et Doctores certis ex causis respectiuè inscripta, Nobis ad præsens erepta, alienæ cesserit Possessioni. Læsum Ius Nostrum in hac parte querimur, et contra fidem datam Amicitiæq fœdus ablatum, dolemus. Ad Officium verò Perillrm Vrarm DD. id spectare censemus, vt attento grauamine præsentis querimoniæ Nostrum Nobis reddi æquissimo Iudicio decernatis. Recurrit Nobis dulcis quondam temporis anteacti memoria, cum ab Almæ Vniuersitatis Doctoribus propensius amaremur, nunc amicitiam cum hominibus interiisse et mutari Patrum placita videmus, dolemusq. Cæterum in spem erigit Nos Perillris et Magci Rectoris Vestraq Amplissimi DD. Consiliarij autoritas, et innata erga Religiosos beneuolentia, quod ad amissi loci possessionem, adspirante fauore VV. DD. peruenturi simus. Vestris interim Perillribus et Amplissimis DD. totiq Peraugusto Academiæ Senatui, diuturnam sospitatem felicitatemq apprecamur. Datum in Monasterio Tynecen Die 6. Mai Ao 1661

Perillrm Admdm Rndarm et Magcarum DD. Vrarum
Clientes et Exoratores
æternum deuoti.

Fr Ludouicus Zelonacki
Prior et Custos Tynecen
Fr Theodorus Turzynski Subprior
Fr Albertus Procurator Mrij
totiusq Conuentus nõe

Perillustribus Admodum Rndis Clarissimis et Ex-
cellentissimis Dnis D.D. Rectori Magco nec non
Consiliarijs Almae Universitatis Cracovien. Dnis
et Patronis Colendissimis

A Nobili Communitate Tyniecens. oblat.

14 July 1661. Conclusa ut in Conclusione

15

Perillris et Admodum Rnde Dne
Dne Praelate et Rector Magnifice.

117

1661. 10 Maii

Widziemy że czas wszytko odmienia, a iako insze rzeczy tak też animorum foedera tempore obsolescunt. Dawnych czasow wysłużeł to sobie był Tyniec u onych świętej pamięci Mężow Akademiey Patriarchow że w Kontubernium Jerusalem dla wygody Studenta Conwenckiego Izdebkę naznaczyli y uprzywileiowali posteros obowiezuiąc aby perpetuis temporibus to ich beneplacitum w cale trwało. Alec contractus Amicitiae ktory miał perennare mutationem passus y bez naszey wiadomosci Skrzywdą Naszą odięta Nam starodawna Komora iest do ktorey mielismy Jus multis titulis meritisq quesitum, bo cto niedarmo od Akademiey wzielismy ktorey zawsze pro facultatibus possibilitatis rad służeł Tyniec. Per efluxum viginti annorum y przez niemieszkanie Nasze przez ten czas praescriptia ieszcze nieważy ani nowsza fundatia ma priorem gratiam antiquare. Evictores mamy IchMMPP. Collegow Większych, z ktoremi recurs do łaski Wm Naszego Mściwego Pana czyniemy abyśmy in veterem possessionem byli repositi gdyż in tota illa domo niemasz inszego mieysca w ktorymby Religiosus competenter et commode mogł traktować studium. A że decisio in tam perplexo facto, propter respectus, facilis non est, upraszamy pokornie aby Wm Nasz Mściwy Pan raczył Consultum indicere, żeby ab omnibus approbowano było, coby snać iednemu odiosum foret. Obiecuie Conwent Nasz, novi accessione beneficij gratiam hanc quam expetit, oblata occasione cumulare Almae Universitati. Prosimy tedy uniżenie o respons słuszny, gdyż iuż czas niemały desideria nostra differuntur in vanum. A teraz sie Miłosciwey łasce Wm Naszego Mściwego Pana z usługami Naszemi oddaiemy

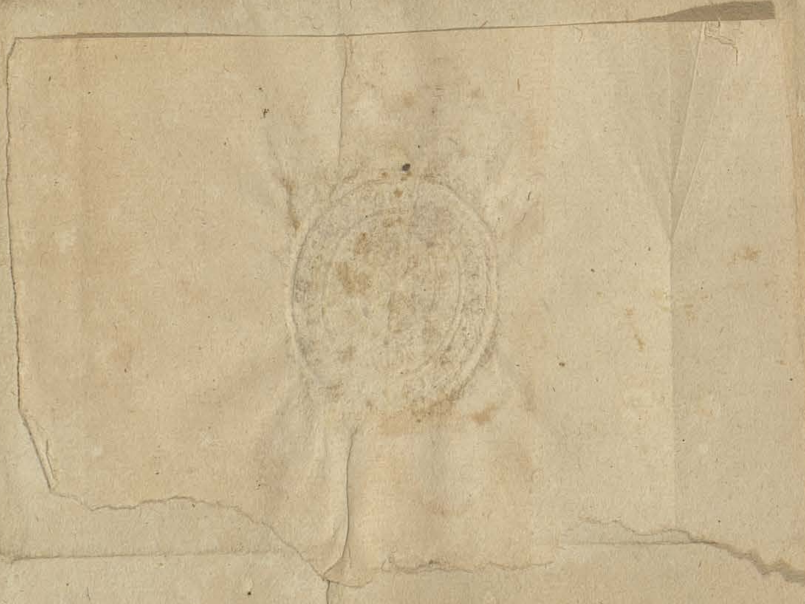
w Tyncu d. 10 May 1661

Perillris et Adm Rndae Dnis Vestrae
Servitor et Orator humillimus
F. Theodorus Gorayski Vice Prior
noie totius Conventus Tyn.

Perillustri et Admodum Rndo Dno Dno
Adamo Roszczewic Juris V. Doctori Canonico
Cracovien. &c. &c. Almae Universitatis Cracov.
Rectori Magco Dno et Patrono Colendissimo

à Tynecensibus oblatae Religiosis.

14 July tradat. 1661

118 1661 18 Iunii. 17

Excellens Domine Rector
Domine et Amice Observandissime.

Jako wiele rzeczy w Oyczyznie a nawet et integer status Oney, musiał per calamitatem universalem
perturbari, tak nie dziw że y boga Armis y Minerua Bellonie na czas cedere musiała, iako to
samym Stołecznym Miscie y Academiy Krakowskiey, tak po wszystkich prawie Koronnych Państwach.
A maiori ad minus idąc dotknęła też infelicitas Archiepiscopatum Ecclesiam Gnesnensem, w którey przez
te turbulenta tempora często ktory, confundente omnia bello, iżeli cwiczyć przystawali tut nie
dziw że przez Woynę, powietrze głód y przechody Żołnierskie y gymnasium Gnieźnieńskie
sine omni exercitio literarum zostawać musiało. Teraz że iuż za łaską Bożą a szczęściem Króla
JMci Pana Naszego Miłościwego zdadza się vergere rzeczy do uspokoienia et ad pristinum statum, tedy y
Przewielebna Capituła Nasza Gnieźnieńska suffulta spe gruntownego uspokoienia Oyczyzny którey
przed się umysł reducendi exercitii literatorii, a mnie ut pote Scholastico Gnesnensi demandowała
żebym WMMPana upraszał abyś tam Professora Promotam personam w Academiy parem muneri wyprawić
chciał. Co że WMMPan insistendo mori et consuetudini veteri uczynić nie zaniechasz pewien tego zostawam. Ten zaś ktory tam poiedzie niech będzie certus et securus tak powinnego
sobie solarium, iako też wszelakiego poszanowania y dobrego tractamentu. Do czego iako Venerabile Capitulum tak y ia ex vi Muneris mei nie zaniecham omnem admovere operam.
Resztę WMMPan tak z listu nomine Vblis Capituli pisanego, iako y z relaciey JMci Pana Woycikowskiego dawnego mego Przyiaciela uberius wyrozumieć ktorego się na ten czas chciało
naypilniey zalecam z moią życzliwością. w Warszawie d. 18 Iuny 1661

WMMPana życzliwy
Przyiaciel y
Sługa
Andreas Miaskowski
Sch. Gnesn. Ab. Prem. Rzegnensis

Perillris et Rndissime Dne
Dne et Fautor obseruandissime.

Dobrowolnie [illegible] na usługę [illegible] [illegible] Capituły Gnieźnien-
skiej [illegible] [illegible] zgodnie na [illegible] Gnieźnieńskiej Rostaw [illegible]
napisać co ~~[illegible]~~ z dalani od [illegible] bezpiecznie ~~[illegible]~~ na [illegible] formowana ~~[illegible]~~
obmyślić ~~[illegible]~~ do [illegible] [illegible] [illegible] nowego [illegible] [illegible] się przyty
oddać [illegible] z pokorniem cum [illegible]. Die 1. July 1661.

+

Perillri et Adm Rndo Domino Dno
Adamo Kosorenic J.V.D. Canonico
Cracovien. Almae Academ. Cra-
covien. Rectori vigilantissimo,
Domino et amico observandmo.

28 Juny redd. 1661
à Vli Capitulo [illegible] ô Magistra
na Skotki

119   1661. 7 Julii.   13

Adm. Rndi et Clarissimi Dni.

Xiążę Jegomość X. Arcybiskup Gnieźnieński, moy Mściwy Pan
y brat, powiedział mi to, że Jegomość Pan Kasztelan Inowrocła-
wski, chcąc się y dobra swoie od płacenia czynszu uwolnić,
pozwolił u siebie, Summę Originalną, na Majętności swoiey
zapisaną, Universitati należącą, z niey z tey że Majętności swo-
iey, y WMciom pieniądze oddać: a zatym Xiążę Jegomość
X. Arcybiskup życzy sobie, Summę tę przeiąć, na Majętności swo-
iey Goszyradowie zapisać, y WMciom od niey czynsz płacić;
życzę tedy y ia, abyście WMM z Xiążęciem Jegomością X. Arcybi-
skupem, mimo inszych, o tych sprawę mieć [illegible], y Summę tę pozdiętą
od Jegomości Pana Inowrocławskiego, collocować na pomienionym
Goszyradowie, z tąd pewnieyszy u tego niż od kogo inszego czynsz
WMciom zawsze dochodzić będzie: Nie wątpię że to WMMi
uważycie nigdy [illegible], y do tey moiey intentiey łaskawie się
skłonicie; oto przy tym WMciom oddaię się życzliwym.
W Warszawie die 7. Julii 1661.

Adm. Rndarum et Clarissimarum DD. Vrarum

benevolentissimus

Andr. Eps Cracovien.

Adm. Rndis et Clarissimis Dominis
Rectori, Doctoribus, Professoribus,
totique Universitati Almae Academiae
Cracoviensis

od JMx Biskupa Krakowskieg

120 21

Magnifice Dn̄e Rector Clar^mi et Excell^mi Viri
Dn̄i et Amici Obser^mi

1661. 7 Julii.

Za tę przyiaźń ktorą ście WMć MM Panowie oświadczyc raczyli, wtym że non grauanter zezwalacie na Commutatię tey Summy Zbichiey, aby na inne Dobra przeniesiona była wielce podzię kowawszy WMciom. Upraszam aby X^ze Iе Mość Ie Mość X^dz Arcybiskup Gnieznienski tegosz po WMsciach mogł doznac fawory, ponieważ Dobra X^cia Ie Mci nietylko aequi pollent zlene tey Summie, ale y od wszelakich innych ciezarow wolne, y wbliszym od WMciow zostawaią sąsiedztwie. Nic niewątpiąc że WMć zechcecie hoc off^o demereri patrocinium et gratiam Regni Primatis. ktorych zatym oddawam się Łasce z usługami memi. W Warsza wie d 7 July 1661

WMsciów Moych Panow uprzeymie Życzliwy Przyiaciel

X^dz Andr. Trzebicki
Kasz. Lenczy

Magnifico Dno Rectori Clarmis
et Excellmis Viris Doctoribus et
Professoribus totiq Almae Academiae
Cracoviensis Universitati Dnis Amicis
Obsermis

od JM Pana Przyiemskie Castellan Łęczyckie

Magnifice Dne Rector Clar[issi]mi et Exc[ellentissi]mi Viri
Amici Honorandi

1661. 7 Julii

121

Jako Conscius sobie iestem moiey erga Vniuersitatem Almae Academiae Cracouiensis propensiey, ktorą na kozdym placu wyswiadczam y dali testari gotowem, tak wzaiemnie o zyczliwym WMciow Moich Mciow Panow nie wątpiwam affekcie ze mi wtera zniejszey patebit okazyiey. Wnoszę tedy Vsilną moię do WMciow prozbę aby sie tę Summę na Izbicach Maietnosci IeMci Pana Kasztellana Inowroclawskiego zostaiącą, a IeMci Panu Zęczychiemu przyobiecaną od ktorey wszon cale resi=lit, na Dobra Maietnosci moiey Poscieradowskiey, Gniezawiodę Primatiali Terbi=ze munda y okrom tey Summy iezeli ią WMc na niey Collocabitis non onerata transferre zechcieli. Persuasi y bespieczni zostaiąc nalezytego bez trudnosci na zawsze odemnie czynszu, y powinney za taką vczynnosc wdzięcznosci. A ze Conuocatio seu Capitulum do tey sprawy potrzebne, Wielce Vpraszam aby wten poniedzialek złozone było dla obrania y naznaczenia do tych Dobr od WMciow Reuisorow, y Deputatow eraz cum plenaria facultate conficiendi ze mną Contra=ctus et alia in talibus exequendi, Następuiące albowiem Vindemiae czas inszy excludunt. Nie wątpię ze sama bliskosc allicict serca WMciow do przeniesienia z Izbic tey Summy, ale y respectus personae meae, ktora się cale et Vires suas z dawna consecrauit augendis Academiey Krakowskiey bonis. Ktorey zyczli=wosci moiey czas będzie wkozdych okazyiach prawdziwy interpres, iako tesz Wielebny X[ię]z Stanisław Buzenski Domowy moy ozwore WMciow

moy statecżny affekt y w tey sprawie fusius conferet, ktoremu aby integra fides była dana upraszaię. Zatem W. Mciow M. Mciom Pa-
now oddawam się benevolentiae. W Warszawie d. 7 July A° 1658

Excellentissimarum et Clarissimarum Dominationum Vestrarum

amicus addictus

Venceslaus Archiepiscopus Gnesnensis

Magnifico Domino Rectori Clar^mis et Excel^mis
Crinis Doctoribus et Professoribus totiq^3
Almæ Academiæ Cracoviens^s Universitati
Amicis Honorandis

od JMX Arcibiskupa Gnieznienskiego Leszczynskiego

1651. d. 10 Julii

122

25

Mag.ce Perillustris et Adm. Rev.de D.ne RECTOR
D.ne et Patrone colendissime

Lublinum veni d. 7 Julij hora de mane quinta. Cum literis V. Mag.cae à Perill. et Adm. Rev.do D.no Stugochi Canco Crac. Praeposito et Officiali Lublinensi humaniter et liberaliter susceptus, eiusdemque magnam in promovenda causa Nra experior curam, cui se adiungit P. et Adm. R. D.nus Damski. Causam traxi sub d. 7 Julij in regestrum Incarceratorum spectantium, quod unum idemque est cum regestro Tassi, ex Consilio Gnosi D.ni Misskoh (qui causae Nrae patrocinium una cum Gnoso D.no Kochowski suscepit) inscribi curavi, nec male res successit, quia d. 8 Julij pomeridiano tempore ex Regestro Incarceratorum simplici, causa etsi sub ipsum vesperum acclamata est, obtenta de more in Contumaciam Literis poenalis Legum, et liberatio incarceratorum in duabus decretis addicitur, remittitur quoque iuxta stylum Cancellariae. Verum nec adversarij Nri in utramque dormitant aurem, invigilant sui rebus. Summo mane 8 Julij ad D. Misskoh et Kochowski venerunt literis ab Ex. D. Kolinski patrocinium sui causae exposcentes, verum quia G. D. Misskoh iam Nrum patrocinium die hesterna susceperat, verbo stetit, et ~~[illegible]~~ alteri ex Procuratoribus demandarunt, ad quem et Ex. D.nus Kolinski dederat fuerant in hoc negotio literas. Scripsit quoque literas ad complures ex DD. Deputatis Tribunalitijs (prout id mihi nonnulli referebant) cum eorum favorem in causa Nra implorasset, praesertim P. et Adm. R. D. Pieglowski pro nunc Praesidens, et Mag.cus D.nus Zegocki Marschalcus Iudicij Tribunalitij, quibus vos informat causam hanc non pertinere ad Iudic. Tribunalitium sed ad S. R. M.tem. Item Mag.cus D.nus Lepniowski singularis ipsius est Patronus, nec alij Saeculares desunt, hic quoque P. et Adm. R. Trebicki. Curoscunque visito hanc causam commendans et recommendans, cuncti discordias Professorum in ore habent et quodammodo exprobrare videntur, quarum ego me esse ignarum et insium dico. His tamen informationibus mea cura et diligentia obviandi pro posse curabo, auxiliante Deo. Vidi Perillustr. et Adm. R. DD. Stugochi et Damski, quibus per literas, quae eorum non vulgari in Academiam affectu condignae agendae sunt grates, qua privatim qua publice: singulariter Viro P. et Adm. R. D. Stugochi, qui non solum meas literas Mag.ce Vrae humanissime suscepit, verum et in concessa

Pyglowski et Zegocki mareschal.

mansione domi sua, et in promotione causae Nrae apud DD. Deputatos liberale satis Instituti Nri.
boni affectus exhibuit argum. Obnixe itaque rogandus est per literas ut in futuro termino qui incidit
die 22 July, suam non denegat in sollicitandis Dnis Deputatis operam. Video enim multos
post informandum literatum si non nummariam, et ex Procuratoribus immutatos. Expedivit quoque
(suadentibus id et nonnullis Juris peritis Tribunalitiis) literas non iam informatorias, ego enim in persona

Informatorias Lrs. et Praesidente.

mea satis informare potero, sed supplices, ad Illmum Marschalcum et Praesidem Judicii
Dnum Praesidentem Judicii Tribunalitii concinne et causae accommodate [Latino idiomate] utrasque scriptas mitte
[nomine Universitatis] literas. Quas in absentia Ex-Dni Radzyminski, si Rex Dni Zapolski vel Skrzynski scribere volent
oportebit, ipsi itaque non signamus. Literae enim quae dissuasae mihi Lublinum, a Ven. Capitulo Crac. datae ad

Lras Capituli

Judicia Tribunalitia non bene successerunt. Dixerat enim Vra Magnificentia eas scriptas fuisse
ad Illmum Marschalcum Judicii Tribunat. cui ego scripto competenti ipso titulo circa ...
Cracoviensis Judicii reddidi. Has ille cum aperuisset legit, Pavlus et Stanislaus ... dixitque non ad
se directas esse, ego vero confuso mansi paululum, mirabantur deinde Pavlus et Stanislaus ... Dni
Trzebicki et Ja...ski quod minus considerate scriptae fuissent, non poterat enim ex iis constare
num ad S. Praesidentem an ad aliquem alium e Deputatis Spiritualibus directae fuissent.
Maiorem ergo in modum oro adhibeat Vra Magnificentia curam diligentem ut a Ven. Capitulo Cra-
coviensi aliae mittantur literae tam ad Marschalcum quam ad S. Praesidentem, nec mihi sunt nisi

Binas literas obtinendas Lrs ab Ven. Cra... [illegible]

Instituti necessariae, hic enim erat mos maiorum. Nec dominum est si mihi copias utrasque habere
licebit. Et hoc consulto per nuntium (deficiente commoda occasione) mittendae sunt saltem triduo
ante terminum. Multum enim nos iuvabunt ubi publice in Judiciis legentur. Haec studia si
praesto mihi aderunt, Deo adiuvante spem non vanam concipio, Causam tamen ubi iustissimam (praeter
omnium malevolorum opiniones et anxias curas in prosequendo causa iuste) triumphaturam, utrasque criminis
poenas condignas relaturos, id tamen sine remissa pro inquisitione non est futurum. Unam vero ex
arctis terminis per diem 22 July adveniat, non video, sic enim forte Procuratoribus ultro salarium
gratis daretur, ad quod etiam dand. ut vulgo dicitur condignei satis requiritur mihi pecunia. Causa

cum D. Cihowski per 8.

quoque Instituti cum Generoso D. Cihowski, cuius inciderat terminus per 8 July, ex Regestro Rei-
ctorum, non est acclamata licet tertia in ordine (cui ego tota die attendebam) fuerit, Dni Skorski primarii ipsius causae Pa-
troni, non est Lublini, et iam forte causae Defensorem deseret. Dnus vero Kochowski dicit
se esse patronum secundarium, unde alium in locum Dni Skorski quaerendum esse, Fuerat hunc
Lublini Ad-Rex D. Jurkowski, et rogant Dnum Kosminski una mecum, ut operam suam polliceret
sed cum non sit acclamata per 22 July patria Ad-Rex Procuratoris Instituti opus esse dicit

Dnus Kochowski. Rogo committatur quoqz vel potius commendetur Rndo Procuratori Capitalis huic causa contra Calistum et alios, ne videamur dispares bonis, vel quispiam schisma inter duos Professores in causa Academica orto palam in Judicijs fiat; aliud enim privatim aliud publice talia fieri. Sed finem facio, meqz iterum singulari favori et patrocinio Vrae Magcae Dominationis et Admod Rndae Dominationis commendo diligentissime. Cuius sum

Dat. Lublini d. 10 July 1661.

Nova Lublini haec sunt. Moschi cum Tartaris arma contra Polonos iunxerunt, et ad solvendam obsidionem suoz Vilnae continuatam pergunt. Ipsi per Dei gratiam non sunt ut ferunt, plures unicum tantum votum, ne aliquid innovationem faciat. Illrus Marschalcus Judicii Tribunalis Filiam suam hodie iungit connubio Fiolkowno.

Cliens humilis

M. Albertus Wathowic [illegible] Professor
Eccl. Colleg. SS. Omnium Canonicus mpp

Magnifico Perillri et Admod Rndo
Dno Dno Adamo Roscewic J.U.D. et
Praep. Ecclae Cathedral Crac Canco,
Collis SS. Oium Archidiacono, S. Ni-
colai extra muros Crac Praeposito, Gralis
Studii Universitatis Acad Crac Regulariter Mo-
RECTORI.

Cracoviae.

+ 1661. d. 28 Julii.

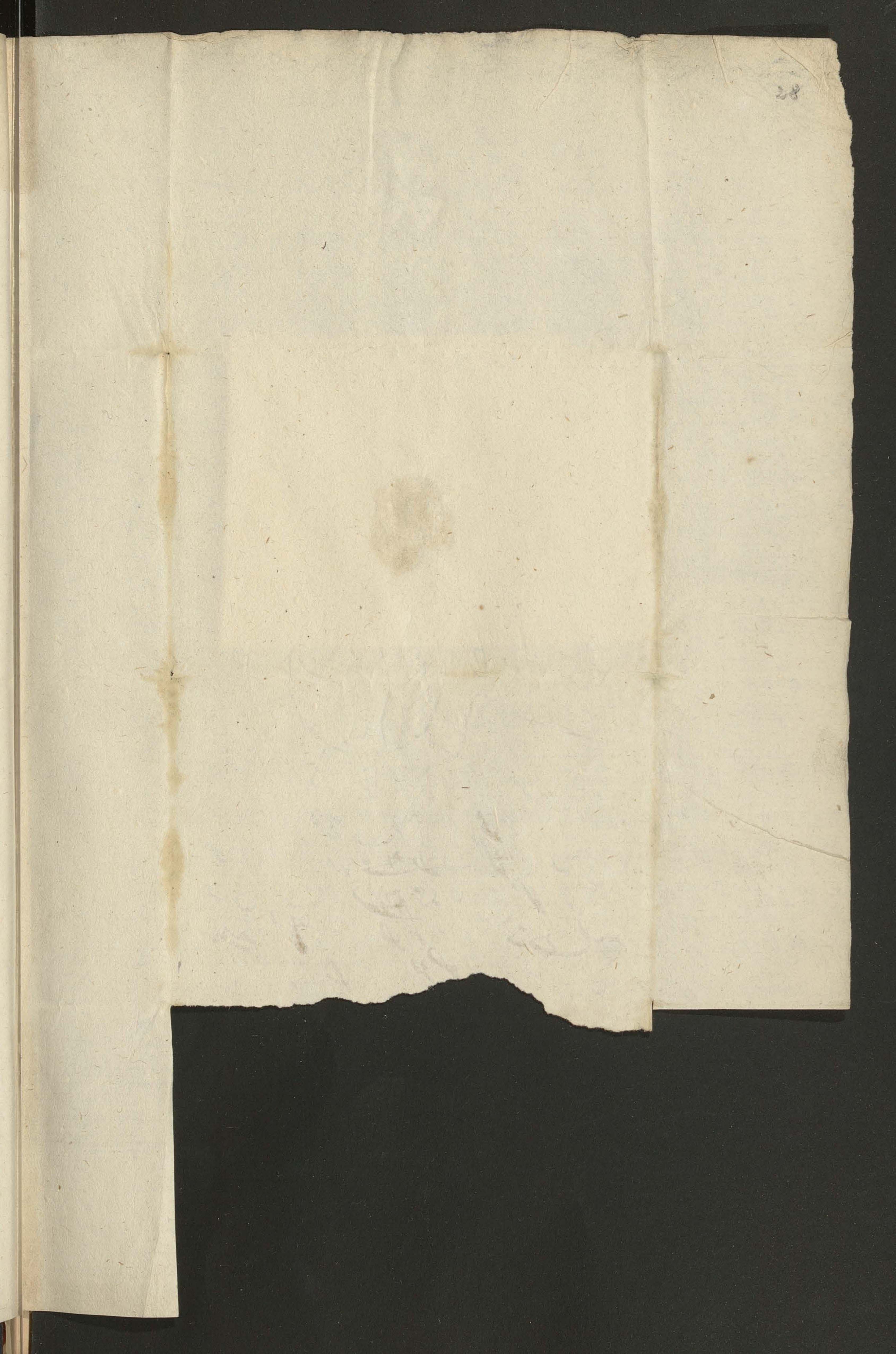
123 27

Mgce Perillus et Admod Rnde Dne
Dne et Patrone colendissime

Wsprawie naszey (ktora sie dnia wczorayszego agitowała) iako na Commissiey przeszłey, tak y sam w Trybunale mniey propitia (lubo sie maiac offiarowali) doznalismy Numina. Niesłuchano y niedopuszczno potrzeci[e]y naszey czytac, y mowic to co potrzeba Patronis nostris, tylko sie in Accessorio, iezeli ta sprawa nasza in Regestro Compositi Judicii ma locum albo nie, wsprawiac koczno, ustępiwszy potym po długiey barzo deliberatiey dekret de Fori incompetentia. Regestru zapomnianszy ferowano takie. Enim contra Mgratum Civit Crac. actio instituitur, ideo remittitur ad Forum competens. W podziwieniu takowy dekret był wszystkim etiam partis adversae Juristom. Jeh Mcz Duchowni Deputati (excepto JMX Trzebickie[go]) dobrze pro parte nra stawali, y z swieckich JMP Długolka y JMP Tryniński Zatorzanin, Interessariales JMX Biskupa krakowskiego, takze JMP Marszałka, a przytym persuasia y informacia JMP Rzepniowskie[go] praevaluerunt iustis Academiae postulatis, oczym dał P. Bog coram latius. Ja wziąwszy dekret odiadę na czas mały z księdzem Sosnistrzelem moim pod Zukow, niedlo potym do Krakowa powrocić zechcę. Interim me solito amori et gratiae Vrae Mgcae Perillris et Admod Rndae Dnationis Vrae commendo diligentissime. Cuius sum

Dat. Lublini d. 28 Julij 1661.

Cliens humilis
M. Alb. Watkowic Ph. Professor
mp

Magnifico Perillri et Admod Rndo Dno
Dno Adamo Rosczewicz, Ecclay Cathedr
Crac Canco, Collta SS. Oium Archidiacono,
S. Nicolai Prepto, Univtis Acad Crac Ge-
nerali Rectori, Dno et Patrono meo
Colendissmo

124 29

1661. d. 29 Julii

Perillis et Adm Rnde Dne
Dne et Fautor Obsme.

Omnimode starałem się y Zyczyłem aby ta sprawa Mnis nri Conntus et afflictorum synow ieij mogła w Trybunale mieć swoię vindicationem. Ale iako nova nec unquam audita praxi Compositum iudicium sprawiło we srzodę sądy Duchowne, taki też y Decret libertatis â foro stanął, ktore primus motor Deus illi parcat. Atoli że P. Cełestin dał się wsadzać może na nim Continuari process. Nienowina to że iedna Trybunał decret drugiego Trybunału Corrigit errorem. Jasne iest prawo Const: 1633. że in causa Cedis et Sanguinis mai forum Miasto w Trybunale ktore possidet bona terrestria; znate tu forum kozdemu in tali materia. A to nowym kroiem sukienkę ukroiono ktorey moię successores y Synowie Stachercy w Krakowie in simili

Casu dodzierać, gdzie PP. Mieszczanie będą
z leda occasiej łapać albo zabiiać a vindictę
tego Bog nie lada. Zatym w tym y inych
WP. sollicitudem paternam simul constantem tak
na ktorą zarabiasz. Zapłaci ią P. Bog w Niebie.
A za y to iesscze może się wywdzięczę Sprawie
y ocię ze wszystkim padniess na lepsszą formę
Ostatek sobie do dalszej zachowanie w tej mi
teraz occasiej y zalecenia się. Dzutenem...
oddawam się takze ... P. z Lubna
29 July 1661

...Pana Łaskawego

Brat y Sługa
Mikołaj Dłużewski

Perillustri et Adm. Rdo Dno Dno Adamo
Rospierwski Canco Cracovien. A. Acad.
mia Cracovien. Rectori Dno et Fau
tori obsmo

Lubelchie sprawy ad Rolnictwo et
Celesta.

α 1661 3 augusti

31

125

Magnifice Dn͞e Rector Clar͞mi et Excell͞mi Viri
Amici Honorandi

Do moiey dawniey ku przeslawney Akademiey Krakowskiey propensiiey wiele accessit w dalszym iey pomnozeniu momenti, z tey W.M.ciow Moich M.ciwych Panow ku mnie uczynnosci, ze facilitando sprawy moie niektore, annuitis przeniesieniu z Izby na Gosciradow Kamnice, Bede ia tez chciał upatrowac okazyi, testandi mutui ku W.M.cm studij. Interea cokolwiek ad perficiendum miedzy nami nalezy negotium, sperzodziwszy, wysłac znowu do W.M.ciow umyslitem, do skutecżney compositiey. Upraszam y o ten W.M.ciow affektu ku sobie nowy additament, abyscie tey Kamienice, ktorą od W.M.ciow Pan Cramer dawny moy sługa y Factor trzyma, od niego nie oddalali. Mimo to ze co kto inszy ofiaruie W.M.cm, gotow y on dac, osobliwym stringetis mie W.M.c ku sobie obligiem. Fraterne zatym W.M.cw Moich M.ciwych Panow oddawam sie beneuolentia. W Łyskowicach 3 Augusti 1661

Clar͞marum et Excell͞marum Dnum Vrarum

addict͞mus amicus
Venceslaus Archiepiscopus Gnesnen[sis]

1661. 8. Aug.

126

52

Joannes Casimirus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Czerniechoviaeq[ue] necnon Suecorum, Gottorum Vandalorumq[ue] haeres REX

Magn[ifi]co

Ad[modu]m R[everen]dis Rectori, Doctoribus, ac om[n]ium Facultatum Professoribus Academiae Nrae Crac[ovie]n[sis] Fidel: Nobis dilectis Gr[ati]am Nram Regiam. Adm[odu]m R[everen]di Fidel: Nobis dilecti. Expositum est Nobis per certos Consiliarios Nros, quae et quantae Lites, iurgia, ac dissidia, a primo Anni Currentis tumultu, inter Civitatem Nram ac Universitatem Cracoviensem exorta hucusq[ue] quodammodo serpant, et continuentur, adeo ut Civitas Nra Crac[ovie]n[sis] omnesq[ue] eius Incolae in perpetuis periculis Vitae et fortunarum quotidie Versentur, Praesertim Vero ii, quos tumultus Proximi occasio, aut Religionis disparitas, apud Studiosam, et tumultibus patrandis obnoxiam Iuventutem reddidit innocenter suspectos, quae ne Nobis blandientibus fiant iure metuimus. Nam et haec quae hactenus acta sunt, iustam et grauem Nobis incutiunt dolorem. Viros enim Literatos, Lites ac iurgia minime decent, cum aliud institutum Vitae profiteantur, Scilicet Ut omni probitati, atq[ue] Virtutum integritati bonas et solidas disciplinas coniungant et easdem Nobilissimae instillent Iuventuti. Tales enim in Repub: futuros speramus Cives, quales Institutio Vra Academica formabit Iuvenes. Ac proinde Securitati Incolarum Civitatis Nrae prospiciendo Serio et districte Mandamus. quatenus Fidel: Vrae depositis odiis, Litibus, ac iurgiis abiectis, mutuum amorem, Concordiam fraternam cum Consulibus ac Civibus Nris ineant, Ut coniunctis animis de securitate Civitatis sub absentiam Nram consulere possint. Magistratum enim Civitatis huius, Consules—

Singulos, omnesq eius Incolas, tam Catholicos quam et in Religione dissidentes ab omni Licentiosorum Civium impetu volumus esse tutos immunes, quos (contra audaciam hominum) Maiestatis Nrae Patrocinio ac protectione complectimur. Quibus et has Lrās Salui Conductus Nrī dedimus. quas Fid. Vrā neq per se, neq per alios Vrae Jurisdonī Subiectos violare psumant, neq Consules, neq Civium quemquam ad Exoticum Forum evocent, multo minus litem intentent. Sed si ab ijs aliquam iniuriam patiantur ad Nos Judiciumq Nrum Citari faciant. Justitiam credulatam habituri, alias Jurisdonem Nram convelli non patiemur secus Fidel: Vrā non facturi sub gravi indignatione et poenis Nris arbitrariis Datū Varsaviae Die Octavā Mensis Augusti. Anno Dni MDCLXI Regnorum Nrorum Poloniae XIII Sueciae vero XIIII

Joannes Casimirus Rex

Andreas Miaskowski
Abb. Prow. Reg. Can.

Mandatū ad Professores Academiae Cracovien

Innotescentia S. R. Mti Regis.
ne dissidia inter Academicos sint.

Die 22 Septembr. Consules Crac. transmiserunt
per Syndicum suum. 1661.

28 Septe. 1661 Deputati ab Universitate
fuerunt apud DD. Vicecapitaneum Civit.
Adm. Rdi Dni ~~[illegible]~~ Formankowic

1661 10 Augusti.

127 34

Perillustris, Magnifice, et Admdum Rde Domine
Dne et Patrone Observandissime

Serò, quā celeritatem postulare videbantur significantur Tuā Perillri Magnifici et Admdū Rdē Dnāē quā provessere non ex negligentia meā, sed ex protractione temporis Magistratus nostri Leopolien. differentiis de eiusdem exemplum ad literas Universitatis nostrae Crac. pie tamen expectandi, et tenori meo vix non quotidianā auspicatum tempore illo ~~[illegible]~~ fuerat. ignoro sanè praeter quos respectus quantum advertere potui, res iter petram rapungi terebatur. scripsi tandem Varsaviam ad Excellentem Dnum Kuczankowicz Syndicum Leopolien. ut nomine Civitatis nostrae curaret transmitti rescriptum. quod iam ad manus Tuae Perillmae et Admdū Rdē Dnationis puto venisse. Patrum Societatis mirabiles elationes et iam deposito nativo Religionis habitu, triumphalem Academiae videantur induisse. et veremur ne absolutis diebus Synodi obtento privilegio Principis publicent (ut audiuntur) hoc nomen Academiae. quā ergo viā comprimenda esset eiusmodi audacia. opus mihi quam primum consilio istius Tuae Illmae Magnificae et Admd Rdae Dnationis. Vel forsitan et Illustre Capitulum nostrum praeveniendum esset literis, favebit, ut nobis est favendissimum. Et Civitas edocta rationibus Academicis gravissimis et pene divinis quanta haberet incommoda hac nova erectione Academiae; erigit animum ad expandum subtile hoc illorum nomen Academiae. et vix aliquem cuius celebriorem in omnibus Civitatis Ordinibus pars adversa sibi favere experitur. Fictilis ille et nescio quis dicendus consensus quem isti Clerici Societatis in suis exprimunt rationibus, sicut Unius forsitan Canonici Leopolien., Unius Nobilis Terrarum Russiae, ita et Unius Consulis Leopolien. (cuius nomini parco) et partem [illegible] probant. ô gentem astutam! quare Civium nostrorum affectus excitandi et accendendi essent literis, ne refrigera[rentur]. Ego vero nihil operis et consilii praetermittam, quod ad dignitatem Academicam tuendam, et servandam eius maiestatem videbitur pertinere. Felicissima interim et beatissima quaeque Illmi, Magnifici et Admdū Rdī Dnāī et Inclytae Universitati nostrae cupio evenire. Datum Leopoli die 10 Augusti A.D. 1661

Vestrae Illmae Magnificae et Admd Rdae Dnationis

Latorem praesentium Danielem Kastelli, Parens illius ut favendissimus nostrae Academiae commendat gratiis Vestrae Illmae M. et Admd Rdae Dnationis ut fautorem et Promotorem suum experiatur, unā cum ipso supplico

Obsequentissimus
M. Jacobus Koscielski
[illegible]

Perillustri Magnifico et Admodum Rndo Domino Dno
Adamo Roszczewic I.V. Doctori et Professori, Canonico
Ecclesiae Cathedralis Crac, nec non Ecclesiae Collegiatae
Omnium SS Archidiacono, extra muros ad S. Nicolaum
Praeposito, ac interea Studii Almae Academiae Crac
Generali ac Vigilantissimo Rectori

ab Excell D. Director Leopolien.

Magnifico Dno Rectori Clarissimis
et Excellentissimis Viris Doctoribus Pro-
fessoribus totiq Universitati Almae
Academiae Cracoviensis Amicis Honorandis

In Vigilia S. Laurentij reddita 8. 1661.

x 1661. 1 Septembris

128

37

Magnifice D[omi]ne Rector Clar[issi]mi et Excell[entissi]mi Viri
Amici Observandi

Continuo zaczętą transactią z Wmciami Ratione transportationis Summae Vladislavianae z Izbice na moią Maiętnosc Pściradowską Je[go] Mośc Pan Inowrocławski na to consentit totaliter. Niewątpię ze Wmc Vota et desideria mea effectuè secundabitis y zechcecie apponere manum, aby to negotium dalszey niewpadło remoram dostateczney de Iuribus tey Maiętności da Wmciom Informatią Domowy moy X[iąd]z Stanisław Ruzenski, będzie oraz interpres moiey erga Almam Universitatem nieodmienney propensiey, ktora w kazdey Wmcom constabit okazyey. Zalecam się przytym chęci Wmciow. w Lipkowicach d[ie] 1ma Septemb[ris] 1661

Clar[issi]marum et Excellent[issi]marum Dominationum V[est]rarum

Amicus addictis[simu]s

V D L A[A]

a

Magnifico Dno Rectori Clar^mis et Excell^mis

Viris Doctoribus, Professoribus, totiq

Almæ Academiæ Cracoviensis Universi-

tati Dnis Amicis Observ^dis

Od JMX Arcybiskupa Gnieznieńskiego

Leszczyńskiego.

1661. 24 Septembris

129

Perillustris Adm[odum] Rnde et Magnifice Dne Generalis Studii Universitatis Crac: Rector Dne et Patrone Colendissime

Post oscula listu Wm[ciego] Mciwego Pana i Dobrodzieia do mnie, ad Capitulum, ad Magistratum i ad communitatem przezemnie oddanych, pilniem się starał, abym przytym informiany Wm[ci] Pana i Jmci Kś. Wątkiewicza mogł być impresę Patrum Jesu contrawenire, także innouać studiorum ipsa Septembris niedoszła (iakom certyfikował Wm[ci] Pana) post ima eiusdem ktore niedoszło ad magistratum iakom ex literis Confratrum wyrozumiał) differowana była ad 12 eiusdem, ktora potym in forma solita była oddawiona. Professor Rhetorices miał Oratie in laudem Eloquentiis, wktorey bronit contrarios, ani też była nowa Academia czytano potym Catalogum promovendorum ad Scholas Superiores, taidem 17 przeszło była druga innouać Theologii na ktorą dekretowano Professorow trzech (dla 13 studiosów) z ktorych ieden perorował in laudem Theologii, gdzie też de erectione Academiae nic niebyło. latet anguis in herba, iakom Jasłyszał. iż oczekiwaią confirmationem Privilegii a Summo Pontifice, et a suo Generali pzedtem declaracii. Scholas a fundamentis erigunt. i futuram Academiam per Scholas publicuią. Civitas nostra per cancellos nało patrzy, Privatę tractuie, gdyż się nekłuło niechcą się za oczą Patrum narazić, którym Dix i ingerat. a gdy dołożyć że ani per literas ciąg fideliter conferre recipiuam przyjmaniej dałby ad literas Universitatis. Illustrissimi loci Ordinarii dotąd niewiemi gdzie teraz, niejest residentem sam Lwów. predko iednak literas Universitatis do Jmci prezentem, żebym zeresolwał zwarzywszy predki przeszłe. Jmc Capitulum gratissime excepit o literas, ieśli Contrarium huic Erectioni, było teraz Cale Capitulum Synodalne Kat. do Z. gdzie oczekiwał, i Secundario literas Universitatis czytane były, przydaiąc miło Notarius pub. iż et Magistratus Patres odczytali by tyż: curandum Academia Jortunarum będzie dalej i in excubiis postpowanym omnes respectus, aby tylko malevolentis et ambitionis triumphi mniej było suppressi, i reszta gdzie Pana przybędzie co nowi, iakoby remittat succurrere, którym że vanticipatione jedyną nie dadzę ic informationem, na ktorą oczekiwaniem. a Obsequentiam mniej oddaiąc, in hunc Paternum Wm[ci] Pana, et Dnatus hed targe dictam et Collocandam Calemie dawię.

Datum Leopoli 24 Septembris A.D. 1661.

Wm[ci] Pana i Dobrodzieia Obsequentissimy

M. Jacobus Chosiński
Rector Leop.

Jmc Capitulum conferat negotium receptum ad literas Universitatis, antecessori nro, nunc Carolo Leopolii, i rezerwowsił et modo petant dengariis operam petendum in particulari Capitulo ut libere d[e]c[la]randum.

Perillri ac Admdu Rndo et Magnifico Domino Dno Adamo Roszewic J. V. Doctori et Professori, Canonico Ecclae Cathedralis Cracoviensis, nec non Ecclae Collegialis Omnium SS. Archidiacono. ad S. Nicolaum extra muros Praeposito, ac interea Studij Almae Academiae Cracoviensis Grati ac Vigilantissimo Rectori

17 octobr. 1661 Z Lwowa

1661. 25 Septembris.

130 91

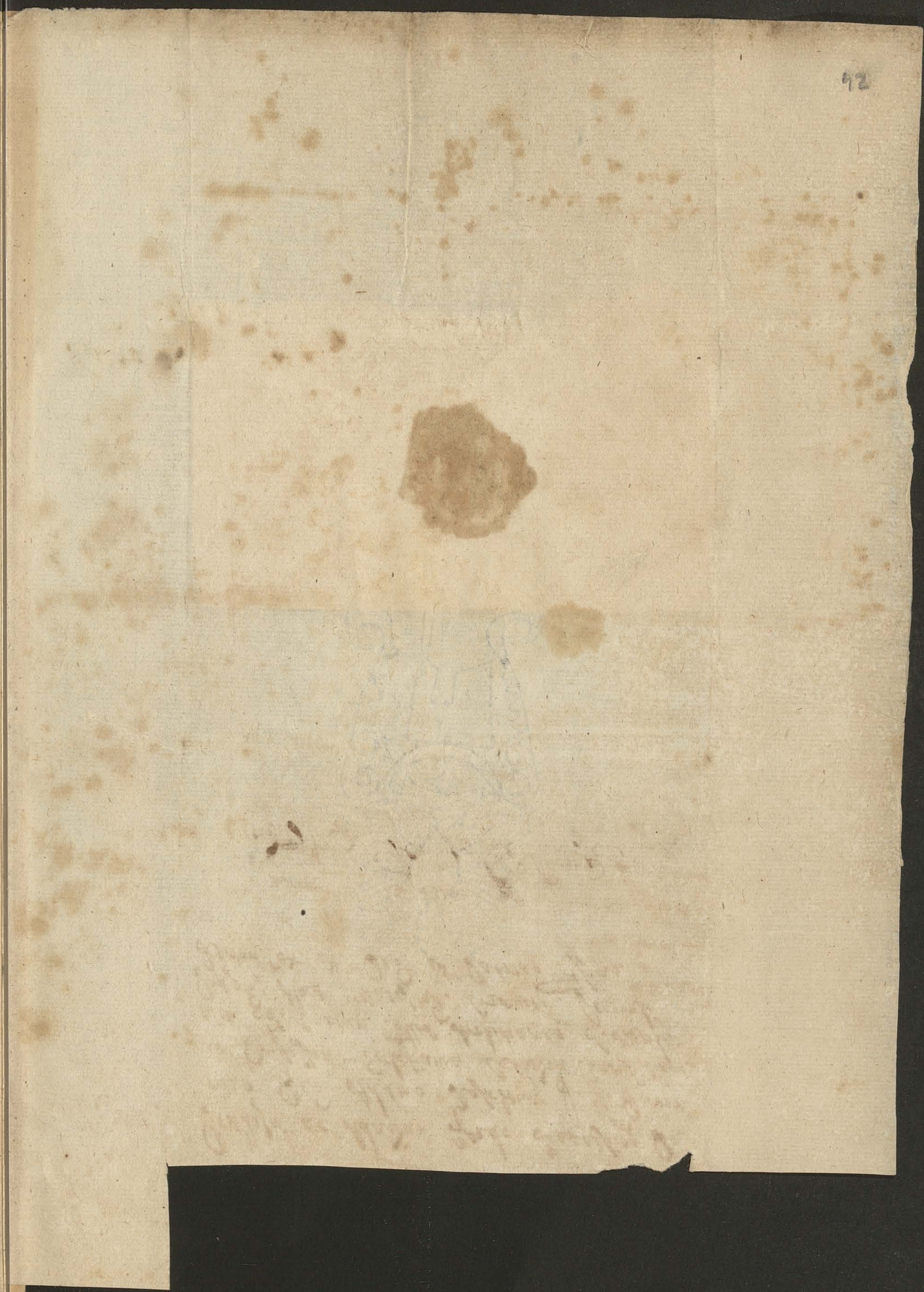
Perillustris et Admodum Rde Domine
Dne ac Patrone Colme

Jakom z łaski Wm Mo Mco Pana birreto Doctorali iest ornatus, tak do tey że łaski recurro, abys raczył suffragari meae petitioni, ad Universitatem, ktory zostawasz Moderatorem, et Caput Almae Academiae. Godney pamięci, zmarł X. Woiciech Woitowicki Kanonik Przemyski, fundi Pikulic, die 17. Septembr. à pogrzebiony die 22. eiusdem Mensis. Supplikę tedy wnoszę do Wm Mo Mco Pana, aby Alma Universitas istum fundum Pikulice Praebendae Canonicalis raczyła mi conferre; à na moy fundusz Buskowice successora obmyślić raczyła. Praedecessores mei szczycili się tą łaską, gdy z Buskowic do tey Praebendy Pikulic awansowali. Niechże wprawdzie merita moie Almae Matri taine, na ktorych się wspieraiąc, trzymam ie Wm Moy M. Pan sidelissime propones meam supplicationem: przy tym się ad Almam Universitatem moim; Deus dirigat corda JchMM tak na mnie iako y na successora. Więc ze Wm MM. Pan praesides Facultati inclytae DD. Jurisperitorum; JchMM. wszytkim, J. M. Xu. Ossedowskiemu, J. MX. Lanciekiemu, J. MX. Gratianowskiemu, J MX. Furmankowiowi, y insym JchMM. uniżony pokłon moy oddaię, à uprasząm JchMM. aby albo calculo raczyli mnie darowac. O ktory Wm Mo Mco Pana, iako Primatem Universitatis uprasząiąc, do łaski osobliwey zgowolności moią pilnie się zalecam.

Dat. Prem. die 25. Septem.
1661.

Perillris et Adm. Rdae Dnis
promptissimus Servus

Stanislaus Temberski V. J. D.
Prem. Scol. Canon. mpp

Perillustri ac Admodum Rndo, Magnifico Domino Dnō Adamo Rostowic J. V. Doctori ac Professori; Ecclesiarum Cathedr. Cracou. Canonico. SS. Omnium Collegi Archidiacono S. Nicolai Praepto; Almae Universitat. Cracovien. Generali Rectori etc. etc. Dnō et Patrono Colmo.

od JMX Tembeskie° Can Peremysk

1661. d. 30 septembr.

4

131 13

Andreas Trzebicki Dei et Apcae Sedis gratia Epus Cracovien. Dux Severiae.

Honorandis Viris Vicarijs Ecclarum quarumuis caeterisq Presbris quibusuis Clericis Scholarum Rectoribus tenore Pñtium requiren. salutem in Dño. Noueritis qualiter Adm Rndus Nicolaus Sulikowski SPD. Romanus idemq in Alma Academia Crac. Sententiarius et Professor Collega Maior Eccla Collte S. Floriani Clepardiae ad Crac. sitt. Canonicus Praelatus graui cū querela Nobis exponi fecit. Quod licet Nos ex Instantia eiusdem Exponentis Authte Nra quae nobis per totam Dioecesim Nrām etiam Vti Delegato Aplico ad infrascta pleno iure competit tam ipsi Magnifico et Adm Rndo D. Adamo Roscievicz IVD Cathlis Nrae Canco interea in dicta Academia Rectori quam Excellenti Martino Radyminski ibidem Phiae Doctori et Professori nec non alijs quibuscunq personis sese quomodolibet ad infrascta interessantibus per certas speciales Inhibitionis lras sub die 24 July Ao 1660 emanatas et easdem Ao eodem diebus 27 et 29 July legitime intimatas Inhibuerimus. Ne idem Exponens stante recursu ad Sanctam Sedem Aplicam ad effectū prosequendae Appellationis in Caā cuiusdā ptensae Excois ex Instantia eiusdem Excellentis

ad assequendum Doctoratum.

Radyminski in officio Rectorali contra eundē Exponentem latae licet successu temporis ab eadem Sancta Sede annulatae illo penitus praetextu colore et ingenio a praefatis M. D. Rectore et Radyminski vel ab alijs quibusuis personis in spretum et vilipendiū dictae S. Sedis angariaretur et molestaretur, idq sub poenis in eadē Inhibitione et in Bulla Coenae Dni eo nomine contentis. Nihilominus tam suprascripti M. D. Rector et Radyminski quam alij nonnulli odio ptitae Excois annulatae et cassationis Decreti et Processus Rectoralis per eundē Exponentē apud dictam Sedem Aplicam de forma Iuris obtentae cum eisdē duobus supranominatis conspirationem habentes talis potentiae modo pmisso conspiratae eundē Exponentē opprimere volentes ipsum stante eodem ut supra recursu et quidē nō Citatum, non accusatū, non processatū sed duntaxat motu proprio, suoq et mero ad id mediante ausu has quae sequuntur eidem Exponenti successive et sigillatim intulerunt violentias

ante Inhibitionē ademptam Mensa

scilicet Victu seu quotidianis alimentis vulgo mensa communi in Collegio Maiori hactenus Vsitato eundem Exponentē spoliârunt. Portiones se ex prouentibus Canonicalibus concernen. et antea percipi solitas ad quingentos et Vltra floren. Polon. ascendentes (quanquam hoc in Capitolo duntaxat solo Clarissimo et Adm Rndo D. Alberto Dobronski S. Th. D. Canco et Procure dicti Capli S. Floriani authorizante) ademerunt. Ac tandem

Proventus Capli S. Floriani ademit et Jure, Sedum statuta,

post recentē

Ad Convocationem non admissus quia Infamis Calumniator. Falsarius. Periurus. Contemptor legum et statutorum et Iurisdictionis Rectoralis. Non ad illusionem S. Sedis, quia eundem ex infamia non liberaverunt Iudices deputati. Sed tantum absolvit ab excome.

post recentem è Curia Romana eiusdem Exponentis reditum et pro more ad Convocationem Universitatis die 9 Septembris Ao currenti habitam Vna cum alys Professoribus ad Stubam communem Collegii Maioris venientem de Solido Convocationis locò in illusionem Decretorum à Sancta Sede Aplica latorum quasi Excommunicatum ignominiosè et non sine grandi probro clamoribus et improperis sui egredi compulerunt taliterque compulsum tam Voce quam Voce activa et passiva ipso facto privarunt spoliarunt, talibusque et alys multis Vexationibus molestarunt et angariarunt. De quibus quidem Violentys licet idem Exponens supplex in facie eiusdem Convocationis operam et auxilium totius Universitatis contra praedictos suos Spoliatores imploraverit ac ut se à tantis Violentys et oppressionibus dicta Universitas emundaret solennem Manifestationem in scriptis eo nomine illico interposuerit eamque publicè ibidem legerit ac insuper ad maiorem actus publicitatem eandem ibidem in continenti Notario Rectorali porrexerit. Nihilominus tamen quoniam idem Actor ex Vi Solidae suae Manifestationis nihil effectivi protunc impetrare potuit, imò ob silentium sibi à dicto M. Rectore impositum confusus et modo Commisso compulsus de dicta Convocatione abyt et hoc maximè partim ex eo quia ab eadem Convocatione multi Professores forte tales Citatorum conspirationes Videntes sese consultò absentarunt, partim ex eo quia et aly in eadem Convocatione Sedentes quidem sed tamen prae timore et clamosa conspiratione libertatem Vocis habere non potuerunt, aliqui verò tantis condolentes oppressionibus Voto et persuasione sua pro parte Exponentis dato nihil peritus profecerunt ab aliquibus per reiterationem inductiones Voces extortae fuerunt: aliqui denique ante hoc in dicta Convocatione attentatum spolium immediatè de loco eiusdem Convocationis recesserunt. Proinde cum per praemissos actus non solùm ipse Exponens in persona sua enormiter laedatur sed etiam dictae Sanctae Sedis Aplicae Decreta ipsius scandalosè contemnantur praecidaturque ad Curiam Romanam recursus praepediatur. Ideo pro debito Officii Nri tantis scandalis et inconvenientys ne per Dioecesim Nram amplius serpant occurrere et dicto Exponenti ad Nos in praemissis suis oppressionibus recursum facienti de remedio iuris opportuno providere Volentes. Vobis Executoribus supradictis in Virtute S. Obedientiae et sub poenas Excoir Mandamus quatenus ad Instantiam supradicti Adm Rndi Exponentis personaliter accedentes praedictos M. D. Rectorem et Radyminski ac alios omnes et singulos qui se tantis Violentys et ausibus communiter Vel divisim implicare praesumpserunt Vobis nominatos et cognominatos quorum nomina et cognomina à tergo Citentium per Vos sufficienter describantur: ipsos et eorum quemlibet Authte Nra moneatis et requiratis, quos etiam Nos Citentibus monemus et requirimus quatenus in spatio trium dierum ab intimatione Citentium computandorum quorum illis Vnum pro primo alterum pro secundo tertium pro tertio eodemque Vltimo et peremptorio termino ac Canonica monitione Canonice praefigimus et assignamus. Eundem Exponentem sic ut Commititur non servato ullo iuris

Rabulas mos est falsus.

Non sunt scandala, dum se levat puniens.

Non ... Sedem ... sed ... xatine ...

44

et Processu spoliatum ad omnia et singula superius recensita redintegrent et in specie eundem ad Usum mensae communis reimponant, alimenta decursa hactenus eidem et famulo eius nulliter denegata, nec non obventiones salaria quartualia, et alias omnes ac singulas Canonicales portiones quibus alii Canci utunt. restituant, pacificam possessionem loci ac vocis activae et passivae omniumque illis annexorum iurium et pertinentiarum in dictis Convocationibus hactenus per eundem Exponentem haberi solitarum redintegrent, redintegratumque et reimpositum manuteneant ab omnibus et singulis vexationibus angariis et molestiis eidem Exponenti hactenus illatis et inferri comminatis supersedeant, recursum ad dictam Sedem Aplicam ex praefata Causa non impediant: Decreta eiusdem Sanctae Sedis in rem Exponentis latas observent, custodiant et revereant, eoque nomine tam Nris suprascriptae Inhibitionis quam praesentis Monitorii litis in omnibus et per omnia pareant. Alioquin sin secus fecerint et huic Nrae Monitioni parere neglexerint extunc coram Nobis Iudicioque Nro Crac. ultima die Monitionis Vrae ipsa tunc Iuridica existente alias extunc prima et immediate sequenti diem Monitionis Vrae non computando hora audien. Causarum fieri solita personaliter legitime ac peremptorie compareant. Ad allegandum Causas rationabiles et Iuridicas cur praemissa fieri non debeant. Alias videndum et audiendum ipsos in poenas in praedicta Inhibitione Nra descriptas incidisse et incurrisse declarari, Literasque declarationis et aliud quodcunque desuper Executionis mandatum in forma solita extradi mandari. Certificantes eosdem quod sive in dicto termino comparuerint sive non Nos nihilominus ad ea quae iuris et Iustitiae erunt contumacia Citatorum in praemissis minime obstante dante Dno procedemus. In quorum fidem etc. Datum Crac. die ultima Mensis Septembris Ao 1661

Non nobis constat de decretis, sed tantum de relaxatione Excois

M. Raphael Rosicki Phil. D. Publ.
et Actorum Curiae Suae Illmae Celsitud. Notarius mpp

Anno 1661 die Vero 2da Men
Octobris Ego Bernardus Pudecoski
Actuarius Castr. accedendo Illmum
et Adm. R. Rosdecki Canonicum Crac.
et protunc Rectorem Univer
sitatis Citavi Caeteraque
Bernardus Pudecoski [signature]

R.

1661. 3. Octobris.

132 45

Perillustris Magnifice et Admodum Reverende Domine
Domine et Patrone Colendissime.

I sam daię się winien, i mowię mea culpa, że na pisanie WMości Pana niezaraz odpisuię; ale żem w Domu prawie Gościem, i częste przeiażdżki w sprawach Civitatis czynić muszę, i pisanie WMMPP. dla tego niezaraz rąk moich doszło. Spodziewam się WMość, iako z dawna mi Mościwy Pan i Patron, i tę mi rzecz wybaczysz, z łaski swoiey, y dziękować mnie da iako wszystkie WMMPP. i Patrona łaski i faworty, których zawsze doznawałem in bene grato et fideli pectore meo reservo. tak i to żeś mnie WMość z wysokiey ludzkości swoiey listownie nawiedzić raczył, in loco beneficij repono. Non ponam ibos in Scaphio, ale tak wysoką WMMPP. łaskę i ludzkość Cedri i Oleri memoria ornabo coronabo. Wielkoś dowcipności, WMMPP. nam tak iak na Seym przeszły, że tak wysoko affectum meum ku sobie, i ku WMPP. wszystkim depraedicant, barzo mnie ludzkością swoią confundyrt, pluva tobie gratiam feci vel potui; ogoli iako tam in Theatro Orbis Poloni amorem, i promptitudinem meam do usług WMMościwych Panów pokazałem, tak i w Mieście naszym, i na każdym placu, gotowem to zawsze oświadczyć, co debita filij gratitudo erga Matrem suam Ubera Lacte rozkaże, ilso mnie będzie potrzebowała. Intentie Patrum interitissime obserwuię, chcąc ich dmowe(?)y cum amicis et bene volentibus Civitati reinowac; ieśliby zamyślawali według rady i informaciey Xiążęcia Oyca Czartoryiskiego Biskupa Kuiawskiego de facto titulum, i Praerogativas Academiae in Collegio suo stanowie wygrać albo publicare. Alec tak gorące, igne praeusti, et prohibitis Cerus Patris Xiędza Kisparsowskiego, i X. Krzykowski Rectora Collegij, cui nomen ab intenso clamore, dmowey, descenderent in profundum sicut lapis wszyscy, że nawet tego et coram Magistratu ac Civibus nostris negant żeby że kiedy na Seymie o Erectia Academiae in Collegio suo starali ci amentios czyli impudentias przyszli. Za czym i w Szkołach circa innovationem studiorum extraordinarie nic nie uczynili, chyba że P. Rhetorices Oracya swię stułey przeczynat, czy że iey cyt iesscze nie nawzyt, czyli też quod magis credendum, et in ore confitentes ich verabatur Rescriptum Summi Pontificis, i Bullas pro erigenda Academia odebrali. Theologia iednak na szczery chory maią czytać, iesscze Czwartego nienass Professora X. Pasieskiego którego iako Consummatum Theologiae wyglądaią. Co oznaymiwszy WMMPP. łasce się mojej(?) polecam, z WMMPP. z usługami moimi oddaię i piszę się

w Lwowie 3tia Octobris 1661

Perillustrib. Admodum Reverendis Excellentissimis et Clarissimis Dnis Omnium Facultatum Doctoribus et Professoribus Dnis Patronis et Fratribus meis Colendissimis

Wasmości mego wielce Mościwego Pana, Dobrodzieia i Patrona uniżony sługa
Maciey Kuczankowicz
Pisarz Radziecki i Syndik Lwowski

pomina(m) uniżonych usług moich ... Wszystkim oznaymuiąc Lektorom ...
de factis hic ... Fratrib. meis ...
... mego Pana ...

Perillustri Magnifico et Admodum Reverendo Dno Dno M. Adamo Roszewic S.T.D. et Professori Canonico Cracoviensi Archidiacono Eccle. Collegiatae SS. Omnium Sti Nicolai extra muros et Smarzowensi Praeposito Dno Patrono et Fautori meo colendissimo

14 octobr 1661 oddany

L. Kol.

9.

133   1661. d. 5 octobris.   47

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia
Epus Crac. Dux Severien.

Honorabilis Vnus Cracovien. Ecclesiam quaruvis ... Presbris quibusvis
Clericis Scholaribus Beneficiatisque tenore praesentium requiren. salutem in Dno.
Mandamus Vobis in Virtute S. Obedientiae et sub excois poena ...
ad Instantiam Adm. Rndi Stanislai Bielikoski S. Theol. D. Romani et
in Alma Academia Crac. Professoris Collegiati S. Floriani Canonici pso-
naliter accedentes Magnificum Adm. Rndum Adamum Pistorevic S.T.D.
Cathlis Crac. Canicum eiusdemque Almae Academiae Rectorem nec non Clarum et
Ioannem Tenski Medicinae D. et ibidem Professorem, Ipsos Authte Nra Mone-
atis et requiratis, quos etiam Nos pnter Monemus et requirimus, quatenus Coram
Nobis Iudicioque Nro Crac. pro Prima Iunii ... diei Septima Mens. et Anni
Currentis hora ante meridiana ... psonaliter Legitime ac peremptorie compareant,
Ad videndum ... alias ad respondendum ... Monitor.
in Causa ... et Convulsionis recursus ... Sedem Aplicam ... aliam
... Processu causa eiusdem ... ex instantia ... Monitoris
Coram Nobis Iudicioque Nro Motae et ... alias ... ipsos
pro Confessis, convictis, declarari, ... declarationis seu Mandati
executionem decerni et exsadi Mandari. ... Con-
tradicentes. Datum Crac. die 5ta Octobr. Anno Dni 1661.

Nicolaus Szyltto

Monitorium contra M
D. Rectore et Tonskij
7 Octob. 1661
ad instam Solikowsky.

1661. d. 5 octobris.

137 48

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia

Eppus Cracovien. Dux Severiae

Honorandis Viris Vicariis Ecclesiar. quarumvis eorumq Presbyteris
quibusvis Clericis Ministerium Gerentib. tenore pntium requirendis
Salutem in Dno. Mandamusq Vobis in Virtute S. Obedientiae et sub Excommunicatio-
nis poena quatenus ad instantiam Clarissimi ac Spectabilis Francisci Rzha-
?ski M.D. et Professoris Consulis Crac. personaliter accedentes Magnificum
et Adm Rndum Adamum Rosciewic I.V.D. Cathlis Crac. Canon. et moderna
Academiae Crac. Rectorem ipsi Adm Rndo inhibeatis ecclesiastice prout
inhibiatis, cui etiam Nos inhibemus et districte praecipimus ne quo ullo
praetextu, colore, et ingenio, praedictum Actorem directe vel indirecte
turbari aut eundemq per suas Citationes, dum eo quod idem Actor in Causa
Criminali tumultuarii Anno praeterito Cracoviae patratorum judex duntaxat
ex Offo praetorio Proconsulari exercito mota et nata ad formam Academi-
cam Cod ad tales Criminales Causas ex vi fundationis suae nullam ha-
bet Jurisdictionem evocetur, tum quod per talem evocationem cuiusq
modi fundi Criminalibus Jurisdictio S.R.Mtis corraelliteri, qui ... vel
eius specialis Commissarij ad Causas tales Cognoscendas Academi-
cos sufficientes Jurisdictionem habeat, evocare audeat vel praesumat
quoquo sub poena Centum Marcarum, et in subsidium Excommunicatio-
nis. Alioquin Si id secus fecerit, et huic Nrae Inhibitioni Contuma-
citer contravenerit, extunc Nos servato Juris ordine ad poenas supra-
dictas contra Eundem Adm Rndum procedemus, et quod Vobis fuerit
injunctum, ... et circa ea necessaria statuemus et decernemus. In quorum
fidem Et Datum Cracoviae Quinta Octobris A.D. 1661.

Raphael Rosnicki Prsid D. Lublin
et Actorum Curiae Sacrae Jur. Notari

Loco sigilli

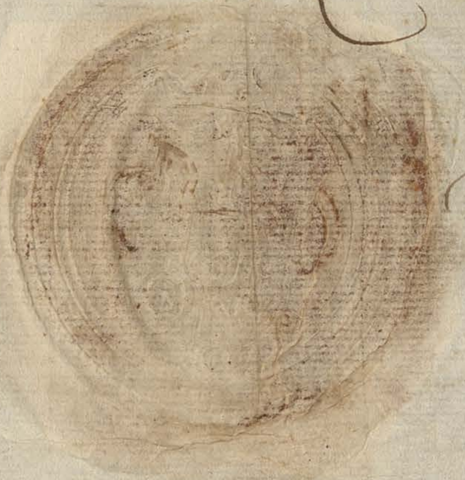
Jacobus Ludo Stani
Eccl[es]iae Collegiatae SS om-
[nium] vic[arius] p[raese]ntes Anno D[omi]ni
1661 d[ie] 5ta Octobris
exequiarum sive ut
intro mediatz. Clarissimo
ac R[evere]ndissimo D[omi]no
Adam Roszczenic Carniolczó vic
ende d[e] niver bradecto

1661. 10 Octobris.

135 49

Magnifice Dne. Rector
Dne. et Amice.

Doctor Medicinae P. Rezner Nieboszczyk; snać albo impraemeditato fato, albo tusząc sobie Convalescentiey z choroby, zchodził z tego swiata, poniewasz sterilis będąc intestatus vmierał. po ktorym zmyslnie: testamentum taliter Nuncupativum Pan Gerneck Profesor, y Executorem y Successorem samego siebie vczynił, y bona morte derelicta iego, lubo irreptitius iednak ad arbitrium disposuit, y na siebie nullo iure odebrał. Nieboszczyk P. Rezner, paterna et materna stirpe w moim się vrodził Przeworsku, tam krewnych ma, proximiores sanguine są Siestrzenice iego Rodzone Corki Lewickiego w Przeworsku, ktore Naturali iure succedere maią in bona morte derelicta Avia swoiego. Instantiey tedy moie czynię do WM. M. P., iako mi Należy Panu za podstarosci, aby iuxta rigorem iuris et dispo: in iudicio WM. to contra fas zabrał P. Gerneck po Nieboszczyku wszytko legitimis Successoribus oddał, gdysz ia o tę się ięc krzywde na smierć skrzywdzonych Siestrzenic Nieboszczykowskich serio roskaże. Moie przytym zyczliwa chęci WM M. M. Panu oddaię. Z Łańcuta d. 10 Octobris 1661.

WM. Panu [illegible] przyiaciel

[illegible signature]

Magnifico Dnō Rectori Almae
Academiae Cracoviensis, Dnō et A-
mico meo.

19 Octobris redditae

136 — 1661 d. 19 octobris. — 51

M. Adamus Roszczenski IVD et Professor. Eccliae Cath. Crac. Canonicus. Omnium SS. Archid. S. Nicolai extra Crac. Praepositus Studiique Universit. Acad. Crac. Generalis Rector.

Notum facimus praesentibus literis nostris, quod interest Universis, et Singulis Citatum fuisse ad Nos Iudiciumque Nrum Rectorale, Dnum Franciscum Rolaski Med. Doctorem, et quondam in Vnte Nra Professorem, ad Instantiam Instigatoris Offij Nri: ideo. Quia ipse in Libro Conclusionum Almae Vnis, praeter Scitum, et contra voluntatem eiusdem Vnis, plurima quae in ipsius Rectoratu gesta non sunt, inscripsit, atque contra Illmum et Reverendissimum pie defunctum Petrum Gembicki Epum Crac. Ducem Severiae Acad. Nrae Cancellarium frugentissimum in eodem Libro Conclusionum quasi Noie Vnis ad perpetuam rei memoriam calumnia non sine gravi laesione Nominis, nec non contra alias personas in dignitate Ecclae constitutas, cum quoque contra Collegas suos in Academia Doctores scripsit, Recursum per appellationes ad S. Sedem Aplicam oppressit, quas Vnitas numquam denegavit, denegatas esse adnotavit, Quatuor Excell. et Rndos Dnos Professores actu Praesbiteros, et ad Ecclam Collegiatam SS. Omnium Canonicos, ad se tamquam Proconsulem in Praetorium Crac. a Mgro Cnd. Rectore pro Vindicanda libertate Acad. missos, verbis probrosis, Academiae dignitatem laedentibus, dishonoravit. Quatuor Studiosos eorundem DD. Canonicorum Comites, et gratia honoris ad Praetorium sese deducentes violenter exarmavit alios autem in Carcerem foetidissimum detrusit detinuitque in eodem Carcere. In Termino Citationis parte quidem Actorea coram Nobis personaliter comparente, eiusque Citatum in Contumacia partis Citatae attentante, et occasione praemissorum contra Citatum Dnum Doctorem proponente, ac illum ob praemissa poenis condignis puniri postulante. Ne Vitia maneant impunita, ad Ulteriora pro debito Offij Nri procedendum esse duximus, prout processimus, et praefatum D. Doctorem occasione praemissorum instante Instigatore Nro, ad Nos Iudiciumque Nrum Citari fecimus, et non Comparentem Contumacem reputavimus, illum iteratis vicibus patronemque eius coram Nobis Iudicioque Nro, ad excusandam Contumaciam suam compa-

veat sub poena exclusionis et proscriptionis Monuimus. Tertio Citati —
nec Comparentis pro termino in diem hodiernam incidente, prout apparebat —
ex ~~[illegible]~~ literae Citatae executam, quam Instigator Offij Nri pelli Coram —
nobis Judiq Nro exhibuit Contumaciam accusavit. Nos attentata —
Citati Contumacia, visis quoq et lectis Conclusionibus in ipsiusmet Rectoratu
manu ppria nõe Vtis, quod nunquã in Vtte conclusa fuerunt, conscriptis,
potissimum autem; qd Calamum Mordacem et contumeliosum con Illmum ac Re
uerendissmum piae memoriae defunctum Petrum Gembicki Epum Crac. Ducem Severi
Acad Nrae Cancellarium longe dignissimum, imo post mortem etiam in D. Patriarcham
Nrum Joannem Cantium pro Canonizatione liberalissimum Benefactorem seruxit, —
Personas in et extra Acad. in dignitate Eccta constitutas in ysdem Conclusionib. Vtis
Scripto suo laesit, Appellationes ad S Sedem Aplicam, et ad Rndissm. Cancellarium
Academiae iux obloquentiam Priuilegiorum, nunquam per Vtem oppressis denegatas
in ysdem Conclusionibus Vtis denegauit. Rndos et Excell. Dnos quatuor Pro
fessores Presbyteros, et ad Ecctam Collegiatam Oium SS. Canonicos, a Magnifico
Dno Rectore pro vindicanda libertate ac immunitatib. Acad Crac ad Praetorium
Cracouien missos ibidem verbis probrosis tractauit Comites ipsorum Studiosos
violentz examinauit, ante ordinum autem autes Scholares in via publica captos
in Carcerem faedissimum Praetorianum detrusit, nec eosdem a Magnifico D.
Rectore multoties requisitus e Carcere dimisit.# Ideo pro Tribunali Se
dentes Chri noe inuocato solumq Deum et Justitiam prae oculis ha
bentes praedictum D. Franciscum Rolinski Med. Doctorem, tanquam Cri
minis falsi reum, periurum, Conuulsorem priuilegiorum et transgressorem
Statutor Vtis declaramus et pronunciamus eumqs iux Statutum con
Insurgentes in Rectorem et Priuilegia Vtis Praerogatiuis omnibus, pri
uilegiis et libertatibus, quibus Doctores et Professores Almae Vtis
Acad. Crac gaudent, et gaudere consueuerunt priuamus, excludimq et pro
scriptum pronunciamus praesentis Decreti vigore. Decernend. Collegiaturam
eiusdem Francisci Rolinski vacare. dantes plenam et omnimodam facu
ltatem ijs ad quos res spectat alium in eius locum vocandi incorporandiq
Mandam insuper omnibus et singulis sub praestito Juramento ne praedi
cto M. Francisco Rolinski, vti excluso et proscripto adhaereant, illiqs
consilia con Vtem subministrent, quin imo eundem a Consortio suo, per

de quo est Actio in Foro Seculari.

Nos

Nos amotum et exclusum pro amoto et excluso perpetuo habeant.
Dat. 19. Octobr. Anno D[omi]ni Millesimo Sexcentesimo ~~Sexagesimo~~ primo è Sobtaresid[enti]a m[ea]

H. Joannes Hoprionzi Ph.
et J.V.D. Cam[er]arum Offi[ci]i Rect.
Heni[n]s. 1772

Nos Bedelli Almae Vntis
Academiae Crac. Petrus
[illegible] Adamus Paprocki
hoc Decretum Proscriptionis ex
Mandato M. D. Rectoris in Valuis
Collegij Iuris publicavimus et fi-
deliter executi sumus. Anno
et die quo intra

Idem qui supra

Publicatum [illegible]
C. D. Rolinsky [illegible]
[illegible] Consul Crac.
16.61

1 Mandatum revocatorium à S. R. M^{te} annulans Commissionem quam non habita iniuria (D. Rohski) concitata etiam ad id ipsum tota Civitate, temerè cum grandi iactura Jurium, et rerum Academiae immemor iuramenti, eidem praestiti multoties, de promovendo bono, eiusdem Academiae, Contra eandem impetravit, procuret.

2 Reprotestationem, et Reprotestationis Extractus ex Actis Castren. Crac. extraditos, curet eliminari.

3 Reprotestationis à se factae scriptorem medio iuramento Corporali prodat.

4 Quandoquidem Universitatis Jura multifariam conculcavit, ab Universitatis Actibus omnibus, alienus sit ad extrema vitae suae tempora

5 In recompensam multiplicium damnorum, quae Academiae per Commissionem istam intulit Numeret realiter sex millia flor. ante deprecationem.

6 In Comitiis Proximè futuris faciat solennem ordinibus Regni, et Academiae Patronis deprecationem, quod grassari in famam Universitatis, per Reprotestationem famosissimam non erubuisset, ibidemque fateatur palam, se perperam, et iniquè Rectorem et certas personas Academicas diversis loco traduxisse

7 Personas quas laesit, signanter Rectorem, ex charta sibi porrigenda iuxta tenorem verborum in ea expressorum in facie totius Universitatis etiam iuventute Universa tunc praesente deprecetur cum personis 12 in dignitate seu Magistratu Civitatis Crac. existentibus

8 Detentis in Carcere tanto tempore Studiosis, certa pecuniaria summa aequivalenti, tot eorum angariis, quas illi in personis, bono suo nomine, in iactura temporis et studiorum, ac valetudinis dispendio aliisque incommoditatibus sustinuerunt iuxta arbitrium ab utraque parte eligendorum virorum, satisfaciat.

9 Faciat publicam eorum omnium execrationem, quae cum effraenatis haec fecit, in pestem et perniciem honoris Academici, contra ipsam dando Varsaviam eosdem cum Informationibus falsissimis expediendo

10 Actum Commissionis ad instantiam Generosorum Dnorum Zielinski et

Sui ipsius formati curet reddi in manus Universitatis, etiam

cum terminatio Actuarij Commissionis

XI Ex filijs et posteris eiusdem C. D. Rolinski, nemo ad gradus tam in philosophia, quam in alijs facultatibus recipiatur in Academia, ad tertiam usque Generationem inclusive

XII Absolutionem ab Illmo et Rndissimo Epo Graec Cancellario et Conservatore Universit. Mrs dignissimo, à Serenissimo per se commissis, ratione impugnatarum immunitatum Academicarum quas iuravit, se pro posse in quocunque statu fuerit defensurum et bonum Universitatis promoturum, in praesentia Dnorum Professorum ad hunc Actum specialiter deputatorum ab Universitate.

Sacra Regia Serenissima Maiestas
Dne Dne nr clementissime etc.

In compositione ac redintegratione animorum, Universitatis Studij Crac. et nonnullorum ex Magistratu Civitatis, quam Sacra Regia Maiestas Vrã fieri clementissimè se velle significavit et in eam Illmos et Rndissimos aliquot Regni Senatores amplissimos designavit, Regalis Sollicitudinis singulare patrocinium in pacem Musis amicam proni veneramur. Universitas quidem cupiditate placendi Sacrae Regiae Maiestati Vrae ab eadem compositione aliena non est, nisi quod in eas Thermopylas coniecta sit, unde salva amplius exire nec valet nec potest. Nam si huiusmodi praeiudicato, similes Commissiones, sive in totum corpus, sive in caput Academiae fiant, actum est de nobis. Ad forum è cathedris ad impensas è paupertate extracti, nec officio nostro, nec Patriae deinde satisfaciemus. Nec ullus unquam eius sortis volet esse, qui in praemium laborum inquietudinem aut pro honore ferat turpitudinem. Quod si innocentiâ nostra, hic nunc patente, negotia similia, per Illmos et Rndissimos Regni Senatores componantur, verendum nobis est, ne causam nostram repetemus, aut forte tuebimur cura, eos offendamus, in quorum authoritate apud Rempublicam magnum situm est praesidium. Unica post Deum in Sacrae Regiae Maiestatis Vrae manibus Academiae posita est salus. Inclinare S. Regia Maiestas Vestra animum et amorem in Universitatem paternum, eique Diplomate aut alio quovis meliore modo providere dignetur ne similibus in posterum Commissionibus subiaceat. Paratosque clementissimè servari nobis Illmos et Rndissimos Regni Senatores in Tutelam et praesidium apud Rempub. et S. Regiam Maiestatem Vram. Dignum Sacra Regia Maiestate Vrã Principe victoriosissimo hoc opus est. Academiam immunem servare quae labantibus alijs in fide erga Sacram Regiam Maiestatem Vram.

tram mansit labis integra. Dignum inviolatam in
Juribus eam velle, quam unicam filiam suam dixit, et
esse voluit D. Jagello, ne forte, simul cum illa extinguat
maximum post res gloriosissime gestas Sanctissimi Regis
monumentum.

Sacrae ac Serenissimae Regiae Maiestatis Vestrae

Aeternum devoti

Rector et professores Academiae
Cracovien.

Supplex libellus.
ad Sereniss. Joannem
Casimirum Academiae

16..?

139 56

Recens hominum memoria est, atque adeo notitia communis, ante aliquot annos protestationem Solennem et Publicam contra Scholas Religiosorum Jesuitarum Crac. de novo ex adverso Academiae erectas, nos fecisse. Hancq; causam ut pote afficientem libertates nras, tranquillitatem Publicam, pro nostra reputasse; et id egisse ut à praedictis Scholis supersederetur. Tantum autē abest ut ratio nrae eiusmodi praetensionis iuris, et interesse habita fuerit, ut etiam Jesuitae, à persequendis Academicis, in alieno foro non destiterint; et tandem decreto pro suis Scholis obtento, mandatum Auditoris Rotae, inusitatae et inauditae forma, quo imperium in omnes Ordines, et dirae Excommunicationes continentur, in Poloniam inuexerint, publicaverint, et executioni mandare conentur.

Perculit nos haec res meritò inter calamitates Patriae labentis memoranda, et quidem tanto gravius, quia hoc malum internum est, ab ipsis hominibus Patriae infertur, quos beneficijs nris devinctos, nro pane saturos, in Patrias libertates lemores esse oporteret.

Et quamvis graviter ferramus, quod Academici ad externum forum sese contulerint, ut si non satis illis praesidy in Privilegijs Regum, Statutis Regni, defensioneque nra esset, meritoq; legem iudicij ferre deberent quam sibi tulerint.

Cum tamen haec, Sententia, processus, et eius executio, respectivè ad Ordines huius Regni, et Palatinatus examinantur, : et profecto quod nominē nostro id est Publico, contra eam et eius Publicationem dici posset, et pro posse nro agi debeat.

Primum enim valde dolemus, eo provectum esse fervorem litis inter Jesuitas et Academicos ut inter se collidendo ius naturale, quod nos Parentes habemus, ad liberorum nostrorum institutionē extinguere, et quasi supprimere ausi fuerint. Idque iudices illi non resperexerit nobis indicantibus. Primum ad Patres pertinere, ubi eorum filij in:

stituerentur, quam ad Jesuitas et Academicos, et requiri à nobis debu:
isse, quam hic Scholam habere vellimus, antequam per vim, novi Præ:
ceptores et Scholæ, cum oppressione veteris, nobis obtrudantur. Rogari
quippe et vocari Præceptores bonos, et verè præceptoriam profitentes
par est, non se ingerere ac insinuare: quanto minus ut per strepitum fo:
rensem, vim externam, aliquis ad ius legendi, tanquam ad Regnum impe:
rium, et Tyrannidem, inuitis et reclamantibus Parentibus, et inco:
lis, contendat, et irrumpat.

Consideramus non minus et hoc, litteras Apostolicas, in minoris præiu:
dicij causis, beneficialibus, dispensationibus, indulgentijs, executio:
nem non sortiri antequam Publico iudicio examinentur et approbentur.
Hoc in omnibus Rebuspublicis benè ordinatis consuetum esse, hoc ad Pu:
blicam pacem spectare; hoc ad dignitatem Sedis Apostolicæ, ne se in co:
uenientibus ad inportunitatem alienam invicem pertinere, nunc vero
prædictæ Executoriales, in nostra, nostrorum iurium, Priuilegiorum, li:
berorum causa, illotis manibus, et priuata autoritate, sine ullo examine
et approbatione cum urgentur et publicentur, valde veremur, ne hoc mo:
do, aperta semel temeritati alicuius fenestra, pleraque in Patriam
nostram inuehantur, quorum nos pænitudo ad metus aliquando cor:
ripiat.

Tandem verò inspectis in corpore dictis Sententijs, et Executorialibus,
cum multa peregrina noua, et inaudita, contra iura consuetudi:
nes huius Regni Priuilegia libertates et immunitates nostras
contineant, et nouum iugum imperium coercio, et censuræ incredi:
biles, Statibus, Ordinibus, Regni in specie etiam nominatis, expressis,
comminentur repræsententur, et inferri videantur, nullaque ratio,
probabilitas et causa, eiusmodi processus reddi possit, profecto non
abre fuerit, ut consilium capiamus, ne eiusmodi absurditatibus in
Regno nostro locus detur.

57

Tandem verò et hoc reputamus nobiscum, de Religiosis Jesuitis non ita nos male meritos esse, neque Maiores nostros quorum beneficijs et munificentia creuerint, Ut ad hunc modum nobiscum procedant, Ut prætorquam quod in contemptum et contumeliam nostri nostrarumque protestationum, Scholas Cracouiæ fouaant, Vim etiā externam, et quasi censurarum coactionem terricculamētis refferctam, huc inferre, ad turbanda iura et Priuilegia libertatesq; nostras nō satis æquo in Patriam animo videantur.

Quare his ritè examinatis, repetitaque protestatione priori quam hic de verbo ad verbum insertam esse volumus.

Primum Protestamur, processum, Sententias, Executoriales, de re, iure, ad nos pertinente Priuilegijs nr̃is cum Academicis Cracouien: obis non vocatis foro alieno, tanquam per condictamen factas, nullas, irritas, fuisse et esse, neque ullam rationem illarum hoc in Regno haberi debere.

Secundo Protestamur, Executoriales eiusmodi sine ordine iuris modo indebitò in Regnum inuectas, sparsas, publicatas, obtrusas, attendi, nec debere nec posse, et in posterum ita nobis prouidendum esse quemadmodum prouidebimus, ne similes luce quoquomodo iura nrā afficientes, Usum et executionem habeant, nisi coram Ordinibus, tam Secularibus quam Spiritualibus si utrumq; statum concernant, vel ab alterutro, si alterutrum in comitijs reuideantur, examinentur, et admittantur, quemadmodum et in alijs Rebuspublicis Sanctissime obseruatur.

Tertio Attenta indignitate procedendi in dictis executorialibus testamur nos Sanctissimo Domino nr̃o. (quem tanquam Summum omnium nostrum Pastorem veneramur) Supplicaturos, ab Auditoribus Suis eiusmodi præiudicialia mandata expediri; et hunc transmitti permittat, Ut pote qui paterna prouidentia, tranquillitati

et indemnitati nostræ pro sua pietate consulere teneatur.
Quarto tandem cum Religiosi Jesuitæ horum omnium Archite-
cti fuerint, et sint, quæ ab illis fieri tanquam bonis civibus non
conveniebat, tanquam beneficiarijs nris indignissimum erat
tentari; nos huius facti memoriam alteri tempori reservantes, prote-
stamur, eos Cracoviæ ut ante nullum ius Collegij et Scholæ habuis-
se, ita nunc per eiusmodi Executoriales, Sententiam et processum
habere non valere. Quia vero hæc audacia inde provenit quod
erectiones Scholarum, quibus impleverunt Regnum dissimulentur,
in posterum providebimus ne Scholam Collegiumve erigant, prout
neq3 erigere poterant, nec possunt, nisi de Reipublicæ consensu
et approbatione. Quemadmodum Collegium Cracoviense et Acade-
miam erectam videmus Et alias Scholas sine scitu nro non tantu[m]
hic sed alibi excitatas pro illegittimis et quarum proventus ad
Rempublicam magis pertinet quam ad illas agnoscimus et testa[mur].

Copia Protestationis contr.
Jesuitas

Copia Protestationis
nne Reipub.
contra DD. Jesuitas
ad S. Petri Basilicam

16...

140

Copia Lrarum Illmi Petri Tylicky Epi Cracov. Academiae Cracoviensis Cancellarij pro Academia ad SS. D. Paulum V Pontifice MDCXIII

Sanctissime ac Beatissime (Pater) Dne Dne Colendissime.

Innumerabilis Vrae erga me beneficia notiora, quam ut referri possit hactenus mihi fuerunt.
Recenter autem jes Urbe ad me reverso Rndo Ioanne Foxio Ecclesiae meae Canco
eam ee gratiae Stis Vrae magnitudinem animaduerto Ut quidquid a Parente benefican
tissimo et Dno Clementissimo proficisci in me potuerit id a Ste Vra in me profectu ee lu
benter profitear. Cum vero magis iis subsidijs me destitutu ee Videam quibus Stis Vrae ttm
beneficientia promererj possim, eo maiores gratias Sanctitati Vrae ago, servitutemque
meam illi humillime devoveo, Negotium porro Vnum inspientiae ad Stem Vram refero
ad illudque ere Ecclarum nrarum expediendum summae Sanctitatis Vrae authem in
ploro. Res ita se habet. Academia Cracoviensis a ducentis et amplius annis funda
ta Vniversae Poloniae ac Vicinis Provincijs Hungariae et Silesiae insignem operam
in depellendis barbariei tenebris navavit. Religionem vero Catholicam constantissi
me semper coluit, adeo Ut Husitanae olim Haeresi in Septemtrione olim grassanti
quasi murum sese opposuit, omnes qui literis hic nomina dabant peculiari iureiu
rando adstringendo Ut Husitanam Haeresim ac oes errores ab Ecclesia damnatos ede
starentur. Contra Lutheranam quoque sectam aliosque sectarios ad hunc Usque di
em tantopere decertat, Ut proprie acceptum illi sit ferendum quod Civitas haec prima
ria, ac deinde Polonia tota ea temporum iniquitate genu coram Baal non flectat.
Ob hanc in Religione tuenda constantiam muneravit eam Scholam Deus diversis suae gra
tiae donis. Prodibant semper ex ea Viri doctrinaque et pietate praestantes, quorum alij
ad clavum Reipublicae sederunt, alij Praefecturas Ecclesiasticas gesserunt, plerique
summa pietatis gratia floruerunt. Vnum ex his reticere coram Sanctitate Vra non
possum Beatum Ioannem Cantium Theologum, qui postquam per omnes Academicos
gradus Vitam hic decurrisset, ob insignia miracula inter Beatos reputatur. Exter
ni autem scriptores peculiarem hanc laudem isti Scholae tribuunt quod Mathematicis
scientijs sit clara. Non eo inficias Patres Societatis Iesu Ut alibi ita et apud nos
bene in instituenda iuventute Versari, fateri tamen debeo proprium quendam genium
Academiam hanc habere, quod tanto temporum decursu et literarum studijs et
in propaganda Religione Catholica constantia floreat. Haec igitur Cracoviensis
Schola, non meo tantum iudicio toti Septemtrioni salutaris, à Sancta Sede Aplica
diversis privilegijs honestata ad ea Usque tempora strenue officij sui partes dum
explet. Patres Societatis IESV impetrarunt a Serenissimo Rege pro Collegio
suo Posnaniensi Ius Vniversitatis studij potestatemque decernendi honores Academi
cos. et posset Videri ~~novum~~ non in damnum Vniversitatis Cracoviensis, nova haec illis

sed sine damno eiusdem

concessa potestas, stare nequit. Graves eius rei causas video a quibus inte
rea recensendis supersedeo. Illud tantum recensebo. Multiplicatis Scholis Patrum
Societatis Jesu ad Academiam Cracoviensem pro honoribus Academicis re
currebatur, qua potestate dum Patres Vti experiunt, tum rei novitate tum
quod sine sumptu praeter morem aliarum Academiarum promovebunt, Hono
res Academicos ad se transferrent, atque ita solitudinem in Academiam Cra-
coviensem facile inducent. Abundat n. Regnum Patrum Scholis qui si pro
movendi potestatem habuerint, nemo ad Academiam Cracoviensem se conferet.
Neque etiam, multi hic honorum Academicorum sunt canditati quos nobili
loco nati hres rarissime suscipiunt. Vetusto S. Sedis Aplicae instituto munus
Cancellarii Academiae Cracovien. ad me spectat, eius igitur officii munere
adductus. Supplico Sanctitati Vrae ut hanc potestatem decernendi honores
Academicos Authe Aplica Patribus Stas Vra non confirmet, donec Academia
Cracovien. apud Stem Vram iura sua deduxerit quod quidem brevi tempore inter
iecto Professores sunt facturi. Sin autem a Sanctitate Vra id confirmatum fu
erit quandoquidem non vocatis Cracoviensibus Professoribus ea res fieret
inhibere velit Patribus ne ea potestate utantur nisi prius Stas Vra devenerit
sine ea quam Patres expetunt potestas praeiudicialis Academiae Cracovien.
Ego pro meo exili iudicio censeo affatim apud nos sufficere Patribus. Vi pro
fessionem suam in literis propagandis pietateque propagandae expetant, hono
rum decernendorum potestas penes seculares Professores potius relinquenda
esset. Quod ego divino Stis Vrae iudicio permitto [illegible] me hu-
millime Sti Vrae commendo. Datum 20 Martii.

Copia Graviu̅ ao 88.
pro Academia contra
PP Societatis Posnan.
Collegij Illmi Tylicij
Epi Cul. Acad. Cancell.

141 16... 60

Pan Marszałek Poselski JMP Ostrorog Podczaszy
Koronny Dissuadował X. Drafskiego Sen[illegible].

Skandalizowałem się ztąd, że mi się do Oyca S. z Prawami moiemi udać każą, Trzeba się ztąd barzo spodziewać złey consequentiey żebyśmy potym nie interrumpowali Libertates. Zdanie moie iest zesłać do Krakowa z Senatu y z koła Poselskiego na rewissyą Przywileiow Akademickich, a interim posłać do Oyca S. prosząc żeby dezmia supersedowali od tych rzeczy, ktore za czasem ratunku uczynić nie mogą za iest wielkie złe.

142 + 16...

1 Commissionis Sac.ae Reg.ae M.tatis exercitium ulterius non pro:movebit Exc.s D. Doctor, nec Urbis magistratus. Et omnia actus illius Commissorialis praeludia mandato S. R. M.tatis antecedentium cassatorio, et subsequentium revocatorio determinabit: accedente Ill.mi et R.mi D. Loci ordinarij singulari promotione, qui hoc ipsum nobis est pollicitus.

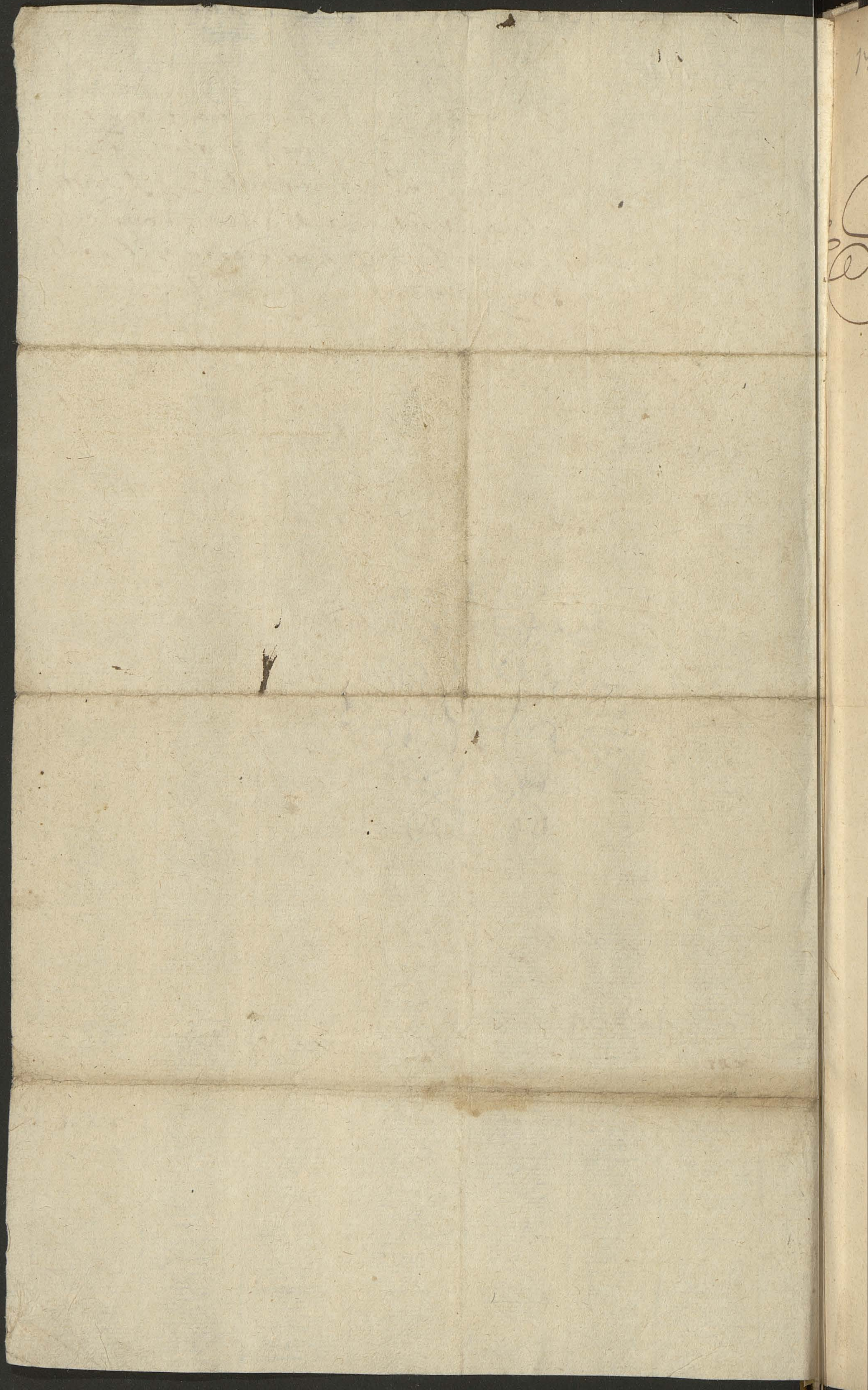
2 Acta et iudicata Ill.rium DD. Commissariorum ab ijs, quorum in manibus sunt repetet, et ad Archivum Almae Academiae reponet: in quantum possibile erit ea repetere, in quo tamen omnem adhibebit diligentiam.

3 Reprotestationis coram Actis Castr. Cracovien. contra M. D. Rectorem factae, aut ex Actis eliminationem serio pro:curabit, aut alias quam meliores restituendae eius innocentiae rationes inibit. Vicissim M. D. Rector protestationem in Castro Novae Civitatis Korczyn factam, curabit expungi.

4 Solvet custodia et conclavi personas per sequestrum Commissoriale à gremio Academiae avulsas, recepta ab illis fideiussoria cautione, de securitate personarum in magistratu bonorumq. earum.

5 M. D. Rectorem deprecabitur: omnia ea quae hactenus acta sunt temporum fatorumq. calamitati potius adscribens, quam alicui malevolentiae aut temeritati annumerans; praesertim cum licitum fuerit tum temporis, in se Unum, tan:quam caput Urbis, omnia congerere.

6 Si S. R. M.tas Ulteriorem Commissionis cursum omnino continuare iniunxerit, soluti ex custodia Studiosi tenebuntur comparere: litem tamen eiusmodi E. D. Doctor nullatenus ultra promovebit, nec se ei immiscebit.

143

16..

62

Magnifice Domine Rector

Perillustres Clarissimi Adm Rndi Excellentissimi Domini Domini et Patroni Amplissimi.

Supplicem hanc humillimæ petitionis nostræ Vocem expressit à nobis grauior in dies angustia Nostra, quâ cum Vndiq premimur, non aliud illi remedium; quam in beneficio amplissimi patrocinii Vestri sinu positum esse intelligimus. Dedimus Nos in obsequium Almæ huius Vniuersitatis, quæ mater Omnium benigna et prouidentissa est; Nihil tamen hactenus ad humilem Supplicationem Nostram obtinuimus, quod inopiam Nostram aliquomodo releuare posset. Destituti sumus habitatione, et amictu, quibus antea Bedelli huius Almæ Vniuersitatis, ex eius beneficio Semper gaudebant. Salarium quoq Nobis duorum nempe florenorum pro Quartuali Satis exiguum est, ex quo Vitæ necessaria procurare, hac præsertim afflicta temporum ratione, propè est impossibile: cùm et alias obuentiones, ob publicam omnium calamitatem, rarissimas habeamus. Supplices itaq manus ad Magnificas, Perillustres, Clarissimas, Admo RR Dnationes Vestras tendimus, oramusq humiliter; Vt Nobis de habitatione, amictu, et salario augendo prouidere dignentur. Vt hac ratione et angustiam nostram releuare possimus, et ad obsequia Almæ huius Vniuersitatis, tantò aptiores et alacriores reddamur. Cui Vt florentissima omnia à Deo immortali optamus; ita humillimis obsequiis nostris inseruire, et beneficium hoc, summa animi gratitudine, et Veneratione recolere sumus paratissimi.

Magnificarum Perillium Clarissarum Admm Rndarum Excellentmarum Dnationum Vrarum

Serui humillimi

Bedelli Vniuersitatis

Suplicatio Bortello-
rum Unitatis Praeo-
vien

Supplicatio pro Jo. p.ini
repetita gr. ita

[...]darowal prof. Rzesiński d. 7 stycznia 1853 r.   166.   autor Martinus Radymiński

144   64

Informatio Iuris et Facti

Circa Cancellariatus et Procancellariatum in Alma Universitate Cracoviensi

Quis est Acad. Crac. Cancellarius natus?

Eps Crac. Sede Vacante ~~Administrator~~

Patet id ex Bullis Urbani V. Bonifacij VIII Ioannis XXIII Martini V.

exemplar ex Libro Privilegior. Universitatis Urbani V. hoc est.

Urbanus V. Eps, Servus Servor. Dei.

Charissimo in Christo filio Casimiro Regi Poloniae Illustri Salutem et Aplicam Benedictionem.

Decet Regiam celsitudinem, non solum ea quae per ipsam in favorem et utilitatem Reip. liberaliter conceduntur observare, sed etiam utilitatem illa gratiarum muneribus ampliare. Cum itaque Tu, ad utilitatem huiusmodi, nec non posteritatem incolarum Regni tui Poloniae et aliarum partium vicinarum, laudabiliter intendens Civitatem tuam Cracoviensem, tanquam insigniorem alijs civitatibus dicti Regni et magis accomodam et idoneam, ut in ea vigeret studium generale in qualibet licita facultate duxeris ordinandum ac singulis ac omnibus Rectoribus Universitatis, Doctoribus Magistris Scholaribus, Scriptoribus, Stationarys et Bedellis eorumque familiaribus ad Civitatem praedictam causa Studij huiusmodi se transferentibus et ibidem morantibus, nonnulla certa privilegia duxeris liberaliter concedenda, quae dilecti filij

Consules Scabini et jurati dictae Civitatis perpetuo tenere et inviolabiliter
observare promiserunt, prout tam in ipsis quam dictorum Consulum Sca-
binorum et juratorum patentibus literis inde confectis, ipsorumque magno et ipsorum
[illegible] sigillis in pendenti munitis plenius continetur. Nosque demum
ad commodum et profectum incolarum et Regni praedictorum paterne
affectibus anhelantes, Tuis in hac parte supplicationibus inclinati
de Fratrum nostrorum consilio per alias nostras literas duximus
[illegible] statuendum ac etiam ordinandum, ut in dicta Civitate huius-
modi Studium existeret Generale illudque perpetuis temporibus
inibi vigeret tam in Iuris Canonici et Civilis, quam alia quali-
bet licita praeterquam in Theologica Facultate et quod legentes
ibidem omnibus privilegiis libertatibus et immunitatibus concessis
Doctoribus legentibus et Studentibus commorantibus in Studio Generali
gaudeant et utantur. Quodque Eps Crac. qui pro tempore
fuerit, vel Ecclesia Crac. pastore carente Vicarius seu Officialis
dilectorum filiorum Capituli ipsius Ecclesiae, promovendos in dicta
Civitate ad Doctoratus seu Magisterii honorem in illa Facultate
in qua fuerit examinatio facienda, iuxta modum et consuetu-
dinem in talibus observatis, examinare studeat diligenter,
eisque si ad hoc sufficientes et idonei reperti fuerint docendi
Licentiam tribuat, et Honorem huiusmodi concedat prout
in dictis nostris literis plenius continetur etc.
Avinione Idibus [illegible] Pontificatus nostri anno secundo.

In Vsu Creandi Licentiatos et Doctores fuerunt Epi

Ao 1565 Samuel Maciejowski Eps Crac. Sententiarios
Octobris die 12. Stanislaum Pinczowium Nicolaum Bod[...]
[...]tium Joannem Leopoliensem Martinum Pilsnensem. Licentia-
tos pronunciavit

Ao 1650 Petrus Gembicki Eps Crac. Joannem Brosc[ium]
S. T. insigniis in Ecclesia S. Annae ornavit

Sede Vacante
Administrator Petrus Gembicki Procancellarium Vtris
Jacobum Naymanowicz constituit 163

Informatio Facti.

An quivis Doctor in Academia Cracoviensi Procancellarius possit institui?

Non. Cum enim Albertus Cardinalis Doctorem Sapelium Canonicum Crac. alias Academicum Cracoviensem Pro-Cancellarium suum esse voluisset, Academia Cardinali deduxit, non posse nisi unum aliquem ex Salariatis Professoribus munus Procancellarii exequi. Proinde Cardinalis mutato consilio Matthiam Blasium S.T.D. Vicecancellarium suum constituit. Possunt hic per omnium Facultatum Professores Salariatos non immerito Quaeri.

An vero Philosophus Crac. possit in Omnium Facultatum Procancellarium Creari?

Quid cum Philosophis, tribus Academiae statibus factum fuerit in adipiscenda hac dignitate, non liquet. Ad labores ipsi boni, saeculoque vitio, non ad praemia et honores admittebantur.

An Medicus possit institui in Procancellarium Omnium Facultatum?

Non nisi ad suam facultatem et ad Philosophicam. Non quod ad Theologos non possit exempla sunt recentia. Petrus Gembicki Laurentium Smiesko sive Medicinae Doctorem Vicecancellarium Universitatis constituerat, qui cum promovere ~~[illegible]~~ et examen Theologicum aperiret ad promovendum quendam Franciscanum Italum, restitit ei Theologica Facultas. debebat Eps. Vicecancellariatum pro illo alteri, quod et fecit Matthiae Blasio S.T.D. concedere.

Iureconsulti quoque hac ipsa de causa apud Martinum Szyszkowski qui Matthiam Wonicski Procancellarium suum habebat Medicinae Doctorem gravissimam controversiam instituerant. Dederat ergo Szyszkowski commissionem in Joannem Zerzynski, Joannem Foxium et Jacobum Ostrowski ut cognoscerent An Medicus in Sacris Ordinibus aut saltem minoribus non constitutus possit munere Vicecancellarii fungi in aperiendo examine ad gradum Doctoratus in Theologia et utroque Iure, Philosophia et aliis Facultatibus conspectus et in Academia receptus et consequenter examini non solum adesse, sed etiam praeesse, solitumque peragere, quod Eps ipse si hoc personaliter quod illi ut Cancellario Academiae faciendum incumbit, faceret.

Decretum hac in re Commissariorum non legi Commissionis autenticam in manu habeo. Id tamen certum est et Jacobus Kajmanowicz ad promotionem Matthiae Radzii Artium Dgn Decani Thesmensis S.R.M. Cappellani Ao 1626 existente Generali Procancellario Medico. Procancellarius ab eodem Epo fuerit deputatus.

An I. Consultus possit Omnium Facultatum Procancellarius Vnus constitui?

Impugnant partem affirmantem Theologi qui supremae suae Facultatis fasces Juridicae Facultati quam se inferiorem cum sit illis prior fundatione iudicant, submittere. Exempla tamen et praeiudicia faciunt pro Iureconsultis.

Primum est in Manuscripto Joannis Nissodij Curtowicii S.T.D. qui describens suam cum aliis Collegis ad Licentiam S. Theologiae promotionem haec habet.

Postea Decanus nobis aversus est Dominus Procancellarius ad DD Doctores, quia tunc erat ex Domo Iurisperitorum, qui cum esset ingressus, nos etiam quimus aversi, et per Praeceptorem ei praesentati, qui postulavit nobis Licentiam conferri. Postea nobis genuflexis, collata est Licentia tum et hoc in privato, postea publice tempore quod constitutum.

Secundum exemplum habetur descriptum in Quarto Libro Actuum Rectoratus in quo manu propria Rector Iacobus Ianicellonius I. V. D. Tylicij Procancellarius existens Licentiam contulit Theologis et quae Quaestiones promovendis ad decidendum propositae fuerant ibidem annotavit.

An Theologus extra Facultatem Procancellarius possit creari

Est extra controversiam propter eminentiam Sacrae Facultatis

Ideo quo angustia temporis salvis iuribus Universitatis et meliori iudicio ac notitia rei in Academia nostra.

145

+ 1662 23 Januarii.

Perillus et Adm. Rde Dne

Fr Obsdme

Dnia wczorayszego godzinie w noc stał do mnie X. Bichas zebym W. M. Mci imieniem JKMci obwiescił, że dnia iutreyszego z iasnie... ex mando S.R.M. ... na consolatkey Madery z Minister. Oznaymuie tedy W. M. zebyś nie iako cum suis stanął Consiliarius do Jegom. B. t. wczora Rolinsky, y X. Jurkowsky y X. Grabarowsky v JcMo rozumie że w tey sprawie expediwet żeby y WM ex parte sua prinatim JeMo informowali. Oddaię się potym łasce WM. Dat. w Bendecty(?) ... 23 Jan. 1662 Kladki odsyłam.

Perillus et Adm. R. D. V.

Addictissimus Fr

Hiacint ...

...

Perillri et Adm. Rdo Dno D. Adamo Roscieme Ca
vae Rectori Almae Academiae Crac. - Dno Fri Obsdmo

1662 d. 31 maii.

69

Joannes Casimirus Dei gratia Rex Poloniæ Magnus Dux Lithuaniæ Russiæ Prussiæ Masoviæ Samogitiæ Kijoviæ Volhyniæ Livoniæ Smolensciæ Czerniechoviæq; necnon Suecorum Gottorum Vandalorumq; hæreditarius Rex

146

Magnifice Fideliter Nobis dilecte. W takowym czasie gdy Miasta Naszego Stołecznego Krakowa periclitatur Securitas i żebyśmy mamy z pewnych przestróg, że mu imminet insultus ad repellendum Armatam mieć chcemy Civitatem przestrzegszy żeby we wszelakiey zostawała ostrożności. Że y z Młodzi Akademickiey in ea iakaszkolwiek iest frequentia gdy idzie o spolne bespieczeństwo może bydź znaczna w dobrym porządku vis ad resistendum vi gdyby peteret Miasto, abyś Wierność Twoia y ta lectissima Juventus niechciała deesse Miastu Naszemu znosząc się sincere o tym z Magistratem Mieyskim co należy ad mutuam tuitionem Securitatis pilno żądamy y dobrego Wierności Twoiey życzymy od Pana Boga zdrowia. Datum Varsaviæ die XXXI Mensis May Anno Domini MDCLXII Regnorum Nostrorum Poloniæ et Sueciæ XIV Anno.

Jan Kazimierz Rex

darowal prof. Rzezinski d. 7 styczn 1853 r.

Magco et Nobli An
drea Kucharski Sacr.
Ph. D. et Professori
Canco Cracou Almae
Academ. Crac. Rectori
fideli Nobis dilecto

1663. + d. 4 decemb.

147

Mr. Andreas Kucharski S. Th. Doctor, et Professor. Ecclesiarum Cathedr. Canonicus Collegiatae SS. Omnium Praepositus. Studij Univtis Cracovien. Gnalis RECTOR.

Universis et singulis, ad quorum Notitiam Nrae praesentes devenerint literae notum facimus. Citatos fuisse ad Nos, Judiciumque Nrum Rectorale, per affixionem ad Valvas Collegij Maioris ltme ac peremptorie, uti apparebat ex executione Universitatis Bedelli, ad Instantiam Instigatoris Officij Nri. Florianum Lutostanski, Benedictum Polichrowski, [redacted], olim Stud. Acad. Cracovien. etc. Quia ipsi obliti Modestiae, Vocationis, et circa Inscriptionem in Album Univtis Juramenti praestiti de Obedientia servanda, flagrantia crimina, uti publicae invasionis, everrationis, direptionis, convulnerationis, aliarumque violentiarum per ipsos (uti Authores et capitaneos tumultus) Judaeis Casimiriensib. ad Cracoviam Nobis eorum Nraeque potestate resistente illatarum; ausi sunt et praesumpserunt patrare, Nec tamen ita ut permittitur Citati ltme existentes pro termino ex Actis quaerente comparuerint. Ideo praedictos Citatos et nec post eorum acclamationem comparentes, ob eorum temeritatem, inauditamque insolentiam, tum ob contemptum et vilipendium Mandati et Authoritatis Nrae Rectoralis, veri membra putrida e gremio bonorum, et suae Vocationi correspondentium Studiosorum excludendos et proscribendos immunitatibusque, libertatibus, ac Privilegijs Academicae Juventuti, a Serenissimis Poloniae Regibus, et Univsis Ordinibus Regni gratiose concessis, privandos esse duximus, prout excludimus, proscribimus, et privamus. Eosque amplius Studiosorum praerogativis non posse gaudere pronunciamus, et declaramus praesentium Vigore. Monemusque omnes et singulos Jurisdictioni Nrae subiectos, ne quodpiam commercij cum illis habeant sub poena complicitatis et proscriptionis. Quam proscriptionem notam volumus esse omnibus [Officiis ac Magistratib.] Pro-Consulibus et Consulibus Oppidorum tam in Urbe, quam in attinentibus suburbijs, Ne praefatos Proscriptos in domibus suis foveant aut eosdem recipiant vel Fovere permittant. Sub poena in Privilegijs Serenissimorum Regum contra receptatores et Fautores Proscriptorum ex Acad. Sancita et expressa irremissibiliter persolvenda. In cuius rei fidem Sigillum Univtis apponi iussimus. Dat. Crac. 4. Dec. Ao. D. 1663.

Joannes Kopiewski
Doct. J.U. Profes. Canonum Offic.
Rect. Actius mppa.

Pokistmorsti prosechter

Cantic. 4. [illegible] malorum punicorum 1664. d. 15 Junii. 72

178

Doloris unica medicina est dolor.

~~[illegible] nisi cui certum annuat, nihil agat nisi cui [illegible] subscribit~~

~~ad tam [illegible] insultus [illegible] obarmamur, quod cum adverso [illegible]~~ clam consequentia facile agat.

~~hi fuerunt, qui laudi et [illegible] cupidi~~ sunt.

nec illam [illegible] gubernantis patroni detrimento aut diminutione.

~~Et multis iam annis Adversariorum [illegible] patet~~

Credit fortuna [illegible], et [illegible], [illegible] auream nobis [illegible] abstulit.

~~graviter [illegible] isto [illegible] ut nos erat concussit.~~

[illegible] quidem hoc infortunium quem in [illegible] sacrum [illegible] quod petit.

[illegible] obiit, sed illam facile [illegible] abigit

Literae ad Universitatem Leopoliensem.
Anno 1664. 15 Junij

Indoluimus plurimum, cum nobis relatum esset de tumultu studiosorum Leopoliensium, quod Patres Societatis, qui tantis sudoribus laborant, prout ex Excellentis [illegible] [illegible] accepimus, Authores fuere, ut in [illegible] etiam cathedram [illegible] voluerint. Non solum, quando per literas Illustrissimo Poloniae supremo exercituum Duci et Palatino Russiae, sinistre id deferunt, sed etiam ex cathedris sacris [illegible] [illegible] ad mendacium [illegible], veram [illegible] innocentiam, non [illegible]. Ita [illegible] fit, ut falsis innocentium cavillationibus magnam sibi famam concilient, et qui laudis et [illegible] cupidi sunt, etiam sacras [illegible] detractionibus polluant, et famam aliorum insidiis [illegible]. Nimis agnoscant [illegible] dominari, quod et nos ab illis innocenter nequiquam, [illegible] insolitam immunitatis Academicae, a qua [illegible] veram modestiam discere poterit, quasi apud ipsos nihil esse praeferat, nisi cui certum annuit, nihil agat nisi cui [illegible] subscribit. [illegible] nos gravius Romae [illegible] quam [illegible], [illegible] obtendentes nescio quas a civitate Leopoliensi literas, quasi [illegible] defendere Academiam [illegible], et [illegible] Principem [illegible] illa [illegible] molestat. Gravius autem isto [illegible] ut nos erat concussit: a multis enim iam annis [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] auream, [illegible] in Polonia de [illegible] Academiae [illegible] [illegible] tam [illegible] insultus [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Academicas [illegible], id quod [illegible] [illegible] obarmamur, quod cum adverso [illegible] clam consequentia facile agat. Qui ipse doloris unica medicina est dolor, [illegible] sententiam [illegible], condolendo tam gravi [illegible] quod [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], et simul [illegible] quod [illegible] ab illis [illegible] Romae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], eadem falsa et contra catholicae fidei [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. Ut qui et nobis et [illegible] [illegible] [illegible], ipsi in [illegible] [illegible]

X

List JEXmci X. Załuskiego do JEXmci Xiędza Prezydenta Trybunału w sprawie Żydowskiey

Illme et Rndissime Dne D.

Jakom zwykł zawsze in fraternitate ac fide Synow WMMMD: poufale depenerować każdey sprawy moię, tak daleko większą confidencyą moią et maiori zelo recurro do WMMMD. in crimine Laesae maiestatis Divinae y zelżonych Swiętych iego. Stała się bowiem w Oyczyznie naszey w tym stołecznym mieście tak bezbożna zbrodnia, na takie nigdy niesłychana bluźniestwa przeciw maiestatowi Boskiemu y Naswiętszey Bogarodzicy y Swiętym wszystkim, iakiey a partu Virginis żaden Kray y Narod nie słychał. Ta taka się w Chrześciaństwie żadna by nawiększa barbaries y w samey Machometanskiey bezbożności nigdy tak żądowicie nie zrządziła. Żyd ieden (si tamen ieden a nie wiele na to się ich składało) wydał skrypt bluźnierski taki przeciwko Chrystusowi Panu Naswiętszey Pannie y Swiętym iego, ktory czytaiąc oko się ćmić Chrześciańskie y serce drętwieć musi. Sądzona iest w tym tu Grodzie Krakowskim ta bezbożna sprawa, y mnie też zawołano do sądu tego, wszyscy za niesłychanym prawie na takie niesłychane facinus y takie bluźnierstwa, o ktorych samo piekło wywarło wszystek iad przeciwko Stworzycielowi swemu. Od Decretie appellowali ci Łotrowie do Trybunału beneficia iuris, w prawdzie żadnych nie byli godni, ale na Swiątobliwego Sądu WMMMD. powagę respektuiąc, dopuszczona appellacya. Nikt nie wątpi, że ta extrema malitia impietas weźmie należącą karę za świątobliwym Sądem WMMMD. Alec nie on ci sam tylko (śmiele rzekę) tego bluźnierstwa Author zostawać musi, nie intra privatos penates iego nie w iego szczegulnym ięzyku y paszczecze tęn się iad y trucizna distillowała. Składała się (tak bacznie rozumieią wszyscy) na taką Virulentią y niektora z nich Starszyzna, ktora teraz świeżo poważnie kara ten się czyniąc manifestacyą. Dla miłości Boskiey weyrzycie WMMMD. głębiey w to niż Grodzki Sąd mogł zayrzeć przezornieysze oczy tak wielkiego y Swiątobliwego Sądu będą, że complices będzie musiał za sobą pociągnąć tęn zdrayca y gwałtownik czci Boskiey y Maiestatu iego Swiętego idzie tu o zgubę wszystkiey Oyczyzny obawiać się bowiem trzeba, aby P. Bog ręki swoiey sprawiedliwey nie ściągnął na pomstę pewną przeciw tey Rzeczypospolitey gdyby się miała za taką okazyą in gremio iey Utaić złość wrzkutna tych łotrow y tak wyrzdanych piekielnym swym piorem na Boga w Troycy Swiętey iedynego y Matkę iego P. y innych Swiętych exhorrescent aures WMMM Panow gdy publice czytać będą,

czytać te bluźnierstwa ich, w których każdym słowie sibillus aspidum et rugitus bestiae inferni słysząc WMMPanowie będą przyznać bowiem każdy musi że te blasphemie ich teraźnieysze przeszły iadem, y złością wszystkie inne, które mogła która kiedy gęba pogańska y Smocza evomere przeciwko niebu y przeciwko Maiestatowi iego, przed którym drży y upada piekło samo. przeszła owych Hrabiów którzy na śmierć y zdrowie iego wotali. Owszem ie grzechże przynamniey porówna się z tą pomstą y Karą Boską która ich zniszczyła własney na popielisku zgubu y iednego kamienia obaloney niedobitków wyrzuciły na pośmiech y wzgardę wszystkim narodom po świecie rozproszyła, y tułaczami do żywotnemi być nakazała. Zasłużyli to oni dawno z własczcza w Krakowie, ale y teraz świeżo pod woynę Szwedzką summa et perfidia et obstinatione stoiąc przy nieprzyiacielu. Uszło im to crimen perduellionis impune, niech przynamniey teraz rei laesae maiestatis Divinae wezmą słuszną nagrodę swoiey [illegible] mając od WMMPanów dekretem swym pobożnym, y zalecicie ad omnem posteritatem Sądu swoiey zeal Boskiey ardentissimi honoris divini zelu, w którym aby tego Łotr gorzał wszystkie elementa y Creatury sentencyowały by przeciwko niemu gdyby im [illegible] było pozwolono nieco mówić. A WMMPan nałożyc łaską Królewską Illmo nagotowany blisko sobie stopień do Kathedry, którey zacni Obywatele Oyczyzny naszey tą samą żarliwością swoią windykuiąc części y chwałę Boską zgwałconą y podeptaną świętokradzkim piórem y słowami tych przeklętych Arcyzdraycow. Ułacnisz sobie WMMPan pewnieyszą drogę do tey skuteczney intencyey dobrotliwego Oyca Państwa y weźmiesz desuper da Pan Bóg w honorach rękę zmilczenia bo nagrodę pobożności swoiey gdy w prudencyey nasię od przeraczonych Kościołów y Kathedr włożony praesidebis wielkiemu Sądowi radą, porządkiem, staraniem a tam pietas extrema et mandata wzięła słuszną y należytą karę nie tylko w osobie tego piekielnego principała, ale y innych którzy się do tey iakimkolwiek sposobem przyłożyli niezbożności.

Litterae a Magco Skarszewski Castellano Małogostensi ad Praesidentem in supremo Regni Tribunali.

Literae Senatoris ad
Tribunalitia Judicia
de Judaeis.

149 1664. d. 12 novembris. 76

Magce Admodum Rndi et Excellens Dni
Dni Amici Obseruandissmi

W tym podeszlym y do ostatniego zycia mego periodu zbli:
zaiacym się wieku moim, nic mię bardziei non angit, iako winna
Wmm moim Milym Panom z maiętnosci Zebrzyckiey 33333
fl. gr 10 summa, biorąc dziesiątokrotną reflexyą, co da Pomussu
po smierci mojey podadzą adwersuccessorow; y dla tego zyiąc tę
tem sobie wpreimie zupełną Wmm moim Milym PP naprzyszłe
rowe Calendy viscie summę; iednak dla licby zboza w Gdansku
ceny zadnym sposobem dosyć temu uczynić nie mogę: zaczym
nisko wpraszam Wmm moich Milych Panow, abyscie polo:
wicę oney, o raz zelysnszem putrocznym odebrać odemnie ze:
chcieli, zesławszy do mnie delegatos sufficienti Commissione
coram actis Castren Cracovien ad recognoscenda, instructos, gdysz
o tym nie wątpię ze Wmm moi Mili Panowie pod ten czas
następuiących w Krakowie Kontraktow, upatrzyc takiego
mogą, w ktorego tę połowicę securè collocabunt. Sumpt na
drogę zastąpię, y pieniądze wygruby monecie wyliczyć rozkaże

a za oswiadczoną w tey mierze wdzięcznosc, obligatus zostanę Na co czekaiąc prędkiey declaraciy, Zalecam się z powolnosią służ moiemi łaskę WMM moich Mściwych Panow iako naypilniey ktorym się zostawam cale

W Piotrkowie 12 9bris 1664

Zyczliwym przyiacielem y sługą
W Kadzidłowski
Kast. Inowłocławski

Continuatio Processus B. Joannis Cantii
Renovatio Professionis et inventarium.

Mag^{co} Admodum Rndis et Excellen^{s}
D^{nis} Rectori Doctoribus Professoribus toti
Collegio Almae Academiae Cracovien^{sis}
D^{nis} Amicis obseruan^{tis}mis

1667. d: 13 Novemb.

78

Magfce Dne Rector Clarissimi et Exclmi Dni
Totaq Vniuersitas Almæ Academiæ Cracouien.
Dni et Patroni Collmi

150

Cum et decori nobis, et vtilitati fore arbitremur, si Tuam Magfce Dne Rector si totius Almæ Vniuersitatis gratiam protectionem amorem consequamur. Ideo quam ad hoc vsq tempus varys modis amicitiam Vram Magfce Dne Rector Clarissimi et Excllmi Dni quærebamus, eam totaliter coalescere firmariq cupientes, id quod summum vnumq semper à nobis requirebatur, Vt Comitiorum constitutione de non aperiendis Scholarum nostrarum Gymnasys in Vrbe Cracouien. eiq adiacentibus Ciuitatibus secundum iura Almæ Vnsitatis caueretur, hoc modo in Capitulo nro Proculi vnanimi consensu acceptamus sacrosanctè nos obseruaturos spondemus atq dum nos ad talem his futuris Comitys impetrandam constitutionem insudabimus Te Magfce Dne Rector Totamq Almam Vnsitatem in partem huius laboris et nostræ syncæritatis inuitamus, rogantes vt nos Vro fauore protegatis. Datum Podoliny 13 Nouemb: An. 1667.

Ill. Magfce Dnis cæterorumq Clariss. et Excell. DD. totiusq Almæ Vniversitatis

Meo, totius Provinciæ, Capitulique nomine
Seruus humillimus
Venceslaus a S. Sacerdote Prepos. Provinc. [illegible]

Michaël à Visitat. B.V.M. Secr.ius Capti. [illegible]

x

Magnifico Rectori, Perillustribus,
Clarissimis, Excellentissimis et Admodum
Rndis Dnis, Dnis Doctoribus ac
Professoribus, Totiq Inclytae Universitati
Almae Academiae Cracoviensis, Dnis
Patronis et Benefactoribus

Lrae praesentatae 18 Januarii 1667

[illegible]
Cracoviae.

1668 d. 3 września

151 Obiaśnienie zdania 80

Szlachcica iednego z Xięstwa Mazowieckiego o Szkołach Oycow Iezuitow przeciwko prawu pospolitemu y Koronnemu w Warszawie otworzonych dnia trzeciego Septembra Roku Pańskiego 1668

Wielką krzywdę z potwarzy iednego Tytułowanego Szlachcica Xięstwa Mazowieckiego ponoszę y o to się uskarżyć in facie totius Reipublicae muszę, iż mnie prawdziwszego niżli on sam Szlachcica Mazowieckiego (nie pamiętaiąc na swoią należytą szlachecką mu stanowi powagę) temerario ausu wprowadzać śmiał in theatrum consiliorum zacnego Krolestwa Polskiego, a miłey oyczyzny naszey: utrzymuiąc, przeciwną wolnościom szlacheckim, y wszytkiego dobra pospolitego w Warszawie erigowaną przez Oycow Iezuitow szkołę, y gruntować w zdaniu swoim napisanym racyami; o czym ia protestor przed Bogiem y wszytkim światem nigdy nie myśliłem. Teraz iednak provocatus, częścią dla zachowania powagi Kościoła S. Katolickiego iako Mazowiecki obywatel, częścią dla zatrzymania swobod y praw Koronnych iako prawdziwy szlachcic, częścią propter amovenda scandala y obwarowania pokoiu pospolitego iako amans patriae, to co mi sumnienie każe, y prawo pospolite uczy, pokazuię y zdanie swoie ad trutinam iednak totius corporis Regni podaię, iż otworzenie Szkoł Iezuickich w Warszawie, iest pospolitemu y prywatnemu dobru przeciwne.

Na ten czas, kiedy Oyczyzna nasza po tak wielu cięszkich paroxysmach, a osobliwie per abdicationem Principis osierociała, grubą się pokrywszy żałobą, in suis spodziewała się gemitibus respirium, aż recrudescit dolor, gdy sub specie boni publici widziemy umbratilem iednę wprowadzoną od Oycow Iezuitow w Warszawie pietatem, przez otworzenie szkoł swoich, zkąd sequitur pewna powagi Kościelney diminutia, prawa Koronnego lekkie poważenie y wzgarda, wolności Akademiey Krakowskiey zniesienie, miłości bliźniego zniszczenie, z przyiaźnią ludzką rozbrat, a na ostatek (bo się y swoiemu własnemu sprzeciwia institutowi) pokoiowi pospolitemu in Regia Sede imminet ultimum Vale.

Rzecz lecz, Wszyscy to iest rzecz z wielu miar in omni Republica piękna, mieć ad erudiendam iuventutem Szkoły, a czemuż Ojcowie Jezuici niemaią uczyć w Warszawie? Odpowiadam, Nietylko rzecz piękna, ale iest bardzo potrzebna, ale takie mieć Szkoły, które stać niemogą absq iniuria tertij, Urzędowy Boże. Wiedzieć musi każdy, że iest rzecz święta, straszną ofiarę Pańską odprawowac ale to nie każdemu wolno, tylko samym Kapłanom, na tę poświęconym functią, aliàs takich surowi karzą, którzy śmiałego ausu attentant to przedziwne tractare mysterium. Tak iest y Szkoł otwierać w Warszawie Oycom Jezuitom niebendzie się godziło, ponieważ na to żadnego od zwierzchności duchowney y świeckiey (bo te mutuo se respiciunt) niemaią y mieć niemogą Urzędowe [illegible] pozwolenia, a zatym iż exiszerunt, koniecznie trzeba obuwać Sui serpenti malo.

Jaśnie Wielmożny Xiądz Biskup Poznański Ordinaryusz Pasterz, et generalis wdiecezyi swojey Rector Ecclesiarum, wielki przyznać każdy musi zelator religionis, iako to deklarowal na przeszłey Convocatiey (sub cuius regimine, tak według Kanonów, iako iest prawa naszego Koronnego, wszystkie Szkoły, y Mistrzowie ich Urzędy zostawaią, co rzetelniey wyraża Constitutia anni 1562 tymi słowy Aczkolwiek to należy na Urząd Ich miłości Xięży Biskupow, którym tego prawo pospolite, y przodkowie naszy zwierzyli, iako fundatorowie y nadawce tych Szkoł &.) zabiegaiąc wielkiemu a pewnemu zgorszeniu z otworzenia Szkoł Jezuickich pro suo munere, nietylko privatim ale et publico zakazał [illegible] onych otwierać edicto tantisper, pokiby tego totius Reipublicae consensus nieapprobowal. A Oycowie Jezuici niepotrzebną tych Ordinarium allegnią na otworzenie Szkoł swoich Warsza

wskich

wskich confirmatiy, wyłamuiąc się przez exempcyą z iurisdikcyey Loci Ordinarij nietylko niezamknęli szkół swoich, ale też do tych czasów w zawziętey swoiey przeciwko powadze Biskupiey zostawaią śmiałości, Rzeczypospolitey conculcant maiestatem. Niechayże każdy uważy ieżeli to nie iest rebellia inducens diminutionem Superioris potestatis Episcopalis.

Gloriantur Iezuici iż ani Statutem ani Constitucyami zabroniono im szkół erigować, y stąd czynią sequelle, że im wolno y w Warszawie non requisito consensu Episcopali et totius Reipublicae otwierać szkoły. Daymy to że niezabraniaią; ale mi też niechay pokażą statut albo Constitucyą, którąby im wyraźnie nis locorum, a osobliwie w królewskich miastach (które totius Reipublicae ordinationi są podległe) pozwalała szkół kiedy ich niemasz de novo otwierać, a kiedy są cum praeiudicio innych przyczyniać, iako się to stało w Warszawie

Powiadaią Oycowie Iezuici, że otwierali szkoły swoie w miastach królewskich absque Ordinum consensu, które do tych czasów maią swoię subsistentiam, czemużby teraz raz pozwolone im prawo per usum miało być zagubione, żeby w Warszawie im niewolno było uczyć, zwłaszcza że się trzymaią zwyczaiu więcey niżli sto letniego? I na to odpowiadam, gdyby była Rzeczpospolita otworzeniu na on czas szkół pomienionych contradicowała, pewnieby byli nie przyszli Oycowie Iezuici ad possessionem uczenia, choćiażby nie tylko sto ale y tysiąc lat uczyli, bo to wiem, że invito domino res illius non potest retineri, a zatym malae fidei possessor nunquam praescribit. Ale iż na to wprzód tacite, a potym per expressam legem Ordines pozwolili, dla tego też Oycowie Iezuici firmarunt sobie praetensum ius: Teraz iednak niechay się niespodziewaią tego żeby się Rzeczpospolita niemiała postrzedz, żeby te dziury które im in viscera iey wchodzą, niemiały iey szkodzić

Weźmy ad trutinam Constitucią Seymową anni 1635. pod tytułem Akade-
mia Krakowska in fauorem Oycow Jezuitow tymi napisaną słowami. A iż sze
Societatis JESU collegia wszytkie tak w Krakowie, iako y w Wielkim X. Litewskim
y w Prowinciach do nich należących fundowane, y ktore y na potym cum consensu
Rzeczy pospolitey fundowane bydź, patrząc na pożytki w Kościele Bożym z ich prac
wynikaiące, nie tylko utwierdzamy ale y pod protekcią naszę, successorow na-
szych y wszytkiey Rzeczypospolitey nie ubliżaiąc nic prawom Akademiey Krako
wskiey przyimuiemy. Z ktorey to Constitutiey widziemy oczywistą Oycow Jezui-
tow przeciwko Rzeczypospolitey przez otworzenie szkoł Warszawskich contradikcią,
dla tego że te szkoły ex vi legis potrzebowały (ktory praesumptio se excluditur)
consensum ab Ordinibus.
Niemoże ich wesprzeć otworzenie szkoł świeżo w Stanisławowie, Rzeszowie, y
na inszych mieyscach, y żadną miarą zasłonie tym sporzywego swiego błędu
niemogą, bo te cum consensu wprzod Loci Ordinariorum, a potym absoluti haeredis
in bonis terrestribus erigowane, ktorym Constitucia na tymże Seymie umoco-
na dobr swoich ziemskich dziedzictwa de noua radice facere fundationes po-
zwala, a do tego że inszych szkoł na tamtych mieyscach ad informandam iuuentutem
niebyło: Ale iż Warszawa nie może inter bona terrestria computari,
y nie do iednego lecz tylko Reipublicae dispositionem należy, dla tego
też w niey czynic fundacyi albo szkoł otwierać sine consensu ordinum
niegodzi się y niegodziło.
Znosi to otworzenie szkoł pomienionych Akademiey Krakowskiey uprzywile
iowaną wolność, iuż prawda nie per directum, bo ta Szkoła dla wysokiey
swoiey powagi in scientiis w warownym Reipublicae zachowana praesidium
żadnych nie obawia się insultow; ale per indirectum, kiedy in praesenti

et in futur

et in futurum odbiera commoditates do zatrzymania należytych iey swobod.
Wielka z tąd Vyma Akademiey Krakowskiey, kiedy młodź przed tym w Far
ney Szkole in rudimentis gramatyki poetyki y retoryki exercitia swoie maiąc
do mistrem oddawała sie Scientiarum; teraz odebrana, nie wiedząc candori y
życzliwey pilnosci Akademickiey in docendo, sinistre interpretuie iey professią.
Nie mnieysza y z tąd szkoda, że przez otworzenie Szkół Jezuickich, większey
iusz praecluderetur Via ad erigendam Academiam, ktoraby pewnie summum
ornamentum w Mieście rezydentialnym Krolewskiym przyniosła, i teraz bowiem nie-
podobna iako widziemy na wielu mieyscach, aby ta cum degenere secum sub
mieć mogła stabilitatem suam.
Itoc mnie sie bynamniey niepodoba, że w Constitutiey anni 1667 sub titulo
approbatia piarum Scholarum, Vltra mentem omnium Ordinum, bom sam był na
tym Seymie, et omnium approbatione ... kto podobno nieżyczny Akademiey
wyskrobał te słowa, Academiae Cracoviensis, a napisał, Latum Sor. JESV
bo tak miano było napisać appendicem. Non derogando iuribus et privi
legijs Academiae Cracoviensis iux. Const. anni 1635, y dla tegoc obvi-
ando in posterum maioribus, Koniecznie potrzeba, aby ten ansus Reipubli
cae contrarius był e volumine legum eliminowany, albo według spolney zgo
dy reformowany. Mowiono o tym y na Generale Korczynskim przesztym
iako mam wiadomosc od Sandomierzanow, et Vnanimi omnium consensu napi
sali artykuł, aby y Constitutia była poprawiona, y szkoły sine salute Reipubli
cae otworzone, w Warszawie v Oycow Jezuitow, zawarte były, żeby snadz quod absit
in posterum takowe niedziały sie praeiudicia,
Nauczyłem sie tego chodząc do szkol Oycow Jezuitow, że oni maią rozmaicie skiro

nie polskiey Collegia: Iedne są ktore nazywaią domos professas, a drugie gdzie odprawuią nowicyaty; trzecie zaś gdzie sie samych probuią na co się ktory przyda, kędy kaźnią, katechizuią, uczą, y insze exercitia swoie zakonne odprawuią. Wyższ kollegiach ktore to nazywaią domos professas tylko emeriti et senio confecti, et laboribus fracti rezyduią, aby tam po swoich pracach sobie wytchnąć mogli, do żadnych inszych oprocz kościelnych prac nie należąc iako to mieszkamy w Krakowie y wnaszey Warszawie, y dla tego tylko in contemplationibus regulando suas perfectiones a trawiąc wnich dni swoie czekaią szczęśliwey mutaciey życia doczesnego na wieczne. Chcemyż to przyść te w Warszawie Oycowie dzisiey tey pokorney odbiegaią zabawy, tyż opuściwszy Anielskie życie, przez otworzenie szkoł swoich udawaią się wniebespieczeństwo przez świeckie zabawy wuczeniu młodzi, przez co iawnie nie tylko prawom Koronnym ale też swoiemu sprzeciwiaią się instytutowi, poniewasz precise ad solas contemplationes fundatia pierwsza onych miec w Warszawie chciała.

Wielką iescze szkodę wnoszą Oycowie dzisiey wszytkiey Koronie Polskiey przez otworzenie szkoł swoich w Warszawie, albowiem pokoy pospolity nad ktory nic oto bliższego między rzeczami niemoże być ludzmi rozrywaią, y iakieś seditie czynić się zdadzą, lecz się pilno przypatrzy. Niechay iedno dłużey (czego tak mniemam per leges niedokażą) te będą otworzone szkoły, obaczę y ia lubom iuż stary, wiele podszywaiącego się łotrzostwa pod imię studenckie ktorzy extra respectum illum Sałaszy, kradzieży, zaboystwa czynić będą; obaczymy maiorem caristiam victualium, obaczymy penuriam mieszkania, obaczymy frequentes tumultus, a zatym przyczyni się in Regia Sede wiele trudności, quibus amovendis wiele będziemy musieli wynaydować y nowym stanowić prawem media

Mamy tedy za łaską Bożą w Oyczyźnie naszey tak wiele szkół świątobliwie fundowanych przez Krolowy wszelakiey, ktore raczey oszacuymy y professorow przyczyniaymy, aby godne w Rzeczypospolitey czynili pożytki, a nie zaciągaymy tey na się y narod nasz ignominiey, żebyśmy mieli dopuszczać in libero Regno nostro wprowadzać na nasze swobody iugum, niedopuszczaymy tey szkodey rozszerzać się praesumptiey, bo inaczey actum erit de nobis.

1669.

84

152

Actum in Curia Regia Varsaviensi Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proximo Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono.

Ad officium et Acta praesentia Castren. Capitan. Varsavien. personaliter venientes Illres Magci ac Generosi Nicolaus de Ciechanowiec Ciechanowiecki Palatinus et Capitaneus Mscislavien. Venceslaus a Lesno Leszczynski Incisor Regni Ioannes a Obory Oborski Castellanus Varsavien. Cypryanus Paulus Brzostowski Referendarius et Notarius Magni Ducatus Lithuaniae Osmicinen. Madzelen. et Capneus. Martinus a Obory Oborski Capneus Liwen. Intimus Camerae Sacrae Regiae Mttis Notarius Alexander Wolff Telinen. Piasecen. Oborniczen. et Capneus Casimirus Lumowski Succamerarius Zakroczimen. Raphael a Lesno Leszczynski Palatinides Lecicien. Nicolaus Tarlo Castellanides Przemyslien. Albertus Przmowski Capneus Lomzen. Samuel a Rudno Rudzinski Vexillifer Czernen. Valentinus Sobolewski Vicecapitaneus Camerecen. Thomas Cieciszewski Iudex Terrae Liwen. Venceslaus Lasocki Vexillifer Vissogrodien. Laurentius Grabia Notarius Terrae Lomzen. Ioannes Skrocki Iudex Terrae Lomzen. Martinus Radzicki Notarius Terrae Zacrocimen. Ioannes Vladislaus Brzostowski Capneus Subocen. Hieronimus Komar Iudex Terrae Orsaren. Samuel Casimirus de Ciechanowiec Ciechanowiecki Dapifer Smolenscen. Dominicus Vladislaus de Ciechanowiec Ciechanowiecki atque Illmus et Rndissimus Gabryel Kolenda Archiepiscopus Metropolita Kiiovien. Halicien. totiusque Russiae Visa et inspecta Generosorum Stephani Constantini Piaseczynski Capitanei Braclavien. et Alexandri Czamokrzycki Pincernae Braclavien. Contra Rndos Patres Iacobum Ugoski Anteriorem et Albertum Cieciszewski

Moderum Lithuaniae Provincialem Tum et contra Rectorem aliosq Patres Societatis Jesu Collegij Varsavien Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proxime praeteritt Anno in Actis ysd Posen facta et ex omissis Protonis moti pietate ac innocentia praedictorum Reverendorum Patrum Societatis Jesu atq amore boni publici et commoditate privatorum Patrum Civium aliorumq Status et conditionis cuiuscunq hominum solennem contra eand protestationem coram Actis ysd Posen suis et Paltinum ac Terrarum suarum inscriptis nominibus fecerunt Reprotestationem ideq in eo.

Quia suprascripti Generosi Caprej et Roceana Bractavien illaque Schismaticae consortes maritus eiusq ex parte Schismaticorum multorum affinis Hic vero plane Schismaticus non aliquo publico detrimento sed alter privatarum facultatum privatarum ampliandarum ac ter Schismatis firmandi studio et industria ducti coadunato inter ipsos consensu protestationem supra scriptam ad turbandum et subvertendum Actum fundationis infra scriptae Maiori Gloriae Dei et Communi utilitati hominum in Religione Sanctae Ecclesiae Catholicae Romanae existentem adeoq toti Reip: idoneum et opportunum in Acta praesentia publice intulerunt et ysd inseri fecerunt praefatus Georg Caprej Bractavien Generoso Paulo Petero Capreo Nizen Collegij Varsavien Fundatori in partes peculiarem amicitiae suae allecto et assumpto primum ab eod cessionem Capreatus Bractavien et bonorum Oppidi Wysock Villarumq eo pertinentium Arendam obtinuit tum consequenter Ut contra Fundationem Collegij Varsavien et bonorum eorund donationem per eum publice et de liberate factam et recognitam protestaretur procuravit Ac tand Ut eaed bona Oppidi Wysoka cum Villis iam antea Collegio supra scripto Varsavien rite et illegitime donata et inscripta adeoq alienata iterum illi ipsi donaret effecit hinc privati commodi in publici oculum conversio. Hinc Sequuntur publicarum ...

pias de nova radice et pillis donaones bonory Terrium sub fide
pre et consciu, qut a pdicto Gnoso Paulo Petera Capneo
Oviner Fundatore factum est non phibent allegatio hinc or-
dinationis bonory legiby vetitis nuncupatio Dnu Piarum
Scholarum et Academiis Cracovien quovy legalitati et Autho-
ritati pfata Fundaone nil derogat intrusio. Hinc Conuen-
tum Corcinen et Cosmen a Republica ea in pten non
approbatory pro legiby usurpatio p ptantes supra scrot
in eadl pttore ipsory sumpta et avrogata est. Porro Gnos
sq Pincerna Braclavien ne ullam contra Exercitia pietatis
et Lravum in Ecclesia Catholica Romana Religione ampliam-
da impedimenti pateren omitteret Protorem pfatam non
inuitus unanimi cum pdicto Capneo Braclavien consensu
recognouit. Verum quoniam eadl protestatio primum
Gloriis Dei et immunitatiby Ecclesia Catholica Deinde
Vtilitati Reip: Libertati Communi solenni et Legitima Juri
ac Legum publicary dispooni in toto contria e dignoscitur
Idcirco de nullitate illiq et realitate ac legalitate Fun-
daonis supra memorata p pfatum Gnosum Paulum Petera
Capitaneum Nizinen ultro libere deliberate et bene in se
in fundamento. Legum publicary cum pstitis Cautellis et
solennitatiby in illis expressis facta supra noati compa-
ren suis et quorum sup Paltum et Terrarum suarum Nobiby
Regestary salua eiusd Regttoris auisione et relectione
plenarie sibi et cuiq de iure competerit reservata.

(Locus sigilli)

Ignatius Zaboinski Vice Capneus
et Iudex Causary Offy Varsavien

Correxit Pniewski

Re protestatio pro parte
RR Patrum Societatis
IESV.

1669

Lucas Bookelen
Copia

1069

80

Andreas Trzebicki, DEI et Apostolicæ Sedis gratiâ Episcopus Cracoviensis Dux Severiæ.

153

Universis et Singulis quorum interest, intererit, aut quomodolibet in futurum interesse poterit, præsentibus Literis, ad perpetuam rei memoriam Valituris significamus. Quia Nos suscepti regiminis cura solicitat, ut quæ in Ecclesiis Parochialibus non absq[ue] dispendio animarum, et cultûs Divini detrimento servari viderimus, per appositionem congrui moderaminis inmelius reformemus. Cum itaq[ue] in Ecclesiis Parochialibus incorporatis Professoribus Universitatis Academiæ Cracoviensis à Longis retro temporibus fuerit observatum, quod Rectores et Parochi Ecclesiarum incorporatarum non resideant circa Ecclesias Parochiales, curam ovium suarum non habent, Cultum Divinum in Ecclesiis negligunt et per Vicarios Manuales Ecclesias et curam animarum administrant, non sine gravi dispendio animarum curæ suæ creditarum. Nos de opportuno super his remedio providere volentes, ad deputationem Vicarii perpetui, cum certa asignatione portionis ex Reditibus Ecclesiarum procedendum duximus, uti quidem ex Decreto SacroSancti Concilii Tridentini processimus; adquem effectum Literas Cridæ peredictum publicum, contra omnes et singulos adquos id pertineret extradere mandavimus. In quarum termino legitimè incidenti coram Nobis Judicioquè Nostro, in publica audientia personaliter comparuit Instigator Officii Nostri Principalis Actor, et oblatis ijsdem Cridæ Literis, in Vim Citationis generalis emanat[arum] et debitè ut apparebat execut[arum], accusavit contumaciam omnium et Singulorum, sua ex adverso jus et interesse aliquod ad infrascripta se habere communiter vel divisim prætendentium, dictis Cridæ Literis Citatorum et non comparentium, petiit in eorum contumaciam Decimas duas Manipulares, Videlicet Primam post Agros et araturas tam Prædiales quàm Cmethonales Villæ Jadowniki alteram verò post Agros Cmethonales Villæ Zaborowie. Item Summam Centum floren[orum] Polonicalium nomine Salarii quotannis solven[dam] per Adm[odum] R[evere]ndum Nicolaum Sulikowski S. T. D. Canonicum S. Annæ Crac[oviensem], Parochum Przemykovien[sem], ipsiusquè Successores pro Vicario perpetuo, circa Ecclesiam Parochialem Przemykovien[sem] noviter erigen[dum] assignat[as], approbari, confirmari, ratificari, robur Authoritatis Ordinariæ et perpetuæ firmitatis, pariter et Decretum desuper apponi, dictas Decimas Manipulares et Summam Centum florenorum ultra Proventus Accidentales

Vicario perpetuo nunc et pro tempore existenti, adscribi, incorporari, invisce-
rari, et super hujusmodi Decimis et Summa præfata, Vicariatum et Vicarium
perpetuum in dicta Ecclesia Parochiali Przemykovien erigi, fundari, dotari,
Curam animarum Ecclesiæ Parochiali subjectatæ, Vicario perpetuo nunc et pro
tempore existen inperpetuum applicari, Literasquè approbationis, confirma-
tionis, erectionis, aliasquè desuper necessarias informa solita decerni et extradi
mandari. In præsentia Nobilis Simonis Karchutowicz Adm Rndi Nicolai Sul-
kowski S. T. Doctoris Canonici Sancti Floriani Clepardiæ siti, Intervenientis
ex adverso Principalis Procuratoris, salvis in toto suo Principali uti Parocho
juribus reservatis, in Erectionem Vicarii perpetui consentientis, et Decimas
suprascriptas, Primam post Agros tam Prædiales quàm Cmethonales Villæ
Jadowniki, Alteram post Agros Cmethonales Villæ Zaborowie. Item Centum flo-
renos Polonicales quotannis ex Reditibus dotis Parochialis Przemekovien.
Vicario perpetuo pro dote assignantis. Nos verò Andreas Trzebicki
Episcopus supra memoratus auditis præmissis, attento consensu moderni Pa-
rochi in contumatiam omnium aliorum et singulorum, Literis Cridæ pro die
et termino hodierno Citatorum et non comparentium, Decimas Manipulares
præinsertas, tum et Summam Centum florenorum Polonicalium, quotannis
ex Proventibus propriis per præfatum Parochum Przemekoviensem
modernum et pro tempore existentem solven, ultra Proventus Accidentales
assignatos approbandum, confirmandum, ratificandum robur Authoritatis
Nostræ Ordinariæ et perpetuæ firmitatis, pariter et Decretum desuper
apponendum, dictas Decimas tum et Summam Annualem Centum floren
Polon Vicario perpetuo adscribendum, applicandum, inviscerandum, et
super hujusmodi Duabus Decimis, et prædicta Summa Annuali Centum
floren per Parochum Przemekoviensem quotannis solus Vicariatum, et
Vicarium perpetuum erigendum, fundandum, qui curam animarum habebit
Sacramenta Ecclesiastica tam Voluntaria quàm necessaria Parochianis
præfatæ Ecclesiæ Przemekovien debita cum diligentia administrabit; di-
rectiva tamen cura animarum penes ipsum Parochum remanebit. Præterea
idem Vicarius perpetuus pro tempore existens, omnem reverentiam et
obedientiam pro tempore existenti sub pœna privationis Vicariatu præstabit
Porrò Iuspatronatus et præsentandi, occurrente Vacatione Vicariatus hujus-
modi Parocho Przemykoviensi, pro tempore existenti reservandum et tribu-
endum esse duximus, uti quidem approbamus, confirmamus, ratificamus, appo-
nimus, adscribimus, applicamus, invisceramus, erigimus, fundamus, impo-
nimus. Parochum Przemekoviensem modernum, ipsiusquè Successores, qua-
tenus Centum florenos Polon, nomine Salarii eidem Vicario pro tempore
existenti quotannis solvat, et in perceptione Decimarum suprascriptarum

Vicarium perpetuum non impediant obligamus, reservamus, attribuimus, omnesq[ue] et singulo defectus, si qui in præmissis quomodolibet intervenerit supplemus. Et incontinenti ad suprascriptum Vicariatum perpetuum Przemetkoviensem Reverendum Gregorium Nathański actu Presbyterum ad præsentationem suprascripti Adm Rndi Sulikowski S. T. Doctoris Parochi Przemykoviensis præmisso prius examine, et recepto ab ipso super Catholica fidei professione solito corporali juramento, instituimus, et investimus, Literasquè Institutionis et Investituræ in forma solita decernimus et relaxamus. In quorum fidem & Datum Kielcijs Die Tertiâ Aprilis. Millesimo, Sexcentesimò, Sexagesimo Nono. Præsentibus Illustri et Adm Rndis Stanislao Trzebicki Custode Cracovien, Curiæ Suæ Illustrissimæ Celsitudinis Cancellario, Georgio Januszowic J. U. Doctore, Decano Sandomiriensi, Scholastico Visliciensi, Francisco Chrząnoski Officiali Kielcensi, et Me Raphaele Rosicki Sandomiriensi, Kielcen Canonicis, Publico Sacrâ Authoritate Apostolicâ et Actorum Curiæ Suæ Illustrissimæ Celsitudinis Notario.

Ex Actis Actorum Episcopatûs Cracoviensis extractum,

1669.

154

Actum in Curia Regia Varsaviensi, Sabbato post Festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proximo, Anno Domini Millesimo, Sexcentesimo, Sexagesimo, Nono.

Ad Officium et Acta praesentia Castren Capitan Varsavien personaliter venientes, Illustres, Magnifici, ac Generosi, Nicolaus de Ciechanowiec Ciechanowiecki Palatinus et Capitaneus Mscislavien, Venceslaus a Leszno Lesczynski Incisor Regni, Ioannes a Oboryi Oboryi Oborski Castellanus Varsavien Cyprianus Paulus Brzostowski Referendarius et Notarius Magni Ducatus Lithuaniae Osmianen, Miadzelen ac Capitaneus, Martinus a Oboryi Oborski Capitaneus Livien Intimus Camerae Sacrae Regiae Mtis Notarius, Alexander Wolff Felinen Piasecen Oborniczen ac Capitaneus Casimirus Szumowski Succamerarius Zacrocimen Raphael a Leszno Lesczynski Palatinides Lencicien Nicolaus Parto Castellanides Premyslien Albertus Prazmowski Capitaneus Lomzen Samuel a Rudno Rudzinski Vexillifer Czernen Valentinus Sobolewski Vicecapitaneus Camenecen Thomas Cieciszewski Iudex Terrae Livien Venceslaus Lasocki Vexillifer Wissogrodien Laurentius Grabia Notarius Terrae Lomzen Ioannes Skrocki Iudex Terrae Lomzen Martinus Radzicki Notarius Terrae Zacrocimen Ioannes

Vladislaus Brostowski Capitaneus Suboceń Hieronimus Ho
man Iudex Terrestris Orsaneń Samuel Casimirus de Ciechano
wice Ciechanowiecki Dapifer Smolensceń Domini eius
Vladislaus de Ciechanowiec Ciechanowiecki atq Illrmus
et Rndissimus Gabriel Kolenda Archiepiscopus Me
tropolita Kijovień Haliceń totiusq Russiae Visa
perspecta Generosoru Stephani Constantini Piaseczynski
Capitanei Braclavień et Alexandri Zaboklinycki Succamerarii
Braclavień contra Rndos Patres Iacobum Ugoski Anteriorem et
Albertum Grzegrzenski Modernum Lithuaniae Provincialem
tum et contra Rectorem aliosq Patres Societatis IESV Collegij
Varsavień Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Mariae
Virginis proxime praeterito primo in Actis ijsdem Praesentibus facta eq
[illegible] Protestatione, nostra pietate ac innocentia praedictorum Rndorum
Patrum Societatis IESV atq amore boni Publici et Commo
ditate Privatorum Patriae Civium Aliorumq Status et Conditionis
cuiuscunq hominum Solennem contra eandem Protestationem
coram Actis ijsdem Praesentibus Suis et Palatinatuum ac Terrarum Suarum
inscriptis Nominibus fecerunt, Reprotestationem idq in Eo.
Quia Suprascripti Generosi Capitaneus et Succamerarius Braclavienses
Ille quidem Schismaticus Consortis Maritus eius a parte Schismaticorum
coram Multorum affinis Hic vero plane Schismaticus non alio
quo publico detrimento sed alter privatae facultatis Suae
augendae ampliandae alter Schismatis firmandi studio et intuitu
ducti coadunato inter Se ipsos consensu Protestationem Supra praedictam
ad turbandam et subvertendam Actum fundationis infrascriptum Maioris
Gloriae Dei et Communi Utilitati hominum in Religione Sancta Eccle
siae Catholicae Romanae existentium adeoq toti Reipublicae idoneum et op
portunum in Acta Praesentia publica intulerunt, et ijsdem inseri fecerunt
Generosum Stanislaum Conrad Capitaneum Braclavień Generosum Paulo Teter
Capitaneo Nizeń Collegij Varsavień Fundatorum in parte
pendi

peculiaris amicitiae sua allecto, et assumpto Primus ab eodem Cessione
Capitaneatus Bractavien et bonorum Oppidi Wysocki Villarum competentium
Grendo obtinuit tandem consequenter cum Fundationis Collegii Bractavien
et bonorum eorundem Donationem quam cum publica et deliberate facta et re-
cognita Testarentur procuravit, Et tandem Ut eadem bona Oppidi Wy-
socki cum Villis iam antea Collegio supradicto Bractavien
rite et legitime donata et inscripta adeoque alienata ite-
rum illi ipsi donaret effecit, sine privati commodi in pu-
blici titulum conversio Hinc Legum publicarum quae pi-
as de Nova radice et pro illis Donationes bonorum
Terrestrium sub fide honore et conscientia prout a praedicto
Gnoso Paulo Petora Capitaneo Wizinensi Fundatore factum
est non permittebant allegatio Hinc Ordinationis Novis
Legibus Vetitas nuncupatio Patrum piarum Scholarum
et Academiae Cracoviensis quorum legitimati et authoritati
nil derogatur intrusio. Hinc Conventuum Coreinen
et Cornens a Republica ea vi pote non approbatorum
pro Legibus Usurpatio per Protestantes suppositos
in eadem Protestatione Ipsorum praesumpta et ar-
rogata est. Porro Generosus Pincerna Bractavien
ne Ullam Exercitia pietatis et literarum in Ecclesia Catho-
licae Romanae Religione amplianda impedimenti
partem omitteret, Protestationem praestatam non
invitus Unanimi cum praedicto Capitaneo Bra-
ctavien Consensu recognovit Verum quoniam
eadem Protestatio primum Gloriae Dei et Immu-
nitatibus Ecclesiae Catholicae Deinde Utilitati Reipu-
blicae Libertati Communi Solenni et legitimae Fun-
dationi ac Legum publicarum Dispositioni in toto con-
traria esse dignoscitur. Idcirco de Nullitate
praefata Fundatione etc.

illius et realitate ac legalitate Fundationis supramemoratis per praefatum Generosum Dominum Paulum Tetera Capitaneum Niziniensem Ultro libere deliberate et benevole in fundamento Legum publicandum cum praedictis cautellis et solemnitatibus in illis expressis facta supranotati comparentes suis et quorum supra Palatinatus et Terrarum suarum Nominibus reprotestantur Salva eis desuper Reprotestationis auctione et Melioratione plenarie [illegible] de Iure competenti reservata.

Ignatius Gadomski Vicesgerens et Iudex Castrensis officii Olsztynensis

Correxit Rzewuski

Reprotestatio ippe

Religiosorum Patrum Societatis

JESV

1669

Leszczerbski [illegible] Copia

№ 1669.

155

Actum in Curia Regia Varsaviensi Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proximo Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono.

Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia personaliter veniens Magnificus Stephanus Constantinus Krasedzynski Capitaneus Braclaviensis tum Generosus Alexander Zabokrzycki Pincerna Braclaviensis suo et aliorum nomine eiusdem Palatinatus Braclaviensis Nuncy Terrestres solenniter protestati sunt contra Reverendum Patrem Iacobum Ugorski ac eius successorem Reverendum Patrem Albertum Tyszkiewski Modernum Lithuaniae Provincialem tum et contra Rectorem aliosque Patres Societatis IESU Collegy Varsaviensis Idque in eo Quod praefati Patres Contra Leges ac Instituta Regni quae alienationes bonorum Terrestrium vetant et prohibent Inscriptionesque vim Ordinationis in se habentes damnant in praeiudicium fundationis Vladislavianae hic Varsaviae apud Patres Piarum Scholarum pro imbuenda literis Nobilitate Polona erectae et in convulsionem Iurium Almae Academiae Cracoviensis scholas hic Varsaviae aperuerint illegitima ac iniuridica captata fundatione à Generoso Paulo Petera Nizinensi Capitaneo Ipso etiam praefato Fundatore per Protestationem solennem reclamante ac Contra Unanimem Consensum Conventionensem tum et Contra Protestationem Universae terrae Czernensis aliorumque Districtuum ausi sunt praefatas aperire Scholas Novumque erigere Collegium contra quem praefatorum Patrum Societatis IESU ausum Uti Iuri publico et libertati communi praeiudiciosum uti in Circulo Generali clara voce protestati sunt Ita iterum atque iterum protestantur Salva nihilominus melioratione eiusdem protestationis sibi reservata.

Correxit Smiewski

Ignatius Gadomski Vicecapitaneus et Iudex Causarum Varsaviensis

Protestantz M Capitaneus
Braclavien et alij
1669

1669

91

Actum in Curia Regia Varsaviensi Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono

156

Ad Officium et Acta praesentia Castren. Capitan. Varsavien. personaliter Venientes Magnus Stephanus Constantinus Piasoczynski Capitaneus Braclavien. tum Gnosus Alexander Zaborzycki Pincerna Braclavien. suo et aliorum nomine eiusdem Palatinatus Braclaviensis Nuncii Terrestres solenniter protestati sunt contra Rndum Patrem Jacobum Vgowski, ac eius successorem Rndum Patrem Albertum Cieciszewski Modernum Lithuaniae Provincialem tum et contra Rectorem aliosque Patres Societatis Jesu Collegii Varsavien. idque in eo Quod praefati Patres contra Leges ac instituta Regni quae alienationes bonorum Terrestrium vetant et prohibent Inscriptionesque Vim Ordinationis in se habentes damnat In praeiudicium Fundationis Vladislavianae hic Varsaviae apud Patres Piarum Scholarum pro imbuenda literis nobilitate Polona erectae, et in Convulsionem Iurium Almae Academiae Cracovien. Scholas hic Varsaviae aperuerint, illegitima ac iniuridica captata Fundatione a Gnoso Paulo Petera Nurinensi Capitaneo ipso etiam praefato Fundatore per protestationem solennem reclamante ac contra Vnanimem Consensum Circinensem

tum et contra protestationem Vniversi Terrae Cernensis aliorumque Districtuum ausi sunt praefatas aperire scholas, novumque erigere Collegium Contra quem praefatorum Patrum Societatis Iesu ausum uti Iure publico et libertati Communi praeiudiciosum uti in circulo Generali clara voce protestati s[unt] et Ita iterum atque iterum protestantur sal-va nihilominus meli[ori]

Protestationis sibi reservata

Correxit [illegible]ewski

Ignatius Gadomski Vicecapit[aneu]s et Iudex Causar[um] Offi[ci]i Vars[avien]s[is] m[anu] p[ropri]a

Protestantur Magnus Piaseczynski Braclaviensis Agapetus atque Ignatius Zaborowski Pincerna Braclaviensis Nuncii [illegible]

x669

[illegible]

N 4

De nullitate [illegible] super [illegible] [illegible] [illegible] nullitate [illegible] [illegible] effectu

1669.

52

157

Iż dla ważności spraw natenczas Rzptey do ramowy wszytkich Exorbitantiy Stanom Koronnym y
W. X. Lo. przyść niemogły na teraźnieyszey Electiey de modo distributionis Iustitiae porządku podczas
Interregnum de correctura Iurium compositione inter status y Academiey Krakowskiey iustis postula
tis warowały to sobie v nas Stany Koronne y W. X. Li. że coby kolwiek za Antecessorow Naszych Kro
low Polskich exorbitowało przeciwko Prawu pospolitemu, te wszytko wcale inszą wprawić, y do Execu
tiey przywieść, tak iakoby się niwczym Prawu pospolitemu nie derogowało, nie dopuszcząiąc Praw inaczey
interpretować tylko tak iako ktore wsobie brzmią, ani na Exempla przeciwne Prawu pospolitemu
nierespektuiąc Także Exorbitantie Dissidentium in Religione Christiana ponieważ na Seymie
Electionis do spraw Rzptey tractowane bydz niemogły, uspokoić ie na Seymie Coronationis
obiecuiemy

Także y ze nie wszytkie iako się wyżey namieniło Exorbitantie y Grauamina na Seymie Electionis
zupełnie skonczyć się ani opisać niemogły Tedy continuowanie ich do przyszłego daley Bog
Seymu Coronationis odkładamy ktore przed inszemi Materiami odprawowane się maią Ate ktor
e zgodnie stanęły ręką Nayprzewielebnieyszego Xiędza Arcybiskupa Gnieznienskiego y Urzęd
nego Marszałka Rycerskiego podpisane Constitutiami na Seymie Coronationis Utwierdzić
my

A na ostatek wszytkie prawa Swobody wolnosci Przywileie, Statuta Koronne y W. X. Lo. wszytkim
Stanom Duchownym y Swieckim et incorporatis Prouinciis et Academiae Cracoviensi, takteż
y Miastom wszytkim Krolestwa iuste et Legitime dane, wszem wobec y kazdemu zosobna y
Artykuły wszytkie na Coronatiach Krolow Ich Mciow Henryka Stephana Zygmunta
III Władysława IV. Jana Kazimierza Antecessora naszego postanowione na Seymie Ele
ctiey zgodnie zamowione, takze y te ktore na przyszłey daley Bog Coronatiey y na dalszych
Seymach za zgodą wszech Stanow zgodą umocnione y postanowione będą trzymać y wzale
chować in omnibus eorum Punctis et Clausulis, takze y literas Confirmationis Iurium et Pa
ctorum.

ssorum dat Exemplo Divorum Praedecessorum Nrum y przykładem Krola JMci Antecessora naszego obiecuiemy. A iesliby(smy) czego Boże uchoway co przeciwko prawom, wolnosciom, Artykułom y Conditiom wykroczyli, albo czego niewypełnili, Tedy obywatele Koronni Obojga Narodow od posłuszenstwa y [illegible] powinney wolne czyniemy wedle Constituciey [illegible]

Secretarij Rowin[illegible] [illegible] Koronny [illegible] Marszałek Koła
[illegible] [illegible]skiej Rycyrskiego

1669 ?

158.

93

Ponieważ wielka ozdoba Miasta Stołecznego Xstwa Mazo
wieckiego Warszawy, y wygoda Młodzi wszelakiey osobli
wie stanu szlacheckiego stała się przez otworzenie szkoły
Patribus Societatis Jesu tu w Warszawie. Przeto JchMść
PP. Posłowie uproszą u wszytkich stanow na seymie po
winni będą, aby pomienione szkoły y fundacyą Nowo fun
dowanego Warszawskiego Collegium Oyców Jezuytow albo
Veteranorum in omni Literarum Magistrorum Oyczy
zny Naszey dobrze zasłużonych powagą Seymu approbo
wane były.

Takze Fundationes Piarum Scholarum Varsaviensium insta
bunt apud Remp. JchMM PP. Posłowie aby authe Comi
tiali approbentur.

Copia Laudum
Mazowieckiego
inter Jerudanum et Prae
cum Schlanum Varsaviae

1669.

159

Actum in Curia Regia Varsaviensi Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimæ Mariæ Virginis proximo Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono.

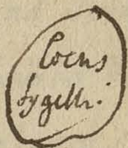
Ad Officium et Acta praesentia Castrens. Capitaneus Varsaviens. personaliter veniens Generosus Christophorus Ioannes Gomolinski protestationem Illrium et Magnorum Senatorum Dignitariorum et Generosorum Reipublicae Nunciorum Terrestrium infrascriptorum manibus eorundem subscriptam ratione infraspecificatorum in facie Felicis Electionis Serenissimi Regis Omnium Ordinum Regni factam eidem officio ad ingrossandum obtulit de tenore vt sequitur tali. Nos Senatores Dignitarii ac Nuntii Palatinatuum Terrarumque Regni Poloniæ ad Comitia Electionis feliciter Electi noui Regis hic Varsaviæ protunc existen. infrascripti inhaerendo protestationibus nostris coram Ordinibus Regni publice factis, tunc inhaerendo protestationi per Magnificum Dnum Stephanum Constantinum Pieniezynski Capitaneum Braclavien. et Generosum Alexandrum Zabokrzycki Vicecamerarium eiusdem Palatinatus coram Actis praesentibus Varsavien. Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Mariæ Virginis proximo Anno currenti factae tam Laudo Generalis Conventus Corcinen. Terrarum Cerscen. Protestamur manifestamus ac subscriptionibus manuum nostrarum declaramus in et contra Rndos ac Religiosos Patres Provincialem Rectorem aliosque Patres Professae domus Varsavien. Societatis IESV. pro eo Quia ipsi unixi quibusdam nouissime procuratis illegitimis instrumentis contra Manifestam Legis publicae prohibitionem inscia et inrequisita Republica imo contra

publicam Illmi ac Rndmi Loci Ordinarii illo tempore Inhibitione Scholas Varsaviae ad Domum Professae residentiae suae erexerunt aperiri fecerunt studiumque ibidem publice exercere (in praeiudicium tam Almae Academiae Cracovien. quae Parochiales per suos Magistros ac Baccalaureos procurat Scholas: quam et in praeiudicium Patrum Piarum Scholarum fundationis olim Serenissimi Divae memoriae Vladislai Quarti qui eo fine hic Varsaviae collocati et fundati sunt ut ex cura Institutionis victum habeant, Professionemque suam obeant atque exequantur) audent et praesumunt quod cum rationibus status Legibus Regni positivis Privilegiis Almae Universitatis Cracovien. Commodisque publicis Reipublicae generarum adversetur ac consentaneum avellendorum bonorum terrestrium servitio bellico subiectorum per procurandas novas fundationes Iuventutisque varii status ac conditionis Varsaviae alia quaepiam Gymnasia ex antiquo legitime instituta frequentantium inter se collisionem exindeque tumultuum in tam ampla et populosa Urbe residentiaque Regia excitandorum periculum adferat. Caristiam rerum victualium Hospitiorumque difficultatem et pretium augeat. proinde ex debito functionis nostrae praecustodiendo ne quid Respublica detrimenti incommodorumque capiat: praesertim in hoc residentiae Regiae Comitiorumque celebrandorum loco eidem Erectioni et apertioni Scholarum Instrumentisque super praemissa obtentis contradicimus et vigore recessus Comitiorum Electionis sacrae Regiae Mtis proxime praeteritae inter alias exorbitantias in futuris Comitiis Coronationis Occlusionem Scholarum Patrum Societatis IESU Varsaviae et reintegrationem Iuris publici nos vigore offerimus

35

Actum Varsaviae Die Sexta Julii Anno Dni Millesimo sexcentesimo sexagesimo Nono. Stanislaus Varszycki Castell. Cracovien. Vladislaus Rey Palatinus Lublinen. Franciscus Sapieha Procurator Magni Ducatus Lithuaniae, Nicolaus Casimirus Bodoski Vex. R. M. prod. Michael Warszycki Stephanus de Sarnow Sarnowski Succamerarius Paltus Lanciciens. Stephani Zbigniew z Kluczkowa Kluskowski, Petrus de Pilca Koryczinski Castell. Lipinen. Wolbor. Capitaneus Cubicularius Aulicus Sacrae Regiae Mtis. Joannes Casimirus Kierdey Marschalcus Grodnen. Philipon. Ardualscen. Capitaneus. Benedictus Sapieha Dapifer Magni Ducatus Lithuaniae, Theophilus Grzybowski Aulicus Cubicularius Sacrae Regiae Mtis Index Capturalis Terrae Czernen. Stanislaus de Gozd Godzki Procurator Sendomirien. Stanislaus Dunin Borkowski Venator Sendomir. Casimirus Kosowski Index Varsa. Adrianus Lowicki Dapifer Posnan. et eius. Paltus Index Captur. inhaerendo articulis Paltus nri Posnanen. protestor circa indemnitatem Iuris Abbat. Alt. Cracov. Jan Michal z Woyciechowa Łowicki, Andrzey Gembicki Starosta Nowodworski Dworzanin JKMsci Stanislaw Bikowski Brzedel. Klodn. Capitan. Vigore Articuli Paltus Lanciciens. subscro Casimirus de Brozko Broszkowski Joannes de Nadole Lozki Christophorus Joannes Gogolinski

Ignatius Gadomski Vicecapitaneus et Index Causarum offi. Mol

Correxit Pniewski.

Protestantur Illres Magn(ates) ac Generosi Nuncii Regni Poloniae.

1669.

in Arce Regia Varsavien(si)
post factam resignationem ann(o)
in Comitijs Electionis

+ 1670.

Andreas Trzebicki DEI et Aplicae Sedis Gratia Epus

160 Cracoviensis Dux Severiae.

Honorandis Viris Vicarijs Ecclarum quarumvis caeterisq Prebns quibusvis Clericis Scholarum Rectoribq alijs Ecclarum Ministris tnore Pentis requirens Item in Dno quamvis Mgfico et Adm Rndus Dnus Albertus Zanaicki I.V.D. et Professor Ecclae Collta SS. Omnium Crac Cancellariq Almae Unstans Academiae Crac Gnalis Rector totaq Unstans eiusdem Academiae Crac sive verius ij omnes et singuli ad quos extra Regimen et directio Contubernij DD. Iureconsultorum eiusdem Unts in Vunia eorundem DD. Actorum infra specificatorum in Platea Castrensi spectat et pertinet Nris Citaonis literis ad nos iudiciumq nrum pro die et termino hodierno ad instantiam Adm Rndi Patris Rectoris nec non totius Collegij RR Patrum Societatis IESV Crae ad Aedes S. Petri et Pauli Apostolorum de et super eo quia ipsi in grave damnum Actorum mutatis maximum eorundem actorum praeiudium et gravamen contra iura Vicinitatis nescitur quo spiritu sive verius quodam privato odio, et rancore ducti, licet quidem contra innocentes affecti locum secretum adque fecere naturales hnum demittunt eorundem Actorum parieti applicare eundem parietem et muros totius Collegij per corrositatem tam sordidam defluctionis devastare celaria in quibq conservantur vasa potum penitq desolare magna occaone corruptionis eorundem poculentorum per ut de facto ex tanta ocaone fuerunt et sunt corrupta prebere et intolerabilem servitutem suis Vicinis inducere ausi sunt et praesumpserunt, prout hoc ipsis latiq Revisione quartuali ensium visitatis Crac ruinarum in eadem existentium ab Offo praetoriali Crac deputatus Sabbatho ante Festum Nativitatis S. Joannis Baptistae proxima die 21 Junij Anno Dni 1670 legitime citati existentes et non comparentes pro sua contumacia parte instante. Ac interea merito excomonicandi erant nos tamen paterne cum eis procedere volentes Nras ad sive monitionis literas duximq ee contra ipsos ee extradendas. Quocirca Vobis suprascriptis executoribq in Vtute Sancta Obedientiae et sub excommunicaois poena mandamq qtenq tnore Pentis requisiti pro Intr accedentes supra scriptos ipsos authoritate Nra moneatis et requiratis quos eam nos monemq et requirimq ut infra tres dies Nram monitionem quos ipsis pro oibq dilaoibq terminoq peremptorio

ac

1 +

ac trina Canonica monitione praeuia exigimus et assignamus huiusmodi
feces in alium locum Vicinos non nociuum remoueant eundemque locum purgent
omnes ruinas Collegij eorundem Aedificiorum reparent realiter et in effectu sub
poena excommunicationis. Verum si se in praemissis grauatos esse senserint
ex tunc coram nobis Iudicioque Nostro Cracoviensi Ultima die monitionis suae per
sonaliter legitime ac peremptorie compareant ad allegandas causas rati
onabiles et iuridicas quare praemissa fieri non debeant alias ad videndum et
audiendum ipsos excommunicari, literasque excommunicationis in forma solita
decerni et extradi mandari. In quorum fidem. Datum Cracouiae Die
4ta Mensis July Anno Domini 1670.

Dilatio istius causae post Bartholomei festum urgentibus PP. Jesuitis
quatenus iterum fiat tempore academicae iudicaturae

Monitorium ad Rectorem
et Vicinos intra 14
dies de Collegium eos
remouere ad
ruinas ad reparationem
PP Jesuitarum. Die 4 Ju
1670

1670.

Anno Dni Millmo Sexcensmo Septuagesimo Die Vero 97

161 Veneris Nona Mensis Maij

Coram Perillri et Adm Rendo Dno Hieronimo Dufrocki Prai Plocen Curiae Oburgensis
Praeposito S. R. Mttis Secretario Iudice Surrogato ac in Sedis publica Causarum audien
Comparens personaliter Nobilis Benedictus Zegota Adm Rendi Singuli Stanislai Malo
ski S. Th. Baccalaurei et Professoris Collegii Maioris Ecclesiae Collegiatae S. Floriani
Clepardiensis Crac. Actor Curiae Episcopalis Cracoviensis Procurator constitutus, de Cuius Mandato Procurat
orii in Actis Constat Vigore exigentiae termini Sermi et tenore legis ut apparebat exe
cutae [illegible] Testes Videlicet Adm Rendum Iacobum Delarowski Cust. D. Curae Lobe
[illegible] Ecclesiae Archipresbyteralis B. M. Virginis in Circulo Crac. Sit. Poenitentiarium et
VV. Sigismundum Rydzowski Concionatorem, Ioannem Fatkowski et Stanislaum
Bufski Vicarios Ecclesiae Collegiatae S. Annae Crac. et Honoratum Chełkowicz
Typographum et Civem Cracovien, iam alias in Termino anteriori ad perhibendum
Fidele Veritati testimonium, et deducendam Suam innocentiam in Causa occasio
ne quasi percussionis Venerabilis Valentini Polityński Archipresbyteri Circa inti
mationem Citationis ab Officio Generali contra eundem Suum Principalem emanatae
prout alias latius in Processu eiusdem Causae coram Iudicio Generali moto et Ventilato
gesto et fabricato continetur inductos, Salva inductione aliorum Testium iam
alias in Iudicio Generali inductorum coram Iudicio Rectorali Academiae Cracovien
Uti ipsorum competenti Suo Principali reservata admitti recipi, iurari, et Iuxta
Interrogatoria per se porrigenda examinari petiit et postulavit. In Generali Ioachimi
gationis Officii Generalis Citati cum dicto Principalis ante omnia per Actorem Specificari super
quo innocentiam Suam deducere intendit petent. In contrarium Actoris Procurator, in
Vim Specificationis assecuravit, eundem Suum Principalem Super eo, quod antedictum
Executorem non percussit Testes inducere Velle Stante eo, quod is idem Venerlis
Polityński coram certis Personis se non esse percussum ab eodem Suo Principali, quinimo
se esse a certa Persona, quatenus liceret ab huiusmodi insimulatam percussionem

in Judicio Generali moveret, Subordinatum ingrouerit, allegavit, et ut Supra inserit.
Citato eiusdem Specificationem per Actoris Procuratorem hactenus iudicialiter factam ac-
ceptavit et quod super huiusmodi puncto non possit Testes inducere, stante eo
quod sibi non incumbat probatio sua negationis siquidem litem contestando
in huiusmodi Causa narrata prout narrantur vera esse negavit nequaquam posse
inducere Citatum, eundemque cum sua petitione ac Testibus Citatis reiici posse
(...), In Tertia quod supradictum Venerabilis Dolitzynski eiusdem Citati Principalis ...
pro interesse comparere, et Copias Citationis ad Valvas sub residentia affixas facto
in Scriptis producere et petiit ac allegationibus Instigatoris duntaxat quo ad in ...
Officio illatam ad Forem, propriam vero iniuriam supradicto Actori condonare. Et Perill.
Vac Adm Rdus Dnus Index Surrogatus supranominatus auditis huiusmodi facti
Controversiis, et allegationibus visis et lectis Litis contestatione per modum Actorem ...
Citat in Causa facta, considerato, quod affirmanti, non neganti de iure incumbit pro-
batio, Actor autem super puncto negato hactenus per ... Testes ad pro-
inducere intendat ideo inductionem huiusmodi Testium tanquam super ... negativa
non habere locum interloquendo pronuntiavit. A quo Decreto supradictus Actoris
Procurator, verbo ad Illmum et Rdssimum Dnum Nuntium Aplicum in Regno
Poloniae commorantem appellavit, cuius appellatio est refutatae, eo de ... a
Refutatoriis appellatio. Et Dnus (...) stetit in decretis. Praesentibus Adm Rndo
Samuele Furmankowicz V. I. Prono Aplico Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Crac. ...
et ... Roma Barankowicz ... Consistoris Crac. Nono Actuario.
Ex Protocollo Actorum Perillris ac Rdissimi Dni Nicolai
Oborski, Dei et Aplicae Sedis gratia Epi Laodicen. Suffraganei
Archidiaconi Vicarij in Spiritualibus et Officialis Generalis Cracovien.
sub Sigillo eiusdem extractum.
Petrus Stanislaus ...
Locus + Sigilli ... Reg. Consist. Crac.
Regens ...
Ego Reddidi Joannes Piorowski ...
a Dno Instigatore hora 4ta

A R D Mahowsky
S Th P S Hosius
super [illegible] petri

1670.

99

162

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia Episcopus Cracovien. Dux Severien.

Honorandis Viris Vicariis Ecclesiae quamvis quibusvis Praesbiteris caete-
risq. Clericis Scholarum Rectoribus et aliis Fidelium [illegible] tenore praesentium
requirendis Salutem in Dno. Mandamus Vobis in Virtute S. Obedientiae et sub excommunicationis
poena quatenus ad instantiam Rectoris nec non [illegible] Patrum Soc: Jesu
Cracoviae ad aedes SS. Petri et Pauli Apostolorum [illegible] accedentes Magnificum
et Adm. Rndum D. Albertum Zarnecki J.U.D. et Professorem Cancellarium Ecclesiae
Collegiatae S. Omnium Sanctorum Universitatis Academiae Cracovien. Generalem Rectorem
totamq. Universitatem eiusdem Academiae Cracovien. Sive Verius eos et singulos
ad quos cura regimen directioq. Contubernii DD. Jurisconsultorum eiusdem Uni-
versitatis in Vicinia eorundem DD. Actorum in platea Castrensi sita spectat et
pertinet in executione praesentium a tergo praesentium [illegible] sufficienter de nominibus et cogno-
minibus ipsorum specificandos ipsos [illegible] pro tribunali peremptorie citetis
quos etiam nos praesentium citamus Ut coram Nobis Judicioq. Nostro Cracoviae Vel Ubi
tunc cum Curia Nostra [illegible] in Dno constituti fuerimus die tertia ab executione praesentium
ipsa tunc inde existente alioquin nunc et immediate sequenti exclusive et
non computato die executionis die hora audientiae causarum fieri solita legitime
[illegible] ac peremptorie compareant ad videndum et audiendum contra ipsos [illegible]
Quia ipsi in grave damnum Actorum parietes ex opposito intrarum eiusdem
Contubernii et Collegii Actorum muratos maximumq. eorundem Actorum
praeiudicium et grave damnum contra iura Viciniatis nescio quo spiri-
tu sive Verius quodam privato odio et rancore ducti licet quidem contra
innocentes affecti, locum secretum ad quem feces natae demittuntur eorun-
dem Actorum parieti applicare eundemq. parietem et Muros totius Collegii
per corrosionem [illegible] sordidas defluxiones devastare. Cellaria in quibus
conservantur vasa potus penitus desolare magna occasione corruptionis
eorundem poculentorum quae de facto ex tanta occasione fuerunt et sunt corrupta
subire et intolerabilem servitutem suos Vicinos inducere ausi sunt et praesumpse-
runt prout hoc latius ipsis in termino adveniente remissione. Quas tractiens

Civitatis Cracovien[sis] ruinam in eod[em] existen[tem] ab Off[ici]o Praetorali Cracovien[si] d[ie] 21 Junii A.D. 1670 facta decreto ipsos ad removendum humo feces in alius locus vicinis nocivas et purgandum eadem locum quem per aliquot annos cum iniuria Actorum sustinuerunt, ad reparandum omnes ruinas Collegii eorum Juris mediis compelli et in damnis et litis expensis condemnari Citentur / Vel ad dicendum. Dat. Cracoviae d[ie] 28 Mensis Junii A.D. 1670.

Copia Jesuitico contra
Rectorem M. Albertum
Zancucky et Totale
o Bursę Jerusalem
do Ill. Trzebicky Epus
Cracoviensis citationis
de anno
1670

163

1670.

100

In Nomine Domini Amen. Cunctis per hoc publicum Instrumentum, euidenter pateat et sit notum. Quomodo Anno a Natiuitate eiusdem Dni Millesimo, Sexcentesimo, Septuagesimo. Indictione Romana Octaua. Pontificatus SSmi Domini Nri, Dni Clementis Diuinâ prodentiâ Papæ, eius Nominis Decimi, feliciter moderni, Anno ipsius primo, Die Verò quarta Mensis Julij. In Mei Notarij Publici, testiumq infrascriptorum, ad id specialr Vocatorum et rogatorum præsentia, personalr constituti, Clarissimi, et Adm Rndi Dni Joannes Brozyna, Ecclæ Colltæ S. Nicolai, extra muros Cracowien Sitt Præptus, Joannes Kopciowicz, I.V.D. et Professor, Neosandecen Præptus, Martinus Winkler, S. Th. Dr, Romanus, Ecclæ Colltæ S. Annæ Scholasticus, Orator Tilicianus, Nicolaus Brosciius, Phiæ Dr., Collega maior, Astrologiæ Ordinarius Professor. Suis Totiusq Almæ Vniuersitatis Cracowien Nominibus Principales, omnibus melioribus, quibus melius et efficacius de Iure forma, Stylo, potuerunt ac debuerunt modis fecerunt, substituerunt, creauerunt, et Solenn ordinauerunt, in Suos Veros, legitimos, et indubitatos Procures, Negotiorum infrascriptorum gestores, et Nuncios generales et speciales ita quod specialitas generalitati, et è contra non deroget, Videlicet Ables Dnos Benedictum Zegotha, Joannem Wisniowski, Petrum Simonski et Excellentissimum Dnum Sebastianum Piskorski; Phiæ Doctorem, Collegam Minorem, absentes tanquam præsentes, omnes et quemlibet eorum in Solidum ita quod non Sit melior conditio primitus occupantis, nec deterior Subsequentis Sed quod Vnus inchoauerit id alter eorum finire et continuare possit et Valeat. Ad: eorundem Clarissimorum, et Adm Rndorum Dnorum Constituentium nomine,

et pro eis ipsis, Coram Judicio Illmi et Rndmi Dni Epi Cracovien,
Seu quocunq Judicio Spuali, etiam in Curia Romana, tam in Sacro Rotæ
Romanæ Judicio, quam Coram Illmo et Rndmo Dno Cameræ Apostolicæ
Auditore ac alijs quibusvis Judicibus ordinarijs, et extraordinarijs, de=
legatis, et Subdelegatis, ac literarum quarumcunq Apostolicarum executo=
ribus, cum Reverendis Patribus Societatis Jesu, Cracoviæ ad Ædes
SSrum Petri et Pauli Apostolorum sitis, in caa occasione Viciniæ præten
sarum Servitutum intentata, in Curia Illmi et Rndmi Epi Cracoviensis
mott et Vertez, comparendum, et hmodi causam promovendum, agendum,
se Juraq Sua defendendum, omnes et Singulos terminos Judiciarios, et
caæ hmodi Necessarios, tam accidentales quam Substantiales observandum,
exceptiones quascunq dilatorias, et peremptorias, tum et incompetentias quas=
vis inferendum, omnia Juris beneficia ac defensas, tam in accessorio, quam
in principali, opponendum Jura processus, documenta, et quæcunq Instru=
menta allegandum, et exhibendum, protestaones quasvis contra quæcunq gra=
vamina, tam Verbo quam in Scriptis faciendum, Juramenta calumniæ, ma=
litiæ, litis decisoria, et alia quæcunq licita tamen et honesta, in animas eo=
rundem Clarissimorum, et Adm Rndorum Dnorum Constituentium, præ=
standum, deferendum, eademq ab adversarijs exigendum, et attentan=
dum, Sententias quasvis, tam interlocutorias quam definitivas ferri peten=
dum, audiendum ab eis et alijs quibusvis gravaminibus appellandum,
appellaones prosequendum, expensas litis, damna, et interesse liquidan=
dum, et Super eis iurandum, Decreta quæcunq debitæ executioni demandari

dari, et mandatum executivum relaxari petendum et obtinendum, literasq; desuper necessarias, et opportunas decerni impetrandum, et obtinendum, fatalia quaecumq; appellaonum si durent prorogari, si vero lapsa sint restitutionem petendum, aliaq; omnia et singula praemissa quomodolibet necessaria et opportuna, etiamsi talia forent, quae magis speciale et gratie mandatum exigerent, quam praesentibus est expressum: et quae ipsimet Clarissimi et Adm Rndi Dni Substituentes supramemorati, si praemissis praesentes interessent, facerent, facereve possent, faciendum, dicendum, gerendum, exercendum, et exequendum, cum simili et limitata potestate, alios Procuratores in locum sui substituendi, eosq; revocandi, et onus procurae in se reassumendi, toties quoties dictis Dominis Procuratoribus supranominatis visum fuerit, praesenti mandato nihilominus in suo robore duraturo. Promittentes insuper, iidem Clarissimi et Adm Rndi Dni Substituentes supranominati, se id totum quod quid per dictos Procures suos, seu ab eis substitutos actum, dictum, factum, gestum, procuratumve fuerit in praemissis, seu aliquo praemissorum ratum, gratum, atq; firmum, perpetuo habituros. Relevantes nihilominus et relevare volentes, eosdem Dnos Procures suos, et ab eis substitutos ab omni onere satis dandi, iudicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus et singulis clausulis necessarijs et opportunis, sub hypotheca et obligaone omnium et singulorum bonorum suorum praesentium et futurorum, ac qualibet alia iuris et facti renunciatione ad hoc ne:

cessaria, pariter et cautella. Super quibus omnibus et singulis praemissis, Iidem Clarissimi et Adm Rndi Dni Constituentes supramemorati, petierunt à mè Notario Publico infrascripto, praesens publicum confici et extradi Sibi Instrumentum. Acta sunt haec Cracoviae, In Collegio Iurisperitorum Sub Anno, die, Mense, Indictione, Pontificatu, quibus supra. Praesentibus Grosis ac Nobilibus Dominis Georgio Ciekanowski, Ioanne Krzeszkowski, Martino Semielski et Casimiro Malinowski, Almae Academiae Cracoviensis Studiosis, testibus ad praemissa Vocatis, rogatis, et adhibitis.

Et quia Ego Ioannes Carolus, Ioannis Kropicki, Phil. Dr, Publicus Sac. Authe Aplicâ Nrius, Dioecesis Cracoviensis; de praemissis rogatus fui: Ideo praesens publicum Instrumentum, confeci et extradidi; et in fidem maiorem omnium praemissorum, Signo, Nomine, et Cognomine meis Solitis, quibus in talibus Utor, munivi et roboravi requisitus.

Plenipotentia occe Bursę H. cas. in Curia Epali in 1670

Andreas Trzebicki Dei et Apostolicae Sedis gratia Epus Crac. Dux Severiae.

Honorandis Viris Vicariis Ecclarum quarumuis caeterisque Presbris quibusuis Clericis Scholarum Rectoribus aliisque Ecclarum Mris tenore psentis requirendis salm in Dno. Quamuis Magcus et Adm Rndus Dnus Albertus Sanccicki IVD et Professor Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Crac. Cancellarius Almae Universitatis Crac. Generalis Rector. totaque Universitas eiusdem Academiae Crac. siue verius ii omnes et singuli, ad quos cura, regimen et directio Contubernii DD. Iureconsultorum eiusdem Universitatis in Vicinia eorundem DD. Actorum infrascriptorum in platea Castren. siti spectat, et pertinet. Nris Citationis literis ad nos Iudiciumque Nrum pro die et termo hora ad instantiam Adm Rndi Patris Rectoris nec non totius Collegii RR. Patrum Soc: Iesu Crac. ad aedes SS. Petri et Pauli Apostolorum de et super eo. Quia ipsi in grave damnu et praeiudicium eorund. Actorum et grauamen contra Iura Vicinitatis, nescitur quo spiritu siue verius quodam priuato odio et rancore ducti, licet quidem contra innocentes affecti locum secretum, ad quem feces naturales humanae demittuntur eorund. Actorum parieti applicare, indeque parietem et muros totius Collegii per corrositatem tam sordidae defluxionis devastare, cellaria in quibus conservantur vasa potuum penitus desolare magnam occasionem corruptionis eorundem poculentorum prout de facto ex tanta occasione fuerunt et sunt corrupta pluries, et intollerabilem servitutem suis vicinis inducere ausi sunt et praesumpserunt, prout hoc ipsis latius revisione Quartualium Ciuitatis Crac. ruina in eadem existeq at Offi Gnali Crac. deputt. Sabbatho ante Festum Natiuitatis Sancti Ioannis Baptistae proximo die Vigesima prima Iunii Anno 1670 deducitur, legitime citati existentes et non comparentes, merito excusandi erant. Nos tn paterne cum ipsis procedere volentes adhuc Nras monitionis literas contra ipsos dandas esse extradendas. Quocirca Vobis suprascriptis Executoribus in Virtute S. obedientiae et sub excommunicationis poena mandamus, quatenus tenore psentis requisiti personaliter accedentes suprascriptos Citatos ipsosque authe. Nra moneatis et requiratis quos etiam Nos psentis monemus et requirimus. Ut infra tres dies Nram hmoi monitionem quos ipsis pro omnibus dilationibus terminoque peremptorio et trina canonica monitione ipsa praefigimus et assignamus huiusmodi feces in alium locum Vicinis non nocivum removeant eundemque locum

purgent omnesque ruinas Collegii eorundem Actorum reparent realiter et in effectu sub pœna excommunicationis. Verum si se in Praemissis gravatos esse senserint extunc coram Nobis Iudicioque Nostro Crac. Ultima die monitionis sua personaliter legitime ac peremptorie compareant ad allegan. Causas ratio nabiles et iuridicas cur Praemissa fieri non debeant ad Viden. et audien. ipsos ex communicari literasque excommunicationis in forma solita decerni et extradi mandari & In quorum fidem & Dat. Crac. die 4 Mensis Julii A.D. 1670

Monitorium contra
Rectorem M Zanuch ec
totam Vniversitatem ad instan
tiam Jesuitarum ad S Pe
trum o Bursis Jurystar

165 1670. 103

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia Episcopus Cracoviensis Dux Severiae

Honorandis Viris Vicariis Ecclesiarum quarumvis quibusvis, Presbyteris caeterisque Clericis Scholarum Rectoribus et aliis Ecclesiarum Ministris tenore praesentium requirendis Salutem in Domino. Mandamus Vobis in Virtute Sanctae obedientiae et sub excommunicationis poena quatenus ad instantiam Rectoris necnon Patrum Soc. IESU Cracoviae ad aedes SS. Petri et Pauli Apostolorum [illegible] accedentes Magnificum et Admodum Reverendum Albertum Zaniecki IVD et Professorem Cancellarium Ecclesiae [illegible] Almae Universitatis Academiae Cracoviensis Generalem Rectorem, totamque [illegible] eiusdem Academiae Cracoviensis Sive Universitatis eos et Singulos, ad quos cura regimen directioque Contubernii [illegible] Iurisconsultorum eiusdem Universitatis in Vicinia commodi Actorum in platea Castrensi Siti spectat et pertinet in executores praesentium a tergo praesentium [illegible] sufficienter de nominibus et cognominibus personarum specificandos ipsos in edicto pro tribus ac peremptorie citetis quos etiam nos praesentibus citamus Ut coram nobis Iudicioque Nostro Cracoviae Vel Ubi tunc cum Curia Nostra [illegible] in Domino constituti fuerimus die tertio ab executione praesentium [illegible] tunc iuridica existente alias ex nunc et immediate sequente excluso et non computato [illegible] dies horis audientiarum causarum fieri solita legitime primo ac peremptorie compareant ad videndum et audiendum contra [illegible] quia ipsi in grave damnum Actorum pariete ex opposito intra [illegible] eiusdem Contubernii et Collegii Actorum muratos maximumque eorundem Actorum praeiudicium et grave damnum contra iura Vicinitatis ne [illegible] quo Spiritu Sive Verius quodam privato odio et rancore ducti licet quidem contra innocentes affecti, locum Secretum ad quem [illegible] dimittunt eorundem Actorum parieti applicare eundemque parietem et muros totius Collegii per corrosiones tam sordidas defluxiones devastare, Celaria in quibus conservant vasa potius penitus desolare, [illegible] occasione corruptionis eorundem poculentorum quae de facto ex tanta occasione fuerint et sunt corrupta [illegible] et intolerabile Servitute suos Vicinos [illegible] [illegible] et praesumpserunt prout hortatus [illegible] in Nostro adveniens [illegible] Quas [illegible] Civitatis Cracoviensis [illegible] in eadem existentes ab Officio Pretorali Cracoviensi [illegible] 21 Iunii A.D. 1670 facta [illegible] ipsos ad removendum [illegible] in alium locum [illegible] non [illegible] et purgandum eundem locum quem per aliquot annos cum iniuria Actorum sustinuerant, ad reparan=

oēs tuitas (?) Collegii com. Iuris mediis compelli et in damnis et litis expensis condemnari ceterisque. Vel ad dicendum. Datum Cracoviae die 28 Mensis Iunii Ao Xpi 1620.

Copia actus pp
Senior (?) o Burse (?)
Iunij 1620

1670.

104

166

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Die Vero Sabbathi decima Septima Mensis Maij

Coram Officio Actisq[ue] p[rae]ntibus Con[sisto]rij Crac[oviensis] constitutus personal[ite]r R[everen]dus Adamus Zagorski S[anc]tae Crucis in Eccl[esi]a Cathedrali Crac[oviensi] et Coll[egia]ta Ruscensi Præbendarius Officij p[rae]sentis Instigator Princip[ali]s animo et intentione protestandi reclamandi ac de nullitate infrascriptor[um] dicendi exposuit et allegavit. Quod licet mot[a] et Vertent[e] Causa et Actione Iudiciaria coram Subsellio p[rae]senti inter se exponentem seu manifestantem Actorem ex Una et Ad[modum] R[everen]d[u]m Simonem Makowski S[acrae] T[heologiae] Baccalaureum Collegam Maiorem S[anc]ti Floriani Clepardiæ extra muros Crac[oviae] Eccl[esi]a Coll[egia]tæ Canonicum, occa[sio]ne percussionis Nob[i]lis Valentini Blitinski Actuarij circa intima[ti]onem Cita[ti]onis contra se ab Offi[ci]o p[rae]nti emanat[ae] attentat[ae], Citatum Partibus ex altera, id[em] Citatus litem contestando, punctum obiectæ percussionis pure et absolute negaverit et Successive in Termino proxime p[rae]cedenti Videlicet Veneris Nona Mensis et Anni current[is] declarando mentem et intentionem suam se super negata percussione Actori Testes inducere velle, palam per suum Mandatarium asseruerit et allegaverit, Decretumq[ue] Interlocutorium Iudicij præsentis in continenti ead[em] die super eo, Quod nequaquam Testes super Sua pura nega[ti]one inducere p[ote]rit interceßerit, nihilominus tamen antedi[ct]us Citatus non attentis p[rae]missis, nec considerata expressa Iuris dispo[siti]one, quæ affirmanti duntaxat non neganti probationem competere docet, Testes iam d[ic]tos coram Iudicio p[rae]nti inductos et mediante decreto ut de Iure non esse admissibiles adinventos, nescitur quo motivo et instinctu, sed ut p[rae]sumit[ur] animo et intentione calumniandi et diffamandi certas personas, coram Magnifico D[omi]no Rectore Almæ Universitatis Cracovien[sis] Iudice alioquin in Ca[us]a p[rae]senti criminali ut pote Canonis Incompetente, et multis ex causis suo loco et tempore si opus fuerit allegandis recusabili, in convulsionem Iurisdictionis Ordinariæ die hesterna, non obstante Decreti Iudicij p[rae]sentis, cuius sup[ra] fit mentio Intimatione, horis pomeridianis facta reinducere eosdemq[ue] se manifestante tanquam comparte Actionem p[rae]sentem essentialiter intrante* id[em] Iudicium Recto-

*non Citato nec avisato

vale contra prima Iuris principia admittere, Iuramentum à Praetensis Testibus recipere et examen, (prout de praemissis rumor et fama volitat) nulliter auscultare respectivè ausi sunt et temerè praesumpserunt, de cuius Inductionis, admissionis, et examinis Testium Praetensorum nullitate stantibus praemissis rationibus alioquin Legalibus idem Suprasertus Exponens solenniter omni meliori modo via, forma, ac Iure quibus potuit ac debuit modis, tum et coram praefatum Iudicium Rectorale ratione Convulsionis et consequenter confusionis Iurisdictionum, nec non ingessionis sese ad cognitionem Causae sibi minimè competentium, iterum ac iterum Protestatus et manifestatus est; Offerens se ratione praemissorum Iure acturum, omnesque et singulos Actus taliter qualiter fabricatos, seu imposterum fabricandos prout de Iure impugnaturum. Salvo Iure addendi minuendi et corrigendi prout Iuris et Styli. Praesentibus Excellente Sebastiano Dondanowic Philosophiae Doctore et Venerabili Sebastiano Mitrzynski eiusdem Baccalaureo Publicis Sacra Authoritate Apostolica et Cancellaria Curiae Cracoviensis Notarijs.

Ex Protocollo Actorum Perillustris et Reverendissimi Domini Nicolai Oborski Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratia Episcopi Laodicensis Suffraganei, Archidiaconi Vicarij in Spiritualibus ac Officialis Generalis Cracoviensis sub Sigillo eiusdem extractum.

Locus + Sigilli

M. Barankowicz S.V.D.
Curiae Crac. Notarius

Ego Sebastianus Ioan: Stabowski
personaliter circa Rectum hanc [illegible] Manifestationem
Die 17 Februarii ad acta Domini Sebastiani [illegible]

Inquigatur Compendio
cong. 1 [illegible] 1710
S. Henrik [illegible]

1670.

105

167

Actum Varsaviae in Conventione Regni Generali feria secunda post Dominicam Conductus Paschae proxima Anno Domini Millesimo sexcentesimo septuagesimo

Ad Judicium Sacrae Regiae Mtis, actaque praesentia Conventionalia Regni Generalia Varsaviensia personaliter veniens Generosus Stanislaus Budlayski, eidem Judicio praesenti, protestationem infrascriptam manibus Magnificorum et Generosorum Nuntiorum Terrestrium ad Comitia praesentia Generalia Varsaviensia congregatorum infrascriptam subscriptam, ad ingrossandum in acta praesentia obtulit de tali sensu verbotenus,

Nos infrascripti in Comitiis Generalibus Regni Anni currentis Millesimi Sexcentesimi Septuagesimi hic Varsaviae celebratis protunc existentes, Inhaerendo protestationibus anterioribus, primi quidem per Illustres Magnificos et Generosos Dominos Senatores Dignitarios et Nuntios Terrestres ad Conventum Electionis Serenissimi Regis Poloniae congregatos, Alteri vero per Magnificum et Generosum Dominum Stephanum Constantinum Lasleczynski Capitaneum Draheimensem et Alexandrum Gabloczyski Succamerarium [illegible] Capitaneales Castrensis Varsaviensia Sabbatho post festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proxime Anno Currenti Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo nono factis, easque in toto resumendo, tum et Laudo Generalis Conventus Cracoviensis Terrarumque ceterarum insistendo, solenniter protestamur, manifestamus ac subscriptionibus manuum Nostrarum declaramus, Quod et contra Dominos ac Religiosos Patres Scholarum Piarum, aliosque Patres Societatis Jesu domus Varsaviensis Societatis Jesu ideo. Quia ipsi innixi quibusdam noviter quaesitis instrumentis, contra manifestas Legis publicas prohibitiones, in sua et irrequisita Regibus, imo contra publicam Illmi et Rdmi Loci Ordinarii alto (?) inhibitiones, Scholas Varsaviae ad Domum Professam residentis sus erigendas, aperiri fecerunt, Studiumque in eadem publice exercere, in quidem tam Almae Academiae Cracoviensis (quae Parochiales per suos Magistros

Seu

Baccalaureos provocat Scholas, quae ex instituto Patrum Piarum
Scholarum fundationis, olim Serenissimi divae memoriae Vladislai Quar-
ti accedunt et affirmant. Quod cum rationibus Status, legibus Regni
positum Privilegiis Almae Universitatis Cracoviensis, commodisque pu-
blicis Terrigenarum adversetur, ac contentionem accendendum bonorum
communis Generationi bellum Libertatis, per procurandas Novas fundatio-
nes Juventutis ex statibus Ecclesiasticis Varsaviae, alioquin praeter Comme-
rcia ex antiquo Regnicolae instituta frequentantes inter se collisio-
ne exindeque tumultus, in tam ampla et populosa Urbe, residentiaque
Regia excitandorum periculum adferat, Sanitati vero Civitatis
Hospitiorum difficultates, et pretium augeat, proinde ex debito functio-
nis nostrae custodiendo, Ne quid respublica detrimenti incommo-
dorumque capiat, Contestamur in hoc residentiae Regiae Comitiorum Celebran-
dorum Loco, eidem Erectioni et apertioni Scholarum instrumentisque
super id confectis obtentis Contradicimus, et super ea recipere Comitiorum
Electionis Sacrae Regiae Mtis proxime praeterlapsa inter alias exer-
citantes in limine Regni electionem Scholarum Patrum Societatis
Jesu Varsaviensis et reintegrationem Juris publici nos Urgere offe-
rimus. Datum Varsaviae die decima quarta Mensis Aprilis
Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Jakub Sobie-
ski Koniuszy Jan Ogiński Starosta Połocki Jan Karol Sienie-
wski Chorąży Z. Chełm. y Poseł Chełmskiej mpa Rotmistrz Stefan
Konstanty Zadrzewski Bracławski Pisarz Starosta, Alexander
Konstanty Nowomiejski Podkomorzy Województwa Kijowskie Poseł.
Alexander Zaborowski Dworzanin Palatii Bracławień Zygmunt
Cyper Synek Łowczy Województwa Podolskie, Województwa Czernihow-
skiego Poseł Joannes Olizar Wołowicz Podsędek Kijowski
Andrzej Wiśniowski Podsędek y Poseł Ziemie Chełmskiey
mppa Jan Gorzeński Poseł Województw Wielkopolskich Marci-
jan Kazimierz Wołodkowicz Chorąży Podstarosta Poseł Województwa
Mińskie Krzysztof K[illegible] Podolasky Bracławski Poseł tego
Województwa mppa
Gabriel Przyemski
Krzysztof Serwacy Wardy
Cerregal Chorążyński

Oblata per Bralayski plenip[otentem]
M. ac P. Nunkowo derelictae
Contra Dominum Proffstad[ium?]
[illegible] Jeh Verdame
Cal. 1670

2da pt Productu[m]

Inhaerendo Juramentis [illegible]
plures Nun[illegible] et Senato-
res [illegible] testes [illegible] de
[illegible] Albate fundationis

168 1670 107

Andreas Trzebicki Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopus
Cracoviensis Dux Severiae.

Honorandis Viris Vicarijs Ecclesiarum quarumuis ubiuis presbiteris quibusuis
Clericis Scholarum Rectoribus alijs Ecclesiarum Ministris tenore praesentis re
quirens salutem in Dno quamuis Magnificus etiam admodum Reuerendus Dnus
Albertus Zancucki I.V.D. et professor Ecclesiae Collegiatae SS Omnium Crac. Can
cellarius Almae Universitatis Academiae Cracoviensis Generalis Rector
totaq Universitas eiusdem Academiae Crac. Sive Verius ij omnes et Singu
li ad quos cura Regimen et directio Contubernij DD. Iurecosultorum
eiusdem Universitatis in Vicinia eorundem novi aedium intra specificato
rum in platea Castrensi siti spectat et pertinet nostris citacionis literis ad
nos iudiciumq nostrum prodie et termino hodierno adinstantiam admo
dum Reuerendi Patris Rectoris nec non tocius Collegij RR Patrum Soci
etis JESU Crac. ad Aedes S. Petri et Pauli Apostolorum de et super eo quia
ipsi in graue damnum aedium multis maximum earundem aedium
praeiudicium et grauamen contra iura Vicinitatis nescitur quo spiri
tu siue verius quodam priuato odio et rancore ducti licet quendam
contra innocentes affecti locum secretum adquem feces naturales homines
demittuntur eorundem aedium parieti applicare eundem parietem
et muros tocius Collegij per corrosivitatem tam sordidae defluctionis deua
stare celaria in quibus conservantur vasi potum penitus deso
lare magnam occasionem corruptionis eorundem poculentorum pro
ut defacto ex tanta occasione fuerunt et sunt corrupta praebere
et intolerabilem Servitutem suis Vicinis inducere ausi sunt et prae
sumpserunt prout hoc ipsis lacius reuisione quartualiensium ciui
tatis Crac. vinitorum ineadem existentium ab officio praetoriali Crac.
deputatos Sabbatho ante festum natiuitatis S. Ioannis Baptistae
proxima die 21 Iunij Anno Dni 1670 legitime citati existentes et
non comparentes pro sua contumacia parte instante Actora
merito excommunicandi erant nos tamen paterne cum eis pro
cedere Volentes nostras ad huc monitionis literas duximus ele
contra ipsos esse extradendas Quocirca Vobis supra Scri
ptis executoribus in Virtute Sanctae obedientiae et sub ex
communicationis poena mandamus quatenus tenore praesentis
requisiti personaliter accedentes supra scriptos ipsos auctho
ritate nostra moneatis et requiratis quos etiam Nos mone
mus et requirimus ut in traduces dies nostram monitionem
quos ipsis pro omnibus dilationibus terminoq peremptorio
ac trina Canonica monitione praemissa praefigimus et assi
gnamus, huiusmodi feces malium locum Vicinis non nocivum
removeant eundem locum purgent omnes ruinas Collegij
eorundem aedium reparent realiter et in effectu sub
poena excomunicationis Verum si se in praemissis grauatos
esse senserint extunc coram nobis iudicioq nostro Crac. Ulti
ma die monitionis suam personaliter legitime ac peremptorie
comparant ad allegandas causas rationales et iuridicas

quare praemissa fieri non deberent alias ad Videndum et audiendum ipsos excommunicari, literasque excommunicationis in forma solita decerni et extradi mandari. In quorum fidem Datum Cracoviae Die 7ta Mensis Julij Anno Dni. 1670

Raphael Roszeck S. Authoritate Apostolica Publicus et Actorum Sui Illmi Celsitud. Notarius.

Mentorum de anno 1670

1670.

169 108

Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitanealia Cracoviensia personaliter veniens Generosus Joannes Małachowski infrascriptum punctum Constitutionis in Comitijs Generalibus Varsaviae Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo celebratis Laudatae Almae Academiae Cracoviensis Serviens manibus Illustrium Magnificorum ac Generosorum Dominorum Nuntiorum infrascriptorum Subscriptum eidem officio praesenti ad acticandum obtulit. Petens idem Punctum a se offerente suscipi et in Acta sua inserere mandari. Cuius affectationi officium praesens annuendo idem Punctum a Edicto offerente suscepit, et in Acta sua inscribere mandavit. Cuius puncti Tenor sequitur estque talis

Rzecz Academiey Krakowskiey na Seymie Warszawskim. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo.

Poniewasz dla gwałtownych y trudnych Spraw Rzeczypospolitey koło obrony publiczney y uspokoienia Woysk Koronnych wszytek czas Seymowi teraznieyszemu wyszedł, że iako inne poważne Sprawy publiczne, tak tesz y Academiey Krakowskiey iustissimum desiderium względem zachowania Sprawy Przywileiowoney Słusznych, y względem exorbitancyey ktore sie przeciwko tym Prawom ich dzieią, z niesuie sie na ten czas niemogło, tedy ex Communi consensu na przyszłym da Pan Bog Seymie, że przed inszymi Instantiami publicznemi y ta Rzecz Academiey Krakowskiey iako zawsze in Patrocinio Rzeczypospolitey

Uprzywileiowaney Instantia ma bydz in prima consideratione et prom

tione obiecuiemy. Stanisław Lubomirski Marszałek Koła Posel

skiego Seymu Koronnego, Stephanus Wierzbowski Episcopus P

snamen, Władysław Rey Woiewoda Lubelski Deputat do Constytucy

Stefan Ledochowski Podkomorzy Krzemieniecki Poseł Woiewodz

Wołyńskiego, Stanisław Siciński Sędzia Ziemie Przemyskiey D

putat do Constytucyey z Małey Polski, Martinus Michael a De

ca Dębicki Vexillifer Gnalis Paltus Sandomirien et nuntius

Terr eiusd. Paltus. Stanisław Krzycki Podkomorzy Kalisk

Deputat do Constitucyey z Wielkiey Polski, Olbracht Adriań

socki Sędzia Ziemie Wschowskiey Deputat z Wielkiey Pol

do Constytucyey, Jan Kaz. Kierdey Marszałek Grodzieński

powski Brze. Starosta Deputat do Constytucyey W.X. Litewsk

Andrzey Michał z Charlęża Charlinski Stolnik Smoleński Po

seł Woiewodztwa Nowogrodzkiego Deputat do Constytucyey W. X. L

tewskiego. Cuius mandati originale idem offerens illud ab Officio praes

recepit.

Actum in Castro Cracoviensi Feria Tertia ante Fe

stum Sanctae Catherinae Virginis proxima Anno Domini

Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Sexto.

Andreas Bunix Karnicki

Judex et Vicecap. Castr. Cracovien.

Correxit Doliwa mp.

Oblata Puncti Constitutionis
Ad Academia Cracovien[sis] Serviet

In Castro Cracoviensi

F. 3 ante Festum S. Catherinæ
Virginis proxa A.D. 1676

x 1670.

Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis grâ

170 Episcopus Cracoviens Dux Severiae. 110

Honorandis Viris Vicarijs Ecclesiarum quarumuis quibusuis Presbi
cæterisq Clericis Scholarum Rectoribus alijsq Ecclesiarum Minis
tenore præsen requirend Salutem in Dno Mand Vobis in Vrte
Sctae obediae et sub excois pæna, quatenus ad Instantiam Rndi
Rectoris nec non totius Collegij RR. Patrum Soc Jesu Cracoviae
ad ædes SS. Petri et Pauli Aplorum pernalr acceden Magni=
ficum et Adm Rndum Dnum Albertum Lancucki IVD et Pro=
fessorem Cancellariu Eccla Collea SS. Oium Almae Vnsatis Academiae
Cracoviens Gnale Rectorem, totamq Vnste eiusdem Academiae Cra=
coviens, siue verius oes eos et singulos ad quos cura et regimen Di=
rectioq Contubernij DD. Jurisconsultorum eiusd Vnsitis in Vicinia e=
orundem DD. Aplorum in platea Castren sitt spectat et pertinet in e=
xecuoe psenti a tergo psen per Vos sufficien de noibus et cognomini=
bus ipsorum specificandos ipsos Vno edicto, pro tribus ac peremptorie citetis
quos etiam Nos psen citamusq, ut coram Nobis Judicioq Nostro Cracoviae uel
Vbi tunc cum Curia Nra Nos in Dno constituti fuerimus die tertia ab e=
cuoe psen ipsa tunc Juridica existen alias ex nunc et immediate se=
quen excluso et nunc consult Nra execuois die hora audien causarum si=
eri solita ltme pntr ac peremptorie compareant. Ad videndum et audiend
contra se proponi. Quia ipsi in graue damnum Aplorum parietes ex=
opposito interraneos eiusd Contubernij et Collegij Aplorum muratis
maximumq eorumd Aplorum præiudicium et graue detrimentum nescitur, qui
spiritu siue verius quodam privato odio, et rancore licet quidem contra innocentes
affecti, locum secretum ad quem feces naales demittuntur eorundem Aplorum
parieti applicare eundem parietem et muros totius Collegij pro corrosione tam

sordidae defluxionis devastare, celaria in quibus conservantur vasa potuum pe-
nitus desolare, magnam occasionem corruptionis eorundem poculentorum quae de facto
ex tanta occasione fuerunt et sunt corrupta, ebere et intollerabilem servitutem
suos vicinos inducere, ausi sunt et praesumpserunt prout hoc ipsum latius in
termino ad eiusdem revisione quartuali eiusdem Civitatis Cracoviensis ordinarii in eodem ex-
tenso ab officio Praetoriali Cracoviensi die 21 Junii Anno Domini 1670 facta dic-
der ipsas ad removendum huiusmodi feces in alium locum vicinis non nocivum
et purgandum eundem locum, quem per aliquot annos cum iniuria Actorum sus-
tinuerunt, ad separandum omnes ruinas collegii eorum iuris mediis compelli et
indamnis et litis expensis condemnari. Caeteraque in scripto Certificans. Datum Cra-
coviae die 28 Mensis Junii Anno Domini 1670

Circa Jesuitica
o ...
Junii 1670

1670.

+

111

Nos infrascripti in Comitijs Generalibus Regni Anni currentis Millesimi Sexcen-
tesimi Septuagesimi Varsaviæ celebratis protunc existentes inhærendo Pro-
171 testationibus anterioribus, priori quidem per Perillustres Magnificos ac Ge-
nerosos DD. Senatores Dignitarios et Nuntios Terrestres ad Conventum Ele-
ctionis Serenissimi Regis Poloniæ congregatos, alteri vero per Magcum ac Ge-
nerosum Dominum Stephanum Constantinum Piaseczynski Capitaneum Bra-
slaviensem et Alexandrum Zabokrzycki Pincernam eiusd. Palatinatûs
coram Actis Castren. Varsavien Sabbatho post Festum Visitat. B. Mariæ Vir-
ginis proximo Anno præterito Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono; Ter-
tiâ itidem per Magcos ac Generosos DD. Dignitarios et Nuntios Terrestres
in Conventione Regni Generali præterita personaliter existentes coram ijsdem
Actis Castren. Varsavien Feria Quarta post Dominicam Conductus Paschæ
proximâ Anno currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo factis
eadem in toto reassumendo. Tum et Laudo Generalis Conventus Korczynensis
Terræ Cracoviensis insistendo Solenniter Protestamur, Manifestamus, et sub-
scriptionibus manuum nostrarum declaramus in et contra Reverendos et Religio-
sos Patres Provincialem Rectorem, aliosq Patres Professæ Domûs Varsavien
Societ. Jesu Ideo Quia ipsi innixi quibusdam nouiter procuratis instrumentis
contra manifestam Legis publicæ prohibitionem, insciâ et irrequisitâ Repub.
imo contra publicam Illustrissimi et Reverendissimi Loci Ordinarij illo tempore inhi
bitionem Scholas Varsaviæ ad Domum Professam residentiæ suæ erexerunt
aperiri fecerunt Studiumq inibidem publicè celebrare in præiudicium Almæ
Academiæ Cracovien Cuius Parochiales per suos Magistros et Baccalaure-
os procurat Scholas audent et præsumunt. Quod cum rationibus Status Legibus
Regni positivis Privilegijs inclytæ Academiæ Crac. commodisq publicis Servi
tenarum aduersetur, ac consentaneum aut tendorum bonorum Terrestrium Servi
tio bellico subiectorum per procurandas Nouas Scholas Juventutisq varij Sta
tus et conditionis Varsaviæ alia quapiam gymnasia frequentantis inter
se collisionem, exindeq tumultum in tam ampla et populosa Urbe, Residentiaq
Regia excitandorum periculum afferat, caristiam rerum victualium, hospitio-
rum difficultatem et pretium augeat: Tum et iurisdictioni Illmorum Mare
schalcorum Regni, aliorumq Officialium quib. administratio iustitiæ ad Curiam

Serenissimæ Regiæ Maiestatis Residentium in excessiuos Legibus publicis concessa commissa et inniuta est praefata Scholarum erectio ?iudicat, cum omnes Scholares peculiaribus Privilegijs a brachio seculari, in Jstitia executione excipiantur. Proinde ex debito functionis Nostræ præcustodiendo ne quid Resp. detrimenti incommodorumque ex præscriptis capiat praesertim in hoc Residentiæ Regiæ, Comitiorum celebrandorum loco, eidem erectioni, ac apertioni Scholarum, instrumentisque super praemissis obtentis contradicimus, ac vigore recessus Comitiorum Electionis Sacræ Regiæ Maiestatis proxime praeteritæ inter alias exorbitantias in Comitijs Regni occlusionem Scholarum PP. Societ. Jesu Varsauiensium et reintegrationem iuris publici nos urgere offerimus. Datum Varsauiæ die 17 Mensis 8bris Anno Domini 1670

Joannes Gembicki Epus Plocensis

[illegible] Castl. Cracovien. [illegible]

Vladislaus Rey Palatinus Lublinensis

[illegible] Castl. [illegible]

Martinus Michael a Debica[illegible] Vexillifer Gnalis Palatus [illegible] Nunt.

Sigismundus [illegible] Castl. et Nuncius Terrae [illegible]

Stephanus a Sarnow Sarnowski Succamerarius [illegible] Lanc. et Nuncius Terrestris

Jan [illegible] Chelmski

Alexander Constantinus [illegible] Nuncius et Succamerarius Terrae Palatinatus [illegible]

Joannes [illegible] Capitaneus et Nuncius [illegible]

Joannes Carolus Romanowski [illegible] et Nuntius Terrae Chelmensis [illegible]

Stanislaus Swinski Judex Terrae [illegible] mp

Hieronymus Michael de Komorni Komornicki Nuntius Palatus [illegible] mp

Albertus Zborowski Castellanus Dobrinensis Nuncius eiusdem

Joannes Zielienski Capitaneus Ciechanow. mp

Andreas de Nadole [illegible] Tribunus [illegible] Nuncius Palatinatus Pomeraniae

Joannes Oborski [illegible] Warsau. Nuntius [illegible]

Alexander Chodorowski L. Nuntius Terrarum Russid.

Stephan Lewartowski [illegible] [illegible] woiewodztwa Wołyńskie

Paweł [illegible] [illegible] [illegible] do niego [illegible]

Blasius Casimirus Kiewieszanski Nuntius Plty Pomer.

Assistendo omnino pro testatione subscribo Joannes Casimirus Chardey Marsalcus Grodnensis Palatinatuique Brzeskiensis Capitaneus

Terrestris eiusque Pallatinatus

Feria Secunda post Dnicam Ramispalmarum proxima

A D 1621

G. Joannes de Wola Kmita Protestationem introcontentam officio pñti C. Cracoviensi ad acticandum porrexit

suscepit et conscripsit

Protestatio Illmorum Senatorum et Nunciorum contra Scholas Varsavienses de anno 1620

172 #4 1670 115

Oppresio Inhumana.

Illustrissimus ac Rẽdmus Episcopus Cracoviensis Andreas Trzebicki Dux Severiæ. Anno 1670. Julij 8. volens Ecclesiarum et Personarum inhoare visitationem: indixit per literas Innotescentiales ut à toto Clero deduceretur Processionaliter ad Ecclesiam Sedem Episcopalem: huic Processioni indicta, Doctores, Magistri, ac Professores Universitatis Cracovd. non poterant adesse.

Rõ 1mo Quia lectionibus prælegendis, et auditori ad Calamum dictandis, occupati erant, Etenim in Academia Crac. secundum Ordinationem acceptam mos iste in docendo servat, Doctor seu Lector, qui Lectionis quas arripit ad prælegendum accepit unâ mediâ horâ terminos explicat: alterâ mediâ horâ dictat ad scribendum. Quapr cum unum ad unum suadente ipsâ natura sit ordinatum: dicti Professores et Doctores nõ poterant se simul, ad diversa negotia applicuisse: quandoquidem Corpus Phisicum circumscriptum nõ pt esse simul. et semel in diversis Locis ut documenta Sanæ Phiæ docent.

Rõ 2. Quia Doctores Magistri et Professores dictæ Universitatis, iuramento obstringuntur, qd bis in quolibet Anno pstant: pro Festo S. Georgij et p Festo S. Galli. Est autem Quomodi scil. nè Professores et Magistri aliqua Distractione, v officio suscepto sibi indebito, impediti, Cathedras et Lectõni deserant: nè des Suspicões vagationis, sed fideliter cum omni diligentia in docendo et Iuventutem informando, laborent: Horas totumq tempus sedulæ pparatiõni concedant. idque sub pœnis in Statuto pscriptis, et pro data fide Reip. et S. Ecclesiæ, Illustrissimus Episcopus Crac. ad hæc minimè respicit, pro sua potentia: solum illud cogitans, mente implacabili, ut perpetuo innocentes Professores Academicos omnibus artibus affligat et infamet per Citationes, Excommunicationes, per decretas Irregularitates, atque per falsa crimina, in Citationibus calumnioso Stylo inserta et objecta. Qua equidem calumniandi petulantia (nõ sine suspicione Hæresis et atheismi) contemptui exponit fides Catholica fundatam sola veritate. Similiter Contemptui exponitur Sacra Scriptura, Præceptum Divinum, Doctrina Apostolica, et Prophetarum essata. quæ st Quomodi Math. 5to Jacobi 5to Zachariæ 8. Sit Sermo vester est, est. non non; Pacem et veritatem diligite. ait Dominus Omnipotens: Item, Non loqueris falsum testimonium contra proximum tuum. Item Deuteronõmij Cap: 19 pcipit Cumq invenerint falsum Testem, dixisse contra fratrem suum mendacium, reddet ei sicut fratri suo facere cogitavit, ut audientes, cæteri timorem habeant, et nequaquam talia audeant facere: Huc adducit vetus dictum, ante oculos Christiano homini habendum: Præstat ut totus Mundus pereat, qm ut ille offendatur qui totum mundum creavit. Quanquam hæc minimè Illustmõmus curat. imò eadem indomita potentia Illmi Episcopi (salvâ Ejus Celsissimâ Authoritate) iam eò usq assurgit, ut nullâ habitâ ratiõne, nõ tantum ipsos Professores Academicos, et Doctores. verum etiam ipsummet Magnificum Dominu Rectorem (qui prohibente Privilegio Speciali, nõ debet à quopiam citari, quamdiu in regimine Rectoralis prærogativa existit: ne læsa Authoritas Ejus vilescat. quæ divinitus quia omnis potestas à Deo et secundum Privilegia, supremam habet ad universa et singula supposita Universitatis) Citationibq dahis inquietando

inquietando, trahit ad sua judicia, etiam ubicunque constiterit cum sua Curia, sive à Cracovia distet viginti aut triginta milliaribus, aut sive commoretur in aliena Diœcesi. Interea silent Lectiones et Juventutis Studiosæ cessat disrupta informatio: propter quod sequitur lamentabile murmur Parentum, Civium, Incolarum Regni, et ipsius Studiosæ Juventutis. Distinguit enim Illustrissimus Episcopus, nimium subtiliter, quà Professores, sint exempti, quà sacerdotes mihi subjacent. Cæterum regula Juris docet. Cum quid unâ viâ prohibetur alicui, ad id aliâ viâ non debet admitti. Ratio quia alias accidentium natura fieret, et inhærere: Sed unum suppositum substantiale, per principia essentialia constitutum, in duo vel in plura supposita dividere. Si quid dicta distinctio Illustrissimi valeret, nec unum Individuum substantialiter, esset unum, sed plura; Sed neque Viri academici, neque populus miratur. Quisque enim quod suum est diligit: Pastor amat oves proprias, pater diligit Filium, Dominus et repellit plebem suam, Illustrissimus igitur Episcopus quoniam malum et diras vexationes submittit in Professores Academicos, eo ipso quos et diligit, recognoscit palam, coram toto mundo, non esse suos, sed exemptos, et esse de aliena Jurisdictione, nec ad se ullo modo pertinere. Similiter quos pronuntiat esse Irregulares, eosdem gratiose concedit, et manifestat esse irregulares, id est, quod sint extra ejus mentis Regulas et Jussa, quibus adeò et oportet, morem gerere. Et quod de suo cognomine viros Academicos, vocet. Ipse Deus Ter Optimus rependat, nam deberet. Si pastor est, proprias oves nominatim vocare, et ejus vocem sciant. prout informat D. Joan. Cap 10. Pastor enim ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur, non contra homines ad Hebr. 5. pro quibus debet offerre dona et sacrificia, et excommunicationes, aut publicas detractiones, esse Episcopum, docente S. Hieronymo tom 9. Ep. 10. ad Narbonensem Episcopum, ut est dominatus tumens Prætorio Dictatoris, aut Romani Consulatus, seu Judis, sed est observantia Religionis, Sanctitatis, bonitatis et iracundiæ, humanitatis, et percussionis: compassionis et afflictionis. Pietatis et oppressionis Clem..

Ratio 3tia Quia ubique gentium in toto Orbe Terrarum, ubicunque sunt Universitates fundatæ et erectæ, et privilegijs firmatæ; Doctores, Magistri, Lectores, solum ad sua Officia attendunt. ad quæ ex mente suorum Fundatorum obligantur. Proinde et coguntur ab Illustrissimis Episcopis, per ullas Citationes et Excommunicationes, imò neque illos ad Ecclesiarum omnium valvas affigunt Cre- memores illius, Væ mundo à Scandalis, ut omnino adsint Processionibus a se indictis. Illustrissimus ac Reverendissimus Episcopus Cracoviensis Andreas Trebicki (salvâ ejus Celsissimâ authoritate.) hoc non servat: dicens sese Dominum in sua Diœcesi cum Imperio. quo circa defacto, in suis omnibus volitis et cogitatis procedit. Viros Academicos, vi, minis, pœnis impositis, sine ulla discreta ratione, compellens ad Processiones. Licet sciat et præ oculis manifestum habeat, quod aliud officij munus in rem S. Ecclesiæ Catholicæ, Reipublicæ et Juventutis informandæ exerceant.

Ratio 4ta Quia Illustrissimus Episcopus, potissimum intuitu Canonicatuum Ecclesiæ S. Floriani (quæ Ecclesia sita, remotè extra portas et muros Cracovienses. Clepardiæ, diruta autem per Suecos hostili tempore, et needum totaliter ob defe-

ctum Subsidij reaedificata) consilio quodam arcano, minaciter et per iratas indignatio-
nes, dictos Doctores, et Magistros Universitatis Cracov. adigit ad Processiones, unà cum a-
lio Clero sibi Subjecto faciendas. Ratio Illustrissimi Episcopi est affirmans, quod Canonicatus
S. Floriani, sint Beneficia Ecclesiastica: ratione quorum quisque tenetur ab Illustrissimo
Episcopo, Processionibus indictis, sub poenis irremissibiliter exigendis adesse. Cete-
rum praedicti Canonicatus, quia sunt in corporali Facultati Theologicae, loco merce-
dis et Salarij per Serenissimum Regem Jagiellonem, per Illustrissimos Episcopos, ac
per totam Remp. consentiente et approbante Sanctâ Sede Apostolica: quapropter
potius sunt pensiones et stipendia, aequaliter singulis Theologiae Professoribus, ad
solvendum assignata, nec unus alio plus accipit de mercede assignata. Quanquam
satis exigua, nec sufficientia ad vitam sustentandam, aliaque necessaria procuran-
da, quibus omnino habent Lectores et Professores, praesertim hisce temporibus afflictis in Re-
gno Poloniae, quam hostis Suecus, Moschus, Scytha, Cosaci rebelles, nominatim ipse
miles Rapax polonus, prope ad ipsam horridam Solitudinem exinanivit. Concessio
autem praelegendae Theologiae, supplicibus literis Serenissimi Regis Jagellonis, urgen-
te instanter Reginâ Hedwige Serenissima et Sancta Consorte, impetrata est; à
piae recordationis Bonifacio nono Summo Pontifice simulque confirmatio. Quod de-
inceps studium pari benevolentiae affectu, alij consequentes Summi Pontifices confir-
marunt, et approbârunt. Labentibus posteà temporibus in deterius: Serenissimi Re-
ges Poloniarum videntes Theologorum, et aliorum Professorum esse admodum tenuia
stipendia, idcirco eosdem, ut ad alacritatem in docendo excitarent, et Studia re-
missa ne languescerent, hac de Causa omnes Doctores, Magistros, et Professores,
(si tamen in Academia incessanter laborarent) perpetuâ Nobilitate donarunt: cum
intento ut essent capaces in Regno Beneficiorum et dignitatum, loco promovendae
mercedis et praemij. Hoc patet ex privilegijs Serenissimorum Regum, quae conser-
vat Universitas Cracoviensis.

Ratio 2. Quia neque Doctores, neque Professores ad dictam Ecclesiam S. Floriani habitant
nec unquam habitabant, cum vivant collegialiter in Collegio majori intra muros Cra-
coviens. sub legibus praestito juramento, ad servanda omnia, quae concernunt ma-
jus Collegium, et Cathedram Theologicam. Quapropter ibidem cohabitant vicarij multi-
ti, inter quos regimen ducit vice praepositus, quem ipse R. D. Praepositus, Ejusdem
Ecclesiae S. Floriani Illustrissimo Episcopo, aut suo vicario, in perpetuum instituendum
praesentat. Horum itaque vicariorum, humeris impositum est munus, Processionum
peragendarum utpotè habitantium ad Ecclesias; sicut et alia officia Jubilantis
horarum, Vesperarum, Matutini, Missarum, administratio Sacramentorum cu-
ra animarum praedicatio ratione quorum laborum habet sibi villam incorpora-
tam Decimas, Salarij, Census et alias occurrentes obventiones. Igitur praedicti
vicarij scientes, hoc suum esse officium, quare ut primum Illustrissimus Episcopus
indixit Processionem, ut à toto Clero deduceretur, cum omni solennitate, et speciosò
apparatu, ad sedem Episcopalem omnes eidem Processioni adfuerunt, omniaque
jussa et volita executi sunt juxta mandatum Illustrissimi Episcopi. Propterea non fuit neque
nullum tam grave et enorme peccatum commissum à Doctoribus et Professori-
bus Universitatis Cracov. propter quod debeant tanquam Personae serviles et abjectae
ab Illustrissimo Episcopo Cracoviensi excommunicari et publicari per Ecclesias et
Cathedras Ecclesiarum, et quidem cum abominali scandalo totius populi Chri-
stiani, ad rei indignitatem frementis et expuentis: utpotè quod hujus maleficia-
ctum atrox horridum et immane omnibus saeculis Cracoviae, et in tota Polonia
fuerit inauditum. Ubique Illustrissimus poterat respexisse ad juris regulam ita in-
formantis qui facit per alium est perinde ac si faciat per se ipsum. Nam et
Religiosi Lectores, Concionatores, et qui sunt occupati, non extrahuntur ad Proces-

siones,

siones. Item poterat respexisse ad vota et manes Divi Jagellonis Serenissimi Regis, qui Illusmum Episcopum Cracov. constituit, non ut per excommunicationes et alias vexationes, labefactet Universitatem Cracov. Sed ut tanquam Protector faventissimus, eandem omni suo proposito affectu conservet, defendat, ac complectatur. Adhuc Illusmus poterat Respexisse quod D. Jagiello, Coelitus D. Spiritu accensus Universitatem Cracoviensem, magno titulo appellat, nempe Filiam suam, ut scil. Honorem et Decus illaesum, tanquam Filia Regis teneat. Et haec verba D. Jagiellonis ad Vicarium Christi Dni Summum Pontificem in literis expressa: Et quia hujusmodi Universitatem velut Filiam meam, pia dilectione prosequor et amplector pura fide, velut matrem, cujus dolori compatior et cum ipsa coaffligor, nec magis in ipsius, quam in meis dispendijs contabesco; Cujus injuriam velut propriam, et amplius cogit me defendere illa fidei qua sibi innitus, summa necessitas, imo in ipsius offensa, reputo meam laesam esse Regiam Majestatem. Adhuc poterat Illusmus respexisse ad merita laboriosa Universitatis Crac. quod a trecentis et pluribus annis in Cordis simplicitate, Fidelitate, modestia, sinceritate Ecclesiae Catholicae, Reip. et omnium ordinum, Universo Inclyto Regni augustissimi inservierit: quod omnes plagas et ditiones totius Septemtrionis sacris Studiorum disciplinis, et Christiana informatione exornaverit: quod Religiosos Conventus, omnium SS. Familiarum, per sua subjecta ipsdem submissionata et directa amplificaverit: quod plurimos Dei servos vitae sanctimonia, innocentia, pietate, et miraculis claros, Coelesti Regioni apparaverit: quod Haereses nefarias, et earum stabula impia e fundamentis eruerit, quod Sueco hoste occupante Cracoviam, fidem defenderit, et Catholicos, qui non poterant abire in eadem fide S. Catholica, per Conciones, exhortationes, et alia salutis pia consilia, confirmarit: quod denique excommunicationis gladio, subesse nunquam studuerit, quo Christus Dnus prohibuit abuti, dicens Petro Matth. 26, Converte gladium tuum in locum suum, omnes enim qui acceperint gladium gladio peribunt. Ad haec inquam Illusmus Episcopus Cracoviensis poterat respexisse, ne ipse quoque comminationem Christi Dni promereretur juxta illud Qui alium injuste excomunicat, seipsum excommunicat et tradit Sathanae.

Ratio 6ta

Quia Illusmus Episcopus, aut per contemptum, aut Risum aut alio sibi innato sensu, nequaquam acquiescit, nec vult penitus acquiescere, Privilegijs datis Universitati Cracoviensi, a SS. Summis Pontificibus, a Jure Communi. Concil. Tridentin. Sessio. 14. Cap. 5. reforma. a Serenissimis Regibus Poloniarum, ac tota Rep. Polona. Quae equidem Privilegia Universitatem Cracoviensem, tanquam exemptam liberant ab omni inconditae molestationis impetitione, eo maxime intuitu, ne ejusdem Professores avocentur a Cathedris ad aliud negotium indebitum, per Citationes, Excommunicationes, Inhibitiones, traductiones, aut quoscunque alios modos ad inquietandum excogitatos. Quoniam artes, et Musae sunt pacis et Togae, ~~quotias artes~~ alumnae turbationes vero ac infestationes ut pestes abominabiles execrentur, duntaxat soli honestati dedita mota illud. Honor alit artes. Dictum namque e Juliani Apostatae, Scientiarum Cultores ut viros Academicos persequi, qui Julianus rabie phrenetica actus, crudeliter oppresserat: Scholas, Artes, Gymnasia, Academias, Doctores et Professores. Futurum sperans, ut hac via expeditius nomen Religionis Christianae interiret, prout refert Vir Fortissimus, ac Doctissimus Middendorpius in Lib. 1. Academiarum Cap. 4. Eheu dolendum sane: attamen dicendum, similis

tempore

tempora redisse Cracoviæ in Polonia, Etenim fermè quavis horâ, vel potius quo-
vis momento, Musæ et Schola innocens D. Jagiellonis, acriter patitur: idque
per omnia instrumenta afflictionis et persecutionis quæcunque in Consistorio et
in Curia Illusmi Episcopi, fingi et excogitari possunt. Eadem Illmus rigorosè
præcipit tradi ad manus, unicuique Professorum et Doctorum per modum ordinationis
si quid dictum vel factum fuerit, ut vlciscatur imò etiam mandat affigi ad valvas
omnium Ecclesiarum, Capellarum atquè Collegiorum, ea intentione (prout quis-
què intelligens concipit) ut Status Academicus, quem semper pij Magnates, Prin-
cipes et Regni Proceres suâ heroicâ clementiâ complectebantur, scandalosius
et magis notoriè apud vulgus ignarum veritatis, Causæ, et quid rerum agatur, dif-
famet: ut animi Civium ab innocente Academia, consequenter et Juventus alienet.
Porro Servatoris nostri hæc est doctrina Matth. 18. *si peccaverit in te frater tuus,*
vade et Corripe eum, inter te et ipsum solum. Ergo cavit Christus D. summa boni-
tas, ne publice diffametur sine Causa, præsertim quod Doctores et Professores Univer-
sitatis Crac. non sparsim, tanquam mendicabula vaga, errones aut tenebriones,
inhonestè in latibulis latitantes, sed tanquam Cives honorati, et Regni Professores
Collegialiter idque sub legibus vitam communem, cum omni honestate, et morum in-
tegritate, ducant. Praeterea ut piè credimus, et fatemur esse Christianum quod
sancta Ecclesia sit et debeat esse, tanquam Castrorum acies ordinata, ut quisque
suam stationem, in qua positus est adornet, Illusmus Episcopus Crac. è contra
vult, ideo per sua continua edicta, Ecclesias assignat, modo hanc, modo illam sub
Censuris, ut Professores Academici, desertis Cathedris et posthabitâ diligenti præ-
paratione ad docendum necessariâ, easdem Ecclesias assignatas processionaliter
etiam Dalmatiati sive sint dies, pluviosa, sive lutosa visitent. Licet sciat Illus-
mus, non esse Professorum Universitatis Cracoviensis, sed Vicariorum, iuxta Or-
dinationem, et iuxta Privilegia quæ ita disponunt, *Vicarij adsint Processionibus*
si quas aliquando Episcopus aut suus Vicarius indixerit. Profecto nullus ni-
si ille, duntaxat excommunicationibus adigit Doctores et Professores alligatos Cathe-
dris ad Processiones faciendas, qui non audivit: et qui gentium exterarum Universitates
aut illarum prærogativas, ac autoritatem non gustavit, nec viderit. Ignoti nulla Cupido, nul-
lus amor, nullus honor, ad extremum Illusmus Episcopus, ne quid deesset suis arcanis con-
silijs ad diruendam Universitatem Cracovien. venit ipsi in mentem *Obedientia Reverentia-*
lis, ad quam sibi præstandam Personas Academicas compellit, idque modis nimium aspe-
ris, licet sibi semper ab Universitate præstitam, et minimè denegatam, cum omni observantia
et cultu debito agnoverit, neque denegat, (teste Deo præpotente Iudice supremo) in quantum est
licita, nec privilegia evertens. Attamen summopere Cives Academici verentur. Nam Illusmus
Episcopus Cracov. quam, et qualem, et sub quali habitu exigat obedientiam Reverentialem,
non manifestat: ne sub tam plausibili prætextu, servilem Universitatem, incautam, nec sibi
vigilantem, tanquam peccus quoddam stolidum et insensatum constituat, aut dissipet.
Hoc equidem esset in præjudicium, tertij utpotè SS. Domini Dni nostri, supremi in Orbe terrarum
Pastoris, cujus Clementissimæ tuitioni ingemiscens, sese tradit. Esset præterea in præjudicium
D. Jagiellonis sui fundatoris, aliorumque Serenissimorum Regum, ac totius Reip. Polonæ. Rat[io]
è non dubij timoris: quia Illusmus Episcopus, præter minas et excommunicationes adigit, ut
Personæ Academicæ, relictô forô propriô, et ordinariô Judice, nimirum M. Dnô Rectore, ac-
cedant ad Consistorium Rssmi Suffraganei sui officialis: ibiquè ad Acta inscribendos
obedientiam Reverentialem jurent. Igitur tantâ talique oppressione provocata Universitas Cracov.
sempr Catholica, semper fidelis, atque subjecta S. Sedi Apostolicæ, suppliciter et humiliter pro-
strata ad Ssmi pedes, Eius misericordiæ, opem Clementissimam implorat. Ut de potentia Illu-
mi Episcopi Crac. eripiatur, deque Eius maxillis lacrymæ, et squallor funestus abstergatur.
E,, Clementiæ non violentiæ, ut innuit ad Timotheum & Titum. Episcopus diceris (inquit
Hieronym.)

Hieronymus) noli aliquem Contristare illicitè: aut injusto odio persequeris: quia sicut tu Christi es, sic et illi Christi sunt. et nemo potens est in hoc saeculo, qui aliquem Servorum suorum velit ab alijs conculcari. Dic mihi, quis major est Christo? qui pro Te Sanguinem suum fudit, et qui te Ecclesiae suae praeposuit, et qui te honoravit in cunctis. Nunquid meretur Dominus Deus tuus, ut cum haec tibi praestiterit, pro bonitatem et misericordias suas, conservos tuos despicias, deroges Christo, ac nullum nisi te solum putes ad Dominum pertinere: tibi tantum existimes Reverentiam deferendam, ac Famulos Christi, in Conservatione tibi creditos, non in ministerio, ut liberos habeas, sed ut servos, in dominatione possideas? Haec enim prae caeteris Deus damnat, et nihil gravius fert, ut cum Servum Principis, atque Quasi militem deputatum prosequi, et lacessere non audeas; Eos qui veri Dei Servi sunt, et vero Christi charactere censiti, ac per Baptismi gratiam liberi, abjectioni putes et ignominiae deputandos. Certè si electum te à Deo gratularis, si factum te Pastorem gregis, si creatum Sacerdotem Clericis te recognoscis: laborare debes, ne tibi tua membra displiceant. ne id quod Christi est reprobetur. Defer Prophetae ut Propheta tibi serviat. Priusquam audias, ne judices quemquam, atque ante probationem accusationis illatae, neminem à tua Communione suspendas; quia non statim qui accusatur, reus est: Sed qui convincitur criminosus: quia nimis timor Domini, ante oculos semper est habendus. Te Servum Servis esse convenit, et rectè sanè. Namque Episcopus (ut ait D. Augustinus in Epistola ad Pastores) duo portat, et quod sit Christianus, et quod sit Praepositus, quod sit Christianus, hoc habet tanquam proprium, et ad suam utilitatem: quod sit Praepositus, hoc habet propter aliorum utilitatem quibus praeest; ne de sua Cura judicetur. Sicut Lucerna in Candelabro. non sibi, sed alijs lucendo inservit." Ratio 3tia Quia Ubique gentium etc.

Benevolo. ### Lectori

Studiosus Academiae Cracoviensis. Salutem et omnem felicitatem.

Benigne Lector, Fortè fortuitò. incidit in manus meas scriptum quoddam quod pro confirmanda nova Academia Leopoliensi Admodum Reverendi Patres Societatis Jesu Romae praesentarunt Sedi Apostolicae, Catholicismum suum promoturi. Prima fronte legenti subijt in mentem admirari, quod hisce rationibus, et tam decipiti instantia voluerit imponere Sedi Curiae Romanae propter ubi adverteram ubi eis terrarum posse veritati aliqua falsa immiscere et quod vitia pro virtutibus palliare. Specie virtutis et umbra, alios decipere et abuti prudentia humana in praejudicium tertij, non hominum esse culpa, sed Machiavelli mores vulgo putentur. Pro candore Academico, nudam veritatem aliquot verbis monstraturus, ut ille mutus alijs, videns gladium intentari jugulo matris exclamari cogor: Pater ne feri. Imprimis itaque impetrasse sciendum Admodum Reverendi Patres Societatis Jesu privilegium a S. Lmte Dno Nro Clementissimo hoc tempore circa pacificandum Regnum, cum suis et Regijs officialibus, occupatissimo, in quo mordaciter quaedam injuriosa D. Jagielloni et praejudiciosa alijs continentur. Contra hoc Privilegium pro zelo suo erga D. Jagellonem a prima statim notitia optimi quique Cives Reipublicae protestati sunt, quod quasi subreptitiè capto de industria tempore, ad male narrata obtentum fuerit illud Privilegium.

Prima Protestatio in Comitijs Varsaviensibus facta est in Castro Varsaviensi Anno 1661 ab Illustrissimis et Magnificis Nuntijs Terrarum, Italicensis Leopoliensis, et Cracoviensis ad Generalia Regni Comitia deputatis, protestantibus de male obtento Privilegio.

Secunda Protestatio Inhaerendo priori, facta est à toto Palatinatu Cracoviensi per Deputatos suos et Comitiollis Prosovicensibus delegatos et ingrossata in Castro Cracoviensi Anno Eodem ut supra, Feria Sexta post Festum Sancti Lucae.

3tia Protestatio ab Illustribus Nuntijs ferè omnium Poloniae et Lituaniae Palatinatuum paucissimis exceptis facta est Varsaviae Anno 1662 Feria 4ta post Dominicam Palmarum. et ingrossata Actis Castrensibus inhaerendo prioribus reassumptis, illis Protestationibus duabus.

Nihilominus tamen Adm R. PP. contemptis hisce Romae aliud pro alio iactare sub pr[a]etextu veritate de Contradictione Ordinum Confirmationem S. Sedis per intercessionales literas quorundam Illustrissimorum implorare, et varia memorialia ad suum intentum SSmo Dno nostro Papae in Curia Romana porrigere caeperunt.

Primum memoriale.

Porrectum Sedi Aplicae cur Summus Pontifex non habet differre confirmationem Privilegij Jesuitis dati continet rationes octo.

Ratio 1a Quia ista erectio est conformis Sacris Canonibus, et Concilijs quae suadent ut in singulis Regionibus hujusmodi erectiones fiant.

Ratio 2da Quia in Collegio P. Leopoliensi adsunt omnia Requisita ad hujusmodi Erectionem, videlicet numerus omnium Professorum legentium omnes Scientias Civitas insignis Caput Russiae amplissimae Provinciae, ubi Sedes Metropolitana existit. Concurrit authoritas et Consensus Regis, et res quae petitur est Rationabilis, quia P. Jesuitae S. Religionem et Authoritatem Pontificiam acerrimè defendunt, Doctrinam cum pietate conjungunt, insuper concurrit necessitas Cortandi Schisma;

Ratio 3a Quia ista Erectio non vergit in praejudicium Academiae Crac. nam per breve Urbani 8vi Papae, jus legendi solum ablatum est a P. Jesuitis, quoad Civitatem Cracoviensem non verò extra illam, et ideo soliti concurrere Cracoviam ad Studia, non impediuntur distantia Civitatis Leopolis, quae est distans 40 leucis dummodo Academici suo officio satisfaciant.

Ratio 4ta Quod dictae Protestationes a duobus vel 3bus Nuntijs Terrestribus factae sunt idque procurati ab ipsis Academicis, non sunt inter illos Nuntij Posnanienses Leopolien, Sandomien, Calissien Culmen. Etc.

Ratio 5ta Quia aliquae Protestationes factae sunt finitis Comitijs quando expiravit Nuntiorum potestas.

Ratio 6. Quia et Episcopi Senatores Regni Primarij videlicet Posnanien, Luceoriensis Livoniensis et Kijovien. sic suis literis ad SS. attestantur nihil esse contraventum juribus Regni in obtento Privilegio cum tamen Cancellarij Regni officium sit attendere ad integritatem Regni quibus accedit authoritas Palatini totius Russiae, cui Regimen Nobilitatis ejusdem Provinciae incumbit.

7. Quia hoc ius est Ipsius Regis, non autem nobilium Polonorum munera, officia, Beneficia et honores conferre, praesertim cum erectio Academiae non sit materia subjecta Comitijs et Ordinibus Regni.

8. Quia Academia Cracoviensis opponendo impeditam Erectionem Posnaniae, Vratislaviae, videtur non admodum favens Fidei, quatenus ea quae fiunt, contra Schismaticorum errores nefariè impedit. Hae rationes à P. Utrum in tota veritate nitantur, Benignus Lector iudicabit. Quocirca [illegible]

6 Responsetur ad Imam Rationem Omnes Catholici profitemur laudabilem esse Zelum SS. Conciliorum et Canonum, qui semper in defectu aliarum Scholarum pro bono communi Ecclesiae Dei suadent in Regionibus Christianis, erectionem hujusmodi Scholarum fieri sed mens Canonum intelligitur, caeteris paribus, servatis de jure servandis non praecipitanter neque privativè quoad ordines Regni, sine praejudicio Status, et cum publica pace Christianitatis. In praesenti igitur casu haec Ratio PP. non subsistit, nam per Dei gratiam non deficiunt Scholae Catholicae tam P. Jesuitarum, quàm Academiae in Russia, si Admodum RR. P. praetendunt docere varias Scientias! Utiquè iam docent pridem et Leopoli, et in tot Collegijs, per Russiam benè provisis, quod illis ex animo gratulantur Academici. Si honorem quaerunt, etiam absque hac novitate tituli academiae sat abundè pro sua pietate gaudent honoribus maximis. Fortasis mysterium consilij est (ut in Germania solent) purpuream quaerere morettam cum binettho Rosso vel ut notaria paupertas Academiae Cracoviensis praeoccupatione Promotionum aliorum deprimatur, vel ut dividatur infans coram Salomone Dixi meliora rogamus.

Ad 2dam Negatur adesse omnia requisita, in Civitate hac insigni quidem, sed angusta quoad pomeria Urbis et latifundia pro Lectorijs desunt, et plurimas Scientias ex vi Regulae suae, nec debent, nec possunt profiteri. Adm R. P. uti periti Regulares sua opinione perfectissimi consensum S. R. Mtis Dni Nostri Clementissimi tunc in pacificando Regno pro Salute Patriae occupatissimi. Fortè per nimiam importunitatem facilè extorserunt quod alias non possent, nequè enim pientissimus Rex praesumitur sic tractare voluisse Regem Jagellonem, quomodo forsan Dominus Sikorski in diplomate erectionis scripsit et frustra obtendit rationabilitatem, nam hic de jure caeteris paribus attendi debet sicut autem PP. Religionem Catholicam et authoritatem Pontificiam acerrimè defendunt ita et nos Cracovienses literas cum pietate edocti etiam sanguine nostro pietatem et fidem defendere parati sumus. De necessitate Cortandi Schisma

nil

rio, Achilles dic venis si non urgilianus erit ut in secunda memoriali:

Rz ad 3onem Exsuggere paulatim Academiam Cracov. et fontem Jagellonianum atrecentis prope annis irriguum, nunc per rivulos exsicare, an non per praejudicio sunt fuerit ipsimet iudicent Adm. R. P. in optime gnari pragmaticae sua. Experimentum iam abunde est Germaniam, servus rerum interpres tempus, monstrat olim Poloniae, quem hac fistula dulce canat. Nec obstat studiis distantia Leopolis per 40 Leucas metri ca. Academiae Leopoliensis plena Leopoliensibus et confluxu Nobilissimae Juventutis etiam ex toti Ukraina, id arguit hanc rationem, quod attinet Sarcasmum de non satisfactione Academicorum, Deo gratias. Fortasis si non nimia paupertas deprimat ingenia. Tantundem Cracovienses 40 facerent pro 60 mille, quantum tot milia Jesuitarum pro tot millibus impensa.

Rz ad 4tam Loci Pigeat Adm. R. P. allegare hanc paucitatem allegari quatuor magnorum Virorum, quia occultantibus factum suum Jesuitis paucissimi de praejudicio rescire potuerunt, a prima vero notitia alij atque alij Illmi resciebant, sensim et protestabantur de nullitate. quod vero procurantibus Academicis hac exhibentur nihil obstat; fateantur ingenue Patres quanta importunitate sua et diplomata et intercessoriales ad Romanam Curiam extorserint consisi antiquo suo lemmati: Ego tibi Roma propitius ero.

Rz ad 5tam Vah magne Doctor Barthole, quisquis es, e unio an Poloniae ignarus: In Comitijs statim post in Regno Terrarum Haliciensis Leopoliensis Cracoviensis, quasi de spolio Justitiae praecavendo, et praejudicijs protestabantur, Salvis alijs manentibus in Possessionibus et convalidati omnes defectus per subsequentia, somnians autem nescio, quid carere vero intulationis iactat expirasse, nuntiorum potestatem, quasi cuperet omnes bonos mori, ut post necem aliorum sola regnet, sed vivit vivetque Patria, ut olim, ita et nunc, absque hac ambitione Patr. satis florens.

Rz ad 6tam Prout diximus studiosos in Academia sic venerabimur semper sacrosanctam Episcopalem dignitatem, Illmi Cancellarij officium de attendendo juribus Regni non est mei muneris examinare sed venerari, et statuta quae confoederati plus justo exagerant. Sed absit haec labes a nobis cum studio pietatis, Reverentiam sacris Viris debeo, Illmo D. Palatino Russiae, uti Senatori meritissimo in servire pro Patria non erubescam. Fortasis tamen adulatio incaute illi attribuit, cum uno territorio totius Russiae authoritatem. utique Rotolaria Polona habet etiam in Russia Stractaviense, Podolien. Kijoviensi. Palatinum, quibus Regimen in Castro antiquitus incumbebat extra Castra nunc Comitia et Comitiola Nobilitatis regunt Statum Scom.

Rz ad 7mam Nostri in malignantibus aemulatio traducit fidelissimos subditos S. R. Mti amplitudine augusto Mris Praerogativas Academici Cracov. Nihil de juribus Regaliae diminutum volunt, quo ad distribuendos omnes honores et Beneficia Regni, an vero Erectio Academiae, non sit materia subjecta Comitijs vel an Ordines Regni quo ad hoc Privilegium non Erectionis privative sese debeant habere. Fortasis tamen protestationes Equestris Ordinis, qui dolet sibi eripi dispositionem Educandae Prolis sub genitae quae etiam Brutis Bestijs ex Iure Naturali datur.

Rz ad 8vam Et quae tandem indiscreta ambitio cum tot Sarcasmis obiciet Academicis, invidiam fidei contra Schismaticos et errores! etiam mori pro Unitate Ecclesiae Catholicae volumus. Paulus V. justissimis rationibus impedivit erectionem Posnaniensis Academiae, ut authentica documenta docebant. Julius tertius Vratislaviensem noluit confirmare. Quare autem Heretici cum Socijs devastantes Silesiam Moraviam fecerint sibi Scholas Vratislavie, nunc Cracovienses duntaxat sed totum Imperium Romanum armis et Capitulationibus suis non poterat resistere licet in proprio Territorio. Adm. R. P. Jesuitae, melius consuluissent eradicando Schismathi in Kijovia, et in Russia ubique abstinuissent insultare ruribus Cosacis, per tudibeu commediarum suarum. Quare Illustr. Episcopus olim Kijoviensis Zaluski de Societate Jesu assumptus eosdem de Chwastow sua Dioecesis Kijoviensis expulit. Dicant ingenue quid Dissidentes in Litvania ad desperationem Suecicam impulit, nisi nimia Dextentas Jesuitarum de hortis lapideis vestis litigantium et trecentas fere causas in Curia non in Schola promoventium, novit bene Polonia et Ruteni qui gratis ingratis propter doctrinam Jesuiticam, sed sufficit ad praesens sequitur ad ultimum memoriale Responsio

1670.

117

Loysius de Aquino, Protonotarius Apostolicus, vtriusq; Signaturae, Sanctissimi Dñi Nostri Papae Referendarius, nec non Curiae Causarum Camerae Apostolicae Generalis Auditor, Romanaeq; Curiae Iudex Ordinarius, Sententiarum quoq; & Censurarum tam in eadem Romana Curia, quàm extra eam latarum, ac literarum Apostolicarum quarumcunq; Vniuersalis, & merus Executor, ab eodem Sanctissimo Dño Nostro Papa specialiter electus, & deputatus. Nouerint Vniuersi & singuli, hoc praesens publicum Instrumentum sententiae visuri, lecturi, legiq; pariter & audituri, qualiter vertente coram Nobis in Tribunali Nostro, & per Acta infrascripti Notarij lite & causa, inter Praepositum, Consiliarios, ac Officium Domûs Maioris Collegij Academiae Cracouień: ex vna, & D. D. Andream Kuchárski, & alios assertos Executores Testamentarios quondam Nicolai Sulikowski, & Promotorem Fiscalem Curiae Episcopalis Cracouiensis, appellatos, partibus ex altera, de & super assertis Censuris, & Irregularitate, fulminatis, sub praetextu, quòd dicti, Praepositus, Consiliarij, & alij de dicta Academia recusauerint tradere dictis assertis Executoribus Testamentarijs res, bona, & claues Domûs, & bonorum, dicti quondam Nicolai Sulikowski, rebusq; alijs, de quibus in Actis causae, & causarum huiusmodi latiùs deductis, in qua quidem lite & causa, concessis per Nos literis citatorialibus cum Inhibitione, vigore appellationis in partibus dictis Executoribus Testamentarijs, & Promotore Fiscali praesentatis in Actis infrascripti Notarij, vnà cum Iuribus ad causam huiusmodi facientibus productis, illisq; & alijs de Iure videndis, visis, & consideratis considerandis, nec non in quolibet actu, per Cursores SSmi Dñi Nostri Papae, vt moris est seruatis seruandis, citato D. Iacobo de Rosis Procuratore, dictorum assertorum Executorum Testamentariorum, dicti quondam Nicolai Sulikowski, & dicti Promotoris Fiscalis, auditisq; pluries hinc inde Procuratoribus, hinc inde in contradictorio Iudicio, tandem Nos, seu potiùs infrascriptus Illustrissimus & Reuerendissimus Dñus Bandinus Panciaticus Noster, in Ciuilibus locum tenens, suam tulit & promulgauit definitiuam sententiam, sub huiusmodi tenore videlicet. Christi Nomine inuocato, pro Tribunali sedentes, & solum Deum prae oculis habentes, per hanc Nostram definitiuam sententiam, quam de Iurisperitorum consilio, in his scriptis ferimus, in causa & causis, quae primo & in prima coram R. P. D. Episcopo Laodiceń: Suffraganeo & Officiali, Reuerendissimi Episcopi Cracouień: secundo, & in secunda, seu aliàs veriori coram Nobis versae fuerunt, & vertuntur Instantia, inter Praepositum, Consiliarios, ac Officium Domûs Maioris Collegij Academiae Cracouień: ex vna, & D.D. Andream Kuchárski, & alios assertos Executores Testamentarios, quondam Nicolai Sulikowski, ac Promotorem Fiscalem Curiae Episcopalis Cracouień: tam coniunctim, quàm diuisim, & alios omnes appellatos, partibus ex altera, de & super assertis Censuris ac Irregularitate, fulminatis ac declaratis, eo sub praetextu, quòd dicti Appellati recusauerint tradere dictis assertis Executoribus Testamentarijs res, bona, & claues Domûs, & bonorum dicti quondam Nicolai Sulikowski, rebusq; alijs in Actis causae, & causarum huiusmodi latiùs deductis; dicimus, pronuntiamus, declaramus, & definitiuè sententiamus, benè fuisse appellatum, per dictos D. D. Academicos Vniuersitatem Cracouień: repraesentantes, & malè iudicatum, per dictum D. Iudicem, à Quo, & propterea Censuras ab eo decretas, ac fulminatas, vti nullas & iniustas, vnà cum omnibus inde secutis, vti tales annullandas, & reuocandas fore & esse, prout annullamus, & reuocamus, & pro annullatis, & reuocatis haberi volumus, & mandamus; Nullamq; propterea ex illis dictos D. D. Academicos contraxisse maculam, ac notam, ob quas potuerint declarari Irregulares, & idcircò Decretum, seu Decreta, ob Irregularitatem incursam, occasione dictarum Censurarum pariter infirmanda, & annullanda fore & esse, prout infirmamus, & annullamus, & pro infirmatis haberi volumus, & mandamus, victosq; victoribus in expensis condemnamus, quarum Taxationem Nobis, vel cui de Iure in posterum reseruamus, & ita dicimus, pronuntiamus, declaramus, & definitiuè sententiamus, non solùm praedict: sed & omn: reseruando tamen cognitionem vlteriorem super releuantia, & valore assertae moderationis Priuilegiorum Academiae, si quae adsit & prout iuris fuerit. Ita pronuntiaui Ego Bandinus Panciaticus. Quae omnia & singula Vobis omnibus, & singulis supradictis intimamus, insinuamus, notificamus, & ad notitiam deducimus, ne ignorantiam allegare possint, nec aliquis possit & valeat. In quorum omnium & singulorum fidem, has praesentes fieri, & per infrascriptum Curiae Nostrae Notarium subscribi, Sigilliq; Nostri, quo in talibus vtimur, iussimus, & fecimus impressione muniri. Datum Romae ex Aedibus Nostris, hâc die decimâ nonâ Mensis Februarij. Millesimo, Sexcentesimo, Septuagesimo, Secundo; Indictione decimâ. Pontificatûs autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri, D. CLEMENTIS, Diuinâ prouidentiâ Papae Decimi, Anno eius Secundo.

Nicolaus Florellus, Curiae Causar: Camerae Apostol: Notar:

Locus ✠ Sigilli.

B. Panciaticus.

Lib: Mem: fol: 74.

Instrumentum Sententiae.

1670.

173

118

174

Recess Akademiey Krakowskiey na Seymie Warszawskim Anni 1670.

Poniewasz dla gwałtownych y trudnych spraw Rzeczypłey Koło obrony publiczney y uspokoienia Woysk Koronnych wszystek czas Seymowi teraznieyszemu wyszedł: że iako inne poważne sprawy publiczne tak tesz y Akademiey Krakowskiey iustissimum desiderium względem zachowania praw y Przywileiow oney służących, y względem exorbitancyi ktore się przeciwko tymże Prawom ich dzieią zmieścić sig na ten czas niemogło, tedy ex communi consensu na przyszłym daiąc Bog Seymie że przed inszymi Instancyami publicznymi y ta tesz Akademiey Krakowskiey iako zawsze in patrocinio Rzeczypospolitey uprzywileiowaney Instancya ma być in prima consideratione et Promotione obiecuiemy.

[illegible] Marszałek Koła Poselskiego Seymu kor.

Stephanus Wierzbowski Episcopus Posnaniensis

Władysław Rey Woiewoda Lubelski Deputat do Constit.

[illegible] Kazimierz [illegible] Woiewodztwa Wołyńskiego

Adam [illegible] Deputat do Constituciey z Izby Poselskiey

Martinus Michael a Dębica [illegible] Vexillifer Gnalis Palatus Sand. et Nuntius Terrestris eiusd. Palatus

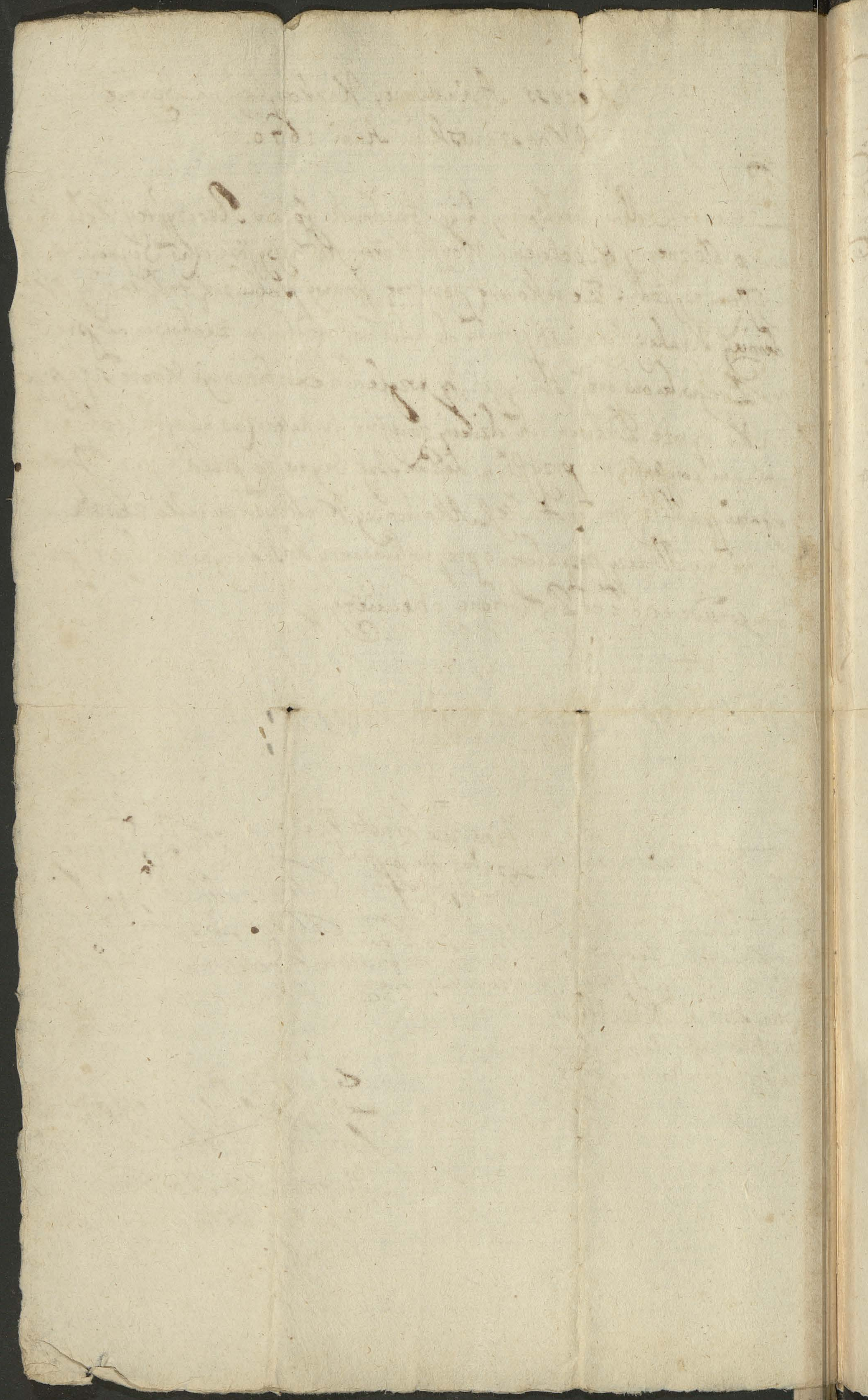
Stanisław Krzycki [illegible] Deputat do Constituciey z koła Polskiego

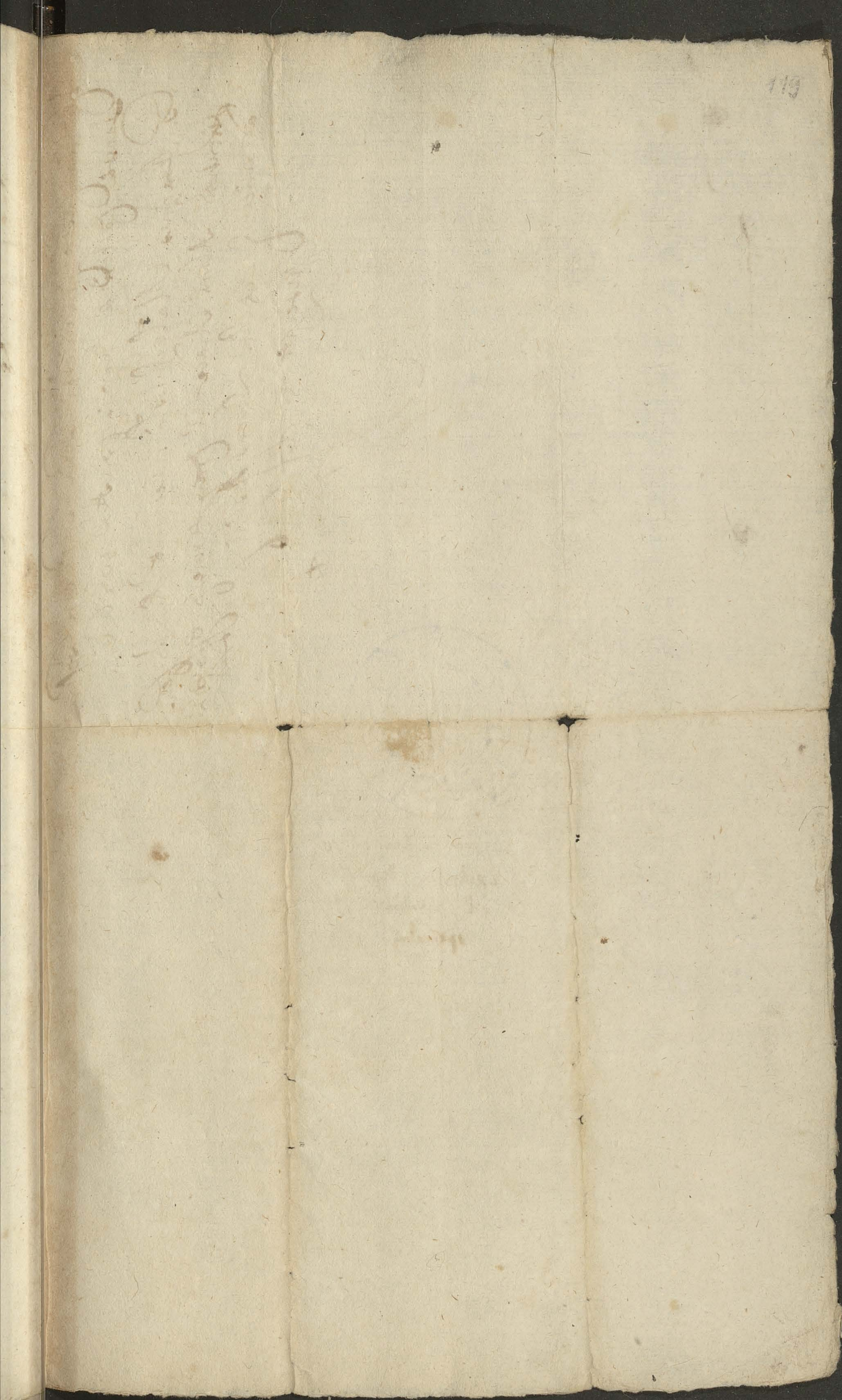
Olbracht Adryan Lasocki [illegible] Deputat [illegible] do Constituciey

Jan [illegible] Marszałek [illegible] Deputat do Con. [illegible]

[illegible] Michał [illegible] Poseł Woiewodztwa Nowogrodskiego Deputat do Konstytucyi

[illegible]

Sanctae Catharinae Virginis feria A.D. 1626

G. Joannes Malachowski in hoc conventu [illegible] Constitutionem Almae Academiae Crac. serviens officiis ad [illegible] obtulit. Petens Susceptum et Inductum

Jak do wytomej [illegible]

N. B. [illegible]

Recess o Akademiey Krakowskiey na Seymie w Warszawie in Anno 1670 z podpisami Deputatow ad Constitutionem specialny

Comparens personaliter coram Officio et Actis praesentibus Castren[sibus] Capitanealibus Cracovien[sibus] Magnificus Hieronymus in Olszowa Olszowski Curiae ... Capitaneus Stabili Sac: Regalis Maiestatis Praefectus olim Magnifici Valeriani Olszowski Castellani Spicimiriensis filius recedendo a Terris, Districtibus, Iuribus, Iurisdictionibus[que] suis quibusvis propriis et competentibus se vero cum successoribus ac Bonis suis omnibus Iurisdictioni Officii praesentis Castrensis Capitanealis Cracoviensis quoad Actum praesentem attinet, totaliter et plenarie incorporando atq[ue] subijciendo palam libere

175 et expresse Recognovit. Quia ipsi Magnifico et Admodum Reverendo Alberto Łancucki Archidiacono ... cen[sis] Cancellario Eccles[iae] omnium Sanctorum Cracovien[sis] Universitatis Almae Academiae Cracoviensis Rectori, totiq[ue] Universitati eiusdem Academiae Cracoviensis modernis et pro tempore existen[tibus] summam quingentorum florenorum pecuniae communis, Monetae et Numeri in Regno currentis florenum quemlibet grossos 30 Polon[icos] computando Census Annui a summa Capitali 10 millium floren[orum] pecuniae Polon[icae], monetae et Numeri praemissorum per se Recognoscente de manibus Illustrissimi et Reverendissimi in Christo Patris Domini Andreae de Olszowa Olszowski Episcopi Culmensis et Pomesaniae Vicecancellarii Regni leva ta et iuxta Ordinationem eiusdem Illustrissimi et Reverendissimi Vicecancellarii Regni praedicti dictae Academiae Cracoviensis applicatam, de qua levata Reverendissimum Vicecancellarium Regni praesentibus quietat liberum[que] et absolutum facit praesentibus. In et super bonis suis propriis haereditarijs infrascriptis videlicet tota et integra Villa Rudnicki in Terra Vielunensi consistentibus cum Curia et Praedio ibidem sitis ac cum omni eorundem Bonorum iure, Dominio, Proprietate omnibus[que] et singulis eorundem Bonorum fructibus Proventibus Redditibus Utilitatibus emolumentis attinentijs et pertinentijs qualitercunq[ue] nullis generis exceptis nec pro se suisq[ue] Successoribus aut alio quopiam reservatis, sed omnibus in genere et singulis in specie comprehendendo generi per speciem et e contra non derogando. In totum et plenarie prout eadem bona ipsemet recognoscens tenuit habuit et possidebat, tenereq[ue] habere et possidere debuit ac ipsis concernebant, eidem legitime serviendo perpetuo et in Suum in Vim iuris reemptionis alias Na Wyderkaff vendidit et inscripsit prout vendit et inscribit praesentibus. Quam quidem summam supraseriptam quingentorum floren[orum] pecuniae Polon[icae] Census annui reemptionales Idem Recognoscens Magnificus Hieronymus Olszowski se cum suis successoribus Bonorum[que] praefatorum tam in toto quam in parte Haeredibus et quibusvis Possessoribus eidem Magnifico et Admodum Reverendo Alberto Łancucki Almae Academiae Crac: Rectori totiq[ue] eiusdem Universitati Academiae Cracoviensis modernis et pro tempore existentibus inscribit et obligat praesentibus quotannis pro quibuslibet Festis Solennibus Sacris Paschatis maioris Solutionem istius census a Festis Solennibus S. Paschatis in Anno Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Secundo proxime ventur[o] et sic consequenter singulis annis et Festis suprascriptis mediante quietatione manuali praedicti Magnifici et Admodum Reverendi Alberti Łancucki Almae Academiae Cracoviensis Rectoris moderni et pro tempore existentis dare solvere et per suum proprium nuncium Cracoviam transmittere idq[ue] sub vadio Annuli ... Summa 10 Millium Floren[orum] pecuniae Polon[icae]. Per praedictum Recognoscentem Magnificum Hieronimum Olszowski et ipsius successores Bonorum[que] praefatorum tam in toto quam in parte haeredes et quosvis Possessores praenominato Magnifico et Admodum Reverendo Alberto Łancucki Universitatis Academiae Cracoviensis Rectori totiq[ue] Universitati Academiae Cracoviensis moderno et pro tempore existenti in casu non solutionis census praefati pro tempore ac loco supra expresso ad solvendum succumbendo. Et iam exnunc

Idem Recognoscens Magcus Hieronimus Olszowski dat et admittit psen prnoat Magco et Adm Rndo Alberto Zaniecki Rectori totiq Unit Acad Cracovien moderi et pro tpre existen in bona supra scrpta Censu praedicto onerata in eodem Censu reale intromissione cum Actuali Usufruitione quandocunq voluerit acceptand per Ministeriale quemcunq sibi ad id duxerit eligendum, rem extunc ipsis ab Officio psen adiutu debet q tenebit praedictus Regns Magcus Hieronimus Olszowski pro se ac suos succres onerum praefatorum tam in toto quam in parte haered et quosvis Possores supradicto Magco et Adm Rectori totiq Unsti Acad Cracovien modern et pro tpre existen de et super bonis suis oibus nunc habitis et imposterum habend inscribit et obligat psen ipsos Magcum Rectore totamq Unitem Acad Cracovien modern et pro tpre existen occasione Census praefati et bonorum supradictorum eodem Censu onerat tam in toto quam in parte ab Omnibus Iuribus et Inscriptionibus prioribus et posterioribus si quae in eisdem bonis aut quarumq personarum facte et recognite fuerint, tum ab omni impetitione Iuridica quarumcunq personarum Status, Sexus, et Conditionis tamisu existen in omni Iudicio et Officio Regni totiesquoties opus fuerit tuer, defendere evincere et intercedere indemnesq ipsos debet reddere, Ita Uti praedictus Magcus et Adm R Rector totaq Unitas Academ Cracovien nunc et pro tpre existen possit et valeat quiete et pacifice quolibet anno integre sine quovis impedimento Census supra scripti percipere. Seq sub alio simili et speciali Vadio per sexcentum florenos pecun Polon Monetae et Numeri praemissorum. Le Praedictus Recognoscen Magcus Hieronimus Olszowski et eius Successores bonorum praefatorum tam in toto quam in parte haeret et quosvis Possessores memorat Magco et Adm Rndo Rectori totiq Unsti Academiae Cracovien modern et pro tpre existen in facto et completione praemissorum oium et singulorum tam in toto quam in parte toties quoties opus fuerit ad solven succumbent. Pro quibus quidem Vadio vel Vadiis praefat seorsivis et specialibus ealr ad solvendum succubuit ac pro re aliqua primi ex praemissis incompleta Summaq Census praefati non soluta praefatus existens Mutus Regognus Magcus Hieronimus Olszowski sive eius Successores bonorum praefatorum tam in toto quam in parte haered, et quivis Possores citand ad Instantiam Mratorum Mag: et Adm R Rectoris totiusq Unitatis Almae Academiae Cracovien modern et pro tpre existen. Ad Officium psens Castren Capitan Cracovien extunc recedendo Ue supra a Terris, Districtibus, Iuribus, Iurisdictionibus q suis quibuscunq Aptis et competen. Se vero cum successoribus ac bonis suis oibus Iurisdictioni Officii psen Castren Capitan Cracovien quoad respondendum et inscriptioni psen in toto satisfaciend plenarie incorporan. In primo Citation Termino tanquam peremptor stare parere respondere pro Vadioq vel Vadiis praefat seorsivis et specialibus ac reipsa primi pro qua ex praemissis incompleta Sumaq Census praefati non soluta citabit tam in toto quam in parte toties quoties opus fuerit satisfacere debebit et tenebit. Seq ac posteros suos obligat

ipsum primum peremptor terminum et alios oes consequenter subsequentes eiusdem terminos semper peremptorios, Vera in firmitate pro maiori Minorenitate successorum legitime intra Vel extra Regnum servitio militari ac ad munera Vel alijs quibusvis legalibus Impedimentis et dilationibus non differen. Ad quietationem Vltra spatium duarum septiman. Officij praesen. Castren. Capitan. Cracovien. dilationem sibi non recipien., nullasque motion., appellation. earumque prosecution. non facien ac praemissa oia. praesentes simplicibus vel explicatis Evasionibus Fatalis Iuris praescriptione terrestri bello convetioneque et alijs quibusvis Iuris remedijs et defensis non subterfugiendo. Praesen. Inscriptione ad praemissa mediante.

Actum in Castro Cracovien. Sabbatho post Dominicam Laetare Proximo Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Primo

Correxit Borowski
mppria

Magnus Olszowski Universitati
Almae Academiae Cracovien[sis] Sen[tentiam]
Cum Redemptionalem inscribit

In Castro Cracovien[si]

Sabbatho post Dominicam
Laetare proximo Anno D[omi]ni
1671

176

Ad Officium et Acta pñen Castreñ Capitañ Cracowieñ personaliter Veniens Gnosus Ioannes de Wola Kmitha Protestationem infrascriptam manibus Illustrissimi et Rndissimi Ioannis Gembicki Episcopi Plocensis, Tum Illrium et Magnificorum Stanislai Warszÿcki Castellani Cracowieñ, Vladislai Reÿ Palatini Lublineñ Pauli à Stoh Stokowski Castellani Oswiecimeñ atq Gnosorum Nuntiorum Terrestrium pro Conuentione Generali Regni Varsauiae Anno proximè praeterito celebrata deputatorum subscriptam officio praesenti Castrensi Capitañ Cracowieñ ad acticandum obtulit. Petens eandem Protestationem a se suscipi et Actis praesentibus connotari. Cuius affectationi Officium pñens annuendo eandem suscepit et in Acta sua inscribere mandauit iuxta Tenorem eius infrascriptum talem.

Nos infrascripti in Comitijs Generalibus Regni Anni currentis Millesimi Sexcentesimi Septuagesimi Varsauiae celebratis protunc existentes inhaerendo Protestationibus anterioribus priori quidem per Illustres et Magcos ac Generosos Dominos Senatores Dignitarios et Nuntios Terrestres ad Conuentum Electionis Serenissimi Regis Poloniae congregatos, alteri verò per Magnificum ac Generosum Dominum Stephanum Constantinum Piaszeczÿnski Capitaneum Braclauiensem, et Alexandrum Zaboklzÿcki Pincernam eiusdem Palatinatus coram Actis praesentibus Varsauiensibus Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proximo Anno praeterito Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono. Tertia etiam per Magnificos ac Generosos Dominos Dignitarios et Nuncios Terrestres in Conuentione generali Regni proximè praeterita personaliter existentes

x

coram iisdem Actis praesentibus Varsaviensibus Feria Secunda post Dominicam Conductus Paschae proxima, anno currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo factis easdem in toto reassumendo tum et Laudo Generalis Conventus Korczynensis Terrasque Czyrscensis insistendo solenniter protestamur manifestamur et Subscriptionibus manuum Nostrarum declaramus in et contra Reverendos et Religiosos Patres Provincialem Rectorem aliosque Patres Professis domus Varsavien Societatis IESV ideo. Quia ipsi innixi quibusdam noviter procuratis Instrumentis contra manifestam legis publicae prohibitionem insciâ et irrequisita Republica, imo contra publicam Illustrissimi et Reverendissimi loci Ordinarii illo tempore inhibitionem Scholas Varsaviae ad Domum Professam residentiae suae erexerunt, aperiri fecerunt, Studiumque in ibidem publicè exercere in praeiudicium Almae Academiae Cracoviensis quae Parochiales per suos Magistros et Baccalaureos procurat Scholas, audent et praesumunt; quod cum rationibus Status legibus Regni positivis Privilegiis inclytae Academiae Cracovien commodisque publicis Terrigenarum adversetur ac praesentaneum avellendorum bonorum Terrestrium Servitio bellico Subiectorum per procurandas Novas fundationes Iuventutisque Varii Status, et conditionis, Varsaviae aliaque pia Gymnasia frequentantis inter se collisionem, exindeque tumultuum in tam ampla et populosa Urbe Residentiaque Regia excitandorum periculum

affe

x

afferat. caristiam rerum Victualium hospitiorumdifficultatem et pretium augeat, tum et Iurisdictioni Illustrissimorum Marschalcorum Regni aliorumquè Officialium quibus administratio Iustitiæ ad Curiam Serenissimæ Regiæ Maiestatis residentium in excessiuos legibus publicis concessa comissa et iniuncta est præfata Scholarum erectio præiudicat, cum omnes Scholares peculiaribus Priuilegijs à brachio Sæculari Iustitiquè Executione eximiantur, proinde ex debito functionis Nostræ præcustodiendo ne quid Respublica detrimenti incommodorumquè ex præscriptis capiat, præsertim in hoc Residentiæ Regiæ Comitiorum celebrandorum loco eidem erectioni ac apertioni Scholarum instrumentisquè Super præmissis obtentis contradicimus, ac rigore recessus Comitiorum Electionis Sacræ Regiæ Maiestatis proximè præteritæ inter alias exorbitantias in Comitijs Regni occlusionem Scholarum Patribus Societatis IESV Varsauien et reintegrationem Iuris publici Nos vrgere offerimus. Datum Varsauiæ die Vigesima Septima Mensis Octobris. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo, Septuagessimo.

Ioannes Gembicki Episcopus Plocensis, Stanislaus Warszycki Castellanus Cracouiensis manupp[ri]a Vladislaus Rey Palatinus Lublinensis, Paweł Stokowski Kasztellan Oswięcimski, Stanisław Krzycki, Podkomorzy Kaliski. Sigismundus Wrensz Bielski Camerarius Grauitalis

x

et Judex Castrensis et Nuncius Terrae Vielunensis, Stephanus à Sarnow Sarnowski Succamerarius Palatinatus Lanciciensis et Nuncius Terrestris Alexander Constantinus Woronicz Nuncius et Succamerarius Terrae Palatinatus Kijoviensis, Martinus Michael à Dembica Dembicki Vexillifer Generalis Palatinatus Sandomiriensis Nuncius Terrestris eiusdem Palatinatus, Joannes Odrowąz Pieniążek Capitaneus et Nuncius Oświęcimensis manu propria, Stanislaus Ścibski Judex Terrae Premysliensis manu propria, Joannes Zielinski Capitaneus Lecsanoviensis manu propria. Jan Piaseczynski Poseł Ziemie Chełmskiey, Joannes Carolus Romanowski Vexillifer et Nuncius Terrae Chelmensis Sacrae Regiae Maiestatis Rotmagister Albertus Zboinski Castellanides Dobrinen. Nuncius eiusdem Terrae, Joannes Oborski Castellanides Varsaviensis Nuncius Terrae Varsaviensis, Hieronimus Michael de Komornik Komornicki Nuncius Palatinatus Sandomiriensis manu propria, Andreas de Nadole Łoski Tribunus Latijczoviensis Nuncius Palatinatus Pomeraniae, Alexander Chodorowski Nuncius Terrarum Russiae, Stefan Lodochowski Podkomorzy Krzemieniecki Poseł Woiewodztwa Wołyńskiego. Pawel Białobocki z Rymkowski Sędzia Ziemie Pomorskiey Poseł Woiewodztwa Pomorskiego, Stanislaus Casimirus Kiewrzeński Nuncius Palatinatus Pomeraniae insistendo praemissis Protestationibus

Subsc

124

x

Subscribo Ioannes Casimirus Zierdey Marschalcus Grodnen. Filipowiensis Preualscen. Capitaneus manu propria Cuius Protestationis originale idem offerens illico ab officio praesenti recepit.

Actum in Castro Cracouiensi Feria Secunda post Dominicam Ramispalmarum proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Primo.

Stephanus Xięski Vicecapitaneus et Iudex Castrensis officii Cracouien. manu propria

Correxit Lynkra manu propria

Oblata Protestationis Illustrissimorum
Senatorum Regni et Magnificorum Nunciorum
Terrestrium facta.

In Castro Cracoviensi

Feria 2 post Dominicam Ramispalmarum

1671

1672.

125

Nos infrascripti Senatores, et Terrarum Regni Poloniae Nuncij, Anno currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Secundo, in Comitiis Gnalibus eiusdem Regni Varsauiae celebratis protunc existentes, Recogitantes primo Taciturnitatem idem operari quandoq. quod permissio
177 Prestare solet, Deinde quod Iura Almae Universitatis Crac. sint Iura totius Nostrae Reipublicae et in illius Praerogatiuis, aut offensa, Vertatur praeiudicium, et offensa libertatis Nostrae, et Iuris patronatus in Constitutionibus de Anno Millmo Sexcentmo Decimo Tertio, et Millmo Sexcentmo Trigesimo tertio, et Millmo Sexcentmo Trigesimo Quinto, ne dum erectionis apud Herburtum Titulo Schola Crac. in Volumine legum publico inserta et clausa. Tandem quod Scholarum ab Academia nusquam dependentium multiplicatio iniuriosa, et praeiudiciosa sit eidem Scholae, quae Sola et Unica est Regni, ex diplomate Serenissimor Regum Poloniae Casimiri et Vladislai Jagellonis M. D. Lithuan, Gratis Inhaerendo protestationibus anterioribus, Priori quidem per Illres et Magnificos ac Gnosos Dominos Senatores, Dignitarios, ac Nuncios Terrestres, ad Conuentum Electionis Serenissimi Regis Poloniae congregatos. Alteri vero per Magnificum ac Gnosum Dnum Stephanum Constantinum Praszczynski Capitaneum Braclavien et Alexandrum Zabokrzycki, Pincernam eiusd Palatinatus Coram Actis praesentibus Varsauiensibus, Sabbatho post Festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae, proximo Anno praeterito Millmo Sexcentesimo Sexagesimo Nono. Tertia itidem per Magnificos ac Gnosos Dnos Dignitarios et Nuncios Terrestres, in Conuentione Gnali Regni proxime praeterita personaliter existentes coram iisdem Actis praesentibus Varsauien Feria Secunda post Dominicam Conductus Paschae Anno currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo. Quarta itidem per Illmos, Senatores et Magnificos ac Gnosos Dignitarios et Nuncios, in Comitiis Similiter Varsauien de eodem Anno Mensis Octobris Decima Septima ad Acta Officii Castren Crac: feria Secunda post Dominicam Ramis Palmarum de Anno Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Primo porrecta, factis; easdem in toto reassumendo, tum et Laudo Gnalis Conuentus Korczynensis Terrae Czyrscensis insistendo Solenniter protestamur, manifestamus, et Subscriptionibus manuum Nostrarum declaramus, in et contra Reuerendos ac Religiosos Patres, Provincialem, Rectorem, aliosq. Patres, professae Domus Varsauiensis Societatis JESV, ideo: Quia ipsi innixi quibusdam nouiter procuratis Instrumentis, contra manifestam legis publicae prohibitionem inscia et irrequisita Repubca, imo contra publicam Illmi et Rndmi Loci ordinarij, illo

tempore Inhibitionem, Scholas Varsaviae ad Domum professam residentiae suae erexerunt aperiri fecerunt, studiumque ibidem publice exercere, in praeiudicium Almae Academiae Crac. quae Parochiales, per suos Magistros, et Baccalaureos procurat Scholas, audent et praesumunt, quod cum rationibus statutis legibus Regni positivis privilegiis Inclytae Academiae commodisque publicis Terrigenarum adversetur, ac consentaneum avellendorum bonorum Terrestrium servitio bellico subiectorum per procurandas novas fundationes Iuventutisque varij status et conditionis Varsaviae alia quaepiam gymnasia frequentatis inter se collisionem, exindeque tumultuum, in tam ampla et populosa Urbe residentiaque Regia excitandorum periculum afferat, caristiam rerum victualium hospitiorum difficultatem, et pretium augeat, tum etiam Iurisdictioni Illustrissimorum Marschalcorum Regni aliorumque Officialium, quibus administratio Iustitiae ad Curiam Serenissimae Regiae Maiestatis residentium in excessivos legibus publicis concessa, commissa et iniuncta est, praefata Scholarum erectio, praeiudicat, cum omnes Scholares peculiaribus privilegiis a brachio saeculari iustitiaeque executione excipiantur. Proinde ex debito functionis Nostrae praecustodiendo, ne quid Respublica detrimenti, incommodorumque ex praescriptis capiat, praesertim in hoc residentiae Regiae Comitiorum celebrandorum loco, eidem apertioni, ac erectioni Scholarum Instrumentisque super praemissis obtentis contradicimus, ac vigore recessus Comitiorum Electionis Sacrae Regiae Maiestatis proxime praeteritae, inter alias Exorbitantias in Comitiis Regni occlusionem Scholarum Patribus Societatis Iesu Varsaviensium, et reintegrationem Iuris publici Nos urgere offerimus. Datum Varsaviae Die Nona Mensis Martij Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Secundo.

Joannes Gembicki
Epus Plocensis mp

Adam Warszicki
Castelan. Cracovien.
mp

126

Stefan Gembicki

Jędrzej Odrow[...] Ren[...]
rek Capitaneus Oswiecimens
[...] [...] [...]
expressum [...] [...]
ad Oppinionem

Stefan Caspirski [...]
[...] [...] poseł [...]
woiewodztwa

Alexander Zał[...]
[...] Wie[...] poseł [...]
[...] Poseł [...] Woiewodz[...]

Alexander Tarło Nuncius terrest[...]
Joann[...] [...] Nuncius terrestr[...]
Palatinatus Sendomiriensis

Stanislaus Sie[...] Judex
Terrae Premisliensis Pallati
natus Russiae Nuncius

Jacek [...] Kierd[...] Mar
Sałek Grodzieńskiej [...] Filipowski
[...] Starosta [...]

Krzysztof Gi[...]
[...] Ziemski [...] Poseł
Ziemi [...] y powiatu
Oświęcimskiego

Andrzej Konarski z Konarzyn
Woiewodzic Malborski
Poseł Ziemskei Woiewodztwa
Chełminskiego

Constanti Tomicki Czesnik
Sieraczkiego Woiewodztwa Poseł
Ziemie Wieluńskiey.

Stephanus Sie[...] Notarius
Castrensis Sanocensis Nuntius
ex Palatinatu Russiae..

Feria Secunda ante Festum Sanctae Luciae Vir
ginis proximo A. D. 1674.
Nobilis Ioannes Grodzki obtulit ad acticandum eidem
officio praesenti C. C. Cracoviensi Introcontentam
protestationem producta

N. B.
Protestationes contra Scho
las Jesuiticas Varsaviae
in Comitijs Regni de
Anno 1672 in
Februario et Martio
9 fuere

178

Nos infrascripti Senatores et Terrarum Regni Poloniae nuntij. Anno currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Secundo in Comitijs Gnalibus eiusdem Regni Varsaviae celebratis procurati existentes. Recogitantes primo taciturnitatem idem operari quandoque quod permissio praestare solet: deinde quod dictae Almae Academiae Cracovien. iuri iure totius Nrae Reipublicae et in illis praerogativis aut offensa; vertatur praeiudicium et offensa Libertatis Nrae et Iurispatronatus in Constitutionibus de Anno Millesimo Sexcentesimo Decimo tertio et Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Tertio et Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Quinto, nedum Erectionis a quo Herbipolensi etc. Schola Cracovien. in Volumine Legum publico inserta et clausa. Tandem quod Scholarum ab Academia nusquam dependentium multiplicatio iniuriosa et praeiudiciosa sit eidem Scholae, quae sola et unica est Regni ex Diplomate Serenissimorum Regum Poloniae Casimiri et Vladislai Jagellonis M.D. Lithuaniae, Gnalibus. Inhaerendo Protestationibus antecedentibus, priori quidem per Illres Magnificos ac Gnosos Dnos Senatores Dignitarios ac Nuncios Terrestres ad Conventum Electionis Serenissimi Regis congregatos: altera vero per Magnificum ac Gnosum Stephanum Constantinum Praszczynski Capitaneum Braclaviensem et Alexandrum Zabokrzycki Pincernam eiusdem Palatinatus coram Actis Castrensibus Varsavien. Sabbatho post Festum Visitationis Beatae Mariae proximo Anno praeterito Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Nono. Tertia itidem per Magnificos ac Gnosos DDD. Dignitarios et Nuncios Terrestres in Conventione Gnali Regni proxime praeterita personaliter existentes coram ijsdem Actis Castren. Varsavien. feria 2da post Dominicam Conductus Paschae Anno Currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo. Quarta itidem per Illmos Senatores et Magnificos ac Gnosos Dignitarios et Nuncios in Comitijs Anni Varsavien. de eod. Anno Mensis Octobris decima septima ad Acta Officij Castren. Cracovien. feria secunda post Dominicam Palmarum de Anno Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Primo porrecta, factis; easdem in toto reassumendo, tam et Laudo Gnalis Conventus Korczynensis Terrae Cracoviensis insistendo solenniter protestamur, manifestamur et subscriptionibus manuum Nrarum declaramus in et contra Rndos ac Religiosos Patres, Provincialem, Rectorem, aliosque Patres, professae Domus Varsavien. Societatis Jesu, ideo: Quia ipsi innixi quibusdam noviter procuratis Instrumentis, contra manifestam Legis publicae prohibitionem inscia et irrequisita Republica, imo contra publica

Illmi et Rndmi Loci ordinarij illo tempore inhibitionem, Scholas Varsaviae ad Domum Professam residentiae suae erexerunt, aperuerunt, studiumque inibidem publice exercere in praejudicium A. Academiae Cracoviensis, quae Parochiales, per suos Magistros et Baccalaureos procurat Scholas, audent et praesumunt. quod cum rationibus statutis legibus Regni positivis, privilegijs inclytae Academiae Crac. commodisque publicis Reipublicae nanum adversetur, ac praesentaneum avellendorum bonorum terrestrium, Zeniti bellico debitorum per procurandas novas fundationes, Juventutisque variae status et conditionis Varsaviae alia quapiam gymnasia frequentantis in se electionem, exindeque tumultuum in tam ampla et populosa Urbe residentiaque Regia excitandorum periculum afferat, cariatam rerum Victualium, hospitiorum difficultatem et pretium augeat, tum et Jurisdictioni Illmorum Marschalcorum Regni aliorumque Officialium, quibus administratio Justitiae ad Curiam Serenissimae Regiae Maiestatis residentium, in excessibus legibus publicis concessa, commissa et iuncta est, praefata Scholarum erectio praejudicat; cum omnes Scholares peculiaribus privilegijs a brachio Seculari, justitiaeque executione eximi jactantur. Proinde ex debito functionis Nostrae, praecustodiendo ne quid Respublica detrimenti incommodique ex scriptis capiat, praesertim in hoc Residentiae Regiae Comitiorumque celebrandorum loco, eidem apertioni, ac erectioni Scholarum, instrumentisque super praemissis obtentis contradicimus, ac vigore recessus Comitiorum Electionis Sacrae Regiae Maiestatis proxime praeteritae, inter alias exorbitantias in Comitijs Regni oclusionem Scholarum Patrum Societatis Jesu Varsaviensium et reintegrationem Juris publici Nos urgere offerimus. Datum Varsaviae Die Nona Mensis Maij A.D. Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Secundo.

Joannes Gembicki Eppus Plocensis mpp

Joannes Odrowaz Pieniązek Capitaneus Osviecimensis subscribo cum ea articuli in consensu expresso data tibi a Palatinatibus Cracoviensi et Osviecimensi

Chrysostom Grzybski Sędzia Ziemski Poseł ziemi Wyszogrodzkiej ...

Stanislaus Świnarski Sędzia ziemski Przemyski Palatinatus Russiae Nuntius

Constanti Tomicki ziemi Lęczyckiej Woiewodztwa Poseł Ziemie Wieluński

Stanislaus Warszycki Castelan Cracoviensis mp

Stefan Constanti Przyjemski Starosta Osielskiego Woiewodztwa

Stefan Gembicki

Alexander Darlo Nuntius Terrestris

Joannes Korzbok Zawadzki Nuntius Terrestris Palatinatus Sendomiriensis

Andrzej z Konarz na Konarzach Woiewodztwa Malborskiego Poseł Ziemski Woiewodztwa Chełmińskiego

Michał Kierdey Marszałek Grodzieński Filipowski Kowalski Kowieński mp

Alexander Zaborowski Ziemi Woiewodztwa Bracław. Poseł

Stephan Sicinski Notarius Terrestris Innocentis Nuntius Palatinatus Russiae

Protestatio Contra
Scholas Varsavien[ses] PP. Soc[ietatis]
Iesu... Anni 1672

9. Marty 1672

In forma ...
... Vars[aviensi]

C

+ 1672. 129

Aloysius de Aquino Prothonotarius Aplicus Utriusq Signaturae
Sanctissimi Dni Nri Papae Referendarius nec non Curiae Causarum Camerae Aplicae
Gnalis Auditor Romanaeq Curiae Judex Ordinarius Universis et Singulis RR.
179 DD. Abbatibus Prioribus Praepositis, Decanis, Diaconis, Archidiaconis, Scholasticis,
Cantoribus Thesaurariis, Sacristis tam Cathedralium quam Collegiatarum Canonicis
Parochialiumq Ecclesiarum Curatis et non Curatis Presbyteris Clericis Notariis Tabellioni
busq publicis illiq Vel illis etc. Salutem etc. Noveritis quod sub infra scripta die fuisset
coram Nobis et in Tribunali nostro pervacta in [illegible] Nostri Notarii compariturus pro parte et
ad Instantiam Dni Promotoris Fiscalis Curiae Gnalis Cracouien. hac exhibitam et productam
Copiam Publicam sententiae latae per Rndum Dnum Vicarium Gnalem praefatae Curiae Te-
noris sequentis Videlicet Anno 1671 Die Vero Veneris 2da Mensis Octobris Coram Il-
lustri et Rndissimo Dno Nicolao Oborski Dei et Sctae Sedis Aplicae Gratia Epo Laodicensi
Suffraganeo atq Vicario in Spualibus et Officiali Gnali Cracouiensi ac Loco eius publico
solitorum Audientia Comparens Personaliter Instigator Officii Actoratus Principalis Actor
In termino hodierno ex Actis legitime in diem hodiernam incidentis Contumaciam Adm Rndi Al-
berti Dobrowski Ph. S. Floriani Clepardiae ad Cracouiam Decani nec non Martini Winkler
Phiae D. et Professorum S. Annae Ecclesiarum Collegiatarum Scholastici in Causa non [illegible]
[illegible] Decreto Judicii Praesentis ob expeditionem Testamentalis dispositionis Adm Rndi olim
Nicolai Sulikowski SS. Th. Doctoris Custodis S. Floriani Lato ex indeq occasione incursae irregu-
laritatis Jurisdictione Originali tum in Actis sub die Lunae 31 Mensis Augusti Anno [illegible]
de praemissis latius Colloquente non Comparentium accusavit et in eorum Contumaciam
[illegible] juris exceptionibq adversus Sententias quasdam spiritus Citatis [illegible] per [illegible]
tionem redolentes. Quoniam Citati in Contemptum iudicii Malitiose a termino hodierno accesserunt
deliberarum seu decretum [illegible] expedivi et illud effective contra citatos Ut in libello conventionali
promulgari literasq Declaratorias et alias desuper necessarias, decerni et extradi mandari postula-
vit. Illustrissimus ac Rndissimus Dnus Supra nominatus ante oia dictos Citatos Ultra horam Audientiae
expectatos et non Comparentes Contumaces reputavit. Et in eorum Contumaciam expediendo delibera-
tum super promulgato Decreti, attento [illegible] et quandoquidem Citati non solum in Contemptum Decre-
torum [illegible] et retardationem Suffragiorum et solutionem Legatorum favore animae testatoris
liberam Dispositionem Executoribus constitutis iuxta mentem Decreti huiusq Contumaciter denegave-
runt. sed quod magis aggravat existentes eo nomine excommunicati denuntiati in Spretum Vilipendium et
Contemptum Clavium Sanctae Matris Ecclesiae, tum Insuper in manifestam Potestatis et Jurisdictionis
Ordinariae Convulsionem SS. Missae sacrificium cum gravi conscientiae suae remorsu et summo Xti
fidelium in hac populosa Civitate Scandalo per diversas Ecclesias celebrarunt, et in hoc usq ten-
[illegible] per spatium unius ferme anni eiusdem Censuras pertinaci et indurato animo sustinent, ideo stantibus
Praemissis Circumstantiis eosdem in irregularitatem iam dudum incidisse et incurrisse declarandos
esse duxit [illegible] et in quantum aliquis eorum sublevationem ab iisdem Censuris non habeat declaravit
Literasq Declaratorias in forma solita extradendas esse decrevit. Praesentibus Adm Rndo Hyacintho Thoma
[illegible] U.J. Doctore Prothonotario Aplico Archidiacono [illegible] Praeposito [illegible] Decano
in [illegible] et me [illegible] Stanislao Orlowski SS. Omnium Cracouiae Scholastico [illegible]
Ecclesiarum Collegiatarum Cantore Scae Rmae Mtis Secretario Aplico et Consistorii Notario Actua-
rio. Ideo fuimus instanter ac debite requisiti Ut monitionem [illegible] super observare praeinsertae senten-
tiae concedere dignaremur. Nos igitur Aloysius de Aquino Judex et Auditor praefatus attendentes
petitionem et requisitionem huiusmodi fore justam ac rationi consonam quodq iustitia petenti non est de-
neganda assensus Vobis omnibq et singulis supra scriptis et Vestrum Cuilibet in solidum tenore praesentium com-
mittimus et in Virtute Sanctae Obedientiae [illegible] praecipiendo mandamus quatenus statim Visis et [illegible]
[illegible] ex parte nostra, imo Verius Aplica Authoritate Moneatis Citatis et requiratis [illegible] nos tenore praesentis
Q

supra scriptos RR. Albertum Dgorowscium Martinum Winkler
monemq citamq et requirimq
aliosq in executione praesentium nominandos et cognominandos eorumq et eorum cuilibet praecipiati et man-
tis sicut nos praecipimq et mandamq eidem quatenus infra 6 dierum spatium quorum duos pro
primo duos pro 2do et reliquos duos dies pro 3tio et ultimo ac peremptorio termino canonicaq moni-
tione nos assignamq et eis assignetis eisdem sub mille ducatorum auri pro quolibet Romanae
Curiae Applicae applicam et illis mandati executivi ac in horis subsidium excommunicatis
aliisq poenis debeant et eorum cuilibet debeat ab omnibus et singulis molestationibus vexationibus
perturbationibus et impedimentis dicto Dnd Instantis contraria nullas et nulla indebitas et iniustas
de facto facta illata et praesumpta declarasse et tamquam talia revocasse et extinxisse et pro cassis etc.
habuisse nullumq omnino damnum sive molestiam intulisse. Quinimo D. praeinsertam sententiam
in ea contenta ad unguem in omnibus et per omnia observasse attendisse et omnimode execut. deman-
dasse et adimplevisse, observavisse attendi adimplevi et omnimodae executioni demandari fecisse
cavarisq destiti cessavi et abstinevi etc. fecisse ac per nos observavi ut supra mandatumque de
observando et aliud quodcumque desuper necessarium et opportunum decerni concedi et relaxari iu-
et iustitiam fieri et ministrari vidisse deducere etc. implorare etc. et si contradicere etc. asserere
protestaturi etc. experiris in solemni etc. secundum etc. aliosque praedictos sic monitos si in praemissis se
gravatos praesenserint peremptorie citetis et citari curetis et mandetis sicut nos per praesentes citamus
citari mandamus eisdem quatenus die quadragesima post praesentium executionem si dies ipsa iur
dica fuerit alioquin una die iuridica et tunc proxime futura compareant Romae in iudicio
legitime coram nobis seu IMRTOPERTE nostro surrogati et facta infra notarii per se
valium seu alios eorum praetensi gravaminis causam et causas allegaturi aliaque dicturi et
turi sicut iustitia suadebit et ordo dictaverit rationis certificantes etc. Et insuper modo et for-
ma praemissis ac praemissorum causa et occasione inhibeatis et inhibendo expresse praecipi-
tis et mandetis sicut nos per praesentes inhibemus etc. eisdem sic monitis et citatis necnon quibuscumque
DD. Iudicibus tam Ecclesiasticis quam Saecularibus quacumque Authoritate vel dignitate fu
tibus et functuris ceterisque aliis in executione praesentium nominandis et cognominandis ne ipsis etc.
dictis poenis audeatis seu praesumatis aut audeant etc. Dni IMSTE in partibus contra formam
praeinsertae sententiae molestare vexare perturbare aut aliquid attentare seu innovare vel in
stravi etc. facere etc. quovis praetextu etc. quod si secus etc. id totum etc. absolutionem etc.
quorum fidem etc. Datum Romae ex aedibus Nris hac die duodecima Martii A. 167

Josephus Euchius
Notarium Curiae Cam: S. Aplicae

(Loco sigilli)

Dom. A. Mariucto [illegible]
[illegible]

F. super praemissis coram illis DD. Iudicibus illatis
Datis factis et praestitis dandisque et inferendis
in futuro penitus et omnino cessasse destitisse et sese ab
stinuisse dictasque molestias et cetera dicto instanti.

Copia Mandati Al
ne Impugator vexetur
in causa Testamentaria
Schiltoniana
1672

S

Consiliario Novi.

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Tertio Die autem Nona quae fuit Feria Quinta Mensis 9bris

180

Data fuit et facta Conuocatio Vniuersitatis Doctorum et Professorum Studii Gnalis Cracovien, per Magnificum et Clarissimum Virum Adm Rndum Dnum M. Albertum Lancucki I.V. Doctorem et Professorem eiusdem Facultatis Iuridicae Decanum, Canonicum Cracovien Electum Archidiaconum Pilecen Studii Almae Vniuersitatis Cracouien Gnalem Rectorem per Schedam tenoris qui sequitur. Adm Rnde Pater Clarissime Dne Doctor, Excellens ac Venerabilis Magister, adesse velit dignitas Vra hodie in Collegii Maioris hyppocausto Communi, hora 19 dum Signum pulsu Campanae dabitur. Ad informandum et Consulendum super pergraui per circumuentionem latentem Iurium Academiae fabricato puncto, et insultatione inde adhuc publice facta, ad procurandum insimul ne molitionibus istiusmodi acceleretur praerogatiuarum Vniuersitatis dispendium. Tum ad legendas literas Eminentissimi Protectoris Regni Poloniae Romae ad Vniuersitatem missas, modum praeterea adinueniendum, ad extricandas turbas domi agglomeratas. Et si quae alia per Rectorem proponentur prout diligit bonum Commune (diligere autem pro fide iurata debet) et sub poena no contradicendi. Detur Adm RR Patribus, Clarissimis DD Doctoribus et Excellentibus ac Venerabilibus Magistris omnibus, duntaxat Salariatis. Ex parte Rectoris manu propria. Data autem fuit, ex motiuo insultationis irrisoriae (proh!) et contumeliosae per Schedas in publico, adglutinatas super mirabilibus magnis de Pranykow hodie aut Cras audiendis (ad Cuius Plebanatum ceu incorporatum Vniuersitati Rmo Regia liberalitate pro subleuanda facultate Philosophica, et annuae ideo pensioni obnoxium. Rector Vnum ex Collegis Minoribus designarat, maturaret illuc confestim, ad lustrandum aedificia fundi ac subditi, quona sint in Statu, simulque dum causae denegatarum Institutionum, nisi praeuia submissione iuratoria ad Acta super obedientia) in Sacra Congregatione Eminentissimorum Patrum, sunt interim in disquisitione

attenden

attendendum, ne quid latenter (prout Zumusculus serpere cæpit, et se tollere) in præiudicium aut Iurispatronatus Academiæ, ad dictum Plebanatum; aut circumuentionem ab Vniuersitate intra legitima tempora Præsentati à quoquam ex insidiis fabricetur per consilium aliquod subdolum; datâ illi Plenipotentia, cum clausulis occurrendi et agendi quidquid ad conseruationem Iurium et Priuilegiorum Academiæ, illo in loco etiam per impugnationes, oppositiones, reclamationes, protestationes, appellationes, etc. Vndecunque animaduerteret pertinere.) Et successiuo ex alia insultatione transuerberante animum propius, de surrepto iam latenter dicto Plebanatu, acsi propter negligentiam Vacante, ac deuoluto, Et quod maximè Vulnerare debuit ab Vno de medio Academiæ (non autem aliquo Extraneo obtruso) Secretissimè negotium conficiente. Ad Cuius Scheda Citationis Vim habente, dum conuenerant dato Campanæ signo, prout moris est intimationem Adm. Rndus Pater Albertus Dąbrowski S. Theol. D. Decanus S. Floriani. Excellentissimus Dns Nicolaus Brosciius Astrologiæ Professor Facultatis Philosophicæ Decanus. Adm Rndus D. Joannes Krzyżanowski I.V.D. Professor Iustinianeus. Adm Rndus Christophorus Ziemkiewic S. Theologiæ Professor Cancus S. Floriani, Adm Rndus Joannes [illegible]pcieiwic I.V.D. Collega Iureconsultorum Instituti Iuris Canci Ordinarius Professor. Adm Rndus Christophorus Stellanowic S. Th. Professor Cancus S. Floriani Rndus Simon Wacławski Phiæ D. et Professor Joannes Michalski Regius in Collegio Maiori Professor Cancus S. Annæ. Clarissimus et Adm Rndus Dns Simon Stanislaus Ma[illegible]kowski S. Th. Professor Cancus S. Floriani. Rndus Jacobus Baltazarowic Regius Professor S. Annæ Cancus H. Excellmus Gregorius Ochabowic Cursus Wladislauiani Lector. Joannes Brożek ad S. Nicolai Præpositus Adm Rndus Martinus Winkler Orator Pilitianus Excellens Franciscus Przewoski Phiæ et Medicinæ D. Regius et Hæbreæ linguæ Professor. Clarissimus Stanislaus Słowakowic, Phiæ et Medicinæ D. Collega Minor et Astrologiæ Professor Ordinarius. Excellentissimus Josephus Bieżanowski Phiæ D. Adm Rndus Valentinus

Valentinus Mazurkowic Phiæ D. Cursus Philosophici Professor,
S. Annæ Canicus Excellens D. Joannes Costumiowski Basilius Olsin
ski Sebastianus Taralic Phiæ DD. Collegæ Minores, Referente Bedel
lo Universitatis quod intimauerit eandem Conuocationem Salariatis
omnibus, etiam et Perillustri Dnō Kucharski S. Theol. D. Canicō Cracou
et Adm Rndo D Alberto Papenkowic S. Ph. D. S. Floriani Præpto, tum
et Clarissimo Dnō Lopacki Phiæ et Medicinæ D. et Professori Consuli
Crac. nec non Adm Rndo Dnō Sebastiano Stryiewic S. Theol Profess
Canicō S. Floriani specialiter de eo per Rectorem Requisito, num eisdem Sche
dam intimauisset. Ante omnia inductum Viritim ad singulos Adm RR
Clarissimos Excellentes ac Venerabiles DD Collegas et Professores, num præ
senti Conuocationi ac in ea Consultationi super punctis in Scheda Compreken
sis Velint dare locum. et omnibus ac singulis annuentibus, (quin pro sollici
ta excubatione, etiam Non paucis ante Officium Nobile implorantibus) con=
clusum est, ex Vnanimi Consensu datum esse quo=ad omnia puncta locum
expedienda, ac de iis consultandum. Vbi cum (Scientibus iam ex fama
etiam publica ne dum Rndissimi Officialis Gnalis Cracouien communi=
cato arcano dum mandauisset Rector aduertere nunquid causa de Præ=
mykouien Plebanatu in Iudiciis aliqua non esset futura) insinuare cœpis=
set Magnificus Rector insultationes per Schedas in publico derisorias V=
niuersitatis de Mirabilibus magnis audiendis de Pramykouia cum exprobra
tione mordaci. hic euentus litium cum Illustrissimo Loci ordinario triduo
abhinc et heri, non esse Vanas. Sed hæc mirabilia magna Rndum Samu=
elem Furmankowic Collegii Iuridici Professorem iam in Plebanatu Præ
mykouien per secretissimas molitiones et latentem Valdè Iurium Academi
æ circumuentionem fabricatæ progressu effectuata; Vanumq iam ad illa
exploranda, aut aliquo modo ibidem anteuertenda designatum à se Collegã
illuc mittere. Fremere omnes, et indignissimè ferre, ac querulari; præcipu
è autem Domini Collegæ Maiores. Quin et Minores super mirabilibus
tantis quod Plebanatum Prămykouien Regia liberalitate Vniversitt
incorporatæ, Facultatis Philosophicæ Professoribus ad subleuandam Ege=
statem et solamen laborum annuæ pensioni obnoxium, solis Collegii M
ioris ac Mi

ac Minoris Professoribus, ijsq multum emeritis conferri non nisi solet et debitum; habentem præterea ad præsens Vicarium perpetuum Dnum ex Collegio Iuridico Clandestine cum esset et sit ad eundem Plebanatum post mortem Rndi Nicolai Sulikowski S. Th. D. Collegæ Maioris intra legitimum tempus concorditer Electus per totam Universitatem Rndus Pater Albertus Dąmbrowski S. Th. D. de Cathedra Academica et Ecclesiastica meritissimus, et interim in disquisitione sunt Causa in Sacra Congregatione Eminentissimorum Patrum Romæ denegata hic ad beneficia Universitatis Præsentatis institutionum nisi prævia ad Acta submissione ullata super obedientia præstanda Illustrissimo Lociordinario surripuerit interceperitq Potissimum tamen Adm Rndus Albertus Dąmbrowski S. Th. D. ad dictum Plebanatum Prænykowiensem Præsentatus quod sit ab imi subsellii adhuc proh fraudulose supplantatus quod Notorius Iurium Academiæ sit Furmankowius dictus subversor Et quod Causa Collegii Maioris omisso Rectorali Iudicio ad Consistorium ad oppressionem et excidium Iurium et Iurisdictionis Academicæ prætextu cuiusdam Executoriæ post Rndum Sulikowski Evocavisset quod Censuras fulminari contra se, et per Schedulas Polonico idiomate ad omnes Ecclesias stantibus Iuris legitimis defensis in oppositum provocavisset divulgari, Excommunicatione Validissimam, quam Illustrissimus Auditor Cameræ nullam ex defectu Iurisdictionis agnovit et sententiavit, contra Academicos in Consistorio latam Auditoribus in Lectione blaterasset; quod ex illius ambitu in Universitate sint turbæ litesq, quod dignus sit proscriptione. etc. Porro surripuerit Plebanatum istum ita clanculum et secretim, occupaveritq, quod non sciretur factum nisi insultationes illæ, proh de mirabilibus magnis Id est dolose circumventa Universitate in Iurepatronatus et Præsentato Rndo Patre Dąbrowski S. Th. D. ad dictum Plebanatum Et per clanculariàs artes, et correspondentias cum Vicario ibidem Rndo N[illegible] tkanski, Academiam informavissent. Facta quacirca semel et iterum inductione Magnificus Dnus Rector, quid sit remedii tali in Casu qualiter providendum Ne molitionibus istiusmodi pateat Via, neve lumn[illegible]

Columnæ illæ, de prioribus in Universitate et plus laborantibus in Beneficiorum optione et assequutione potioribus, ex privilegio Martini Papæ et rursus ex Bulla Leonis X. in Constitutionibus Provincialibus super electione Archidiaconorum in favorem Academiæ tenore tali. Et ut ad quædam beneficia, quæ non nisi Lectoribus Doctoribus, Magistris seu Bacalaureis Scholæ Crac. per Universitatem Crac. concedi consueverunt idoneiores assumantur, quod de cætero Concessiones, seu aliæ quævis dispositiones, etiam authe Aplica dictorum Beneficiorum non valeant, nisi ad id saltem Doctorum medietatis et aliorum legentium dictæ Scholæ expressus accedat assensus, quibus Academia tertiu est seculum. Sustentatur dimoveantur loco cum turbis ac scandalis inter Collegia et Collegas Ut quisqz suo ex ordine quid sentiret et vellet (attento solo progressu in occupatione et inquitatione facta per Rndum Furmankieviolo Jureconsultorum Collegam secretissimè ita quod celari procuravisset, ne quis resciret ex Academia, quo ita illius possessio impugnaretur in isto Plebanatu Pramykoviensi Universitati incorporato et obnoxio ad annuam pensionem) exponeret. Concorditer omnes Notorium Iniuriatorem Universitatis Iurium et prærogativarum convulsorem, ac publicæ pacis inter Fres Turbatorem arbitrati; et nequaquam ferendum in Academia, media Academicum per callida adversariorum consilia et suggestiones in noxam, quâ Rectoralis Iurisdictionis privilegiatissimæ, quâ privilegium in quibus Universitas hæc Jagelloniana coæquata est cum Parisiensi et ad eadem per Bonifaciu VIII Papam admissa labefactationem Anti Academicum domi et foris factum iam adinventum et in facto permanenti novissimè rati (aliquibus quidem sed perpaucis Negotium servato aliquo Ordine præcipuè autem Magnifico Rectori tractandum sin pœnæ extendi deberent, in dictum Furmankowicium, aliis et quidem pluribus, elusionem fore indubitatò per diffugia et manifestaaccusatiē non indigere aut aliquibus defensis firmiter allegantibus) Sententiam dicendo Viritim in hac Causa Notoria clandestinè, furtivoqz modo, facta (qui enim lucem odit, male agit) in Pramykoviensi Plebanatu (prorsus

prorsus nesciis quid potentia ab extra aliena, aut domestica hic facti molivetur contra Iura et Privilegia Academica; occupatione maxime quod sciret idem R. Furmankouicius super hoc beneficio Ius quaesitum Admodum Rndo Patri Alberto Dambrowski esse, et super hoc in Sacra Congregatione informationem litemque pendere. Quare Academici Cracovienses legitime Praesentati ad beneficia incorporata Universitati non instituantur, quinimo eidem Votum suum dedisset de medio sui proscribendo et poena proscriptionis in eundem R. Furmankowic extendendâ declaravunt; partim animadvertentes, quia quotiescunque citabatur ad Magnificum Rectorem Vel Universitatis Iudicium, illud semper solitus fuisset facere elusorium, prout fecit et elusit. Citatus pro Causa ad restituendam pecuniam pro itinere suscipiendo Posnaniensem ad Coloniam, (quanquam id fuit – Collegis Minoribus de potioritate ad Collegium Iuridicum aut illum locum regendum protestantibus) sibi Nomine Academiae iam dudum mutuo credita. Deinde in Causa Sulikowianae ac si Executoria, Vocando in Ius Collegii Maioris Officium extra Territorium, nec non crimine falsi ac Calumniae Rectori improperatis ad Forum non consuetum; partim aliis de Causis animum gravissime in posterum etiam moventibus, ne dum excitatis ante turbis subterfugiendo Iurisdictionem Universitatis tanquam suspecta, et Nullam in se Iurisdictionem habentis, contra Statuta ad Iudicem omisso medio, partim in Actu manifesto Universitatis Iuribus exitio, et in Continenti à primaque Notitia Vim et potentiam quâ dictus Furmankouius ab extra animatus et armatus adaudendum nititur, cuiusque Curialium ad occupandum tam Nobile Academicum beneficium Pramykouiense fauoribus Usus est, et illud furtiue quoad Academiae interesse intravit, nullo modo de repente euincere aut illi obsistere Valendo, ceu armis competentibus ex Statuto Academiae depromptis, et iam eidem ante comminatis, dum pessimo exemplo Viam aliis ad labefactandam Iurisdictionem Academiae in Consistorio adaperiret, et processus fecisset Usi, et Utendum fore sine monitione censentes, quinimo de facto proscriptu habendum in publico

blico præsentis sui consensus et arbitramenti Vigore nec non Conclusio=
nis Vnanimi ex assensu statuerunt, non Vt Judex, sed Vt pars pro
suo iure defendendo procedendo. Tum demum Magnificus Dnus Re
ctor, referente Ex. D. Decano concordare Vota, et adhuc requirente est Vel
non Vnanimis sensus Rectore pronunciauit præscriptum et publicandu
argumento cap. Dilecto de Sententia Excommunicationis in 6to. et
Felinum in Cap. Scto eodem titulo extra. Cuius Verba hæc: Nisi feratur
Excommunicatio ad defensionem Iuris quando agit Vicem partis non Iu=
dicis. Accumulando, quæ habet et notat Innocentius ad Cap. Venera=
bilis. columna penultima de Censibus. Tum et Lapum allegan 75. De=
cium in cap. Irreprehensibilis de appellatt. Non opponente quidquam
per se Vel per quempiam Conscium Secretorum Subdolorum R. Purman
kouicii aut qui insultando præcustodiebat de mirabilibus Magnis in A=
cademia de Prämykow audiendis, cum tamen sonus Campanæ trinus,
de more, et Edictalis Conuocatio sub pæna non contradicendi prout
praxis in Vniuersitate seruari solet præcessisset, ad interessendumq
deliberationi, super graui puncto per Circumuentionem Iurium Acade
miæ latenter fabricato proclamauisset etc. Verum enim Vero moniti
sunt Adm Rndi DD. Dambrowski S. Th. D. Decanus S. Floriani
ad Prämykouiensem Plebanatum. et Rndus Dnus Christophorus
Ziemkouic S. Th. Professor Canonicus S. Floriani, ad Præposituram S. An=
næ, morte Adm Rndi Dionisii Politowic IVD. olim Vacantem
per Vniuersitatem legitimè Præsentati, maturent. quæ expedit, ad
Vrbem præcipuè relectis literis Eminentissi Protect. Regni Poloniæ
ad Academiæ supplices preces Responsiuis cuius Eminentissæ Celsitudini
cum profundissima Vt deuotioni ita et gratiarum superabundantia Vt
agentes Academici de impostura facta S. Sedi informatt dent, quâ=
tenus esset sollicitus Rector insinuatum.

Schema mentorum
in Academia
Samuelis Formanhoui
de anno 1673
in Universitates Convoca
tione concinnat.

181 1673. d. 15 Aprilis. 135

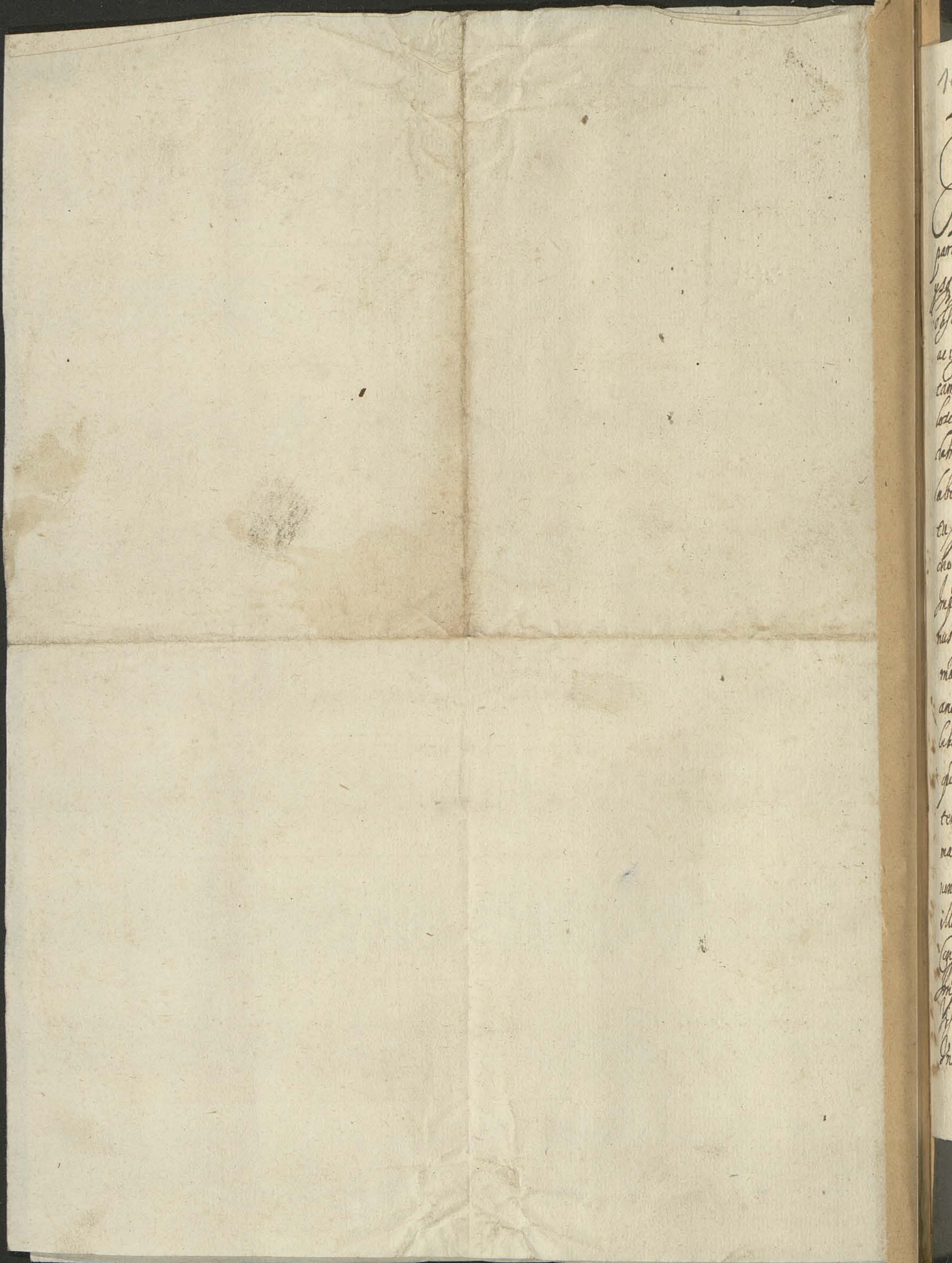
Inclyti Literarum Scientiarumque Professores

Negocia istius celeberrimæ Academiæ mihi semper perquam cordi erunt. Doleo, assiduas uexationes non sinere, eâ Dominationes Vestras frui tranquillitate, cuius indigent studia. Lites enim illæ, quæ Literariæ non sunt, officiunt animis solum de uirtute meditantibus. Igitur, auditis ijs, qui Dominationum Vestrarum res hac in Vrbe peragunt, ijsdem meam operam, diligentiamque defero, utilem forsan, si exitus uoto respondere uelit. Interim maneo

D. V.

Addictissimus ad inseruiendum
N. Cardinalis Altierus

Romæ die 15 Aprilis
1673

182

1673. d. 17 Junii

Perillustris et Magnifice Vir Excell.me ac Adm. R.de Domine Domine et Patrone mi inter omnes plurimum semper Colend.me

Equidem pro antiqua mea, omniq iuris ratione debita in P. M. V.ram et forte quâ inueni parabili indultum praerogatiua qua meritorum raritate Virum undiquaq semper Excell.mus, ysq tanquam aureis funiculis omnes bonos in amorem et venerationem sui trahentem, obseruantia, pro zelo ardenti in rebus Almae et communis nrae Parentis, pro fide, obligatione ac ingenua et plane naturali inclinatione, in eo omnem curam, et mihi, et rorelato cuius, intencam debere ee agnosco, vt semper liberi nunc etiam à catenis et compedib. quib. o quam dolore et iniuste scelerati parricidae plusquam tartari stringere satagunt, liberemur. Sed dabit Deus quod stante pro Antemurali Hectoreo animi robore toto infractis P. M. V.rae nos laborib. et exercitys, pro omnibus et singulis, prius ipsorum ossa liuido ramo[...] areseent [...] eu, quam captiuos infami ducent triumpho. Ac proinde inter applausus publicos, gaudio ingenti perfusus, iterandoq priuatos, quod violam [...] honoris, et fasces illis [...] ee P. M. V.ra felicissime delatas, nunc significo eidem quod Ill.mus D. [...] nus quotidie plane à me urgetur, inquietatur, instruitur in omnib. maxime vero in ys, quae sunt maximi praeiudicy (alias committeret nonnullos in substantialib. errores:) ita vt necesse sit antecedenter examinare ipsius scripturam, qui quidem etiam, vti agnosco, satisfactio pro laborib. applicat omne studium et animus reuoluendo iterum processum ac instrumenta, quod sibi persuasi agno[...] cum prae multitudine clientum et processuum non sit de omnia tenere memoria. Instante itaq Emin.mo Imperiali nro Ponente post longas aliquot septimanas ideq propter spem datam in nobis informationis Ill.mi Dni Nuntij quam nullas qui iam habemus, concessas inducias, et dicente se eam proponere in Congreg.ne velle, siquidem illa intra annum non habetur, necesse fuit denuo informare, prout scripto et voce ante Congregaẽm, quae fuit die nona Junij Emin.mos Dnos Vispinal, Sicloneum, Santacrucium, Cibrem Imperialem informauimus, dato etiam separato memoriali et distincto Emin.mo Dno Card.li Vispino qui profecto specialiter suam exhibet protectionem et affectum versus Almam Vniu.tem. quia propter conueniens foret, nonnunquam in Festis solennioribus praesertim per

literas, gratitudinis causa ipsi gratulari, et in memoriam cum gratiarum actione revocare rem
hanc, quia Princeps est profecto magnanimus. Sed olim sperans aliquam pro nostro resolutionem
fors tulit, quod nulla in Congregatione dicta causa fuerit proposita, et sic neque nostra, sed tempus
in consultationibus transactum. Ex parte provisionis S. M. V.ae illud nuntio, quod cum Eminentissimus
Carpineus Datarius iterum a nobis conventus, et de statu facti informatus, iam
animum suum inclinare caeperit, Ill.mus Dominus Pronuncius autem videns brevi fore Congregationem
dictam censuerit paulisper expectandum propter spem quam de provisionibus pro omnibus
instituendis ad eandem faciendam, ego quoque consensi. Verum cum compertum postea esset,
nullam fuisse causam propositam, dici non potest, cum quanta animi passione id successerit,
quod tam diu tam urgentissima res differatur. Quare cum nihil magis dies noctesque cruciet
inquietam mentem meam diversis cogitationibus. idque cum summa impatientia et tortura,
resolutum est, die Lunae proximo omnino, inito consilio insimul cum Dno Abbate
Peregrino instantiam esse faciendam urgentissimam, proptereaque facimus, quatenus ad finem
negotium tantae importantiae perducatur feliciter, minime etiam expectata
alia, quae differri casu aut fortuito aliquo poterit quod saepe accidit Congregatione;
de quibus omnibus dabo statim diligentem informationem S. M. V.ae
Non desisto qualibet hebdomada instigare coram Emo Patre Mali, qui
pecunias residuam pro certo detinere non erubescit, quod compertum esse sciuo,
et quia ad meas urgentes expostulationes haesitanter nullam rationem iustam
tenere potest, vel dicere, sed tantum ait se iam scripsisse ad P. Provincialem
aliaque frivola, cum tamen ab initio confessus fuerit P. Procurator minime gratias
easdem relictas, imo de re nobis promiserit, nunc vero dicat se omnia reiicere
dispositioni Dni Generalis. Sciat certe S. M. V.a hic neque Patrem Archangelum,
neque Patrem Josephum, aut alios duos Patres Polonos, qui sunt debitores, in culpa esse
hi duo Protei et Chamaeleontes barbari, qui animum et credimus captiva, regatiem tenent
sine ullo pudore. Atque nuper fui Patrem Generalem interrogaturus de Dno
Provinciali, quo S. M. V.a promiserat, at ille respondit mihi se nullas ab eo,
vel quovis alio recepisse, quod idipsum etiam falso negatione nimirum, dicere potest,
etiamsi habere potuerit. Quare cum alio stylo tractare et procedere debere
cum Academia propter multos respectus, circa annui quem obstinanti, et tamen

nil nisi fundamentum oter sentia dicentem. O indignitatem, o mentes profanas et fuceas.
Monstravi ipsi quibus literas S. M.tis R.ae in quibus dicit, sumptus fuisse à P. Rel. Michelangelo ad Regem
Josephum, quos reliquerint discedens apud S. Prourre modernum pecunias, his ille non visus mo-
ueri, nec reflectere. Die 12. Juny in Consistorio Secreto creati sunt quatuor Cardinales,
Ill.mi D.ni Franciscus Nerli Archiepiscopus Florentinus Nuntius in Gallia, Sasta dg Thesaurarius Generalis huius
Camerae Serviens, Casanatus Neapolitanus Secretarius S. Congreg. Epis. et Reg. et Basadonna
Venetianus [illegible] sunt duas noctes [illegible] ignes et luminaria [illegible] in Urbe. Ill.mus
D. Pignatelli olim Nuntius in Polonia vocatus ad hanc Curiam, et succedet in dicta Secretaria.
Mitto S. M.ti R.ae copiam informationis datae S. Congregationi et Emin.mis D.nis. Supplico dignetur me notificare officia S. D.no meo Maecenati, et interea ad extremum expectando mandata S. M.tis R.ae, fovendo cum manuum osculis eiusdem gratiae me resigno, tanquam semper

Seren.mae Maj.tis Excell.mae et A. R. D. V.ra

Romae 17. Juny Anno D.ni 1673.

Devot.mus obligat.mus servus
et cliens
J. S.

Elector Brandenburgicus conclusit separatam pacem cum Gallis. Orator Moschus Viennae discessit ad Principes alios Italiae, eos sollicitando ad auxilia contra Turcum. Summus Pontifex promisit potentiam summas pecunias [illegible] si ad bellum procedant. Collectae sunt [illegible] semper [illegible] dicuntur ab omnibus.

Perillustri Magnifico Excellent. Viro et Adm Rndo Domino Patrono mihi semper Colendissimo Dno Alberto Lancuccio(?) I. V. Doctori et Professori Canco Cracoviensi, Almae Acad. Cracoviensis Rectori Inali. Archid. Libere Praep. Luboviensi necnon S. R. Mtis Secretario

Cracoviam

8 July 1673 ... Romae
de dato 17 Juny

1673. d. 10 Novemb.

137

M. Albertus Lancicki J. V. Doctor et Professor Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis
Lectus Canonicus Studii Universitatis Cracoviensis
GENERALIS RECTOR

183

Notum facimus praesentibus quorum interest Universis et Singulis M. Samuelem Fur-
mankowicz Collegam et Professorem Collegii Juridici oblitum timoris Dei et charitatis
fraternae, nec memorem Juramenti ad Sacro Sancta Evangelia, Magnifico Rectori de pro-
movendo bono Universitatis praestiti, tum beneficiorum ab eadem Universitate abs Illis ferè
meritis acceptorum, contra Almam Matrem et Authoritatem Rectoralem ausu temerario,
quod insurrexisset Statutorumque et LL. a Maioribus religiosè semper observatarum convul-
sor extitisset, et eo nomine, de Crimine etiam falsi per testes iuratos convictus, Cum Pro-
cessus hac in Causa Anno currenti Die 21 Februarii et sequentibus contra dictum Furmanko-
wicz in Officio Rectorali formatus fuisset obloquitur esset, iuxta exigentiam S. Justitiae,
ob eiusmodi ausus temerarios mediante Decreto Voce Activa et passiva in publicis Actibus
ad Sexennium privatum et suspensum fuisse et esse, stanteque tali Decreto novissime hanc Almam Ma-
trem callidâ et clanculariâ Machinatione aggressus, turbarum et Scandalorum Cui tempestivè
obviet incentivum fecisse, Privilegia eiusdem enormissimè et nusquam in Academia practi-
cato ausu subvertisse, eamque ob Causam et alias gravissimas die hesterna quae fuit 9 Men-
sis Novembris in Convocatione Universitatis per Schedam et ad pulsum campanae pro more
facta, notorium Universitatis Juriis et praerogativarum invasorem, et supplantatorem frau-
dulosum, publicum pacis turbatorem, praeterea fraternaeque Unionis Cum per clancularia conven-
ticula factitata et insultatores inde declaratum esse; ac stante tali notorietate ac incorrigi-
bilitate concordibus suffragiis Doctorum et Professorum Universitatem repraesentantium, excluden-
dum et proscribendum de medio Universitatis, et proscriptum publicandum conclusum esse, insistendo
praxi contra insurgentes in Rectorem aut Privilegia Universitatis. Ac ideò omnibus liber-
tatibus et praerogativis quibus Doctores et Professores Academiae Cracoviensis gaudent
gaudereque consueverunt dictum Samuelem Furmankowicz defacto privasse et pro-
scripsisse, vi praesentis plenum Vigore declarando, insimul Collegiaturam eius et Professionem
quam etiam interea scandalosè neglexit Vacare, ac dando facultates iis ad quos ea res spe-
ctat Professionem et Collegiaturam, sic Ut praemittitur Vacantem petendi et acceptandi
Mandando insuper omnibus et singulis, ne supra nominato Samueli, Uti excluso et iam
defacto proscripto adhaereant illique consilium opem favorem subministrent, quinimò
eundem a consortio suo per Universitatem amotum et exclusum pro amoto et excluso
perpetuò habeant. Datum Cracoviae in Collegio Solitae residentiae
Die 10 Novembris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo
Septuagesimo Ter[tio]

Sub Sigillo Rectorali

Proscriptionis publicatio
facta nne Crebat
de Stormankowy 1673
10 9bris

In Nomine Dni Amen. Praesenti publico Recursus et Appellaonis
Instrumento cunctis pateat evidenter et sit Notum. Quomodo Anno
a Nativitate Dni Nostri I. N. Christi Millesimo Sexcentesimo Se:
ptuagesimo Tertio, Indictione Romana XI Pontificatu Sanctissimi
Dni Nri Clementis Divina Providentia Papae eius Nominis Xmi Fe:
liciter moderni, Anno ipsius 4. Die vero decima Mensis Novembris, in
Mei Notarij Aplici, testiumque infrascriptorum ad id specialiter
adhibitorum et rogatorum praesentia personaliter constitutus Illris
et Admdum Rndus Dnus Samuel Formankowic I. V. D. Parisiensis et in Alma
Universitate Cracs. Collegij DD. Iureconsultorum Professor Protonotarius
Aplicus Ecclae Collegiatae SS. Omnium Canonicus, Sanctae Mariae
Magdalenae Cracs. Praebendarius, et in Circulo B. M. V. Altarista
Parochus Przemykowiensis Principalis tenens et habens in suis ma:
nibus Schedam quandam papyraceam Protestationis una cum Recursu
seu Appellatione, ratione infrascriptorum factam in se continentem
Mihi Notario Aplico infrascripto exhibuit, obtulit, et intimavit,
animo et expressa ac deliberata intentione adversus infrascripta di:
cendi, reclamandi, manifestandi, et Nullitatem, ac Nullitates impugnandi
et inquantum ex Iuris praescripto opus fuerit recurrendi, appellandi petens
eandem seu easdem ad Acta mea suscipi et exemplificari talis sub
Verborum tenore. Coram Vobis Dno Notario Aplico tanquam Legali et
Authentica Persona simulque testibus hic praesentibus et adstantibus.
Ego M. Samuel Formankowic I. V. D. Parisiensis Collegij DD. Iureconsul:
torum ab Annis Viginti et Uno Professor, Protonotarius Aplicus Ec:
clam Collegiatae SS. Omnium Canonicus. Sctae Mariae Magdalenae et
in Circulo Cracs. B. M. V. Praebendarius seu Altarista insuper ex spe:
ciali provisione Aplica Parochus Przemykowiensis Dioecesis Cracs.
Principalis comparens gravi cum animi mei dolore et ista quae:
rimonia dico, allego, et expono, Quod licet ego qui supra pro:
testans ad Ecclam Parochialem Przemykowiens. praenominati
Iuris Patronatus Universitatis Cracs. ab Annis tribus iam comple:
tis et lapsis vacantem provisionem de speciali Sedis Aplicae
favore in Romana Curia obtinuerim, circa impetrationem eiusdem
gratiae statum et modum Vacaonis beneficij, aliasque circumstantias
ad subsistentiam dictae provisionis praerequisitas genuine et
vere et fideliter exposuerim, expositorumque et Narratorum veri:
ficationem Perillri et Rndissmo Dno Nicolao Oborski Episcopo
Laodicens. Suffraganeo et Officiali Generali Cracs. tanquam Com:
missario et mero Executori sufficienter legitimaverim, servatisque
servandis Canonicam Institutionem et successive pacificam posses:
sionem dicti beneficij obtinuerim, licetque absens a Civitate Cracs.

Ut pote in ipso Actu effectuationis Provisionis et continuationis possessionis sed abhinc diebus Nemine reclamante per Me Protestantem acceptae exticeam. Nihilominus tamen Magnificus et Admodum Rndus Albertus Lancucki S.T.D. et Professor, Archidiaconus Pilecensis, Universitatis Cracoviensis interea Gratia Decessalis ... non vero uti Judicis asserti in causa infra scripta incompetentissimi, accepta ex publico rumore Notitia de impetrata per me Protestantem ad Bene... ...Tiu Premyslaviensem Aplica gratia, Excellentem Andream Krowicki assertum ... Universitatis Cracoviensis Syndicum ad Rndissimum Dnum Provisionis meae Executorem supradictum, certioris et plenioris informationis seu verius explorationis causa post meum discessum Cracovia submisit, factaque ... per dictum Exploratorem relatione de effectuata eam Provisione ... ...des awesto per me itinere pro capienda possessione impetrati Be... ...neficij, praemisso prius privato conventiculo cum suis conspiratis ... et tempore debito specificandis, mihi alioquin ex multis capitibus infensissimis, Convocationem Universitatis Urgente et Stimulante potissimum ... Collegij Juridici ... ... ingressu vero Pro... ...fessione et novitas ... Professore, cum quomihi lis et actio ... ...tione usurpati et inique adempti loci inter Doctores Facultatis Juridicae ... hucusque in Nunciatura pendet indecisa, indixit, punctumque Convocationis contra Me Protestantem Provisionem Aplicam institutum et possessionatum pro tunc absentem, de quasi conculcatione Iurium Academicorum ex occasione impetratae Aplicae provisionis resultante, Professoribus ... et ... Suis Sequacibus intimari fecit, quibus adscitis et congregatis in publico praetensae Congregationis consessu Me Protestantem Nullius Criminis aut excessus Deo propitio in instate comissi conscium, Notorium praerogativarum Universitatis invasorem, fraudulentum Supplantatorem, Beneficij Premysliensis iniquum et illicitum Usurpatorem publicavit, denuntiavit imo vero iniquissime ... traduxit et fidaliter post factam prolixam et satis Mordacem Provisionis Aplicae per Senorem Visam multominus lectam ventilationem, Me Protestantem Sub favore et gratia Aplica existentem, et motivo solius pro... ...fessionis ... non citatum non vocatum, non acclamatum; imo absentem Nullo penitus Servato iuris processu (uti in causis criminalibus rigorosissime observando) tanquam infamem, excludendum et de gremio Universitatis proscribendum fore et esse dixit, Sententiavit et pronunciavit, suumque ... modi, si dici meretur, Nullum iniquum iniustum imo crudele et oppressivum Decretum, die Chesterna datum ad Valvas Collegiorum Universitatis ad Mei protestantis non levem diffamationem per affixionem cedularum die hodierna publicari fecit, quorum omnium contra me absentem fabricatorum molimenum, Ego supra scriptus Protestans superinde ... accepta prima Notitia de tam enormi praecipiti et illegali iudicato quod et authoritatem Sanctae Sedis Aplicae aperte convulsit, contempsit, et Me Provisum ipsius in Actu effectuationis concessae grati...

existentem gravissime laesit omni meliori modo et alias solennissime protestor reclamo, et si opus est ab huiusmodi praetenso Decreto ad Sanctissimum Dominum Nostrum feliciter regnantem recurro et appello. Atque ut ipsius Decreti manifestas nullitates ex omnibus fontibus in Iure Canonico descriptis commissas et per Iuris Doctorem simul et Rectorem fideliter practicatas cuivis bene sano et aliqualem iuris cognitionem habenti clarius innotescant easdem in specie recenseo et adiudicandam subiicio.

J. Imo Praetensum Decretum laborat illo primario defectu quem primo loco referunt Bulla Clementis VIII quae incipit Litium dispendijs et Bulla Leonis X in libro 4 Const: Provinc: inserta videlicet defecta Iurisdictionis, quae cum sit iuxta Regestr: Scac: lib: Imo de Iudic: Const: Crimin: Cap: 6. No. I basis et lapis angularis totius iudicij, absque illa universus Processus nullitatis vulnere nunquam sanabili exulcératus remanet, siquidem nullus est maior ac insanabilior defectus in Iudicio reperibilis, sunt verba ipsius Scac: adeo ut neque expensis refusis redintegrari, neque Principis authoritate talis defectus repleri valeat et iniudicata praetenso Universitatis contentata ex sequentibus colliges. Primo quia Bulla Ioannis XXII Pontificis Maximi Privilegiorum Universitatis approbatoria, quam nos Accademici pro Achille praerogativarum nostrarum contra infectores libertatum ubique defendimus et opponimus disponit, ut scholares sub quorum appellatione omnes Professores veniunt in favorabilibus comprehenduntur Laici quidem coram Regia Maiestate Clerici vero coram Illustrissimo Episcopo pro tempore in criminalibus conveniantur iudicenturque et pro qualitate excessus servata debita Iuris forma puniantur. Iam vero Magnificus Rector contra manifestam huius Privilegij fori obloquentiam Iurisdictionem sibi contra Me Protestantem in causa criminali quamquam imaginaria cum aperta et enormi contravisione dicti Privilegij arrogavit, et minus prudenter usurpavit contra debitam iudicandi formam et nusquam hactenus in similibus causis obiectis decernendis a condita Universitate practicatam processit et ipso in Iurisdictionem Illustrissimo Episcopo Cracoviensi ex vi memorati Privilegij et ~~[illegible]~~ debitas cum suis adhaerentibus poenas promeruit. ~~[interlinear: inde sequitur ex duplici fonte ut pote competentiae et usurpationis]~~ Secundo Lis ac Beneficium Przemykoviense Iuris Patronatus totiusque Universitatis de cuius amissione hac vice illatam sibi praetendit iniuriam, propterea de conclusione sui Iuris in Me Protestante Aequo Proviso praeposterè admotionem impugnare nititur vel ex hoc ipso motivo omnes insimul et quilibet ipsorum in solidum gremio Universitatis incorporati vocem et calculos praesentandi ad Beneficium Przemykoviense Mihi provisum se habere praetendentes omnino fuerunt et sunt Iudices affecti, interessati, suspecti, et propria causa contra omnem humanum sensum arbitrantes, autem Iudicum Decreta et sententias omnino irritas invalidas et Nullas

Margin note (left, beside the interlinear line): per ipsum ut credo vindicandam ausu temerario invasit ... sacri Privilegij

Nullas Vulgatissima Doctorum ratio et trita Juris Canonici dispositio iam pridem iuste declarauit. Tertio Quare huiusmodi iniquum et impium Judicium attentandum maior pars concurrebat Professorum Facultatis Philos: quibus ex Beneficio Przemyslensi pensio certa quaedam pecuniaria quotannis Vt asserunt prouenire et pendi consueuit, ideo ne ex mei Protestantis Institutionem futuris Annis dicta pensione spoliarentur, pro acceleratione praetensi Decreti proprio interesse emolumenta cessantis imo lucri seu potius Lex excaecati, fortius causae institerunt, taliterque duplicem Personam Actorum et Judicum gesserunt. Quarto Quia intentauere Actionem primi Anni Currentis Mensis ad Tribunal Nunciaturae Apostolicae immediato antecedaneo Moderni Magnifici Rectoris et nonnullis ipsique adhaerentibus ad exclusionem mei a loco inter Doctores Facultatis Juridicae cooperantibus, qui tamen mei Colligantes imo omnes alij ad praenominatam priorem Triuiam concurrentes, Vtique tota iure suspecti, et recusabiles non obstante lite mecum habita, et intermina Reuocationis Attentatorum coram eodem Nunciaturae Subselio, huiusque pendente Judicium praetensum modernum contra Me Recurrentem nullitates instituerunt, eaque ipso et attentata maiora per appositionem specialis clausulae in praetenso Decreto proscriptionis super quasi commissa per me falsitate, quod Processum Attentatorum tangit et ingredit commiserunt et existentes Citati ex Meo Actoratu Judicium honoralis contra me Recurrente sibi Vsurparunt. Vnde ex hoc primo motiuo defectu videlicet Jurisdictionis competentis suum Decretum nullum reddiderunt, et se ipsos per praesumptionem, quae est inimica sano consilio iugularunt.

2do. Idem Praetensum proscriptionis Decretum similem priori defectum scilicet Citationis ita palpabiliter in se continet Vt Me Protestante tacente palam in oculos Legentium Contextum Decreti sese ingerat Vulgatissimi autem Juris est Citationem esse principium Processus Judiciarij et ad finem Judiciorum quae est Sententia attingi sine principijs non potest C. 1 ext. de Vnoquoque ff. de re Judic: et Clementina Pastoralis tit: eodem quodcirca verum est Ipsum Citatio sit Juris Naturalis et Diuini, etiam Papa ea omissa contra aliquem procedere non possit, quod Valet etiam in Sumario Processu Vbi est ordo Ordinem non seruare, qui tamen seruandus est in Citando et Sententiando, C. 1 qualiter de Accus: Ext. et San: nos in quantum 2 q. 1 et Sequentibus tribus et tota causa 3 q. 9. Cuius Citationis praerequisita animo ad processum conditio exinde colligitur quia Citatio spectat ad defensionem, quae Vti priuilegiata et a Natura proueniens etiam Sceleratissimo non potest unquam Negari, Clem: fin: de caeterum de re iudicata et San: relatum 5 q. 2 prout de praemissis omnia passim iura plenis Voluminibus alleganda obloquuntur. Hanc Juris dispositionem satis tritam et obuiam Magnificus Rector non attendens, quinimo Vltra legum et Sacrorum Canonum praescriptionem plura sibi posse licere cum satis constaret persuadens Contra Me Protestantem penitus non citatum imo absentem et penes Ecclesiam mihi Cou[...] prouisam 8. circiter milliaribus a Ciuitate Cracouiensi remotam commorantem, conuocatis nonnullis Professoribus, adque quasi in rebelliones, tumultus, seditiones, et scandalosa et Vrbi noxia conuenticula Vaga et eo nomine, authoritate Judicis Apostolica Delegati in Processu satis famoso Vsurpat

140

Rectoratus Zeneuciani et Makowiani sub Anno Millesimo, Sexcentesimo Sexagesimo, Dino fabrizato penitus, Iudicium Criminale super usurpato Rebanatu Premonstratensi et inde secuta Iuriun Academicorum conuulsione instituit, indefensum Decretauit, ignauem iudicati infamem et proscriptum Nulla sibi prius facta sui Decreti praeterquam innotescentia publicauit, pacifica possessione impetratis gratiis infuturum frui non apemisit per hocq ipsum Excommunicationem latae Sententiae in Bulla Coenae Dni contra sic se habentes contentam iure merito incurrit. Nec obstare Si Mgnificus Rector soluendo crassas sui Decreti Nullitates opponat ne sequentem per intimatum spenctum Conuocationis quod Vim Citationis in Academia habere videtur legitime et sufficienter adcitatum fuisse, tum quia Materia et contextus formati contra Me puncti ad Noticiam meam simpliciter non deuenit, nec deuenire, Vti pro tunc absentis et penes Parochiam resi-dentis potuit: tum quia idem punctum Mei Protestantis personam afficiens, et latenter pro ea tate imaginarij criminis continens Verbis obscuris, confusis, et doloso artificio conflatis ad accelerandam et effectuandam pridem a meis aduersarijs intentatam formatum et non-nullis Professoribus duntaxat a Rectorali Voce, Nutu, et gestu, depen-dentibus, eodem angusto nimium temporis interuallo, maturae recollectioni consulto ademptis, media tantum circiter hora ante Actualem celebra-tionem praetensae Conuocationis intimatum fuit, non alio fine, Vt verisimi-liter suppono quam Vt Professoribus rectioris sensus et sanioris iudicij innocentiae meae fauentibus ad dubiam et confusam indictae Con-uocationis Materiam minus attentis occasionem se se absentandi prae-beret: et respectiue contradicendi tolleret, nonnullis uero Congregatis ex improuiso puncto eorum interpretationem, irrecollectas sensum sequ-endi, promptam Voluntatem ingereret qui tamen intimandarum Conuocationum abusus sicut contra stylum et Praxim, in Vniversitate a tempore antiquissimo practicatam per quosdam cerebrosos malo suo ac scandaloso exemplo non ita pridem irrepsit, ita modus tales In-timationis Vim et robur legitimae citationis habere non potuit nec potest. Atq Vt ad oculum pateat, qua arte, quo dolo, in qua fraude fa-bricatum sit punctum Conuocationis, ratione obiectae Conuulsionis Iurium Academicorum contra Me Protestantem ponuntur hic formalia ipsius Verba. Clarissime Dne Doctor &. Adsit dignitas Vra ad informandum et con-sultandum super peregrauj per circumuentionem latentem Iurium Aca-demiae fabricato puncto et insultatione publice facta et procu-randum ne molitionibus eiusmodi acceleretur praerogatiuarum Vrarum dispendium. Ex quo contextu Conuocationis Iudicet quisquis Iuris tantum principiorum gnarus, an talis Intimatio personam delinquentem non specificans Materiam et Modum commissi Criminis non exprimens et tantum quid pro quo ad dolosam circumuentionem tegendi in confuso inuoluens, fumum saltem aut colorem legitimae Citationis possit praeseferre et tamen iudicium Doctorale simul et Rectorale, cum suis conuocatis ex huiusmodi praeinserta Conuocatione Mihi Protestanti pro tunc absenti per directam Materiam publice obiecit Conuulsionem Iurium Aca-

demicorum

demicorum impedienter abstrinxit et finaliter prosensum de gremio Vnis
sententiauit ac proclamauit contra expressam Juris dispositionem in 6. si-
gnificandum Ext: de Libel: oblat: quam Materiam fusius Videre apud Paul:
Cio: I obser: 48. alias per totum tractatum de Citationibus, proinde et ex hoc
fundamento prætensum Vnis iudicatum manifestæ subiacet Nullitati:

3. 3tio Adhuc idem Judicatum ex eo non subsistit quia Notariam et palpabilem
in suo contextu continet iniustitiam, simpliciter enim et absolutè grandis impostura
imo calumnia est, Mihi Protestanti ascribere aliquod aliud commissum crimen
aduersus Leges et prærogatiuas Academicas (quas Vti iuratus Professor
sacrosancte semper seruaui et nunc seruo) præter hanc ipsam obtentam Pro-
uisionem Aplicam ad Beneficium Przemislauiense ex occasione cuius assertum
Judicium contra Me assertum taliter qualiter fuit formatum et pæna omni
culpa vacua extensa alioquin, specificent ijdem Decretantes et Votantes
Vna cum suo Præsidente Actus sui commissum per Me crimen! demonstrent ne-
cessum tali pænæ proportionatum! Nominent diem Mensem, patrati criminis!
specificent quod Lex! quod Statutum per Me conuulsum! denuncient in quo
genere beneficij detecta latens supplantatio! quod si id ex suo iudicato de-
monstrare non poterint, prout reuera teste mihi optima conscientia non possunt,
qua igitur Fide, et conscientia! quo iustitiæ Zelo,! seu verius quo liuoris et
odij incentiuo, impulsi ad huiusmodi crudelem Mei Protestantis oppressionem
prosilierunt! Miserum certe et infame est (sunt verba cuiusdam Jurisperiti)
ibi nasci iniquitatis partum Vbi illibata Mater Justitia fixit sibi domici-
lium,. Si enim ex motiuo surreptitiæ obtentæ Prouisionis Aplicæ Vt ip-
met Aduersarij publicant, et ex fundamento illicitæ occupationis Benefi-
cij Przemysloviensis iudicium contra Me instituere Voluerunt, prius utique
Me Protestantem ad exhibenda contenta impetratæ Prouisionis coram Judice
competente, cum ipsi omnes a primo ad Vltimum ex rationibus supra specifi-
catis sint interessati et recusabiles conuenire, defectusque Legales ob-
uenientes suppressam opponere Priuilegia quibus obstantibus gratia per
Sanctam Sedem indulta non erat concessibilis allegare, et consequenter
prius nisi secundum priuatum arbitrium et contra Text: in 6. ne Temeritatis
præsidentias tuæ Ext: de Constit: iudicare Videantur, prout iam taliter iudica-
uerunt reuocationem seu annullationem gratiæ obtinere, et Me Protestantem
contra Mentem Priuilegiorum deliquisse deducere et tunc demum contra Me
pænale Decretum extendere debuerunt, quod quia inuerso ordine fece-
runt, et ideo ac præcipiti impetu ab Executione figuram iudicij inchoa-
runt, ideo etiam eo ipso suum iudicatum, et omnia inde secuta Vitio insana-
bilis Nullitatis subiacerunt, et Me Protestantem ad dispendiosas lites et ad
sumptus inanes restitutioni obnoxios gratis erogandos induxerunt.
Præterea si ijdem prætensi Judices bono Zelo iustitiæ, non vero odio per-
sonæ contra me Protestantem insurrexerunt, conuulsionem prærogatiuarum Aca-
demicarum ex sola motiuo obtentæ Prouisionis Aplicæ obiecerunt et pænam
desuper irrogarunt, quare ijdem Judices similem per omnia imo eandem excessum
in Persona Magnifici Rectoris qui Prouisionem Aplicam quamuis aperte
subreptitiam nec propterea effectum sortitam, ad Canonicatum Crac: Academ:

incorporatum in Anno Millesimo, Sexcentesimo Septuagesimo Secundo, tertio
Idus Ianuarij impetrauit, et Rndissimo Dno Suffraganeo et Offiali Cracp. exequendo
licet Nulliter praesentauit insuper iniuriter dissimulauerunt quadre pariter delicta parti
pcsd non coequauerunt, quare Privilegiorum transgressorem et compulsorem non pro:
clamauerunt, Iustitiam Sanctam violauerunt, Authoritate Sanctae Sedis Aplicae, a qua
Vtriq Priuilegia Academica Sunt confirmata, in Persona Mei Recurrentis ipsius
Prouisi licentiose spreuerant et de facto contempserunt, ratione cuius contem:
ptus iam antea scandalose attentati et Verborum authoritati Sanctae Sedis
detractiuorum in publica ac frequenti iudiciali audientia prolatorum
Modernus Magnificus Rector Sacerdos et Beneficiatus existens fuit in:
culpatus, et in Articulato libello processus Makouiani super Vsurpa:
tionem Rectoratus in Anno Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Secundo gesto
Articulo in Ordine 9 euidenter Notatus et forsitan impunitas negle:
cta conniuentia insolentior factus, iterum nunc cum Suis asseclis dictam
Sanctam Sedem per Spretum et Vilipendium Prouisionis Aplicae gra:
uiter laesit et iniuriauit. Ex his ergo omnibus et Singulis praemissis
et quolibet praemissorum quoniam praemissi Decreti Vllatio et publicatio
praesumptionis Notiua, apertissime constat omnino esse falsa, iniusta et so:
lum liuorem redolentia, quae nusquam iustificari et legitimari poterant
ideo Ego idem qui Supra Plebanus Przemykouiensis ex Prouisione
Aplica Sentiens me honoremq Sanctae Sedis debitum praetenso iudicato
enormiter laesum ad Sanctissimum Dnum Nrum Dnum Clementem Xmum
Eiusq Sedem Aplicam Vel ad Illustrissimum et Rndissimum Dnum Sanctita:
tis Suae Nuntium in Regno Poloniae non derogando quidquam alteriori Appella:
tioni graui cum querela his inscriptis a prima notitia, prouoco, recurro, apello
et de nullitate dico Apostolosq desuper primo, Secundo tertio Vel Sal:
tem literas testimoniales a Vobis Notario Aplico mihi dari peto Simulq
de attentatis et innouatis attentandisq et innouandis Signanter uero
ne sub praetextu intermissionis quotidianae Lecturae ex Vi Professionis
mihi incumbentis Cui alioquin me prompte et alacriter Satis facere
Velle et eo Nomine Schedas Intimatorias Auditoribus ad Valuas Collegij
Iuridici post reditum meum Cracp. die hodierna affixisse declaro et ma:
nifesto a qua consulto ex iustis fundamentis tamen penitus ad decisio:
nem litis praesentis Supersedere cogor, fructus et obuentiones eidem Meae
Professioni debitos, et alios ex Actibus quibuscunq Academicis prouo:
nientes et Personam Meam concernentes ne per praetensos Iudices Vlter:
gentes illibenter Malo Omnino tollant, deq omnibus damnis et fa:
talibus casibus in eo quomodo libet sequendis Solenniter protestor
offerens Me Super praemissis [illegible], et alias ad omnem Meliorem
formam et effectum Salvo iure addendi minuendi, corrigendi &c. prout
Iuris et Styli &c. Super quibus omnibus et Singulis petitum fuit à
Me Notario praesens publicum confici et extradi Instrumentum. Acta Sunt haec
Cracp. Indictione Pontificatus Anno Die Mense quibus Supra Praesentibus No:
bilibus Martino Szymankowski et Stanislao Bodek testibus ad praemissa Vocatis et
adhibitis.

(Loco Sigilli) Et quia Ego &c.

Left margin, written vertically: # Hincque Sanae mentis in[illegible] [illegible] quali affecta et et Simulo iudicij a denominatione Mei Professoris praedignae et praetensae famose [illegible] [illegible] [illegible] Sufficit &c.

Protestatio et appellatio
Formanhouij in caa
Ssenpheis de anno 1673

185 1673. 142

Per Ill.mo et ad. Rend.mo Dni Obs.mi

Cum D.D. V.ae expectare a me debeant omnem operam, et officium, ubi aliquam afferant opportunitatem, cum is ego sim, qui felicissime cupiam rebus istius Universitatis inservire posse. In causa, circa quam mihi scribunt, pendente Romae cum Ill.mo Dno Episcopo Cracov. opus erit ut D.D. V.ae ad me transmittant responsa super adductis ab Ill.ma Dnone Sua, ita ut plene per me informata S. Cong.tio Epporum, et Regularium possit causam cognoscere, et Justitiam administrare. Ceterum quae pertinent ad negotium Canonizationis B. Joannis Cantij, scribo ad Em.mos D.D. Cardinales Ursinum protectorem istius Regni, et Vidonium, eos rogando, ut protegant, ac promoveant desiderium D.D. V.rum, quos pro sua erga ipsam Universitatem propensione, et voluntate quaeque studia, et diligentiam in eum finem adhibituros plane confido. In reliquo erit sane gratissimum mihi semper illa facere, quae Dnonum V.rum servitium spectandi, eoque iucundius, quod frequentius praestare contigerit. Et maneo

D.D. V.rum Per Ill.mum et ad. Rev.dum

Varsaviae die 2a februarij 1673

Ad inserviendum paratiss.

A. Archiep. Damiaten.

Per Ill.mi et ad. Rev.di Cracovia

Perillustribus et ad[m] Rendis Dnis D[mis] [Dnis]
Mag[co] Rectori, et toti Universitati Academ[iae]
Cracovien[si]

[Lra] Illmi Kuney Epi[sco]pi de anno
1623 Reddenda m D Simoni
Makowski Cracoviam

+86 1673. 1673.

In Nomine Dni Amen. Pnti Publico Reprotestationis Instrumento cunctis pateat et sit notum
Quomodo Anno a Nativitate Dni Nri Iesu Christi Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Tertio, Indictione vero XI
Pontificatus Smi in Xpo Patris et Dni Nri Dni Clementis divinâ providentia Papae eius Nominis X(?)mi feliciter moderni Anno eius
quarto die Vero decima octava Novembris in mei Notarij Aplici testiumq infra scriptorum ad id specialiter vocatorum et
rogatorum praesentia personaliter constitutus Illris et Admdum Rndus Samuel Furmanowic I.V.D. Parisien et in Alma
Unite Cracovien Collegij DD Iureconsultorum Professor Protonot. Aplicus Eccliae Collegiatae Ss Omnium Crac Canonicus S. Ma
riae Magdalenae Praebendarius, et in circulo B. M. Virginis Altarista, Parochus Przemecensis Principalis tenens et habens
suis in manibus schedam quandam papiraceam reprotestationem adversus Protestationem per Mandatarium infra Nomi
nandum Admi Rndi Alberti Dąbrowski S. Th. D. et Professoris Ecclae Collegiatae S. Floriani Decani in se conti
nentem mihi Notario Aplico infra scripto Actis meis inserendam et ingrossandam ac exemplificandam obtulit exhibuit et
porrexit tenoris sequentis. Coram Vobis Dno Notario Aplico tanquam personali Audientia. Ego M. Samuel Furmanowic
I.V.D. Parisien et in Alma Unte Crac. Collegij DD. Iureconsultorum Profes: Protonot. Aplicus Eccles. Collegiatae
Ss Omnium Canon. S. M. Magdalenae Praebendarius et in circulo Crac. B. M. Virginis Altarista, Parochus Przemecensis,
habita notitia cuiusdam Protestationis mordacis et famosae Adm Rndi Dni Alberti Dąbrowski S. Th. D. et
Professoris Eccles. Collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Decani per quendam Venerabilem Andream Kro
...quasi Mandatarium et assertum Unitis Crac. Syndicum Laicum factae et mihi hodierna die personaliter intimatae
praemissa solenni protestatione contra eundem assertum Mandatarium et principalem eius de Verbis probrosis, scomatibus et calumnijs
in eadem protestatione insertis, tam meam personam, quam Authoritatem S. Sedis Aplicae et Illmi Rmi Nuntij mordacibus
deque attentatis et innovatis, post factam requisitionem, et interpositam per me appellationem a quodam praetenso proscriptionis
Decreto incursuque poenarum contra eum statuta[?] referendo praesentis protestationis Instrumentum ad recursum iam
alias Actualiter factum Varssaviam eundem recursum ad praesentem protestationem solenniter, et aliàs omni meliori modo reprotestor
remanifestor et contra quasuis obiectas calumnias reclamando dico et allego. Ac in primis quidem contra omnes et singulos in
genere praetensiones seu rationes adversus partem meam per protestantem formatas utpote nugaces frivolas nihil solidi aut im
portantiae habentes imo Sexagenario Viro et Doctore Theologo indignas, et mero odio conflatas, et ad praepedicionem
Iuris mei explicitam ... petitioni et possessioni quoad beneficium Przemecensis firmati nihil facientes multaque irrelevantia
confuse involventes, dico per easdem protestantem Vigore praetensae cuiusdam simplicis Innominationis ad beneficium Przeme
censis amplius de amisso iure suo ... quod sibi praetendere possit, conqueri non posse, nec audiri debere imo ... ra
tionibus Iuridicis et Nomine pro iustificanda mea Provisione Aplica et contra committenda et infringenda protestantis con
tra ... et oppositione Coram quo de iure dandis et exhibendis) totum suum quod habuit interesse ... dum suis assi
ss praesentantibus etiam ex hoc fundamento hac vice amisso allego. Licet Magnificus et Adm Rndus Albertus Janacki
I.V.D. et Profes: Archidiaconus ... Generalis Rector salvo ipsius honore vel persona publico Officio fun
gens nec autem tanquam Iudicis omnino interessati, me protestantem nullius criminis aut excessus in Alma Unte commissi
conscium ex occasione impetrati beneficij Przemecensis vigore Provisionis Aplicae et possessionis desuper pacifice acceptae quam
possessionem assertus Mandatarius Syndicus ... Iuris penitus ignarus, et nonnisi primis ... Rudimentis leviter ini
tiales ... in omni ... summa ... servandos sed de facto et ex proprio suo suorumque conspiratorum arbi
trio de gremio Professorum Unitis sub praetextu et colore imaginariae ... convulsionis Iurium Academicorum
quasi per me factae exclusit et proscripsit ... contra Provisionem Aplicam non citatum Non Vocatum prius supplicii
decrevit quam ... iudicem instituit, et praetermisso omni genere probationis, Verique in causis Criminalibus ... iudici
ad praesens convulsionis Iurium ad ... rigorosius per requisitionem ... prius Officium seu Executoris qui ... Iudi
tis egit, consequenter per talem Iudicatum in facto proprio ... cuius Iudicati quoniam inter alios inter
cantes et praetendentes primarius extitit Motor commentator, et ... D. Albertus protestans prout suo tem
pore deducere sum paratus, proinde frustra beneficium alicuius Iudicij Appellationis implorat, qui iam sibi ... ian
... suam ... efficaci cooperatione fieri procuravit imo ... et Zelosus ... sua ...
... per quod ipsum beneficium ... amisit aut certe ... Rectorale ... ex ipsius
... contentas ad vindicandam praetensam Iniuriam improportionatas, et a materia praesentis negocij longe difformes, et
duntaxat ad mei reprotestantis traductionem alioquin protestanti Theologo conscientiosa calumniose agglomeratas
defectu Maturi Iudicij laborare, si ea singillatim discutio. Prima Protestantis Rad[io]. ... liberavit
a ... Universitatibus ratione invaliditatis electionis Rectoralis, et Vocationis duorum Professorum ad

Collegium Iuridicum particularibus personis intentatis. Palam fateor quia hoc ipsum totus Processus Commissio-
nis manifeste enunciat me protestantem in Anno 1669 liti et actioni à tribus Vntis Facultatibus Theologica, Iuri-
dica et Medica optimo Zelo et motivo boni Academiae conservandi nonnullis seditiosis subiectis de gremio Vniv. intentatae
adhaesisse, usurpatione Rectoratus in persona Moderni Rectoris Magnifici Lancucki et Adm. Rndi Simonis Ma-
kowski vti scandalosam et statutis de Electione Rectorali obloquentibus praeiudicialem coram delegatis Aplicis
iustis et legalibus fundamentis impugnasse, vocationi ad Collegium Iuridicum duorum Professorum indicto processu fu-
turi pendente attentatam non cum fructu boni publici Collegio obtrusam contradixisse Sententiam definitivam super eo a
se Annalibus Academiae pro avertenda imposterum simili conclusione instans et conservans super praemissa actio
coram eodem Consistorio Aplico intercessisse; et eandem in rem iudicatam transijsse, inde Omni statu ex insti-
tutione Sua Iure proditas nullo privato aut particulari interesse sed solo pro ex bono publico conservandi et Sa
ac disciplina in Acad: manu tenendae motivo delectatus, male reprotestanti calumniose et sine fronte insultat,
quandoquidem adsunt ibi delegatis Aplicis bonum et iustum Zelum in mea contradictione agnovit meorumque adhaerenti-
um favore Sententiam protulit repraesentatam appellationem ad se devolutam canonisavit et nonnullos compulsos mediante
Sententia iurandos decrevit, alias si huiusmodi litem per me intentatam culpabilem et bono Academico nocivam fuisse
ex protestans deducere et me consequenter ex eo fonte criminosum ad inappreciam prodere intendit, demonstret Au-
thoritatem alicuius subsellij memoratam Sententiam delegati cassatam, quod si id facere non potest ore gravis traductio-
nis calumniam in hoc puncto omnino agnoscere debebit. Ratio 2da Protestantis est iis Executor te-
stamenti sub comparitione officij domus Maioris, ac Sententiae dicto tum Consistorio super ratione expeditionis et festi-
vitatis Executionis. Eadem et sub: vocis libertate ac ingenuitate agnosco me Reprotestantem vti Executorem
Adm. Rndi olim Nicolai Sulikowski S. T. D. et Prof: Plebani Klemecoviensis mei immediati Antecessoris vna cum
Adm. Rndis meis coexecutoribus Clari. Domini Praepositi Collegij Maioris totique vt vocant Officio domus litem instituisse, et
eosdem ratione expeditionis Executionis et dispositionis rerum testatoris coram Officio Consistoriali Cracoviensi in Anno
1670 processisse, ac desuper Censuras ex re iudicata obtinuisse, et easdem contra refractarios Executo-
res testamenti impedientes fulminasse, cuius iudicati licet quidem revocatio ex motivo incompetentiae Iudicij
recusati non vero ex defectu iurisdictionis ordinariae intercessit non tamen hoc seque negotium principale vtpote
violentam detentionem rerum testatoris ab interessatis eiusque vindicationem ad diem hodiernam in suo robore
sequitur totaliter extinctum et evacuatum est, aut eidem interessati imperfectae victoriae plausus in decreto
Rndi primi Instantia revocatorio ad vanam iactantiam sibi vulgato legere possunt siquidem idem decretum
rius Decretum salva disquisitione Iurium Academicorum in puncto neque cum Anneis super exemptione fori quo
ad executionem testamentorum a personis Academicis conditorum alibi vel cui deductae imposterum reservavit pro
ac si eisdem violentos detentores ab extractione rerum testatoris nondum absoluit, ita neque me reprotestantem
criminis alicuius commissi adversus exemptiones Academicas ob evocationem interessatorum ad iudicium forense
seu diocesane reum esse agnovit multo minus condemnavit nisi forte protestans ex eo fonte argumentetur aliquem
orbitantis contra Academicas leges in persona mea denunciare velit quod derelicta res testatoris sub eo
totaque eiusdem supellex per impios confratres et concollegas privato sequestro prius surrepta, nunc
lite pendente sine motu proprio interessatorum tota distracta, divendita, dissipata, et tali sub statu ista ex-
Executionis in ovet ipsius actionis evacuaverit, quod pia legata evanuerint, quod anima testatoris ex suis derelictis
in dictis est destituta suffragio, quod debita per testatorem contracta celeri restitutione obnoxia suis creditoribus
nondum exsoluta quod testamentum posterius sub tempus litis pendentis nouiter in residentia testatoris repertum
affectantibus interessatis suppressum verum id totum praeiudicium animae testatoris sequentia et effectualis
Executionis testamenti retardantia in ipsos interessatos tam enormes excessus attentantes atque adeo in
ipsum protestantem vti primarium interessatorum Auctorem veram similem sui testamenti Executionem Ra-
bitum redundant condignam vindictam a Deo iusto iudice adversus iniuriatores suos requirant. Ratio
protestantis Tertia Iudicatus fuit per Magnificum Rectorem vti falsarius et eo nomine ad poenas
condemnatus, Non erubesco Macoviani iudicatum si tamen iudicati nomen mereri potest cum ipse eius nequa-
quam iudicij qui condemnato ruborem causare debeat qui simili sub moderno Magnificus Rector Zelo adversus
personam meam iamdiu laborans recursum seu appellationem ad Illmam Nunciaturam per me accepti gravaminis
interpositam et ad scripturam redactam famosum libellum, transcripta mere protestantem iudicij sine iudice
statuit atque privato sententia ex arbitrio voce Activa et Passiva ad sexennium quodcunque iustitia in alio
ni subsellio non obstante inhibitione a iudice ad quem legitimata vía attentata privavit. Talis processus
sine solemnitates ad hibuit quales denses in silvis medios inter latrones non vero in medietatis liberarum
vari et practicari solet siquidem asserta quaedam falsitas mihi obiecta et in ipsius Decreto Adm. Rndi
kowski

torum sit pro summo fundamento expressa nullis exquisitis probaonibus ad clanculum conquisitis et forte appretiatis aliquorum testimonijs fulcita per me vero recurrente nunquam somniata tanto minus comissa et per Macouium tamen pro tunc Rectoris Offo fungen mihi reprotestanti impudentissime mediante Decreto imposita cuius quidem Decreti sui dignam castigationem qui fretus meritis causae et sanctae iustitiae infallibiliter illi ominari possum, brevi idem Macouius aequissimus Iudex auscultabit et quasi lumen iustitiae suae oibus spectabile. Unde non est cur gloriatur in malitia sua Protestans asserens huiusmodi decretum a recusato et in sibito Iudice ac praeiudicio omni defensionis beneficio datum latum et cognitionis superioris Iudicis exsistens affectum maculam aliquam infamiae mihi reprotestanti incurrere posse cum hoc privatio vocis a Macouio in persona mea causata post solutum linguae vinculum validius forsitan contra praetensum Iudicem restitutionem damnorum et litis expensarum brevi intonare poterit fiantque eius labia quae me reprotestantem eliquem facere mebat. Rad. Testantis 4ta. Invasit et occupavit Plebanalem Premecouiensem Iuris patronatus Univ. Crac. De Ultima Rao fuit scopus protestais per hanc brevem Sommatice facienda ad cuius convalidandam substantiam et ad struendam exagerationem antecedentes praemissa sunt verbosae calumniae iniustae veritatis interpretantes et quid pro quo ignaro Lectori obtrudentes. Subiungit est mere protestante esse et de facto intitulari Plebanum Premecouiensem sane institutum et leviter introductum ac possessionatum idque per Vrae provisionis a Ssmo Dno Nro Clemente X feliciter moderno ad cuius pedum oscula gratus et venerabundus Sanctitatis suae Orator provoluor gratiose concessae. Cuius provisionis Authoritas apud Protestante et Mag. Rectorem Univ. Crac. ipsa ad adherentes exiguum valoris et momenti meruit, ut eam invasionis et ambitus noie appellarent, et de uali Dignitate eius prius censura Iudiciaria in competentes Iudices tulerint quam Narrator contenta videret, prius me reprotestantem motivo obtentae Papalis gratiae infamem esse Univ. proscriptum sententiaverint quam locum defensionis et iustificandae eiusdem provisionis concessisset. Frustra igitur Protestans defectus Aplicae provisionis a se universam vero nemini examinat et argumenta surreptionis ex levibus satis coniecturis in hac sua ratione Ultima accumulat, cuius illegalitatem Una cum Mag. Rectore iam nuper veralatam agnovit eandem ut repugnantem Iuribus Academiis damnavit, ac propterea mere protestantem ob procuratam huiusmodi gratiam de corpore Univ. excludi procuravit, quam tamen Exclusionem seu proscriptionem neque obiecta insultato ex sedibus quibusdam ad valvas Collegij Maioris Univ. me prorsus a civitate absente affixis, et hic inferius resultans aliquam penalitatem mihi reprotestanti causare aut confirmendi Iudicij Materiam Magnifico Rectori subministrare potuit siquidem incognito Authore neque partibus editus in mei reprotestantis personam qui nec directe nec indirecte ad huiusmodi libellos esse Deo et conscientia concurrebam ex meris et frivolis coniecturis redundare non debuit. Dignum insuper admiratione prae aliis oibus hic inferius partim levibus partim falsis minus agnibus revera simulans annos abeuntes esse dicat, quod protestans pleniam quandam praebensionem seu intestationem ad beneficium Premecouiense omnino sibi affigere nitatur cum tamen scientia illum toti Iuris suo si quod habere potuit tam per aetatem iam ingravescentem quam per Univ. conclusionem renunciasse. Stante enim Universitatis speciali conclusione in favorem et ad petitionem Testantis lata et subsequenter per mediae protestantem coram quo de Iure deducenda quam mediante Univ. eundem protestantem consoluti ut plus quam septuagenarium diuturnis laboribus fractum et per defectum virium amplius laborare in Catedra non valentem liberum ab Onere Professionis et quotidiana lectura pronuntiavit, quomodo ergo dicta Univ. eundem ad Officium Parochiale Maiori cura, vigilantia, sollicitudine, et consequenter labore obeundum, iam semel factum incapacem per dispositionem suam modo ipsius protestat tam cito et de repente habilitavit, quo modo validum et robustum ad serviendos ex Parochia reditus iudicavit! debilem vero ad subeunda Academiae Professionis onera sententiavit, nisi forte quod in eodem subiecto oppositionem contrarietatis sub aequali gradu ~~sub~~ eadem temporis differentia posse subsistere contra oem Philosophorum sententiam contumaciter asserere velit. Quare cum ex praemissis Obiectionibus protestantis nullum Iuris et iustitiae Argumentum dumtaxat lucrum et calumniandi congeries contra me reprotestantem resultet Ergo idem qui supra in Adherentes recursui a Decreto Lanciano proscriptionis contra me nulliter exeunte cum et praeviam ad Tribunal Illmae Nunciaturae de superfluace et provocante me Protestans sub praetextu gravaminis in suo Instrumento speciem famosi libelli redolentis expressi causam meam, quae est caput et origo praetensionum hactenus tuetur me ex ipso protestantem ipsiusque adherentes interveniente ab eadem Nunciatura ante finalem decisionem iuocet et interrupiat, Necnon de oibus et singulis damnis, litis expensis et fatalibus factibus, quomodocunque sequendis solenniter protestor et si opus esse non derogando remedijs adicta Nunciatura in qua

vrea extraditis et oibus btis consortibus die hodierna intimatis ad Stmu Dnum Nrum D. Clementem XIII
feliciter modernum appello et recurro, offerens me super grauaminibus et iniuriis Jure actiennet processu
Salvo Jure addendi corrigendi & prout Juris et Styli &c Super quibus oibus petitu fuit a me Notario Aplico un
dro Unum Vel plura confici et tradi instrumentum Vel instrumenta. Actum est. Dat. Crac. Anno,
Indictione, Pontificatu, Mense, Die Quibus Supra, Praesentibus Nobilibus Jacobo Pinski et
Baltazaro Zavaski testibus ad praemissa Vocatis et rogatis

Reprotestatio ... contra R. P.
Dambrowski ...
... Prdan.
Nowenis ...

1673.

187 146

Perill:mi ac Magnifici Dni

Tei gratum mihi fuit audire continuam DDum V.rum S.tae Sedi Eiusque Nuncijs exhibitam obseruantiam, nec non sedulam et indefessam accurationem in Praerogatiuas Academiae V.rae defendendas, tum quod optimum in DD.bus V.ris fervere Zelum, tum quod eidem meae intentioni morem simul gerentes uideam, quandoquidem inter caeteras muneris mihi a Sede Ap.lica demandati obligationes, praecipua et una mihi cordi semper adhaerebit, ut Academiae V.rae Indulta, et exemptiones à SS.mis Pontificibus concessas, tutas, sertasque quà Authoritate, quà consilijs praeseruem; quamobrem DD.bus V.ris nunquam in mentem cadat Priuilegijs V.ris Authoritatem meam opponendam fore, quin immò pro arbitrio omnimodam adsistentiam pollicear. Caeterum DD.es V.ras, quibus ius est docere, potius quam discere, non latet nequaquam me posse à Tribunali Nuntiaturae abdicare Iurisdictionem illam, quae specialiter super Exemptos demandata est à SS.mo; et in dies exercetur, ideoque primae Citationes, siue Inhibitiones, Iustitiae colorem praeferentis, non possunt sine iniuria denegari, ad hoc ut comparentibus Partibus, aut oppressi grauamen amoueatur, aut appellantis temeritas uindicetur, prout reperi iam ceptum à Praedecessore meo apud quem iam duae Causae Appellationis erant iam extructae, itaut DD.es V.rae non possint credere per mè inceptas fuisse has, quas praesumunt, innouationes, sed tantummodo sequutum fuisse exempla Praedecessorum meorum. Specificent itaque DD.es V.rae Priuilegia, quibus à Ministris meis appareat derogatum, enarrent Iuris Regulas, quae in meo Tribunali fuerint neglectae, et certò sciant cuicunque malo, siquid casu euenisset, remedia mè allaturum opportuna; Si uero inter DD.es V.ras uel amor, uel auersio ergà aliquem eo peruenerat, ut rectus, et consuetus ordo peruerteretur, iustaque causa

D. Rectori et Academiae Cracouien.

neberetur recurrendi ad Superiores, vobisipsis imputare debetis inde oriens Academiæ exitium, nullatenus autem Aplicæ Nunciaturæ, quæ Justitiam æqualite[r] omnibus administrat, pœnasque à se decretas eludi non videbit Universitas, q[uan]do legittimum modum, ac tramitem habuerit præ oculis. Rectas ergo facite semitas, et gressus vestros non revocabo, sed prosequar, quia et Academiæ V[ra] et DD. Vris felicitatem exoptans, fautoris munere fungar libentius, quam Judicis, cum sim

Varsaviæ 27. Decembris. 165[?]

[illegible]
[illegible] Archiepiscopus Thessalonicensis
Nuntius Apostolicus

Rewizya Kamienice Ich Mściów XX. Medykow na Ulicy
Wiślney będącey dla informaciey JEoMsci Xiędzu Rektorowi.
de Anno 1673

Naprzod od P. Gawęckiego Sciana wszytka także długa Kamienica
wielką ruinę pokazuie, tak: Iz w piwnicy pod tę Sciane iest
zkas pod fundamenty dziura wielka, w teyże piwnicy Sklepie-
nie wisi iuż wystąpiwszy z muru na doł. Do tey piwnice ex
loco secreto iest transfluxus, y do piwnice P. Gawęckiego
ex eodem loco, w czym sobie wielką opowiada Krzywdę. Nad
tą piwnicą Sklepy dwa, ieden podparty dwiema drzewami,
ale postępowaniu co raz większa sie pokazuie rysa, drugi Sklep
nie podparty ale sie w wielu mieyscach porysował. Nad
tymi Sklepami iest izba z komnatką, w tey izbie od Ulice
w kącie znaczne rysowanie, ku Komnatce nad drzwiami ko-
mnatki także wielka rysa y nachylenie ku P. Gawęckiemu
muru, bo od tragarza na doł odstąpił. W Komnatce także
w kącie iest rysa y od tragarza na doł ledwie nie przez
wszytkę komnatkę odstąpienie. Z tey izby na pierwszym
piętrze iest Sala, z tey Sali iest na tył izba: ta izba ma
wielką rysę od samego wierzchu aż do ziemie. Z tey izby
idąc na ganek ku Cermachowi Sciana z ganku do pod-
party kamienice, iuż iuż upada bo aż do podparty kamienice
przebrec drugą mur. Sciana na Cermachu od Bursy Un-
garorum ma rysę wielką. Na dole iest komin wielki
kuchenny, ale tylko na podparciu samym stoi, y to barzo słabo

Sciana od Vlice bardzo znacznie vstąpiłymie pokazuie od
tragarzow vstąpiwszy po rzęsi, y z tegi miny znac przes
rysowanie. Rynsztok przes lat trzy albo dwie bardzo zły
był tak iż wszytka woda z deszczu do piwnice przeciekała.
teraz przeszłego roku wprawiony nowy, ale że nie obmurowany,
postarzymy zacieka, y Sciana dla wprawienia rynsztoku po-obia-
na nienaprawna. Okna wewszytkich izbach dla zgnicia
olowow cale potrzebuią naprawy, także y piece, potrze-
buią przełożenia.

Reuizia Kamiecz to iest Burse Węgierskiey dla informa-
cyey Je Mci X. Rektora de anno 1613

Kapistod wsklepie na dole ijsa na Vlicę pokadnię vaina.

W drugim sklepie na przeciwko tym takze kamien we drzwiach
vstępnie ztego sklepu do drugiego idąc przy drzwiach zy sowa-
nie po trosze potrzebnie

Idące na zadk. odrzwie kamienne vstępnie a podla tego ze wy-
wiczy grunta popsowane ktore potrzebnie podpierac

Sciana z kuchnie do szpizarki potrzebnie takze poprawy wedlug
mulerza gdyz niema fundamentu ale tylko na sklepie stoi
znac ze przed tym ieij nie bylo ale przegrodzono dla wygody
aby szpizarka była.

Dachy wszytkie potrzebuią poprawy bo wszytkie złe y wsze-
dy ciecze Wirdowanie albo kafer takze złey potrzebu iaby inney
był dany.

Ławna pod rynnę ku Młodzianowskiemu zgniła wszytka
tylko klockami podparta koniecznie inszey potrzeba.

In Anno 1673

Revisiones lapidearum

1 Medicalis in platea Cyphlensi.
2 Busso Hungarorum na Bruechling ulz

In Rectura M. Albert Lancuch Ord.

Anno Dni 1673 die Vero Lunae Vigesima 9bris. Pro Spectabili et Admodum Rndo Dno Samuele Formankowicz J.V.D. Prothono Aplico Stum Trib banco, et Professore Ordinario contra Albre et Adm Rndos Dnos Simonem Makowski Joannem Kozuewicz et Joannem Krzyzanowski in Processu Specificato.

189

Coram Spectabili et Rndissimo Dno Francisco Lucii J.V.D. Prothono Aplico Illmi et Rmi Excellentissimi Dni Dni Francisci Bonuisii Dei et Aplicae Sedis Gratia Archiepi Thessalonicen, Smi Dni Nri Dni Clementis Divina Providentia Papae Xmi Praelati Domestici et Assistentis eiusdemq et Stae S. Sedis Aplicae apud Serenissimum Michaelem Poloniae Regem Potentissimum totumq Poloniae Regnum et M. D. Lithuaniae cum facultate Legati de latere Nuntii Aplici Auditore generali et Judice in omnibus causar audiendas comparuit personaliter Excellens Petrus Piroth Artium Liberalium ac Philosophiae Doctor, Substitutus Illris et Admodum Rndi Dni Samuelis Formankowicz J.V.D. et Professoris Prothonotarii Aplici S. Stum Trib banci Procur. in termino hodierno ex Actis legitime incidenti accusata contumacia parte adversae non comparente nec Decreto huius Judicii satisfacientis in illius contumaciam in Causa appellationis denegatae principali suo Cathedrae Doctoralis in facultate Sacra seu responsionis pro eadem obtinenda reproductis omnibus Juribus iam alias sapius hac in causa productis ac processu attentatorum in forma in Jure et facto consignata, et referendo se ad eadem quandoquidem ex illis clare patet partem adversam stante appellatione per suum Principalem ad hoc Tribunal a Suffraganeo denegata responsione et Cathedra interposita, ac Vigore eiusdem inhibitione citationeq ex eodem praesenti Tribunali Principali suo emanata et exhausta ac parti adversae legitime executis et intimatis, contra Principalem suum criminaliter processisse ac pro eiusdem Recursu et Appellatione et ratione illius prosecutionis et interpositionis falsi reum condemnasse eumq Voce activa et passiva ac omni dignitate Utilitate, proventu et emolumento Universitatis Cracovien Principali suo competen illegitime ideo privasse, imo licet legitime accusatam et non obstante legitima et Judiciali exceptione Litis pendentiae et Appellationis contra eos posita eiusdem appellationis et Recursus eliminationem demandasse ac deprecationem publicam commisisse, suo Principali et sic aperte eiusdem Recursum ad hoc Tribunal et Sanctam Sedem Apostolicam impediisse et totaliter tollere tentasse et Voluisse ac hoc modo huic Tribunali et illius Jurisdictioni et arrestis aperte refractasse et contemptum et Judicium notorium inhibuisse, ideo cum de Jure attentata a Judice quolibet post appellationem et multo magis post inhibitionem Judicis Superioris nulla sint et revocari debeant, dictum processum attentatum criminalem in toto et quo ad omnia tolli et cassari seu nullum et attentatum declarari Principali suo omnes fructus, proventus et alia emolumenta sibi legitime competen et concernen per huiusmodi processum eidem ablata et retenta, restitui ac ad eum effectum executoriales contra partem adversam decerni et exhiberi mandari, ac in poenas in Inhibitione huius Tribunalis comminatas ac Bullae Coenae Dni ex capite impedien Recursus ad S. Sedem Aplicam incidisse declarari ac in damnis et aliis expensis condemnari Salvo Jure

Praesen. Illi Carolo Zawadzki Illmum et Adm. Rndorum Dnorum Simonis Makowski Joannis Krzyzanowski et Joannis Borzewicz JV Doctorum Procurat., et tandem sub hibitione appellandi Suanim
quoniam praesens actio praetensorum attentatorum nihil habet commune cum causa ratione Concessionis dicti puta
di inter Doctores, quam causam ad sua pars adversa praesens Judicium inducere nitebatur et nititur, et Adm. Rndus Dnus
Samuel Formankowicz Utriusque Collega et Professor Academiae Cracovien. ratione delicti conveniri et judicari
debuit et potuit, idemque Adm. Rndus Dnus Samuel Formankowicz multa irrealia contra Magnificum Dnum
Rectorem Academiae Cracovien. et totam Academiam Cracovien. conscripsit et insuper totam falsitatem
canonicales Actus electionis allegavit et sic falsitatem opposuit, atque praedicta Inhibitio Magnifico Dno
Rectori Academiae Cracovien. et Adm. Rndis Dnis Joanni Krzyzanowski et Joanni Ko
[illegible]wicz non est intimata, nihilque contra Inhibitionem huius Judicii attentatum est, imo Academia Cra
covi[ensis] Soli Summo Pontifici subiecta est, ideo Principales suos ab ea actione ratione attentatorum liberos
pronunciari, imo causam hanc ad totam Academiam Cracovien. remitti partemque adversam in ca
[illegible] et litis expensis condemnari petens.
Partibus [illegible] Illris et Adm. Rndi Formankowicz referendo se ad Jura et process
ac alia documenta ac informationem per se productam tum et rationes suas ad allegata partis adv
[illegible] Verbo dicente et eis non attentis ut supra seu instante.
Qui Illmus et Rndissimus Dnus Auditor Gnalis Sedens [illegible] audiendas [illegible] priori
ut sententiam tenoris ut infra. Viet [illegible] nomine invocato pro Tribunali Sedens ac solum Deum
[illegible] ac iustitiam prae oculis habentes in causa [illegible] attentatorum coram Nobis ventilatorum [illegible]
Fiscalem [illegible] seu [illegible] ac Adm. Rndum Dnum Samuelem Formankowicz
contra Magnificum et Adm. Rndum Dnum Simonem Makowski Rectorem Academiae Cracovien.
[illegible] Rectorem et [illegible] quoniam Tribunalis Nri Inhibitione executa in persona Dicti
Dni Rectoris et aliorum de quibus in Actis sub die Vigesima septima Februarii praesentis anni
ne quid innovarent super petita admissione cum praesentatione dicti Dni Formankowicz ad colle
gium Doctorum [illegible] die prima Mensis Martii et sequentibus processum fuit ad diversa
Decreta dictusque Formankowicz in [illegible] privationis vocis activae et passivae declaratus ad [illegible]
nium quod privatio si transiret in rem judicatam, elusoriam redderet Judicium pendens super dicta
admissione quia quando de eius [illegible] esset in [illegible] dicti D. Formankowicz obsta
ret exceptio privationis ut patet ad sensum. Ideoque talis privatio tanquam attentata venit revo
canda [illegible] in terminis Judicii criminalis Judicante [illegible] firmat Rot. Rom. apud [illegible]
[illegible] decis. 320 N. 14 et 15. et [illegible] decis. 34 N. 2. add. Burat. decis.
644. N. 12, ac de simili privatione facta pendente lite prius judicatum fuit attentatum [illegible]
[illegible] decis. 380. et 399. tantoque magis apparet voluntas attentandi ex eo quod in [illegible]
Decreto Dnus Rector [illegible] eliminatione protestationis tanquam famosas [illegible]

Dominus Formankowicz facta quod Venerabilis Rectorum licet ante attentantes moniti fuerint ad producendam talem protestationem nihil tamen produxerint et de alia Protestatione non apparet in Actis quam de ea in qua Dnus Formankowicz recursum habuit ad S. Sedem, et si qua crimina eligentur ibi invenient ad melius ostendendum suum Ius Civile et eius Veritatem probandam fecit quod a Iure permittitur iuxta Clem. Constitutionem 4 de elect. maxime dum ibidem apposuit Verba salvo per eum debito honore, quo casu non datur actio iniuriarum Damhouder. Prax. crim. cap. 138. n. 1. 2. 3. ideo Christi nomine repetito dicimus pronuntiamus, sententiamus, decernimus et declaramus praefatum Processum ac Decretum ut supra factum contra dictum Dnum Formankowicz a praefato Magnifico Dno Rectore et Assessoribus super privatione Vocis activae et passivae et eliminatione Protestationis cum aliis ibi contentis fuisse et esse penitus nullum et invalidum et tanquam attentatum fuisse et esse cassandum et revocandum prout Nos cassamus, annullamus et revocamus, ac pro cassatis annullatis et revocatis haberi volumus et mandamus. Et successive dictos Dnos Rectorem et alios Consortes in omnibus damnis, expensis per dictum Dnum Formankowicz passis et patiendis ac fructibus suae emolumentis defensis due amissis occasione dicti Processus ac Decreti praetensis condemnandos esse declaramus quos condemnamus, ad integram solutionem seu restitutionem quorum liquidationem seu taxationem nobis reservamus, ac pro complemento eorum et singulorum effectuatione et executione et quodcunque mandatum desuper necessarium et opportunum concedimus et relaxamus. Poenas vero in Inhibitione comminatas et alias de Iure per ipsos incursas ex benignitate remittentes quas tamen in casum non paritionis huic nostro Decreto seu Sententiae confirmamus, ac de novo componimus. Et ita pronuntiavi Ego Franciscus Pueri Auditor Generalis et Iudex ita pronuntiavi. Andr. Trepue Cancellarius

Loco Sigilli. Rohicolo Actuarium Curiae Causarum Nuntiaturae Apostolicae extractus et sigillo Illustrissimi et Rndmi Dni Francisci Bonvisi Nuntii Aplici in Regno Poloniae communiri communivit.

Andr. Trepue Actuar. Aplica Nunt. et eius Curiae Causarum Cancellarius Loco sigilli

Concordat cum Originali
Christophorus Myszczynski Publicus Notarius

℞ J. Bronnicz, Stanek[?] ut extra[?].

Decretum (si dici meretur)
Nunciaturae [?] Sanctae
Formam [?] resspondens

P. Makowski[?]

1674 x 190 152

Actum Lublini in Judicijs Tribunalitijs Regni Radomiensibus lege publica declaratis et primo Leopoli inchoatis, postmodum Vigore praesentis Generalis Confaederationis Varsauiensis per Literas Vniversales Ordinum Regni huc Lublinum translatis et reassumptis. Feria Quinta post Dominicam Laetare Quadragesimalem proxima Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto.

In Causa, coram Castrensi Capitanli Cracovien Officio vertente inter Instigatorem Fisci eiusq Delatorem Generosum Nicolaum de Dembiany Dembinski Contributionis Subsidij Charitativi Palatinatus Cracoviensis Generalem Exactorem Actorem et Magnificum Rectorem tum Perillustres Clarissimos et Admodum Reverendos Praelatos Canonicos Magistros Licenciatos Baccalaureos Maioris et Minoris Collegij Studiosos totamq Vniversitatem Almae Academiae Cracoviensis inhaerente eadem Actorea parte Legibus Regni de Retentoribus Contributionum publicarum Sancitis de persona bonisq illorum generaliter omnibus Citatos pro eo. Quia ipsi in Contrarium Legum et Constitutionum Regni procedendo paenasq contra infrascriptarum patratores Sancitas minime formidando imo ijsdem Vilipensis Contributionem publicam Subsidij Cha-

vitatini vulgo Poglowne dictam Con
stitutione Regni a Personis quibu
uis Solui provenientes eius Generos
Exactori pro tempore praefixo in Co
stitutione et Laudo Expresso provi
tenebant ex Vi Legum non persolue
nec reddiderunt, persolvereq et enum
rare minime curant perquod contra
Leges Regni processerunt, paenasq
se rationis praemissorum contra tal
patratores Sancitas traxerunt. Pro
quibus super ipsis decernendis et e
tendendis, ac nihilominus pro persolu
ne memorati Subsidij Charitativi
cum triplici pensione in instanti Solu
cla sub paena peculatus Citatos Cit
tione eadem de praemissis latiori.
Quo in Termino Officium illud Cast
Capitaneale Cracovien. Partium pr
fatarum Controversijs Factis exaudit
eo attento, quoniam in Constitutione
pectu Subsidij Charitativi nihil S
cifice expressum est de Personis me
Academicis vel totali Universitate
demiae Cracovien. sed tantum de
personis ex Academia gradus Lau
assecutis ideo officium illud attent
praemissis, Causam praesentem, cu
toto ipsius effectu et Partes i
ad Commissionem Leopolien pr
xime Leopoli celebrans remisen
decreto eodem praemissa fusius

vandi. In Termino itaq hodierno ex
Vi praetacti Decreti Conservationisq
ius Termini ac praesentium Judiciorum
Ordinationis Legitime ad praesens in-
cidenti et provenienti. Parte Utraq
Actorea personaliter, Citata vero per
Excellentem Andream Kiowiecki Phi-
losophiae Doctorem Syndicum Causa-
rum eiusdem Academiae comparente
et controvertente. Judicium praesens
Tribunalis Regni Commissorius Lu-
blinens. Controversijs Partium prae-
fatarum factis exauditis expediendoq
Remissionem per Judicium Castrens.
Cracoviens. ad Judicium praesens fa-
ctam tenere Academiam Cracoviensem
eiusdemq Professores, et Laureatos
tum et Scholares ad Solutionem Sub-
sidij Charitativi iuxta praescriptum
Universalium Anni Millesimi Sex-
centesimi Sexagesimi Secundi et
Millesimi Sexcentesimi Septuagesimi
Tertij adinvenit. Quantum vero at-
tinet Mendicantes, Scholasticos eos-
demq a Solutione praefatae Contri-
butionis Judicium praesens liberos
pronuntiat. Salva Inquisitione et
conscriptione eorundem mendicantium
Academicorum per Magnificum Re-
ctorem Academiae, sub fide et Con-
scientia vigilate facienda. Quam
Contributionem modo quo supra Aca-
demia Cracoviens. ad manus Gnosi
Exactoris Subsidij Generalis

Palatinatus Cracoviensis inferri
tenebitur sub poena Peculatus quae
nunc decernitur et Causa praesens
per Judicium Tribunal Regni Com-
missionis Lublinensis ad Officiales
Castrenses Cracovienses pro facien-
da Executione remittitur.

Conexit Skolimowski

Felix Szaniawski Notarius Lublin.

Copia Tribunalis Decreti
tribunalu Piotrkowskiego inter
Exactorem et Academiam
Cracov. de Anno 1674

In Nomine Dni Amen. Praesenti Publico transumpti instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum quomodo anno à Nativitate Dni Nri Jesu Christi Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo quarto, Inditione Romana Duodecima Pontificatu Ssmi Dni Nri Dni Clementis Divina providentia Papae eius Nominis Decimi feliciter moderni anno ipsius quarto, die vero Veneris Decima quarta Mensis Martii in praesentia testium infrascriptorum ad id specialiter Vocatorum et rogatorum. Oblatum mihi fuit et est Notario Publico ad transumendum Certum rescriptum Aplicum Pargamenaceum Originale Citatio cum Inhibitione Vigore appellationis ex parte DD. Academicorum Universitatis Crac. in causa cum Adm Rndo Samuele Tormankowic de data Romae anno die ut infra sanum salvum illaesum, non Vitiatum non Cancellatum nec Ulla in sui parte suspectum, Tenoris praesentis. Aloysius de Aquino Prothus Aplicus, U. Signaturae Ssmi Dni N. PP. Referendarius nec non Curiae Causarum Camerae Aplicae Gnalis Auditor, Romanaeq Curiae Judex Ordinarius Sententiarum quoq ac Censurarum tam in eadem Romana Curia quam extra eam latarum ac ferrarum Aplicarum quarumcunq Universalis et merus executor, ab eodem Ssmo Dno N. PP. specialiter electus ac deputatus. Universis et Singulis ARDD Abbatibus, Prioribus, Praesbris, Decanis, Diaconis, Archidnis, Scholis, Cantoribus, Custodibus, Thesaurariis, Sacristis, Parochiumq Ecclarum Rectoribus nec non Clericis, Notariis, Tabellionibus, quibuscunq illisq vel illis salutem... Noveritis ex parte et ad Instantiam Academiae Cracov. eiusq Illris et Rendmi Dni Rectoris, aliorum Instantium, coram Nobis infrascriptis die comparitum, et expositum extitisse ad praedictum Dnum Rectorem Vigore Statutorum dictae Academiae spectare et pertinere omnimodam Jurisdictionem suis Academicis et Lectoribus, aliisq quibuscunq rebus et bonis ad dictam Academiam Spectan. et licet Illustrissimus et Rendmus Dnus Nuntius Aplicus illiusq Auditor in causa et causis coram eo vertens inter dictos DD. Instantes ex Una et A. R.D. Samuelem Tormankowicz à dicta Academia iustis de causis exclusum, et proscriptum, ad aliquod asserum decretum minime devenire potuisset, neq debuisset, tamen non minus nullis quam de facto et nulla habita ratione statutorum dictae Academiae procedens devenire voluit, et devenit ad Decretum, sive Sententiam in qua revocavit et annullavit omnia per dictum Dnum Rectorem gesta, ac dictam exclusionem et proscriptionem Samuelis pariter revocavit et annullavit, A quo quidem Decreto, sive Sententia ut supra facta, seu lata cum dicti Instantes se se valde laesos et gravatos sentiant, ac in futurum magis laedi ac gravari timeant, propterea ex eorum parte inhaerendo appellationi in partibus interpositae dumtaxat quatenus opus sit à praedictis omnibus aliisq gravaminibus, ad Ssmum Dnum Nrum Papam eiusq suam Sanctam Sedem Aplicam, et ad Nos vel illius generalem Auditorem appellatum, reclamatum, deq nullitate dictum extitit, Nosq alio attendens Vobis omnibus et Singulis supradictis Committimus, et in Virtute Sanctae Obedientiae Mandamus, quatenus statim visis praesentibus ex parte Nra imo verius Aplica authoritate praedictum R.D. Samuelem eundem omnesq alios, et Singulos, in executione praesentium nominan. et agnominan. in eorum pro-

sonis si eorum presentiam commode habere poteritis, sin minus in domibus habita-
tionum suarum, si ad eas Vobis tutus patuerit accessus, sin minus Parochiali Eccla
seu Ecclesiis, sub qua Vel quibus degunt seu morantur, publica alta, et intelligibili
Voce citetis, prout Nos citamus, citariq Volumus, et mandamus per presens quate-
nus Quinquagesima Die ab executione presen proxima, si Dies ipsa Juridica fuerit
alioquin alia proxima Die Juridica sequenti proxime futura, compareant Romæ
in Judicio legitime coram Nobis sive Nro Lenti infrascripto et per acta
infrascripti Nri Notarii personaliter Vel Procuratores suos idoneos, et sufficienter
instructos, cum omnibus et singulis actis actitatis Juribus scripturis, et Instru-
mentis publicis quibuscunq ad causam hmoi facientibus eidem Instanti sive
eius legitimo Procuratori de Justitia responsuri, aliaq et alias dicturi et fa-
cturi, prout Justitia suadebit, et ordo dictaverit, Juris, Unicuiq attendentes, q
in lite et causa hmoi sic coram Nobis introducta, adhuc in decisa pendente, ni-
hil sit in partibus attendum, seu innovandum modo et forma premissis Inhibeatis
et prout Nos inhibemus omnibus et singulis DD. Judicibus, Potestatibus, Vicariis
Commissariis, tam Ordinariis quam extraordinariis Baroncellis quoq ac executo-
ribus sub executoribus caeterisq Justitiæ Ministris, nec non supradicto R.D. Sa-
mueli dicti, omnibusq aliis et singulis in executione presentium nominati et cognomi-
nati ne sub iam dictis Sententiis Censuris et poenis, hic litis pendentiæ hmoi iu-
risdictionis Nræ Vilipendium et Contemptum, eiusdemq Dni Instantis præiudicium, et
gravamen, quidquam in partibus in causa huiusmodi innovare, seu attentare aut
innovari, et attentari facere in partibus coram illis in competentibus Judici-
bus, praeterquam coram Nobis et in Tribunali Nro ac ipsis acta infrascripti Nri No-
tarii quovis sub prætextu et quod si secus etc Id totum etc In quorum fidem etc Cer-
tificetis etc eosdem quodsi indicto Citationis termino comparuerint sive non
Nos nihilominus Vel Lens Noster infrascriptus ad premissa et alia graviora
Juris et facti remedia procedemus, sive procedet iustitia mediante quorum-
cunq citatorum Contumacia Vel absentia non in aliquo obstante, quod si secus
etc id totum etc In quorum fidem etc Datum Romæ ex Ædibus Nris, Die De-
cima Septima Mensis Februarii, Millesimo Sexcentesimo, Septuagesimo,
quarto, Indictione Duodecima, Pontificatus autem Ssmi in Christo Pa-
tris et Dni N. Dni Clementis Divina providentia PP. Decimi Anno
eius quarto Antonius Felix Petrocelitus Cau Curiæ Cameræ Aplicæ Nota-
rius J.J. Cavallerinus Ltis Citatio cum Inhibitione Vigore appellationis Lib: m
fol. 40. Locus X Sigilli.
Super quibus omnibus et singulis petitum fuit a me Notario Publico infrascripto
Unum Vel plura, Instrumentum Vel Instrumenta sibi confici et extradi. Acta
sunt hæc Cracoviæ anno die Mense Indictione, Pontificatu, quibus supra
Præsentibus Nobilibus, Andrea Zawecki et Andrea Slawek, Almæ Acade-
miæ Cracovien Studiosis, Testibus ad premissa Vocatis et rogatis.

Et quia Ego Joannis olim Jacobus Dumicz S. Autha Aplica Publicus No-
tarius premissa omnia et oblato mihi Rescripto authentico Pargameneo, in

praesentia testium supradictorum, nihil addendo vel minuendo, quod facti substantiam mutet fideliter transumpsi exemplificavi praesensque instrumentum in publicam redegi formam, signoque et nomine meis solitis quibus in talibus utor, in fidem maiorem et testimonium praemissorum consignavi, roboravi, rogatus et requisitus Instrumentum.

Copia supplicae [illegible] exclusio
ne [illegible] R Formanky.
ex Curia Romana in
Martio intimata.

Franciscus Bonvisius Dei et Aplicae Sedis gratia Archiepus Thessa-
lonicen. Ssmi in Chro Pris D. N. D. Clemen. Divina providen. Papae
Xmi Praelatus Domesticus et Assistens eiusdemque et S. Sedis Aplicae per
totum Poloniae Regnum et M. Ducatum Lithuae cum facultate Legati de
Latere Nuntius Aplicus

Illmis ac Rndmis ... Ordinariis Caeterisque Judicibus Ecclesiasticis, tum Adm
Rndis Rndis ac Vnlibus Viris Ecclarum quarumvis Praepositis Decanis, Parochis,
Commendariis Vicariis, caeterisque Presbris, quibusvis Clericis, Tabellionibus publicis
caeterisque ... Execut. tenore praesentium requirendis Salm in Dno. Et nostris huiusmodi immo
Verius Aplicis firmiter obedire mandatis. Noveritis devolutam fuisse et esse ad Nos
Judiciumque Nrum Aplicum per viam Appellationis seu Recursus per Illrem et Admodum Rndum
Samuelem Furmanlowicz I.V.D. et Professorem Ordinarium Prothonotarium Apli-
cum Collegiatae Sanctorum Omnium Cracoviae Canonicum Parochum Premisloviensem a denegata
sibi ab Illri et Admodum Rndo Simone Nalowski Sacrae Theologiae Baccalaureo
et Professore Ordinario Collegiatae Sancti Floriani Clepardiae Canonico antea Generalis Studii
Cracovien. Rectore Magnifico pro Cathedra Doctorali seu loco inter Doctores faculta-
tis Juris eiusdem Vlis Cracovien. responsione ac ab admissione et sibi
relatione Adm Rndorum Joannis Kopciowicz Neosadecen. Praepositi et Joannis
Krzyzanowski I.V.D. et Professoris Ordinarii, Kostowien. Parochi ad eandem
Responsionem ad Illmum et Rndmum Dnum Angelum Ranutium Archiepum
Damiaten. antea in Regno Poloniae Nuntium Aplicum Antecessorem Nrum ad
suum Nuntiaturae Aplicae Tribunal interpositi et respective facti contra praefatos Illrem
Admodum Rndos Nalowski Kopciowicz et Krzyzanowski Causam et actionem eamque post
... Partium suptarum ambarum seu earum Dnorum Procurorum controversas allegatio-
nes et disceptiones per Judicium praefati Illmi et Rndmi D. Antecessoris Nri diligenter
exauditas et mature discussas et cognitas ad praesens Tribunal Nuntiaturae Aplicae
admissam et introductam adhucque in eodem Tribunali coram Nobis et Judicio Nro
indecisam pendere. In qua quidem Causa licet, si per eundem Illmum et Rndmum Dnum
Antecessorem Nrum Parti supta Appellatae inhibitum fuisset ne stante huiusmodi
Appellatione et Recursu supius ipsa Pars Appellata quidquam contra praefatum Dnum
Furmanlowicz Appellantem attentaret. Nihilominus ipsa non attenta huiusmodi Inhibiti-
one imo in spretum eiusque diminutionem et ... authis et Jurisdictionis
Tribunalis Nuntiaturae Aplicae ac ipsiusmet Sanctae Sedis obstantem Appellationem et Re-
cursum hmoi ad praefatum Illm et Rndm Antecessorem Nrum et praesens Nuntiaturae Aplicae Tribu-
nal interpositi et respective ut supra facti ac Inhibitione supta sibi intimatam ...
Illrem et Admodum Rndum D. Furmanlowicz Appellantem seu recurrentem processare
eundemque exinde falsi et periurii quasi reum condemnare ab omnibus obve...

tionibus, emolumentis, honoribus, muneribus, ac Voce Activa et passiva in Unte Cracovi
ad Sexennium privare ac ad eliminationem Appellatis ac per consequens recessum a praefati
Cau[s]a Supranotata ad deprecationem procam facien[dam] adstringere ausi est et praesumpsit
prout id plene ex Processu huiusmodi attentato et actis coram Illmis Iudicibusque Nris probatum
deductum fuit. Quem quidem attentatum Processum per supradictum Illm et Rdm Dnum
Praedecessorem Nrum cognosci inceptum, attamen ob eiusdem ex hoc Poloniae Regno discessu et ca...
catis indecisum relicto, Nos in eiusdem locum a Smo Dno Nro Papa et Sancta Sede deputati
hoc Poloniae Regno Nuncius Aplicus, eandem causam cum aliis indecisis eiusdem tri-
bunalis reassumendo relictis, et bene perpensis iuribus ab utrinque productis, iuribus et do-
mentis, auditisque Dnorum ab utrinque comparen[tium] Procuratoribus instantiis, disceptationibus, ratio-
et controversiis, matura intra Nos deliberatione habita per Nrum Decretum Die Vigesim...
mensis Novembris Anni Millmi Sexcentmi Septuagmi Tertii (?) lati revocavimus
cassavimus et totaliter sustulimus praefatumque Dnum Furmanlowicz in pristinum
statum suum totaliter restituimus, ac partem Appellatam ad restitutionem omnium reddi-
proventuum et emolumentorum ex Unte praefata quomodolibet ad eundem Dnum Furman-
wicz spectan[tium], et ex hoc Processu eidem retentorum, tum et omnium damnorum et litis expe[n]-
sarum exinde causatarum et caus[ae] ad refusionem condemnavimus. Nra Sententia adio n...
dian[te], Quia vero frustra Decreta ferruntur nisi debitae demandarentur executioni, Procurat...
Nras executoriales contra Supratos Dnos Appellatos ex Cancellaria Nra extrahendas es du-
ximus, prout extrahi mandavimus et praesentibus extrahimus. Quocirca Vos Supradictos
Illmos et Rdmos Dnos Locorum Ordinarios et Iudices Ecclicos per praesentes Aplica
Vras serio requirimus, vobis vero ceteris supradictis Excommunicationis in Unite Scta Ob...
et sub Excommunicationis poena mandamus, quatenus tenore praesentium ad instantiam supradicti Illmi
et Admodum Rndi Furmanlowicz requisiti accedendo supradictos Illres et Admodum Rndos
Simonem Nalewski, Joannem Krystanowski et Joannem Kopciowicz Appellatos
ipsos et quemlibet ipsorum in Solidum et singulatim, dativis illis praesentibus eo ipso
parte Nra, immo verius Aplica requiratis, serio moneatis et districte praecipiatis,
quos etiam Nos praesentibus et quemlibet eorum ut supra requirimus, monemus et distri[cte]
praecipimus et mandamus, quatenus ipsi et quilibet illorum intra spatium Nov...
dierum infra informationem praesentium immediate sequen[tium], quorum tres pro primo, ali...
tres pro secundo, et reliquos tres pro tertio et peremptorio termino ...
Canonica monitione eisdem praefigimus et assignamus, praefatum Illrem et Admodum Rndum
Furmanlowicz ad Vocem Activam et passivam ac omnia munera Officia Privile-
gia, honores, dignitates et praerogativas quibus ante praefatum Processum attentatum
in praefata Unite Crac[oviensi] gaudebat et potiebatur, tum ad omnes proventus redditus
et emolumenta quae antea habebat et possidebat ac retentos ut supra per praefatum
Processum eidem proventus et emolumenta una cum expensis damnisque supradictis eidem
adiudicatis restituant et actualiter reddant, Decretoque Nro supramentionato total...

et in effectu pareant, et se paruisse et satisfecisse deducant idque sub pena Mille Ducatorum aureorum Hungaricalium ac sequestri eorum omnium fructuum, redituum, proventuum et emolumentorum irremissibiliter incurren ipso facto, alioquin elapso supto Novem dierum termino et huic Monitioni et Mandato per eosdem suptos, sic ut supra per Nos Monitos, et quemlibet eorum totaliter et in effectu non satisfacto Nos omnes illorum fructus proventus, redditus et emolumenta undecunque provenientia ac ubicunque consistentia ex nunc arrestamus et sequestramus et sub firmo et rigido sequestro ponimus; quos etiam Vos supti Executt et quilibet Vrum ut supra requisiti auctoritate Nra, elapso supfato termino arrestetis ac sequestretis, ac sub stricto arresto et sequestro ponatis, etiam cum similis suptorum Ducatorum auri pena in quemodolibet sequestrum hmoi Vrum seu potius Nrum impedien seu violan comminatis citan uno eodem contextu omnes tales impedien et violatores tum et suptos Illmos et Admodum Rndos supramonitos ad Nos Iudicium Nrum hic Varsaviae aut ubi tunc cum Curia Nra felr in Dno fuerimus constituti quatenus die Decima a die posita huiusmodi Nri sequestri et executi si ea supra fuerit als extunc prima sequen juridica audiendarum Causarum fieri solita per als legitime compareant. Ad videndum sequestrum in suo robore confirmari ipsosque in penas in penas iam comminatas incidisse et incurrisse declarari, ipsos contra Nos monitos in super ad privationem Beneficiorum Officiorumque suorum iuxta dispositionem Concilii Trident. Sess: 25 Cap. 30 ac ad declarationem et extensionem penarum in Decreto supramentionato ob contraventionem Inhibitionis Tribunalis Nuntii Aplici Cntis comminatas aliaque Iuris et facti remedia procedi. Ceteraque Alias ad dicen et certifican In quorum fidem. Datum Varsaviae Die Undecima Aprilis Anno Dni 1674.

Franciscus Tucci Auditor Gnalis et Iudex.

Locus X. Sigilli. Andreas Fiesue Cancellarius

Executoriales ex Nunciatura referentes se ad Decretum 29 1673 latum

Redd. 21 Aprilis 1679

R. decani Nagi

Zanucki

1674. d. 30 men. Julii.

In nomine Dni Amen.

Praesenti publico Instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum quomodo Anno à Nativitate Domini Nri Jesu Christi Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto Inductione Romana duodecima Pontificatu Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Divina providentia Papa eius Nominis X feliciter moderni Anno ipsius quinto Die Lunae Trigesima Mensis July ad requisitionem Admodum Reverendi Alberti Dombrowski S. Th. D. Eccliae Collegiatae Sancti Floriani Decani, ex Vi Literarum Compulsorialium è Romana Curia emanatarum et mihi Notario Aplico sub die Vigesima quarta Mensis et Anni currentis intimatarum ad calcem praesentis Instrumenti subinsertarum Decretum authenticum Institutionis ac Investiturae ad Beneficium Curatum Przemykoviense Diaecesis Cracoviensis pro parte et in favorem Adm Rndi Samuelis Formankowicz J. V. D. et Professoris Prothonotarij Apostolici Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Oium Cracoviae Canci, Uti ex tanquam Provisi Apostolici à Perillustri et Reverendissimo Domino Executore eiusdem Provisionis Apostolico latum parendo reverenter Mandatis Aplicis debitè ac fideliter extradidi tali sub tenore.

Nicolaus Oborski Dei et Sanctae Sedis Aplicae gratia Epus Laodicensis Suffraganeus Scholasticus Vicarius in Spiritualibus et Officialis Gnalis Cracoviensis a Sanctissimo Domino Nostro Dno Clemente Divina providentia Papa eius nominis X feliciter moderno et Sancta Sede Aplica ad infrascripta specialiter datus Commissarius et Executor Honorandis Viris Vicarijs, Praebendarijs, Altaristis Eccleae Parochialis Przemykoviensis caeterisq Presbris quibuscunque Clericis, Notarijs et Tabellionibus publicis alijsq legitimis Executoribus illiq et illis ad quem et ad quos praesentes nostrae Literae pervenerint seu alias praesentabuntur Salutem in Dno. Et nostris praesentibus imo verius Aplicis firmiter obedire mandatis. Noveritis praesentatas Nobis fuisse et esse Literas Aplicas super exequenda Provisione et Institutione ad Ecclesiam Parochialem Tituli Sanctae Catharinae in Villa Przymekow Diaecesis Cracovien Juris Patronatus et Collationis Doctorum et Professorum, totiusq Universitatis Cracovien post obitum Adm Rndi olim Nicolai Sulikowski in eadem Unsitate Doctoris Theologi vacantem Vigore devolutionis Juris praesentandi ob lapsum tempus Patronis ad praesentandum de iure praefixum ad Sedem Aplicam factae, pro parte et in favorem Adm Rndi Samuelis Formankowicz in praefata Universitate J. V. D. et Professoris Prothonotarij Aplici Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Cracoviae Canonici, de data Romae apud Sanctam Mariam Maiorem Decimo Septimo Calendas Octobris Anno currenti sub plumbo pendenti alias in forma Bullae emanatas in personam nostram directas ex Vero Originali in forma Instrumenti publicè transsumptas authenticas, Sanas, salvas illaesas, non cancellatas, non Vitiatas, nec in Ulla sui parte Suspectas tenoris Sequentis.

In nomine Domini Amen.

Universis et Singulis sit notum et manifestum quod Anno à Nativitate Domini Nri Jesu Christi Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Tertio Indictione Undecima die Vero Vigesima tertia Mensis Septembris Pontificatus autem Sanctissimi Domini Nri Dni Clementis Divina providentia Papae X. Anno quarto. Ego infrascriptus Notarius Publicus, Vidi, legi et diligenter inspexi quasdam literas nec in aliqua sui parte suspectas sed omni prorsus Vitio et Suspicione carentes tenoris Sequentis. Clemens Epus Servus Servorum Dei Dilecto Filio Officiali Venerabilis Fratris nostri Episcopi Cracovien Salutem et Aplicam benedictionem. Dignum arbitramur et congruum Ut illis se reddat Sedes Apostolica gratiosam quibus ad id propria Virtutum merita laudabiliter Suffragantur. Cum itaq sicut accepimus Parochialis Ecclesia Sanctae Catharinae Villae seu loci Przymekow Diaecesis Cracovien quae de Iurepatronatus Laicorum seu illorum et Clericorum mixtim Videlicet Dilectorum Filiorum Universitatis Doctorum Virorum Civitatis Cracovien, ex fundatione Vel dotatione existit, quam quondam Nicolaus Sulikowski ipsius Ecclesiae Rector dum viveret obtinebat per obitum dicti Nicolai qui extra Romanam

Curiam à biennio et Vltra diem clausit extremum Vacauerit et Vacet ad præsens et tempus Pa-
tronis huiusmodi ad præsentandum à iure præfixum lapsum existat. Nos Volentes Dile-
ctum Filium Samuelem Formankowicz Canonicum Sæcularis et Collegiatæ Ecclæ Omnium Sa-
ctorum Cracovien J.V.D. asserentem se in dicta Vniversitate Professorem ac Canonicatum
Præbendam Secundo dictæ Ecclesiæ quorum Viginti quatuor nec non Vnum ad Altare et
invocatione Corporis Christi in Ecclesia Archipresbiterali nuncupata et alterum Præ-
bendam nuncupatum perpetua et personalem residentiam non requirentia beneficia Eccle-
siastica in Capella Sanctæ Mariæ Magdalenæ respective Cracovien quorum insimul
fructus redditus et proventus Viginti quatuor Ducatorum auri de Camera secundum
communem æstimationem Valorem annuum non excedunt obtinere. Apud Nos de Vitæ
morum honestate alijsq probitatis et Virtutum meritis multipliciter commendatum horum
intuitu fauore prosequi gratioso ipsumq Samuelem Presbiterum à quibusuis Excommuni-
cationis, Suspensionis et Interdicti alijsq Ecclesiasticis Sententijs Censuris et Pœnis à
Jure Vel ab Homine quauis occasione Vel causa latis. Si quibus quomodolibet innodatus
existit ad effectum præsentium tantum consequendum harum Serie absoluentes et absolutum for-
re censentes Discretioni tuæ per Aplicas Scripta mandamus, quatenus si per diligentem
examinationem per se adhibitis Examinatoribus ad id à Concil: Trident: designatis s
isthic sit Vbi esse debent in Synodo Diœcesana deputati sin minus absq illis facienda
dictum Samuelem ad hoc idoneum esse reperreris super quo tuam conscientiam oneramus
primo dictam Ecclesiam quæ habet Vicarium perpetuum cui animarum cura et admini-
stratio Sacramentorum incumbit Vna cum ipsius Rectore ac cuius et illi forsan annexis
fructus redditus et proventus aliorum Viginti quatuor Ducatorum similium secundum
æstimationem prædictam Valorem annuum ut dictus Samuel etiam asserit non excedunt
siue ut præmittitur, siue alias quouis modo aut ex alterius cuiuscunq personæ seu per
liberam resignationem dicti Nicolai Vel cuiusuis alterius de illa in dicta Curia Vel ex-
tra eam, etiam coram Notario Publico et Testibus sponte factam aut assecutione
alterius beneficij Ecclcas ordinaria authoritate collati Vacet etiam si tanto tempore
Vacauerit quod eius collatio iuxta Lateranen Statuta Concilij ad Sedem Aplicam
legitime deuoluta, ipsaq primo dicta Ecclesia dispositioni Aplicæ Specialiter reser-
uata existat et super ea inter aliquos lis cuius statum præsentibus haberi Volumus
pro expresso pendeat indecisa, dummodo tempore datæ præsentium non sit in primo di-
cta Ecclesia alicui ius specialiter quæsitum et tempus Patronis prædictis ad præ-
sentandum a iure præfixum lapsum existat ut præfertur, cum annexis huiusmodi
ac omnibus iuribus et pertinentijs suis authe Nostra prædicta appellatione po-
posita compescendo. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui
Prædecessoris Nostri et alijs Apostolicis Constitutionibus cæterisq contrarijs quibus
aut si aliqui super Prouisionibus sibi fauendis de huiusmodi, Vel alijs Beneficijs
Ecclesiasticis in illis partibus Speciales Vel generales dictæ Sedis aut Legatorum
eius literas impetrauerint etiamsi per eas ad Inhibitionem, reseruationem et Decre-
tum Vel alias quomodolibet sit processum; quibus omnibus eundem Samuelem in as-
secutione primo dictæ Ecclesiæ Volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quo ad as-
secutionem beneficiorum aliorum præiudicium generari, seu si Venerabili Fratri No-
Episcopo Cracovien Vel quibusuis alijs communiter aut diuisim ab eadem sit Se-
indultum quod ad receptionem Vel prouisionem alicuius minime teneantur, et ad id
pelli aut quod interdici suspendi Vel Excommunicari non possint, quodq de huius-
di Vel alijs beneficijs Ecclesiasticis ad eorum collationem, prouisionem, præsenta-
nem, seu quamuis aliam dispositionem coniunctim Vel Separatim Spectantibus nulli Va-

Authe Nra confer as et assignes. Inducens per te Vel alium seu alios eundem Samuelem Vel Procuratorem suum
mine in corporalem possessionem primo dictæ Ecclæ ac annexorum, iuriumq et pertinentiarum prædictorum
fendens inductum amoto exinde quolibet detentore faciens eidem Samueli Vel pro eo Procuratori prædicto
clesia ac eorundem fructibus, redditibus, prouentibus, iuribusq et obuentionibus Vniuersis integre respondere Contrad
Authe

prouideri per Literas Apostolicas non facientes plenam et expressam ac de Verbo ad Verbum de Indulto huiusmodi mentionem, Nos enim cum eodem Samuele ut Vna cum prima dicta Ecclesia si illam sibi per Te praesentium Vigore conferri et assignari contigerit ut praefertur, Canonicatum et Praebendam Vt prius quoad Vixerit retinere libere et licite possit et Valeat, Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis caeterisq' contrarijs nequaquam obstantibus Apostolica authoritate predicta earundem tenore praesentium de specialis dono gratiae dispensamus. Prouiso interim quod primo et secundo dictae debitis propterea non fraudentur obsequijs et animarum cura in primodicta Ecclesia nullatenus negligatur, sed idem Samuel primodictae Ecclesiae ac Canonicatus et Praebenda huiusmodi congrue supportare teneatur onera consueta, pro illis Vero diebus et horis quibus secundo dictae Ecclesiae ratione eorundem Canonicatus et Praebendae non inservierit emolumenta ratione personalis residentiae lucrifieri solita amittat. Et insuper si dictus Samuel ad id repertus fuerit idoneus ut praefertur ex nunc prout de irritum decernimus et inane. Si secus super his a quoquam quauis Authoritate Scienter Vel ignoranter contigerit attentari acsi die data earundem praesentium praedicto Samueli ad id reperto idoneo de primodicta Ecclesia cum interpositione Decreti huiusmodi mandauissemus prouideri per praesentes autem non intendimus dictum Ius patronatus in aliquo approbare Datum Romae apud Sanctam Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicae Millesimo, Sexcentesimo, Septuagesimo Tertio Decimo Septimo Kalendas Octobris Pontificatus Nostri Anno quarto I. Valentin = loco X plumbi = super quibus hoc praesens publicum transumptiuum Instrumentum confeci Signoq' et Subscriptione meis solitis muniui ut perinde Valeat acsi Literae Originales ostenderentur. Actum Romae ut supra = Praesentibus Dnis Philippo et Josepho de Laitanijs Testibus ad praemissa Vocatis Specialiter atq' rogatis. Praeinserta Literae Apostolicae cum suo Originali veru[?] concordant Iacobus de Pretis Officialis deputatus G. Cardinalis Rodatarius Locus X Sigilli. Ita et Innocentius de Laurentijs Cancellariae Aplicae Notarius deputatus Locus X Sigilli Notariatus. Post quarum Literarum Apostolicarum praesentationem ex parte memorati Adm Reverendi Prouisi Apostolici fuimus legitime requisiti, quatenus ad executionem earum procedere dignaremur. Nos itaq' Commissarius et Executor Mandatis Aplicis obtemperantes huiusmodi Literas Aplicas ea qua decet reverentia recepimus ac ad executionem earum processimus eandemq' Ecclesiam Parochialem modo praemisso Vacantem praenominato Adm Rndo Dno Prouiso authe Aplica conferendum et assignandum ipsumq' ad eandem instituendum et inuestiendum esse duximus Vti quidem primo prius examine et praeuia Verificatione quod huiusmodi Ecclesia a triennio integro Vacet, collatioq' ipsius ob lapsum tempus Patronis ad praesentandum de iure praescriptum, ad Sedem Aplicam sit deuoluta nec de illo ex aduerso Praesentato Interessato aut Contradictore, multominus de aliqua praesentatione officiose exhibita aut litis motione Officio constet nec non recepto ab ipso iuxta praescriptum Sacrosancti Concil: Triden: et Bulla Pii Quarti super Catholica Fidei Professione tumquoq' de obedientia et reverentia Sanctae Sedi Apostolicae et Illustrissimo et Reverendissimo Domino Loci Ordinario nunc et pro tempore existenti praestanda deq' non alienandis eiusdem Ecclesiae bonis, quinimo alienatis pro posse recuperandis solito corporali iuramento per manus nostrae capiti ipsius impositionem conferimus, assignamus, instituimus, inuestimus curam animarum administrationem Spiritualium, et regimen temporalium rerum in eadem ipsi committimus in Dei nomine per praesentes Non obstantibus ijs omnibus

quæ idem Sanctissimus in Suis literis voluit et decrevit non obstare. Quocirca Vobis Su-
prascriptis Executoribus in Virtute Sanctæ Obedientiæ et sub Excommunicationis pænæ
Authe Aplica mandamus quatenus dum et postquam pro parte memorati Adm Reverendi
Domini Aplici fueritis requisiti seu alter Vestrum fuerit requisitus ipsum in et ad
realem actualem corporalem et effectualem prædictæ Ecclesiæ ipsiusque iurium et perti-
nentiarum possessionem inducatis, ponatis, recipiatis, inductum defendatis seu alter Ve-
strum inducat, ponat, recipiat, defendat. Facientes ipsi de omnibus et Singulis illius
fructibus redditibus, proventibus, censibus, decimis, Utilitatibus, emolumentis et obventio-
nibus Universis, per eos ad quos pertinet plenariè et integrè responderi, et Vos ipsi
quantum est in Vobis respondeatis. In quorum fidem. Datum Cracoviæ in Consistorio
Nostro die Veneris tertia Novembris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septua-
gesimo tertio. Nicolaus Oborski Episcopus Laodicen. Suffraganeus Cracovien.
uti Commissarius et Executor Apostolicus manu propria Locus X Sigilli. A tergo
verò eiusdem Decreti Authentici fuit et est nota manu mei Notarij infra scripti
tali sub verborum serie consignata. Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Septuagesi-
mo Tertio die vero quinta Mensis Novembris quæ fuit Dominica Vigesima quarta
post Pentecosten Ego Petrus Stanislaus Orlowski Scholasticus Sanctorum O[mnium]
~~Cracoviæ Cantor Tarnovien. debitè existens requisitus quinimo parendo reveren-~~
~~ter mandatis Aplicis Adm Rndum Dnum Samuelem Formankowicz I.V.D. Pro-~~
~~thonotarium Aplicum Collegiatæ præfatæ Sanctorum Omnium Cracoviæ Canonicum~~
~~in realem, actualem et corporalem possessionem Ecclesiæ Parochialis Przemy-~~
~~kovien. Diæcesis Cracovien. eidem per Specialem gratiam Sanctæ Sedis Aplicæ~~
~~provisa nemine penitus contradicente induxi immisi et de fructibus ac redditibus di-~~
~~ctæ Parochiæ illis ad quos pertinet responderi mandavi taliterque inductum et intro-~~
~~verum ac legitimum Parochum ex vi Provisionis Aplicæ Christi fidelibus ad Di-~~
~~audienda congregatis de facto esse et in posterum debere appellari clara et intelligi-~~
~~voce publicavi et denuntiavi.~~ Præsentibus Rndis Gregorio Natkanski dictæ Eccle-
Przemykovien. perpetuo Vicario, Jacobo Wrzoskowicz ibidem Præbendario necnon ho-
nestis et discretis Viris Stanislao Celowicz Organario Przymekovien., Stanisla[o]
Peczka, Stanislao Woycikowicz, Simone Dolega, Joanne Woyt, Alberto Molitore
Zany, Jacobo Kwasny, Joanne Brozek, Blasio Bablo, et alijs quam plurimis omni
omissa testibus. In quorum fidem. Idem qui supra Literarum Compulsus Ten-
talis. Aloysius de Aquino Prothonotarius Aplicus Utriusque Signaturæ Sanctis[simi]
Domini Nri Dni Papæ Referendarius necnon Curiæ Causarum Cameræ Apost[olicæ]
Generalis Auditor Romanaque Curiæ Ordinarius Judex a Sanctissimo Dno
Dno Papa Specialiter deputatus. Universis et Singulis Rndis Dnis Abbatibus, Prio-
ribus, Præpositis, Decanis Diaconis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Thesau-
rarijs, Sacristis tam Cathedralium quam Collegiatarum Ecclesiarum, Canonicis, Capellanis
Parochialiumque Rectoribus Plebanis, Viceplebanis Curatis et non Curatis Cæter[isque]
Presbyteris et Clericis Notarijs, Tabellionibus Publicis quibuscunque illique vel il[lis]
Salutem. Noveritis fuisse coram Nobis et per acta infra scripti nostri Notarij
introductam litem et causam in gradu Appellationis inter Adm Rndum Dnum A[lber]-
tum Dąbrowski appellantem ex una et Rndum Dnum Samuelem Formank[owicz]
et Procuratorem Fiscalem Mensæ Episcopalis Cracovien. appellatos ex altera
tibus et emanatam per Nos Citationem cum Inhibitione vigore Appellationis
cum dictus Adm Rndus Dnus Albertus Dąbrowski intendat huiusmodi

causam prosegui et terminare et ad hunc effectum indigeat iuribus et Scripturis et Signanter Processum Executionis Literarum Aplicarum et Institutionis reportatd a Rndmo Epo Cracovien factum coram Vicario seu Episcopo et etiam coram Nuntio Aplico et alijs Iudicibus de partibus respective. Vnde pro parte eiusdem Adm Rndi Alberti Dambrowski pro Literis Compulsorialibus gnalibus fuimus instanter et debite requisiti. Quocirca Vobis omnibus Suprascriptis et Singulis committimus et in Vtte Sancta Obedientiae Mandamus, quatenus seatin Visis praesentibus et postqm praesentium Vigore fueritis requisiti seu alter Vestrum fuerit requisitus ex parte nostra imo Verius Aplica Authe moneatis et requiratis prout Nos monemus et requirimus omnes et Singulos Dominos Iudices de partibus eorumq Notarios Actuarios, Scribas omnesq alios et Singulos in executione psentium nominandos et cognominandos eisq praecipiatis quatenus infra Sex dierum spatium quorum duos pro primo, duos pro Secundo, et reliquos duos dies pro tertio legitimo ac peremptorio termino monitioneq Canica Nos assignamus et Vos assignetis eisdem sub Mille Ducatorum Auri in Auro Reverendae Camerae Aplicae applicatum et pro illis mandati executivi et in Iuris Subsidium Excommunicaones alijsq paenis debeant et quilibet ipsorum debeat processum seu Processus iura Scriptura, Acta activata producta et repetita, et signanter dictum Processum executionis Literarum Aplicarum et Institutionis reportatd ut supra et alia quaecunq inter dictas partes facta et hnoi causam concernentia coram Vobis exhibuisse easq et eam in publicam et authenticam formam extraxisse et extrahi fecisse, ita ut in iudicio et extra adhibeatur fides et sic extractum supra scripto Instanti seu eius legitimo Procuratori Vel psentium exhibitori tradidisse et consignasse soluta Notarijs et quibus opus fuerit debita et competenti mercede, et psentibus omnino paruisse. In quorum fidem Datum Romae ex Aedibus Nostris hac die Trigesima Iuny Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto. P. Caualcerinus Locus tenens Antonius Petrocq. Notarius executionis tenor talis. Anno quo supra die Vero Martis Vigesima quarta Mensis Julij ego Franciscus Michalski Minorum Ordinum Clericus Dioecesis Cracovien personaliter accedens Adm Rndum Petrum Stanislaum Orlowski Consistorij Cracovien Actuarium ipsi copias psentis Compulsus intimavi et ad manus proprias tradidi; qui quidem praenominatus Dominus Actuarius ante oia protestus est denodatis, et nihilominus ob reverentiam Iudicis obtulit se Decretum Institutionis Illustrissimi Dni Formankowicz ad Parochiam Przemykowien Vti Actum extraordiae Iurisdictionis ex Protocollo Actorum Notariatus proprij extradaturum. In quorum fidem &. Idem qui supra super quibus omnibus et Singulis pmissis petitum fuit a me Notario Aplico infra scripto psens publicum confici et extradi. In Authenticum Acta sunt haec Cracoviae Anno in dictione Pontificatu die Mense quibus supra psentibus Venerabilibus Chrystophoro Myszczynski et Martino Tomaszycki Publicis Sacra Authe Aplica Notarijs Testibus circa praemissa.

Et quia ego Petrus Stanislaus olim Sebastiani Orlowski Apostolicus et interea Consistorij Gnalis, Cracovien Notarius praeinserto Actui seu Decreto Institutionis Verificationi Aplicae Provisionis et Successive apprehensd Actualis possessionis beneficij Curati Przemykowien praesens interfui praemissamq Provisionem Aplicam Authenticam Vide et legi ideo super ijs omnibus praesens publicum Instrumentum manu quidem aliena mihi tamen fida confeci, illudq nomine cognomine et Signo meis consuetis quibus in talibus Vtor communivi rogatus et requisitus.

Provisionis et
capitulationes ad
Bromhouense
Plebanatum et
Formanhouy
Cracados um
pespura in 1673

194

Ad Offium et Acta Gsens Castrens Capitanealia Cracoviens personaliter veniens, Nlis Casimirus Bielecki eiusdem Offo Gsens Castrens Capitaneus Cracoviens Protestaonem Infrascriptam de Castro Varsaviens authentice depromptam ad acticandum obtulit. Petens eandem à se offerens suscipi et acticari. Ad Cuius offectionem Offium Gsens eandem Protestaonem suscepit, et in Acta sua inscribere mandavit. Cuius Protestaonis tenor sequitur talis.

Actum in Curia Regia Varsaviens, in Ternis Iudicialibus Castrens Capitanealibus Varsaviens, simul et Querellarum Iudiciisque Causarum Officij Castrens Capitanealis Varsaviens, Feria Quinta in Vigilia Festi Nativitatis Sancti Ioannis Baptistae Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Sexagesimo Septimo. Illris et Magcus Ioannes à Pieskowa Skala Wielopolski Castellanus Woynicens Varsaviens Bochnens Neoplsoviens et Capitaneus in Actu Officij sui residens, cui protunc Praesidebat Gnosus Gabriel Prazmowski Notarius Terrestris et Castrens, et Felix Stanißewski Vicenotarius itidem Castrens Varsaviens residens, coram eodem Offo solenniter protestatus et manifestatus est in hunc qui sequitur modum.

Facitando Sprawy Seymu przeszłego, których tak wiele było będąc Deputowany z Jmcią Xiędzem Biskupem Chełmskim Nominatem Łuckim, także y innemi Jmściami z Senatu y Izby Poselskiey do Uważenia Constytutiey względem Piarum Fundationum expresse od wszystkiey Rzpltey maiąc to sobie in Commissis, abyśmy tego przestrzegali, żeby annullio iaka nie stała się bonorum Rpcae, et à mensa Regia pilnie tego przestrzegaiąc, każdą Constitucyą nie niwo podpisował, Jmć Xiądz Nominat Łucki, na którą zgoda była. Zaczym teraz iako prędko podane są do Grodu mego Warszawskiego Constitucye, gdy one rewiduię, znayduię że nie są napisane przeciwne intencyey naszey, y nie tak iakoby były podpisane przez Jmci Xiędza Nominata Łuckiego. Ano przod Clerików, którzy się zowią Piarum Scholarum stanęła Constitutia approbuiąc im Summę Czternastu Set Złotych na Świerczy y na inszych Wioskach zapisaną, którą tu widzę auctam Dwiemadzty złotych, gdyż y w pensionarzu tylko Czternaście Set złotych są naznaczone względem tego że Świercza przyłączona

do

do Zup, y tylko na Czternascie set złotych pozwala-
lismy, á nadto z tychże dobr, na ktorych ta Summa
do Podolenia iest zapisana, z ktorey te Czternascie set
złotych emanant przeniesli, iż teraznieysza Constitu-
cya przeciwko tak wielom Prawom de non onerar-
dis bonis Mensæ Regiæ na Zupy Wielickie, dla
tego nietylko iako Deputat do rewidowania tych
Constitucyey deputowany, lecz iako Senator, żem na
nię nie pozwalał de nullitate ipsi protestor, gdyż y
ta generalitas, aby we wszystkim Panstwie tychże
Kleryków fundatiões były approbowane, nigdy in
mente nra et mea nie było, abym na to miał po-
zwalac, gdyżby się tu przez te generalitatem wie-
lom dawnieyszym fundacyom y dobrze Rplicæ za-
służonym krzywda stała. Druga Camedulom
przy Warszawie naprzod w tytule przyłożono Au-
ctio fundationis, na ktore słowko nigdysmy nie pozwa-
lali. W samey zás Constitucyey niebyło nic więcey
tylko approbatio odgraniczenia od Starostwa War-
szawskiego, Confirmatio przewozu y młynow salvis
Iurib., młynow do Starostwa Warszawskiego nale-

żacych

zaczym, a oni tu sobie calliditate sua approbuiac wszytkich przywileiow, ktorychmy anismy widzieli, czytali coram Rpca napisali, w ktorych co iest nie wiemy. Druga przyięli Appendicem, Alt, Auctionem zas fundacyey ex Consensu Ordinum na teraznieyszym Seymie pozwoloną w krotce deklarowac będziemy, quod est falsissimum, bo my na to nigdysmy nie pozwalali, y Consensu na to nie było, gdyz przez to mogłaby się stac avulsio bonorum Rpcae. Zaczym iesliby iakie Dobra Rpcae respectu tey Constitucyey vprosili sobie v Krola Imci, de nullitate huius donationis, iako Contra mentem Rpcae wydaney manifestuię się y protestuię, gdyz y przez tego, ieno plus non sitiant, maią dosyc Prowentu na przystoyne się wychowanie przy słuzbie Bozey. Czaby y posteritati nrae pateat Cavendo indemnitatibus Rpcae iterum atque iterum przeciwko tym Constitucyom, iako contra mentem Rpcae et Consensum publicum napisanym y odmienionym protestuię. Correxit Gadomski Loco sigilli Castrensis Varsaviensis. Cuius Protestationis

166

nis Originale id offerens illico ab Officio praesenti recepit.

Actum in Castro Cracoviensi Feria Sexta post Dominicam Conductus Paschae proxima, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto.

Correxit Milewski

Stephanus Kięski Vice Capitaneus et Judex Castrensis Cracovien[sis] m[anu] p[ro]p[ri]a

Oblata Protestationis factae
per Illrem et Magcum Castel
lanum Voinicensem ex Actis C.
Varsaw. deprompta

In Cro Crac.

Contra scholas Piarum ?? anno
1661
Inte

F. 6ta post D. Conductus Paschae
1674.

195 1674. 1. 30 aprilis. 167

+

Anno 1674 die vero ultima Aprilis. Ego infra scriptus post inauguratione mei in Rectorem Universitatis recepi ipsam Rectoralem post Rectoratum Mgri Dni Simeonis Makowsky S.T.D. P. Cracoviensis S. Floriani supellectilem.

1 Sceptra tria argentea in thecis suis inclusa

2 Annulum Rectoralem aureum alias signetum Sceptralem.

3 Sigillum maius alias Universitatis argenteum cum Aquila.

4 Sigillum minus ferreum cum sceptris coronatis cum theca materia desup. coloris rubri contecta

5 Librum Statutorum Universitatis } in pergameno

6 Librum Privilegiorum Universitatis }

7 Metricam Principum et Procerum }

8 1mam partem Metricae Studiosorum } in pergameno

9 2dam partem Metricae Studiosorum }

10 3tiam partem Metricae Studiosorum

11 4tam partem Metricae Studiosorum

12 Metricam Studiosorum novissimam

13 Formulare vetus Mandatorum Rectoralium

14 Librum Conclusionum a Rectoratu Matthiae de Miechow in quo ad initium est Bulla Pii IV et in ea fidei professio.

18 Librum actorum Conclusionum a Rectoratu Glicij Pilsnensis

15 Conclusionum 3tiam partem ubi ad initium de scholis privatis.

16 Conclusionum Quartam partem in folio.

17 Acta antiqua in quarto, quod intitulatur prima pars [illegible] et alia quae incipiunt a Rectoratu Martini Belze.

20 Acta Judicialia a Rectoratu Jandlowy ubi sunt inserti cum Jesuitis Romae processus, et hic Cracoviae lites, item et fundationes variae.

21 Acta Judicialia a Rectoratu [illegible] in quibus ad initium [illegible] theriaca contra Jesuitas [illegible] ad suas scholas de Anno 1642.

22 Liber pro inserendis Testamentis Academicarum personarum.

23 Liber pro munimentis et inscriptionibus [illegible] ad eius initium sunt Collegii [illegible] iura.

24 Collegii [illegible] [illegible], et munimenta eo spectantia in fasciculo.

25 Fasciculum cum Jesuitis de iure legendi, [illegible].

26 Munimenta [illegible] et [illegible]

Et haec omnia in [illegible] Rectorale [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

M Albertus [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] Cracov. Rector mpp.

1 In Rectoratu meo [illegible] in Commissione Regia impetrata [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Med. D. [illegible]

2 [illegible] Obedientiis in actu [illegible] Ill. Epi Cracov. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Capitulo [illegible] [illegible] plures

3 [illegible] [illegible] ex parte Scholarum [illegible] [illegible]

4 Turbarum ex parte [illegible] [illegible]

5 Literarum Eminentissimi Cardinalium et [illegible] Nuncii ad [illegible] [illegible] [illegible]

6 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] librorum contra Academiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

196

1674.

149

170

Ad officium et Acta praesentia castren. capitan. Cracovien. pbr
Veniens Nobilis Joannes Brolski obtulit ad acticandum
ad off. praesen. castren. capitan. Cracovien. infrascriptam
protestationem per Illres et Magcos Senatores Regni
ac Nuntios infrascriptos, ratione infrascriptorum factam manibus ipsorum propriis subscriptam. Petens eand. Protestationem a se offerente suscipi et in Acta praesentia inscribere mandari. Cuius affectatione offium praesens annuens praefatam protestationem a se offerente suscepit et in Acta praesen. inscribere mandavit. Cuius tenor sequitur talis

Nos infrascripti Senatores et Terrarum Regni Poloniae
Nuntii Anno currenti Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo
secundo in Comitiis Gralibus eiusd. Regni Varsaviae celebratis praesentialiter existen. recogitantes primo taciturnitatem
idem operari quandoq. quod permissio praestare solet deinde quod
Jura Almae Universitatis Cracovien. sint Jura totius nri
Regni et nullius prorogationis aut offensa vertatur
praeiudicium et offensa libertatis nrae et Juris patronatus
in Constitutionibus de Anno Millesimo Sexcentesimo Decimo Tertio et Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Tertio
et Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Quinto nedum
erectionis apud Herburtum Titulo Schola Cracovien.
in Volumine legum publico insertae et clausae. tandem
quod Scholarum et Academia nusquam degentium multiplicatio iniuriosa et praeiudiciosa sit eidem Scholae quae solum
Unica est Regni ex diplomate Serenissimorum Regum

Poloniæ Casimiri et Vladislai Jagelonis magni Ducis Lithuan
Gnalis inhaeren protestationibus anterioribus Progenitoren
Illres et Magcos Gnosos Dnos Senatores Dignitarios
ac Nuntios Terres ad Conventum Electionis Serenissimi Re
gis Poloniæ Congregatos. Alteri Vero Magnum et Gnosum
Dnum Stephanum Constantinum Piasseczynski Capitaneum
Braclavien et Alexandrum Zaboklzycki Pincernam
eiusdem Palatus coram Actis Castren Varsavien Sab
batho post Festum Visitationis Beatissimæ Virginis
Mariæ proxo Anno Currento millesimo sexcentesimo sexa
gesimo Nono. Tertiæ eidem Magcos et Gnosos
Dnos Dignitarios et Nuntios Terres in Conventione
Gnali Regni proxe Currenti similr existentes coram ijsdem
Actis Castren Varsavien Feria secunda post Dominicam
Conductus Paschæ Anno currenti millesimo sexcentesi
mo septuagesimo. Quarto vero Illmos Senatores
et Magcos ac Gnosos Dignitarios et Nuntios in Comitijs
similr Varsavien de eodem Anno Mensis Octobris Deci
ma septima ad Acta offij Castren Cracovien Feria secun
da post Dominicam Ramispalmarum de Anno Mille
simo sexcentesimo septuagesimo Primo porrectæ facti
casq in toto reassumen tum et Laudo Gnalis Contis
Shroczynen Terrae Czersen inserten solenniter pro-
testamur et manifestamus et subscriptionibus manuum nostra
rum declaramus in et contra Rendos et Religiosos Patres
Provincialem Rectorem aliosq Patres professæ Domus Varsa
vien Societatis Jesu Ideo Quia ipsi in modi quibusdam inter
peratis instrumentis contra manifestam legis publicæ

prohibitionem

publicationem in sua et irregia sita Regia imo [cont.] contra publicam Illmi et Rdmi loci ordinarij illo tempore inhibitionem scholas Varsaviae ad Domum praefectam residentiae suae erexerunt aperuerunt fecerunt studiumque in ijsdem publice exercere in praeiudicium Almae Academiae Cracoviensis quae Parochiales per suos Magistros et Baccalaureos procurat scholas audent et praesumunt quod cum ea omnibus statutis legibus Regni, Possessionis Privilegijs inclytae Academiae Cracoviensis commodisque publicis repugnantium advertetur ad praeiudiciumque avellendorum bonorum praeterium servitio bellico subiectorum procurandas novas fundationes Iuventutisque varij status et conditionis Varsaviae aliaque gradiam Gymnasia frequentantis inter se collisionem exindeque tumultuum in tam ampla et populosa Urbe Residentiaque Regia excitandorum periculum afferat carissimam rerum victualium hospitiorum difficultatem praesentium augeat, tum et Iurisdictioni Illustrissimorum Marschalcorum Regni aliorumque officialium, quibus administratio iustitiae ad curiam Serenissimae Regiae Maiestatis residentium in excessivos Legibus publicis concessa commissa et munita est, praefata scholarum erectio praeiudicat cum omnes scholares peculiaribus Privilegijs a brachio saeculari iustitiaeque executione eximantur, unde ex debito functionis nostrae praecustodiens ne quid Regia detrimenti incommodorumque ex praemissis capiat praesertim in hoc residentiae Regiae Comitiorum celebrandorum loco eidem aperitioni et erectioni scholarum Instrumentisque super praemissis obtentis contradicimus ac vigore recessus comitiorum Electionis

Sacrae Reipublicae Motis paexe Contenta inter alias exorbitantias in Comitijs Regni occlusionem Scholarum Patribus Socie-
tatis Jesu Varsavien et reintegrationem Juris publici
nos Urgere offerimus. Datum Varsaviae Die nona men-
sis Marty Anno Domini Millesimo Sexcentesimo septu-
agesimo secundo. Joannes Gembicki Episcopus Plocen
Stanislaus Varszicki Castellanus Cracovien. Jan Kazimierz
Kierdey Marszałek Grodzienski Filipowski Prze-
walska Starosta Chryzostom Gorzycki Sedzia Ziemski
Poset Ziemi Wielunskiey y Powiatu Ostrzeszowskiego
Anrzey Konarski z Konarzyn w woiewodztwie Mal-
borskiem Poset Ziemski Woiewodztwa Chełminskiego
Konstanty Tomicki Czesnik Sieradzkiego Woiewodz-
twa Poset Ziemi Wielunskiey. Stephanus Skinski
Notarius Castren Sanocen Nuncius ex Palatu Russiae
Stephan Gembicki Joannes Odrowąz Prewiązek Ca-
pitaneus Oswiecimen subscribo cum Zea articulum in in-
structione expressum data sibi a Ducatibus Zathoriensi
et Oswiecimen. Stephan Konstanty Raszczynski
Braclawski Starosta Poset tegoż Woiewodztwa Ale-
xander Zabokrzycki Czesnik Woiewodztwa Bracła-
wskiego y Poset tegoż Woiewodztwa Alexander Tarło
Nuncius Terrestris, Joannes Zacki Nuncius Terrestris
Palatus Sandomirien Stanislaus Skanski Judex
Terrae Przemyslien Palatus Russiae Nuncius.
Cuius praestationis originale idem offerens illico a bosso psum recepit

Actum in Castro Cracoviensi Feria Secunda
ante

ante Festum Sanctae Priscae Virginis proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto

Correxit Prezen[illegible]

Stanis Rozarka Notarius
Castr. [illegible] in absentia [illegible]
[illegible] Vicecancellarii

Oblat[ae] g[ra]tulationis in rem
Alm[a]e Academi[a]e Cracovien[sis]
facta

J.

In Chro frat[er]

Fran[ciscus] F. S. Pusch[ius] Virginie g[ra]t[ulatio]
A[nn]o D[omi]ni 1674

1674. d. 1. Sept.

197

173

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto Die verò Prima Mensis Septembris.

Coram Officio Rectorali, Actisq; ipsius praesentibus Academiae Cracovien personaliter comparentes Clarissimi et Admodum Rndi Dni, Simon Makowski S. Th. Professor, Iacobus Balthazarowic protunc Trzebnovianus Professor Canci S. Floriani, et Clarissimus Excellentissimusq; Lucas Piotrowski Regius Professor bonorum Academiae Cracovien Oeconomus Generalis, Collegae Maiores sani mente et corpore existentes, pubce, palàm et per expressum quisq; pro Suo insolidum et Universitatis Iure, iuxta Inscriptionem quae facta in Praetorio Casimiriensi Feria Tertia ante Festum Purificationis B. V. Mariae Die Trigesima Ianuarij Anno Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Quarto recognoverunt. Quia ipsi Suo, et totius Almae Universitatis (de cuius ratihabitione omni meliori modo, et forma Solenniter in Officio praesenti cavent) nomine, Marco Generoso Dno Stanislao Piotrkowczyk Clarissimi olim Andreae Piotrkowczyk I. V. Doctoris et Philosophiae Consulis Cracovien, et Teresiae Pernusowna legittimorum Coniugum Filio et Successori legittimo ~~Legionis Militiae Draganorum Regni~~ Rmis.. Colonello cum omni Iure, Dominio, et proprietate ad Vitae tempora ipsi Soli usumfructum vigore Contractus Donationis in Lapidea alim ~~parte~~ iura hereditaria Cracoviae, quae e posita in Platea S. Floriani acialiter a Platea Transversali in Plateam S. Spiritus tendente ex Una; penes Lapideam Successorum Nobilis olim, et Honorati Gregorij Puczek Scabini Cracovien, ad praesens Nobilis et Spectabilis Pauli Treznekier Consulis Cracovien ex altera partibus, sitae et iacentes in posteriori parte eiusdem Lapideae Ultimae partes alias Termachu cum Suis omnibus attinentijs, pertinentijs, commoditatibus, ac emolumentis ~~ad~~ eandem Spectantibus (excepta Culina et Cellario testudinato sub eadem domicilij parte sitis, ad ipsam Lapideam Spectantibus, his conditionibus concesserunt. Prima quod Magnificus ac Generosus Usufructuarius ipsemet modernus ad reparationem tectorum Super ijsdem mansionibus quotiescunq; opus fuerit Suis Sumptibus tempestive, ne eadem tecta desolentur, et totum corruat, tenebitur. Secundo qd Pergulam alias Ganek Wyzszy propter commoditatem loci Secreti per medium seu ad mediam columnam distinctam faciat ~~[illegible]~~ Tertio qd inferiorem Pergulam alias Nizszy Ganek propter ascensum et descensum, tum ingressum et egressum deorsum, et Putei communem Usum sine tamen aliqua inquietudine extranearum Personarum Praefatus Magnificus Usufructuarius ha

x

bebit. Quareo qd ad nulla penitus onera Civilia, Regalia, et Reg
subeunda ad vitae illius solius duntaxat praecise tempora, et non ultra
Legittimi successores Almae Academiae Cracoviensis Magnifico ac Gen
roso Dño ~~Piotrkowczyk libere praenuntiant~~; nihilominus tamen p
fata (quae ut sint tardissima intime successores precantur) autem
Magnificus ac Generosus Dñus Stanislaus Piotrkowczyk hanc Ulama
tem alias Ademach cum suis latifundijs, aedificijs, structuris, cumq ve
omnibus in eadem parte clauo affixis in integro totaliter pleno Jur
Dominio, et proprietate nihil sibi reseruando Successoribus Almae Aca
miae Cracoviensis sine quouis impedimento et contradictione bona fide,
ulla tergiuersatione reddere restituere tenebitur. Et quoniam haec re
gnitio est aequa, iusta, ac utriusque partis commoditatibus maxime in
uit; idcirco Magnificus Dñus Rector in cuius praesentia officiose
eta robur suum addidit, et eandem ex unanimi partium consensu approba
et ad Acta sua inscribi mandauit.

Ex Actis Magnifici Perillustris et Adm Rndi Dñi Dñi Alberti
Ocicki I. V. Doctoris et Professoris Ecclae Cathedralis Craco
uiensis Canci Electi, Collegiatarum Pilecensis Archidiaconi
SS. Omnium Cracouiensis Cancellarij Parochi Lubonicensis
R. Maiestatis Secretarij Almae Unitatis Cracouiensis
Gnalis et Vigilantissimi Rectoris.

31. ~~Augusti~~ 1674
ad acta porrecta
et admissa ei
Rectorem appositae

[Marginal notes:]
etiam ad ordinem cen
sus Recognitionales
in eadem capitula
quouis modo insc
[illegible]

Magnificus Dñus
Piotrkowczyk
tenebitur [illegible]
qui ipse [illegible]
[illegible] Cracouien
[illegible] Professor
24 [illegible] Magnifico
Dño Rectori
libere [illegible]
[illegible]

Samuel Formankowicz. 1675. d. 28 mens. Aprilis.

In Nomine Domini Amen. Praesenti Publico Protestationis Instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum, Quomodo Anno a Nativitate Domini Nostri Jesu Christi Millesimo Sexcentesimo, Septuagesimo quinto, Indictione Romana duodecima, Pontificatu S[anctissi]mi D[omi]ni N[ost]ri D[omi]ni Clementis Div[in]a providentia Papae eius nominis decimi feliciter moderni anno ipsius quinto, die vero Sabbathi Vigesima Octava Mensis Aprilis. In mei Notarii Aplici testiumque infrascriptorum praesentia constitutus personaliter Illustris et Adm. R. Dnus Samuel Formankowicz J.U.D. Protonotarius Aplicus, Eccliae Colleg. SS. Omnium Crac: Canonicus Plebanus Przemyslovien[sis] Principalis dum et postquam ex sua Parochia Przemysloviensi Septem Milliaribus a Civitate Crac: remota penes quam in actuali exercitio administrationis Sacramentorum tum specialiter tempore Paschalis communionis cuilibet curato ex dispositione SS. Canonum rigorosisque incumbente hactenus residebat, ad Civitatem ~~rediisset~~ rediisset accepta prima notitia cuiusdam praetensae Citationis una cum Inhibitione ab Illmo et Rmo Dno Aloysio de Aquino Camerae Aplicae Auditore de data Romae decima septima Februarii anni currentis in Causis infrascriptis emanatae seu verius dolose et subreptitie extortae, ac sibi Protestanti protunc absenti sub die Vigesima secunda Aprilis eiusdem anni ad valvas solitae residentiae per [illegible] placem cedulonem obtentae de nullitate extraditionis tam praetensae Citationis et annexae Inhibitionis quam de circumventione et collusione praedicti Illustrissimi Dni Auditoris contra Adversarios in processu Causarum huiusmodi descriptos uti obligatos et manifestos veritatis suppressores solenniter protestatus et manifestatus est idque super eo. Quod licet Protestans duplicem Causam ex titulo suo in Tribunali Nuntiaturae Aplicae nonnullis Adversariis ad sui oppressionem conspiratis de gremio Academiae Cracov. Professoribus per viam legitimae devolutionis seu alias iusto recursu ob varia distinctis temporum intervallis super duplici gravamine videlicet exclusionis sui a loco Doctorali et successive accumulatae praetensae cuiusdam proscriptionis de corpore dictae Academiae intentaverit, huiusmodique Causas in suis accessoriis hucusque agitari et indecisas pendere Adversariis uti colligantibus notorie constiterit, nec ullum hactenus definitivum aut saltem vim definitivi sapiens decretum desuper intervenerit, Stanteque tali litispendentia et processus praeventione nihil attentari et innovari vetante iuris dispositione Adversariis licuerit, licetque negotium principale utriusque Causae quod in mero facto consistit, consequenter hic in partibus cognosci et examinari debeat, necdum evacuatum existat, Ista siquidem in rei veritate revocatio attentatorum in Causa priori scilicet exclusionis sui a loco Doctorali mediante Interlocutoria coram Subsellio Nuntiaturae in favorem Protestantis steterit, in secunda vero causa proscriptionis Interlocutorium similiter declaratoriae fundatae Iurisdictionis duntaxat promulgatum fuerit, nec propterea Adversarii obstante dispositione Conc. Trident: Sess. 24. C. 20. iustum et validum fundamentum extorquendae Inhibitionis ab Auditore Camerae sub praetextu praetensae cuiusdam appellationis habuerint, quinimo terminos Processus et suam devolutionem vere et fideliter in Curia Romana (quae utique iurisdictionem Illorum Nuntiorum in partibus commorantium potius auget, nec Causas eorum intercipere aut praepedire consuevit) iidem Adversarii exponere authenticis Decretis et processu in partibus formato legitimare debuerint; Nihilominus ipsi dolosis cavillationibus semper intenti, ad circumveniendum et male Sanis artibus opprimendum Protestantem assueti, cedulonem quendam vulgo Memoriale narrationis seu expositionis suorum praetensorum gravaminum in toto sui contextu notorie falsum et ex manifestis mendaciis conflatum Illustrissimo Dno Auditori Camerae obtruserunt, quod falsitas et dolosa circumventio vel ex eo notitia ad oculum legenti narrationem Adversariorum patet, Siquidem de facto

+

et per

et per expressum asserunt Illustrissimam Nuntiaturam Protestantis proscriptionem et
exclusionem suo decreto definitivo mediante revocasse et annullasse, cum tamen Iudicium
Nuntiaturae ultra Interlocutoriam cassationis attentatorum super decisione Negotij Princi-
palis circa prolationem talis decreti Interlocutorij ne quidem somniavit, multo minus
de asserta revocatione cogitavit, alias si sua asserta Collitigantes Actis et gesto proces-
su non iustificarint (sicut per bonam fidem et conscientiam nunquam iustificare poterunt)
aperti doli falsae expositionis, et consequenter subreptionis alioquin punibilis, vitium
se contraxisse non sine rubore agnoscere debebunt, quinimo tanto expressius adhuc eadem
narrationis falsitas in oculos legentium sese ingerit quandoquidem Adversarij Colli-
tigantes praetensa sua remedia citationis et Inhibitionis sub die decima septima Mensis
Februarij anni currentis in Causa quasi revocatae proscriptionis Protestantis ab
Auditore Camerae extorserunt, decretumque definitivum intervenisse desuper exposu-
erant cum tamen primus iudicialis Actus fundatae iurisdictionis in praedicta Causa coram
subsellio Nuntiaturae modo primum sub die decima nona Mensis et anni eiusdem in-
tercesserit, ex qua fideli Actorum Nuntiaturae et extortae citationis Romanae combinatione
elicitur Adversarios Protestantis non minus nequiter quam dolose in extorquenda
citatione Romana processisse, et ad celandum suae improsequibilitatis errorem, falso
indicatorum Nuntiaturae expositionem in suo praetenso memoriali Iudicio Came-
rali obtrusisse, consequenter prius Adversarios appellationem interposuisse et remedia
nulliter obtinuisse, quam quamvis aliquod praetensum coram Iudicio Nuntiaturae in causa
proscriptionis quae nondum introducta in Iudicium fuerat reportasse, et quia ex mente
Iuris Canonici quaevis Rescripta et literae Apostolicae pro sui formali subsistentia
et validitate certam supponunt in suo tenore clausulam si preces veritate nitantur alias
huiusmodi literae semper sunt de falsitate suspectae C. 1. Ex parte de Rescriptis et ta-
censque veritatem malitiose in Rescriptis impetratis carere C. Super literis quinimo tra-
hens literas Apostolicas ad futuras controversias quae nondum fuerunt tempore impetra-
tionis extortae, sicut in casu praesenti ad oculum deductum est, in sumptibus et damnis col-
litiganti condemnari debet C. ultimo eodem tit: Proinde idem qui supra Protestans insisten-
do praemissis motivis et rationibus et salva impugnatione extortae Inhibitionis Camerae
suo loco et tempore facienda, ac salva similiter petitione extensionis poenalium adversus
subreptores literarum Apostolicarum desuper sancitas, de nullitate eorundem ac de processu
doloso simulque de collusione Illustrissimi Auditoris Camerae item ac iterum contra
Adversarios protestatus est, et se declaravit non obstante praedicta fraudulenta praeten-
sae Inhibitionis subreptione uti illicita et punibili processum sic in partibus incho-
atum et in punctis Accessorijs pendente iuxta exigentiam meritorum utriusque Causae conti-
nuaturum, prosecuturum, et ea omnia quae victoriam iustae causae respiciunt facturum
dicturum, gesturum. Salvo Iure addendi, minuendi, corrigendi prout Iuris et styli.
Super quibus omnibus et singulis praemissis petitum fuit a me Notario infrascripto Ple-
publicum confici sibique extradi Instrumentum Actum et Datum Cracoviae Anno Ind-
ictione Pontificatu Mense die quibus supra. Praesentibus Ingenuis Ioanne [illegible]
et Ioanne [illegible] Almae Academiae Crac. Studentibus ad praemissa testibus
sumptis. Locus Sigilli
Et quia Ego Christophorus, olim Severini Myszczynski Clericus Dioec. Crac. Publicus
Sacra Auctoritate Apostolica Notarius unacum praenominatis testibus praemissa protesta-
tione interfui eamque a protestante audivi ad Acta Notariatus mei suscepi ideo
praesens Publicum manu quidem aliena mihi tamen bene nota scriptum confeci sub-
scripsi signoque nomine et cognomine meis solitis communivi rogatus et requisitus
extradidi Instrumentum.

Protestatio acti de non legali Attentione Judi-
[illegible] [illegible] nec [illegible] ressessione et exemplari-
cum [illegible] ex [illegible] [illegible] ad [illegible] Rosa
mystis ad [illegible] facie
2 Juny 1674 Nideckj olim ex A-
cademia exemplar ipse [illegible] publicum
[illegible] a exemplis [illegible] & For-
Larucki malicus

199 1675. d. 15 Novembris 176

Franciscus Bonvisius Dei et Apostolicae Sedis gratia Archiepiscopus Tessalonicensis Ssmi Dni Nostri D. Clementis Divina providentia Papae eius Nominis decimi feliciter moderni Praelatus Domesticus et Assistens eiusdemque et Sanctae Sedis Aplicae ad Serenissimum Michaelem Poloniae Regem potentissimum totum Poloniae Regnum et Magnum Ducatum Lithuaniae cum facultatibus Legati de latere Nuntius Apostolicus.

Admodum Rndis et Honorabilibus Viris Praepositis, Decanis Parochis, Commendarijs Vicarijs Mansionarijs Altaristis, Psalteristis, Ecclesiarum quarumvis Caeterisque Presbyteris quibuscunque Clericis, Notarijs et Tabellionibus Publicis illique vel illis ad quem et ad quos praesentes Nrae literae devenerint Salutem in Dno sempiternam. Et Nris praesentibus imo verius Aplicis firmiter obedire Mandatis. Exponi Nobis fecit N. Dns et Adm Rndus Samuel Formankowicz I.V.D. Parisiensis et in Universitate Cracov. Professor Prothonotarius Aplicus Ecclesiae Colleg. S. Omnium Canonicus Parochus Przemykoviensis. Qualiter diebus super elapsis dum Exponens possessionem Ecclesiae Parochialis Przemykoviensis per Provisionem Aplicam Iure devolutivo alias legitime et canonice de persona Exponentis factam apprehenderet, eiusdemque pacifice abesset Magnificus et Adm Rndus Albertus Lapczynski I.V.D. et in eadem eiusdem Universitatis Gralis Rector convocationem Universitatis indixit et in ea non vocato nec citato Exponente, nec formato Processu, ipsum e gremio Univtis ex motivo obtentae et acceptatae Provisionis Aplicae proscripsit authoritatem Sedis Aplicae convulsit, aliaque gravamina eidem Exponenti intulit, prout in Instrumento Appellationis et Recursus plenius continetur. A quibus quidem gravaminibus ad Nos recursum fecit, et remedia Iuris opportuna sibi extradi petit. Nos petitionem Exponentis esse iustam attendentes eundemque Exponentem, Uti Provisum Aplicum pro Officio Nro protegere volentes, petita Iuris remedia extradenda decrevimus. Quocirca Vobis Suprascriptis Executoribus in Virtute S. Obedientiae et sub Excommunicationis poena Mandamus, quatenus tenore praesentium requisiti personaliter accedentes Magnificum Rectorem Clarissimos Adm Rndos Excellentissimos, Decanos, Doctores

et Professores omnium facultatum, nec non Fiscalem et Instigatorem ejusdem Universitatis seu quemcunque Actorem Accusatorem, Delatorem praesentis et omnes alios interesse habentes Vobis a tergo praesentium ac Nomine et Cognomine describendos si commode poteritis alias per affixionem copiarum praesentium ad Valvas solitas ipsorum residentiarum vel Valvis Collegij Juridici Maioris et Minoris ipsos nro edicto pro tribus ac peremptorie citetis, quos etiam Nos praesentibus citamus, ut coram Nobis Judicioque nro Universali vel ubi tunc cum Curia nra Sollm in Dni constituti fuerimus die sexagesima ab executione praesentium ipsa tunc Juridica existente alias ex tunc proxime ac immediate sequenti excluso et non computato vestrae Executionis die hora audiendarum Causarum solita personaliter legitime ac peremptorie compareant. Ad videndum et audiendum Appellationem seu Recursum ad Nos facte admitti, Jurisdictionem nram fundari Nos Judicem competentem Causae et partibus pronuntiari Processum ulteriorem decerni, attentata post appellationem et recursum ad Nos interpositum facta revocari Causam Loci in quo ad ulteriores Processus terminos partes edicitari debeant deputari nec non ad constituendum Procuratorem et Procuratores penes Curiam nram responsibilem et responsibiles caeteraque &c. vel ad dicendum &c. Et quia pendente Appellatione Nihil sit per quempiam attentandum, ideo personaliter accedentes si commode poteritis et alias per dimissionem Copiarum ad Valvas solitas residentiae et Collegiorum eundem Magnificum Rectorem Clarissimos Decanos Doctores et Professores ipsi et ipsis authoritate nra Aplica serio inhibeatis et districte praecipiatis, cui et quibus etiam Nos serio inhibemus et districte praecipimusque ne ipse et ipsi Exponente stante recursu ad Nos facto quovis quaesito colore praetextu et ingenio directe vel indirecte per se vel per subordinatas personas praetensum suum professionis Decretum exequi Exponentem in possessione Professionis beneficij vigore Provisionis Aplicae obtentae, Vocis activae et passivae et omnium iurium ipsi ex vi incorporationis et Professionis suae eundem servientium molestare, turbare, et inquietare, molestarique, turbari et inquietari facere audeat et praesumat seu audeant et praesumant sub poena Mille Ducatorum Auri per Nos pijs locis applicandorum et Interdicti Ecclesiae alias in eventum contraventionis ipsos et eorum quemlibet citetis, Ad videndum in ipsos poenas appositas irremissibiliter extendi. Et quia Vobis sine Actis

huius causae nihil liquere potest, ideo personaliter accedendo Dominum
Notarium seu Notarios Officii Rectoralis et Vniuersitatis Viaecon
si commode poteritis, alias dimissis copiis in Cancellaria ipsum
ipsum et ipsos authoritate Nostra Apostolica moneatis, requiratis et com-
pellatis, quem et quos etiam Nos praesentibus monemus, requirimus
et compellimus, ut infra quindecim dies, quorum ipsis quinque
pro prima, quinque pro secunda, quinque pro tertia et ultima
canonica monitione termino peremptorio praefigimus et assignamus
supradicto Actori seu illius legitimo Requisitori omnia et
singula Acta in causa praesenti acticata, totumque Processum
in forma authentica consignent et extradant sub poena centum
ducatorum Auri et in subsidium excommunicationis, alias in eventum contraven-
tionis ipsos citetis ad videndum et audiendum ipsos in poenas ap-
positas incidisse, declarari literasque declaratorias in forma
solita decerni, caeteraque. Datum Varsaviae in Palatio Nostro
die 15 9bris 1723.

Franciscus Tucci Auditor Sentis et Judex

Citatio ex Nuncia
tura instantiae Pro
secutoris Fisci
Warmiensis per
Vicarium factae
ob susceptum Plebanatum
Dromilouensem collatum R.
Adam Dabrowsky S.R.D. incorporatio
initi C[illegible] anno 1673

Abs Augusta Episcopalia intimatus quod agravit
Stan. Sendeczky Officiali Sandecensi in Curia
et annotatus a pronuntium

18 9bris 1673
intimavit ad ipsum
[illegible] appellantem Clericum a S. Andrea
Lanczycki

Ad Officium et Acta psentia Castren Capitan Osuiecimen psnts veniens Nobilis Andreas Makowski, obtulit eidem Officio psenti Castren Capitan Osuiecimen, Extractum Oblatae Laudi Contus Particular Visnen vone infrascriptt Sanctt, ex Actis Castren Capitaneat Præmyslien depromptum, Petens hocce Extractum a se Offerente Suscipi, et in Acta Sua psentia Castren Capitan Osuiecimen inscribere mandari. Cuius affectone Offium psens annuendo, Extractum pdictum Oblatae Laudi, ab eodem Offerente Suscepit, et in Acta Sua psen Castren Capitan Osuiecimen inserere mandauit, de Tenore verborum ips, qui est talis.

Actum in Castro Præmysliensi Sabbatho in vigilia festi Sancti Mathaei Apostoli et Euangelistae Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Sexto. Oblatae Sunt Officio psenti Castren Capitan Præmyslien Litera Laudi Conuentus Particular Visnen, per Incolas Palatus Russiae vone infrascriptov Sanctt manu Gnosi Sicinski Vicecapnei Castren Sanocen, et eiusdem Contus Marschalci Subscriptt, Quas Officium psens Suscepit, et in Acta Sua inscribere mandauit, de Tenore tali.

My Rady, Dignitarze, vrzędnicy, y wszytko Rycerstwo Woiewodztwa Ruskiego Ziem Lwowskiey, Przemyskiey, y Sanockiey, na Dzień dzisieyszy to iest na Poniedziałek po Swięcie Narodzenia Naswiętszey Panny Mariey nabliszy według Prawa na Seymik Electionis Sędziow na Trybunał koronny do Wiszni zgromadzeni. Podlug alternaty obierania Deputatow, ktora teraz od Ziemie Sanockiey pozyna sie. Tedy z Ziemie Sanockiey zgodnie obralismy Deputata Jasnie Wielmoznego Jomu Pana Jerzego z Pleszowic Fredra Łowczego koronnego, a z Ziemie Lwowskiey takze zgodnie obralismy Deputata JM Pana Marcina Trzebuchowskiego Stolnika Zie:

mie Przemyskiey Podstarosciego Grodzkiego Lwowskiego na Tribunał koronny blisko przyszły. Na Comissią zaś Lwowską blisko przyszłą na Mieysce nie-:gdy godney pamięci Jm Pana Stawskiego Podczaszego Lwowskiego zmar-:łego z Ziemie Lwowskiey obralismy Jm Pana Chodorowskiego Stolni-:ka Lwowskiego, ktory to pomienieni Jchmm Panowie Deputaci y komissarz, od Nas legitimè obrani Mieysca Swoie zasiadac będą. Po obraniu pomienionych Sędziow Trybunalskich y komissarza nizey opisane puncta pręsentis Laudi Nri za powszechną wszytkich Ziem zgodą postanowilismy. Naprzod Jchmciow Panow Rothmistrzow Na-:szych wyprawy Dymowey Jm Pana Jana Worakowskiego Chorązego Nowogrodzkiego, Jm Pana Andrzeia Dubrawskiego, Laudo pręsenti obligamus, Aby Nam na przyszłym da Pan Bog Seymiku oddali Regestra Ludzi Dymowey wyprawy z Ziem Naszych, ręką Jasnie Wielmoznego Jm Pana Pisarza Polnego koronnego podpisane y Attesta-:cią Jasnie Wielmoznego Xiązęcia Jmci Pana Woiewody Bełskiego Hetmana Wielkiego koronnego, iako ci Ludzie Regestrowani byli in opere belli. Aże Nasto doszło wiedzieć, Isz niektore Osoby Du-:chowne Nomine Jasnie Wielmoznego Jm Xiędza Biskupa Krako-:wskiego Constitutią na Seymie blisko przeszłym Coronationis Jego krMci Pana Naszego Miłosciwego, Sub Titulo o Testamentach ad rectum Ordinem et Conseruationem Stanow tey Rzeptey potrze-:bnie postanowioną naganiu Protestacią ad Acta Castren Capitan Cracowien Zaniesioną pręsumpserunt, et verbis aculeatis nie-:tylko authoritati całey Rzeptey, ale tesz et fidei Ludzi Wiel-:

kich

-kich, quorum Ministerio w tych Prawach nitebatz, detraxerunt. Tedy prae-
-missa Solenni Protestatione przeciwko Urzędowi Grodzkiemu Krako-
-wskiemu że tak detractowam Protestationem na Urazę Praw Rze-
-czypospolitey przyiąć odważył się, czyniemy ten publiczny Manifest
Nasz, Isz iako to Prawo o Testamentach nadanych y Starożytnych Sta-
-tutach ktore Avaritia Dobr Rzeptey Corax wynwraca, postanowione
iest, y do zachowania bene Ordinata Reipublica należy, Także na ka-
-zdym placu przez się Sami y przez Posłow Naszych przy nim Stawać y
w niczym go naruszać iako z Prawem Bożym et cum omnium Regnorum
Iure zgadzaiącem się niepozwolemy. Oswiadczamy się in Universum;
Protestacią zas te ex inordinato Zelo et passione privata wyci-
-śnioną y Dekreta wszytkie ieżeliby iakie przeciwko tey Constitu-
-ciey były gdzie kolwiek przez Duchownych procurata nieważne,
Zarazem insistendo Prawu temu declaramus, et irrita ad Rempu-
-blicam wszelkiego czasu deferemus. Takowyż Manifest przy Pra-
-wach y Przywileiach Akademiey Krakowskiey od Swiątobliwych
Przodkow Naszych, y Naiasnieyszych krolow Polskich nadanych
iako dobrze tey Rzeptey institutione Literatoria zasłużoney zano-
-siemy żeby nigdy nienaruszone iako nulli Statui praeiudikuiące
et de damno Rzeptey quidpiam nieszukaiące, od wszelkich op-
-pressiy quarumcunque Personarum zostawały wolne, Vindicare omni
loco et tempore spondemus. Aze Duchowienstwo Religiey Greckiey
wnosili skargę do koła Naszego, że przy Exactiey Pogłownego

wyciągali od nich z Popowstt po Złotych Dziesiąci, od Przywileiów Czego Popi po inszych Woiewodztwach niedaią, Tedy aby Popi nad drugich winszych Woiewodztwach zostaiących nad powinnośc Ciążeni nie byli, odsyłamy to pro decisione na przyszłą Comissią Lwowską, y Grody aby to obserwowali zlecamy. Aże wyszła Assignatia od Skarbu koronnego na zapłatę zasług Ludziom Jasnie Wielmoznego Jm Pana Marszałka Nadwornego koronnego wsłuzbie Rzepteyj zostaiącym do Ziemie Przemyskiey. Przeto insistendo tey Assignaciey Skarbowey zlecamy JchMciom Panom Exactorom Pogłownego Ziemie Przemyskiey aby ztrzeciey Raty terazniejszey Septembrowey zapłacili nizey specifikowane Summy Deputatom Jasnie Wielmoznego pomienionego JEMci Pana Marszałka Nadwornego koronnego, toiest JEm Pan Jan Jelec Czesnik Kiiowski Złotych Polskich Czterÿ Tysiące Trzysta Szesćdziesiąt y ieden, A Jm Pan Mikołay Fredro Złotych Polskich Trzy Tysiące. Straz Ziemie Przemyskiey zlecamy JmuPanu Stanisławowi Siciinskiemu Sendziemu Ziemskiemu Przemyskiemu, na ktorą Posłancow aby Jomć Pan Administrator Czopowego Ziemie Przemyskiey oddał do rąk pomienionego JEMci Pana Sendziego Przemyskiego Złotych Polskich Trzysta. Takze JEMci Xiedzu Cieciewskiemu Przeorowi Oycow Karmelitow Conventu Swiętey Anny na fortifikacią miesca tamecznego Złotych

Polskich

Polskich Przysta, aby tenze Pan Administrator Czopowego Ziemie Przemyskiey wyliczył, Laudo Præsenti zlecamy. Obligamus przytym pomienionego JMci Pana Administratora terazniejszego Czopowego Ziemie Przemyskiey aby Regestra Czopowego Administraciey Swoiey do Grodu podał. Providendo Securitati Actorum publicorum Ziemie Sanockiey obligamus JchMciów Panow Rothmistrzow præsidy Nostri JM Pana Andrzeia Zawoyskiego, JM Pana Woyciecha Zulawskiego aby obadwa conivnctim zludzmi Swemi in Casu periculi od Incursiey Tatarskiey do Sanoka kupili sie, y tam durante periculo Zamku Sanockiego pilnowali zludzmi Swemi y ztamtego mieysca na Excursie wszelakie y kupy Ludzi Swawolnych pilne oko mieli. A to Laudum Nasze zgodnie postanowione JM Panu Marszałkowi koła Naszego podpisac y do Grodow y ziem Naszych podac zlecilismy. Działo sie w Wiszni na Seymiku w poniedziałek po Swięcie Narodzenia Naswiętszey Panny Mariey nayblizszy, Roku Panskiego Tysiąc Szesćset Siedmdziesiątego Szostego. Locus Sigilli loci illius. Stephan Sicinski Podstarosci Grodzki Sanocki Marszałek Seymiku Wiszenskiego Woiewodztwa Ruskiego. Correxit Szleczynski Locus Sigilli. Correxit

Actum in Castro Osviecimensi Feria Secunda ante festum Sanctæ Catharinæ Virginis et Martyris proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo sexto. Correxit Zborowski mp

Oblata Extracti Ill[ustrissi]mi Premij sliei[?]
Oblati Laudi Contus Particularis
Visnen[sis]

In C[astr]o Oswiecim[ensi]

Fr[ia] secunda a[nte] fest[um] S[anctae] Catharinae Virgin[is]
et Martyris proxima A[nno] D[omini] 1676

Ad Officium et Acta praesentia Castren Capit Oświęcim. personalr Veniens Nobilis Andreas Małowski, obtulit eidem Officio praedict Castr Capit Oświęcim Extractum Oblatae Laudi Contus Particular Visnen ratione infrascriptorum Sancitt. ex Actis Castr Capit Premislien desumptum. Petens hocce Extractum à se offerend suscipi, et in Acta sua praed Castr Capit Oświęcimen inscribere mandari. Cuius affectationi Offium praes annuendo Extractum praedict Oblatae Laudi ab eodem offerente suscepit, et in Acta sua praesentia Castr Capit Oświęcim inserere mandavit, de Tenore Verborum ipsius qui est talis.

Actum in Castro Premisliensi Sabbatho in Vigilia Festi Sancti Matthaei Apli et Evangel. Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Sexto.

Oblatae sunt Officio praed Castr Capit Premislien Ipsae Laudi Conventus Particular Wiszen per Nicolaum Patrem Justitiae ratione infrascriptorum Sancitt, manu Gnosi Sicinski Vicecapitanei Castri Sanocen et eiusd Contus Marschalci subscriptd, quas Offium praes suscepit et in Acta sua inscribere mandavit de Tenore tali.

My Rady Dignitarze, Vrzędnicy, y wszytko Rycerstwo Woiewodztwa Ruskiego, Ziem Lwowskiey, Przemyslskiey y Sanockiey, na dzien dzisieyszy to iest na Poniedzialek po Swięcie Narodzenia Naświętszey P. Mariey nablizszy, według Prawa na Seymiki Electionis Sądziow na Trybunał Koronny, do Wiszni zgromadzeni, podług Alternaty obierania Deputatow, ktora teraz od Ziemie Sanockiey poczyna się. Tedy My Ziemie Sanockiey zgodnie obralismy Deputata J. W. Jmci Pana

Jerzego z Plechowic Fredra Łowczego Koronnego, a z Ziemie Lwow
skiey, takze zgodnie obralismy Deputata JWJMći P. Marcina
Trzebuchowskiego Stolnika Ziemie Przemyslskiey Podstarosciego Grodz:
kiego Lwowskieo. na Trybunał Koronny blisko przyszły. Na
Commissią zas Lwowską blisko przyszłą, na mieyscu niegdy go-
dney pamięci JWJMći P. Stawskiego Podskarbiego Lwowskiego zmar-
łego, z Ziemie Lwowskiey obralismy; JWJMći P. Chodorowskiego
Stolnika Lwowskiego, Ktorzy to pomięnioni JchMość PP. Depu-
taci, Commissarz, od nas iednę obrani, mieysca swoie zasiadać
będą. Po obraniu pomięnionych Sędziow Trybunalskich y Com-
missarza, niżey opisane Puncta, przez Laudi Nrum za powszech:
ną wszystkich Ziem zgodą postanowilismy. A przod JchMciow
PP. Pułkownikow naszych wybrany dymowey; JWJMći Pana
Jana Swiatkowskiego Chorążego Nowogrodzkiego, JWJMości
Pana Andrzeia Dubrawskiego, Laudo praesenti obligamus, aby
nam na przyszłym da Pan Bog Seymiku oddali Regestra
ludzi dymowey wybrany z Ziem naszych, ręką J.W. JWJMći
Pana Pisarza Polnego Koronnego podpisane, y Attestatią
J.W. Xcia JWJMći Pana Woiewody Bełskiego Hetmana Pol:
skiego Koronnego, iako ci ludzie Regestrowani byli in opere
belli. A że nas to doszło wiedzieć, iż niektore osoby Du:
chowne nomine J.W. JMći X. Biskupa Krakows. Constitutią
na Seymie blisko przeszłym Coronationis, J.K.JMći Pana
Naszego Miłwego sub Titulo, o Testamentach ad rectum Ordi:
nem et Conservationem Stanow, Szlacheckiey potrzebnie
postanowioną, zaganie Protestatią ad Acta Castr Capitan
Crac

Cracoviensia zaniesioną scrumpserunt, et Verbis aculeatis, nie tylko
Authoritati całey Rzeczypospolitey, ale też et fidei Ludzi Wiel-
kich, quorum Ministerio w tych Prawach nie bez detraxerunt.
Tedy y my zaś Solenni Protestatione przeciwko Urzędowi Grodzkiemu
Krakowskiemu, że taką detractionem Protestacyi na Urazę Praw
Rzeczypospolitey przyjąć odważył się, czyniemy ten Publiczny
Manifest nasz, iż iako to Prawo o Testamentach nadanych
y Starodawnych Statutach które avaritia dobr Rzeczypltey
co raz wymaga, postanowione iest. y do zachowania bene
ordinatae Reipublicae należy, także na każdym placu przez
się Sami, y przez Posłow naszych przy nim stawać y w nichże
go naruszać iako z Prawem Boskim et cum omnium Regnorum
Jure zgadzaiącym się nie pozwolemy, Oświadczamy się
in Universum, Protestuiąc zas się ex inordinato zelo et pas-
sione privata uczynioną, y dekreta wszytkie, ieśliby iakie
przeciwko tey Constitutiey były odniesione przez ducho-
wnych procurata, nie ważne, także insistendo Prawu temu
declaramus, et irrita ad tempus wszelkiego Stanu decer-
nemus. Takowyż Manifest przy Prawach y Przywileiach Aka-
demiey Krakowskiey od Swiątobliwych Przodkow naszych y Nay-
iaśnieyszych Krolow Polskich nadanych, iako dobrze tey
Rzeczypltey Institutione literatoria zasłużoney, zanosiemy,
y żeby nigdy nie naruszone iako nulli Statui szkodzące
et de damno Rzeczypltey quidquam nie szukaiące od
wszelakich Oppressiy gravaminumque personarum zostawały
wolne. Vindicare omni loco et tempore spondemus.

A że Duchowieństwo Religiey Greckiey wnosili skargę do Koła
Naszego. że przy Exakcyi Pogłownego wyciągaią od nich z Po-
pow po złotych dziesięci od Parochianów, czego Popi po in-
szych Woiewodztwach nie daią. Tedy aby Popi nad drugich
wszystkich Woiewodztwach zostaiących, nad powinność ciążeni
nie byli, odkładamy to pro decisione na przyszłą Commissią
Lwowską, y Grody aby to observowały zlecamy. A że wy-
szła Assygnatia od Skarbu Koronnego na zapłatę zasług
ludziom J.W. JMc Pana Marszałka Nadwornego Koronnego w
Służbie Rzeczypospolitey zostaiącym, do Ziemi Przemyskiey. Przeto
inhaerendo tey Assignatiey Skarbowey, zlecamy JMościom
Panom Exaktorom Pogłownego Ziemi Przemyskiey, aby z Prze-
ciey Raty teraznieyszey Septembrowey zapłacili, niżey Speci-
fikowane Summy Deputatom J.W. pomienionego JMc Pana
Marszałka Nadwornego Koronne., to iest JMości Pan Jan
Jelec Czesnik Kiiowski złotych Polskich cztery tysiące trzysta
Sześćdziesiąt y ieden. A JMć Pan Mikołay Fredro złotych
Polskich trzy tysiące. Straz Ziemie Przemyskiey zlecamy
JMości Panu Stanisławowi Sieńskiemu Sędziemu Ziem. Prze-
myskiemu, na Strawę Posłańcom, aby JMć Pan Administrator
Czopowego Ziemie Przemyskiey, oddał do rąk pomienionego
JMci Pana Sędziego Przemyskiego złotych Polskich trzysta,
Także JMości X. Cieniewskiemu Przeorowi Oycow Karmelitow
Conventu S. Anny na fortyfikacyą mieysca tameczniego zło-
tych Pols. trzysta, aby tenże P. Administrator Czopowego
Ziemie Przemyskiey wyliczył, Laudo praesenti zlecamy.

Obli:

Obligamus przy tym pomienionego JW. Imci Pana Administratora teraźnieyszego Czopowego Ziemie Przemyślskiey, aby Regestra Czo:powego Administratiey swoiey do Grodu podał. Providendo Se:curitati Actorum publicorum Ziemie Sanockiey, obligamus dwoch Panow Rothmistrzow przeszłych teraz JW. Imci P. Andrzeia Za:woyskiego, JW. Imci Pana Woyciecha Zuławskiego, aby obadwa conivnctim z ludźmi swemi in Casu periculi od incursiy Tatarskiey do Sanoka sciągnęli się, y tam durante periculo Zamku Sano:ckiego pilnowali z ludźmi swemi, y z tamtego mieysca na Zaw:sie wszelakie y sprzy ludzi swawolnych pilne oko mieli. A to Laudum nasze zgodnie postanowione JW. Imci Panu Marszał:kowi Koła naszego podpisać, y do Grodow y Ziem naszych po:dać zleciliśmy. Działo się w Wiszni na Seymiku w Poniedzia:łek po Swięcie Narodzenia P. Maryey nayblizszy, Roku Pańskie Tysiąc Sześćset Siedmdziesiątego Szostego. Locus Sigilli loci illius, Stefan Liciński, Podstarości Grodzki Sanocki, Marszałek Seymiku Wisziiskiego Woiewodztwa Ruskiego. Correxit Szleczyń:ski mppria. Locus Sigilli: Castri Capitan. Przemyślskiey.

Actum in Castro Osviecimensi, Feria Secunda ante Festum Sanctae Catharinae Virginis et Martyris proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Septuagesimo Sexto.

Correxit Zborowski mpp.

Oblata Extracti S. R. Radnicsky

Oblata Laudi Contra Parth. Vi-

senens. Ad protestationem seu

Reprotestationem contra Illmi

Epi Cracovien. ulterior facta

intuitu Academiae sublevand.

Comitiis 5 Octob.

[illegible] Cro. Joannis III

Olmicen.

P. sab. ad festum S. Catharinae

Virg. et Martyris A.o 1676

202 · 1676. d. 25 Januar. · Romae 25. January 1676. · 184

Perillustris et Reverendissime Domine,
Dne et Prone Colendissime.

Dies hos in varijs negotijs cum Perillri D. meo Canco Stellanowicio consumendo,
hodiernus etiam vix residuum tempori ad literas dirigendas concessit. Quocirca, iam quasi
abituriente Posta, solitis census mee Venerationis P. R. Vrae persolvendo una cum Perillri
Dno meo Rectore, significo, quomodo hic circa diversa nostra negotia, nempe
Privationis vocis et Praesentationis, Spolij, Beneficij in continuo sumus motu; et quamvis
omnem adhibeamus sollicitudinem, nondum tamen, propter solitas hujus Curiae, tum
Curialistarum istorum, et ita dicam, circulationes, finem optimum, quem sperabamus, assequi po-
tuimus. Habuimus inter congressus, et colloquia tale consilium, utrumque non expediret, praesen-
te Serenmo Rege Cracoviis, obtinere immissionem in bona stabilia R. Tomaszewij, aut fortasse
Regia, idque vigore Donationis bo: mem: Regis Sigismundi, factae Fratribus Patronatus, et clau-
sularum, in ea contentarum, ad effectum se asseurandi ac tot millia florenorum, acceptorum ius Be-
neficij Premiarien, quae bona dimitti non possent, donec integra fieret restitutio damnorum.
Huic servit sponte et Bulla Leonis X., et alterius Regis decretum, quo sancit confiscari, de do-
minijs sanctis invasores talium Beneficiorum. Nam si privatus homo ausus est sub protectione
Dmi Episcopi Chelmensis tot pingues invadere, cur non licebit publicae Vniti Academiae indemnitati,
per Regiam protectionem, et authoritatem idem in ipsius bonis exequi, quod omnis suadet iustitia, an-
tequam hic Sequestrum habeamus. Me ad extremum gratiae P. R. Vrae commendo.

Perills et Revdma D. Vra

Servus humillimus

Utique supradicta immissio, et jurisdictio fieri posset, non obstante eum Clericum esse, quia
Fori Privilegium, ac Canonis respicit tantum Personas, non autem res et bona earum, ideoque
est mere Personale, non autem Reale, et sic armata manu occupanda essent eius bona de fa-
cto, et fructus capiendi, prout ille fecit, absque ad satisfactionem totalem. Quia dato, quod habeamus
in Rota sententiam in favorem in Beneficiali, adhuc tamen dubium est, si fructus percepti ab isto
mandabunt restitui vel litis expensae, quas ab utrinque audivi compensari. Et dato etiam, quod
fructus decursi supradicti mandarent restitui, in quo eos persequeremur Vniti Academiae?

Illmo Dño et Drono Colend.
Dño Augustino Canitzio
Cemen[illegible] Agnosent. Dño
at [illegible] in [illegible]
Cracouia

p. 2

1676. d. 15 maii.

185

Sanctissimi Dni Nostri, Dni CLEMENTIS Divina providentia PAPAE X.
breve super Contribuone Capitali in Regno Poloniæ, et Magno Ducatu Lithuaniæ
exigenda per Nuntium Aplicum seu psonas Ecclasticas ab eodem subdelegandas.

Venbli Fratri Francisco, Archiepo Corinthi nro, et Aplicæ Sedis in Rgno Poloniæ Nuntio

CLEMENS PAPA. X.

Venblis Frater Salutem et Aplicam Benedictionem. Significavit Nobis nuper Charissimus in Christo Filius noster Joannes
Poloniæ Rex Illris, quod cum ipse Joannes Rex et dilecti Filii Nobiles Viri, Ordines Rgni Poloniæ, et Magni Du-
catus Lithnæ in nuperis Comitiis de repellendo gravissimo et iam quinquennali bello Turcico, summis studiis egerint, Vtilia
et salubria ceperint Consilia, ut cedenti Barbarorum Colluviæ arma, viresq maiori impetu opponant, et Patriæ, imo toti Christianitati
periora bella multis annorum decadibus continuata exhausto. Venbles Patres Epi et Archiepi, ac dilecti filii Clerus Universo
Rgni et Magni Ducatus præfatorum, periclitanti Patriæ et Religioni, in summis ærarii publici angustiis opem atque auxilium
pro viribus conferre cupientes, Contribuonem per Capita sive Capitaonem ab Universo Clero Sæculari et Regulari, dictorum Re-
gni et Magni Ducatus solvendam, ac in usus et necessitates dicti belli Turcici erogandam memorato Joanni Regi præstare et
conferre obtulerunt, si nostra et huius S. Sedis Aplicæ licentia sibi super hoc suffragetur et Facultas. Nos igitur pia Vtiliaq dicti
Joannis Regis studia, quantum nobis ex alto conceditur iuvare ac periculis et Necessitatibus Regni et Magni Ducatus præfatorum
occurrere et consulere volentes. Tibi præfatis Archiepis et Episis ac dilectis Filiis Abbatibus et aliis psonis Ecclasticis,
tam Sæcularibus, quam cuiusvis Ordinis, Congregaonis, Societatis etiam JESV, et Instituti etiam Mendicantium bona tn immobi-
lia possidentium, Regularibus eorundem Regni Poloniæ, et Magni Ducatus Lith ut pro necessitatibus et periculis huiusmodi Contri-
buonem per Capita sive Capitaonem præfato Joanni Regi, sponte tn et pro unica vice, ac summa, quæ eis videbitur dumtaxat
stare et tribuere. Ipsi autem Joanni Regi, eiusq Ministris ut eandem Contribuonem per Capita sive Capitaonem petere et recipere absq
Conscientiæ scrupulo, ac Censurarum et pœnarum Ecclasticarum incursu libere eandem et licite possint: dummodo tn pecunia inde proven-
tura, in præfatos et non in alios usus convertantur, et erogentur, Authe nra Aplica indulgendi et licentiam concedendi ipsosq Archiepos
Episcopos, Abbates et alias psonas Ecclasticas earumq singulas, quatenus dictam Contribuonem per Capita sive Capitaonem absq Sedis
præfatæ licentia promiserint, aut solverint, nec non eundem Joannem Regem eiusq Ministros, si illam absq licentia prædicta receperint, ab o-
mnibus et singulis Censuris et pœnis propterea, quomodocumq incursis, dicta authe, absolvendi facultatem et potestatem tenore præsen-
tium eadem authe tribuimus et impertimur. Tibiq ut ad Exactionem præfatæ Contribuonis per Capita sive Capitaones per psonas Eccla-
sticas ttn, et non alias procedere debeas, authe præfata committimus et mandamus. Contradictores et solvere recusantes per Censuras
et pœnas Ecclasticas, aliaq oportuna Iuris remedia eadem authorite compescendo. Non obstantibus Concilii Lateran et quibusvis A-
plicis Constitutionibus et Ordinaonibus, nec non quarumcumq Ecclarum, Monasteriorum, Ordinum, Congregaonum, Societatum etiam JESV et Institutorum ac quibuslibet aliis, etiam Iuramento Constitutione Aplica seu Confirmaone, vel quavis firmitate alia roboratis Statutis et Consuetu-
dinibus, privilegiis quoq indultis, et literis Aplicis ac Exemptionibus et Immunitatibus etiam in Corpore Iuris clausis, quibusvis Gnaliter
et Specialiter concessis, etiamsi de illis, earumq totis tenoribus de Verbo ad Verbum Mentio seu quævis alia expressio habenda et facienda sit, et
in eis caveatur expresse, quod per huiusmodi Clausulas Gnales, etiam Intentionem Specialem importantes, eis derogatum esse non censeatur, aut de-
rogari videatur, nisi certis Modo et Forma in illis expressis, plene observatis. Quibus omnibus et singulis illorum Tenores præsentibus, pro ple-
ne et sufficienter expressis, et de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum hac vice du-
taxat specialiter et expresse derogamus, cæterisq Contrariis quibuscumq. Volumus autem ut pauperes Clerici et Religiosi, qui in reditibus
non hnt

1676. d. 15 maii

203

non habent nisi victum necessarium, ad contribuendum minime appellantur, utq. praesentium transumptis Manu alicuius Notarii publici subscriptis et sigillo personae in Ecclastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud S. Mariam Maiorem. Sub annulo Piscatoris. Die decima quinta Maij. Anno Dni. Millesimo sexcentesimo septuagesimo sexto. Pontificatus nostri Anno sexto.

Locus ✠ Annuli Piscatoris.

J. G. Slusius.

X

Praesens supra dicta Copia fuit per me infra scriptum collationata cum suo vero et proprio Originali, cum quo de verbo ad verbum concordare inveni. In cuius rei fidem, praesentes sigillo Illmi et Rndissimi Dni Nuntij Apostolici in Regno Poloniae commorantis, communitas de eiusdem Mandato ac subscripsi. Actum Varsaviae in Cancellaria Nuntiaturae Apostolicae. Hac Die 21 Junij. Anno Dni. 1676.

Locus ✠ Sigilli.

Adrs Fiefue. Authoritate Aplica Notarius, et Nuntiaturae Aplicae Cancellarius

Copia Brevis sup. contribut. Aug. 1676

Copia Brevis Clementis X pro contributione Capitali ex Clero 1676 de Junii Romae in Maio

D

Ad Academicos, nec ad Clericos pauperes prorogatur Ill. suo Illmo Epus Subdelegatus et ex Academ Cracoviens sub inhibitione ... retinere Decimas ...

Mag.co e m.to R.do sig.re 1676. d. 16 maii.

204 186

Con il cortesissimo ufficio, ch'è piacciuto à cotesta insigne Università per mezzo di V.S. di passar meco in gradimento di quanto m'è riuscito di contribuire in Sac. Congregatione de Riti al buon' esito della Causa del Beato Giovanni Cantio, mi s'accresce al maggior segno la consolatione potendomi persuadere, che per la devotione, che per me stesso porto alli meriti del d.o Beato, e per l'affetto, e stima verso di tutta cotesta Università, e natione non lascierò di continuare le mie parti non solo in questo negotio, mà anche in qualsivoglia altra occasione di servire à cotesta Università per rendermi tanto più capace delle loro favorite espressioni, e intanto auguro à V.S. dal Sig.re intiere prosperità. Roma 16. Maggio 1676.

di V.S.

Aff.mo per ser. Sem.la

Card. Nithard

S.r Rettore dell'Università di Cracovia

205 1676. d. 29 augusti. 188

Aloÿsius de Aquino Prothonotarius Aplicus V. S. Referendarius necnon Curiae Causarum Camerae Aplicae Gnalis Audr. Romanaeq Curiae Iudex Sententiarum quoq et Censurarum tam in eadem Romana Curia quam extra eam latarum, literarumque Aplicarum quarumcumq Vtilis et merus executor ab eodem Smo D. Nro P. specialiter electus et deputatus. Vniversis et singulis RR. D. Abbatibus, Prioribus Praepositis, Decanis, Diaconis, Archidiaconis, Scholastricis, Cantoribus, Thesaurariis Sacristis, tam Cathedralium quam Collegiatarum Ecclesiarum, Canonicis, Capellanis Curatis, et non curatis, Caeterisq Presbiteris, Clericis, Notariis, Tabellionibus publicis quibuscunq illiq Vel illis salutem. Noveritis fuisse nuper coram Nobis in Tribunali Nro et paracta infrascr. Notitia comparuitum pro parte et ad Instantiam D. Alberti Zlanecki Acad: Cracoviens. Rectoris et aliorum Clericorum et Presbiterorum tam maius quam minus Collegium inhabitantium et in dicta Academia actu laborantium omni meliori modo principali et expositum ipsos D.D. Instantes eo liberos in Comitiis Regni per Serenissimum Ioannem Tertium Regem Poloniae Senatumq et Equestrem Ordinem praedictos Academicos et Academiam Cracoviensem ab omnibus oneribus et contributionibus liberam declaratam iuxta statutum Tit. de Libertate Scholasticorum in Actis infrascr. Not. sub hodierna die exhibitum ibiq Tit. privilegio omissis Academiam Cracoviensem de huic Regni ab aliquot annos Sententiis bene meritam iuxta statutum sub Tit. Schola Regni liberam ab omnibus oneribus declaramus et circa privilegia, iura, libertates constitutionibus Regni firmatas aeternis temporibus conservamus. Et licet dicti DD. Instantes contra formam Insertae Constitutionis vel exemptionis a quoquam molestari, Vexari, perturbari, inquietari neq ad solutionem onerum et contributionum cogi et compelli minimum possint neq debeant, saltim legitime. Nihilominus Illmus ac Rndus D. Andreas Trzebicki Epus Cracoviens. eiusq Curiae Fiscalis et alii ministri et alii forsan in Executione Sententiae nominandi et cognominandi eosdem DD. Instantes molestare, Vexare, perturbare, inquietare, ac in iudicium trahere, Vocare, et condemnare et ad soluendum dictorum onerum et contributionum cogere non desinunt et signanter super extensa Capitalis Contributionis Cleri statae et tam Censuris quam Sequestris in eos ipsos et decimas pro eorum alimentis debere ab indebitis molestiis affligere. Cupientes DD. Instantes earum indemnitatem consulere ab indebitis molestiis eximi et quod Insertae exemptiones observentur debiteq totali et plenariae Executioni demandentur ad nos recursum habuerunt humiliter Supplicantes quatenus sibi in Praemissis de opportuno Iuris remedio providere et monitorium cum inhibitione pro observatione dictarum exemptionum extra

Curiam Romanam et ad partes in forma concedere Velle dignaremur. Nos igitur
Aloysius de Aquino Protonrius Aplicus petitioni huiusmodi annuentes cumq
cumq iustitiam petenti non sit deneganda assensus Vobis omnibus et singulis Vobis
cuilibet in solidum tenore psentium comis et in Virtute Ste obedientiae mandamus quatenus
statim requisiti seu alter Vestrum requisitus fuerit ex parte nra imo Verius A-
postolica authte moneatis et requiratis prout nos per psentes monemus et re-
quirimus dictum Illmum ac Rndmum D. Andream Trzebicki Epum Crac. et
eiusq Curias Fiscalem aliosq in Executione psentium nominand et cognoscend ex adverso
Prlatos eiusq praecipiatis et mandetis quatenus infra sex dierum spatium
quorum duos pro primo duos pro secundo et reliquos duos dies pro tertio ultimo
et peremptorio termino nos assignamus et Vos assignetis sub mille Ducatorum auri Ca-
applicand et pro illis mandati Executivi et aliis iuris subsidiis excois et suspen-
sionis a Divinis ab ingressu Ecclesiae quoad personas Ecclesiasticas quae Vero
ad alias excois aliisq Ecclesiasticis Sententiis Censuris et poenis debeant praedic-
tas exemptiones ad unguem observasse et debitae Executioni demandasse, nec non
eosdem DD. Instantes in eorum quieta et pacifica possone dictarum exemptionum et iurisdic-
uendo respective dicta onera et Constitutiones manu tenuisse defendisse et con-
servasse et pro effectu observaois et manutentionis hmoi debeant ab omnibus molestiis
Vexationibus et perturbationibus dictis DD. Instantibus praemissorum caa et occasione
contra formam et dispositionem et continentiam praeinsertarum exemptionum quomodolibet
illatis, datis, factis, et praestitis, ac inferri comminatis, nec non dandis et inferendis in
futurum penitus cessasse et sese abstinuisse, nullamq molestiam sive impedimentum
de caetero praestitisse nec intulisse ac per nos observari executioni demandari, manu
teneri defendi et conservari cessariq desisti, abstineri et ulterius non molestari
mandari vidisse et super praemissis decreta quaecunq fieri sententiam fieri et
mandatum de observando manutenendo et aliud necessarium et opportunum decerni
et excoi ac Ius et Iustitiam fieri et ministrari aliaq in praemissis necessaria decerni
et alias fieri et exequi vidisse vidisse expensasq refecisse et per eos omnino parui
isse deducen implorann liquidann. Insuper inhibeatis praecipiatis et mandetis
prout nos per psentes inhibemus praecipimus et mandamus oibus et singulis DD.
Iudicibus tam Ecclesiis qm Saecularibus oibusq aliis et praecipue Rndmo Epo Cracoviensi
eiusq Officialibus, ne audeant seu praesumant dictos DD. Instantes in et super praeinserta
exemptione molestare, Vexare, perturbare, inquietare, impedire, aut molestari Vexari
perturbari et impediri facere quovis sub praetextu ingenio titulo causa Vel quaesito colore
quod si secus factum fuerit, id totum revocabimus Rom. absolutis ingressu fidei
Romae ex Aedibus Nris Anno Dni 1676 Indictione 14 Die Vero Vigesima
nona Augusti Vacante Sede Fel. Rec. Clem. Decimi.

Nicolaus Florellus Curiae Locus Sigilli A. Casprano Lnis
Causarum Cam. Aplcae Notus

Illmo Auditoris Camerae Aplicae

Copia monitory

cum inhibitione sup

Novella Servian

da Academia

1676 in Comitys

Cernnos

intimata Jmt Ppazeuthemu

In Nomine Domini Amen. Praesenti Publico Transsumpti Instrumento cunctis pateat evidenter et sit notum. Quomodo anno a Nativitate Domini Nri Jesu Christi millesimo sexcentesimo Septuagesimo sexto. Indictione Romana decima quarta Pontificatu Sanctissimi Dni Nri D. Innocentii eius Nominis XI feliciter moderni anno ipsius primo die verò Mercurii decima quinta Mensis Octobris. In mei Notarii Publici Testiumque infrascriptorum ad id specialiter adhibitorum et vocatorum praesentia constitutus personaliter Excellens D. Andreas Krowicki Phiae D. et Professor Collega Minoris Causarum Universitatis Almae Academiae Cracoviensis Syndicus Principalis tenens et habens in manibus suis libros certos variorum Authorum sub Censura et approbatione Magnificorum Dnorum Rectorum Academiae Cracovien. in variis Orbis partibus et Provintiis Typis impressos, de Authoribus et Intitulatione infradescriptos. petit a me Notario infrascripto, quatenus ex iisdem libris mihi praesentatis puncta essentialia ut potè Nomina et cognomina Authorum, Intitulationes librorum, Censuras seu approbationes eorundem, ac annum Typis impressionis ad effectum deducendi Jus et Possessionem Censurandi seu approbandi libros per Magnificos Dnos Rectores Universitatis Almae Academiae Cracoviensis habitam desumerem, describerem, exemplificarem, desuper testimonium in forma Instrumenti Publici confectum darem et extraderem. Cuius petitioni uti rationi consonae ego Notarius infrascriptus benigne annuendo eadem puncta Essentialia videlicet Nomina et Cognomina Authorum, Intitulationes librorum, Personas Magnificorum Rectorum eosdem libros approbantium annos impressionis et Officinam ex iisdem libris mihi oblatis desumpsi et exemplificavi modo et ordine infrascripto. Primò. Liber qui intitulatur. Processus Judiciarius Jacobi Janidloui Illmo et Rndmo Dno Bernardo Macieiouio S.R.E. Presbro Cardinali Epo Cracoviensi Duci Severiae dedicatus Cracoviae in Officina Matthiae Andreovien. impressus et per Magnum Andream Schoneum S. Th. et I.V.D. ac Universitatis Cracoviensis Gnalem Rectorem de Anno Dni Millesimo Sexcentesimo Sexto approbatus. 2do Liber cuius intitulatio Vitis Aquilonia seu Vitae Sanctorum Regni Gottorum et Suecorum Joannis Vastonii Gotti Prothonotarii Aplici Canonici Varmiensis Serenissimo Sigismundo III Poloniae et Sueciae Regi a Sacris et Bibliotheca Coloniae Agrippinae in Officina Antonii Hierati Typis impressus et per Magnificum Jacobum Janidlouium [illegible] D. et Professorem Prothonotarium Aplicum Academiae Cracovien. Procancellarium et uti ejusdem Generalem Rectorem de Anno 1619 approbatus. 3tio Liber Gestorum populi Poloni sub Henrico Valesio Polonorum postea verò Galliae Rege Illmi Andreae Maximiliani Fredro Castellani Leopoliensis Dantisci de Anno 1652 impressus et per Magnificum Dnum Joannem Broscium S. Th. Baccalaureum nomine Magnifici Dni Jacobi Ustiensis uti Academiae Cracoviensis Rectoris approbatus. 4to Liber itidem Gestorum populi Poloniae eiusdem

Illmo Andreae Maximiliani Fredro Castellani Leopoliensis itidem Dantisci de anno 1650 typis impressus et per Magcum Joannem Broscium S. Thi. in Academia Cracoviensi Baccalaureum eodem quo supra nomine approbatus. 5to Liber intitulatus Summarium Asceticae et Misticae Theologiae Authore Patre, Fratre Chrisostomo Dobrosielscio Ordinis Sancti Francisci Reformatorum Cracoviae de anno Millesimo Sexcentmo Quinqumo Nono. impressus et per Magcum Matthaeum Krasnicki Facultatis Theologicae Decanum Nomine Magnifici Dni Gabrielis Ochocki Phiae et Medicinae Doctoris Vti Almae Academiae Cracoviensis Gnalis Rectoris approbatus 6to Liber qui intitulatur Forteca Duchowna Krolestwa Polskiego Zywotow Swiętych Petri Hyacinthi Prusz Cracoviae de anno 1662 impressus et per Magnificum Albertum Tancicki AD. et Professorem Academiae Cracoviensis Rectorem approbatus 7mo Liber cui titulus Nadobna Paskwalina Nobilis Samuelis de Skrzypno Twardowski Cracoviae de anno 1655 typis impressus et per Simonen Stanislaum Makowski S. Thi Baccalaureum Nomine Magnifici Dni Gabrielis Ochocki Phiae et Medicinae Doctoris Vti Almae Academiae Cracoviensis Gnalis Rectoris approbatus, 8vo Liber intitulatus Orator Polityczny in folio Authoris Illmi et Rdmi Dni Dni Casimiri Woyszrafowicz S. R. Mtis Secretarii Cracoviae de anno 1648 typis impressus et per Magcum Andream Lipnicium Nomine Magnifici Dni Jacobi Vitelli S. Thi Doctoris Academiae Cracoviensis Procancellarii ac Gnalis Rectoris approbatus 9no Libri quatuor Lyricorum Patris Fratris Elisei et a Sancta Maria Ordinis Carmelitarum Discalceatorum de Vita, gestis, ac miraculis, Sanctae Matris Nrae Theresiae versu latino editi Cracoviae in Officina Schedeliana 1650 impressi per Magcum Stanislaum Rożycki AD. Academiae Cracoviensis Generalem Rectorem approbati. 10mo Liber intitulatus Suspirium animae Poenitentis Authoris Illmi D. Alberti Stanislai Radziwił, in Olyka et Nieśwież Ducis Magni Ducatus Lithuaniae Cancellarii de anno Dni 1652 Cracoviae impressus et per Magcum Jacobum Ustiensem S. Thi D. et AD. et Professorem Vniversitatis Cracoviensis Gnalem Rectorem approbatus. 11mo Liber qui intitulatur Monumenta Sarmatarum in folio Simonis Starowolscii Canonici Cracoviensis Primicerii Tarnovien de ao 1655 Cracoviae impressus per M. Gabrielem Ochocki Phiae et Medicinae Doctorem Vti Vniversitatis Cracovien Gnalem Rectorem approbatus. 12mo Liber intitulatus Idea Colloquii Charitativi cum Dissidentibus Rndi Patris Fratris a S. Hyacintho Definitoris Carmelitarum Discalceatorum Concionatoris Ordinarii Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Toronii 1645 Indicti Cracoviae 1646 impressus per M. Jacobum Vitellum S. Thi Professorem Vti Academiae Cracoviensis Gnalem Rectorem approbatus. 13tio Liber intitulatus Arithmetica Practica Bipartita generalis et Specialis M. Joannis Formankowicz Cracoviae de anno 1689 impressa per M. Andream Kucharski S. Thi Doctorem Vniversitatis Cracovien Rectorem approbatus.

14to

14to Disputatio inter Rndos Patres Discalceatos de Monte Carmelo et Joannem Statorium Arianum Lublini in Polonia 1620 die 5 Julii habita Cracoviae de anno 1621 sub Censura et approbatione Magci Jacobi Najmanowicz I.V.D. Almae Academiae Cracoviensis Gnalis Rectoris typis impressa. 15to Adami Opatovii S. Th. D. et eiusdem in alma Academia Professoris Canonici Cracoviensis opera tria separata totam Theologiam complectentia. Scilicet 1ma Pars Cracoviae de anno 1644 typis impressa per M. Jacobum Vstiensem S. Th. et I.V.D. Academiae Cracoviensis Gnalem Rectorem approbata. 2da Pars eiusdem per Magcum Jacobum Vitellum S. Th. Professorem Academiae Cracoviensis Gnalem Rectorem. 3tia Pars de Sacramentis eiusdem Opatovii Illmo et Rndmo Dno Petro Gembicki Episcopo Cracoviensi Duci Severiae dedicata Cracoviae typis impressa et per Magcum Jacobum Vstiensem S. Th. et I.V.D. Academiae Cracoviensis Rectorem approbata. 16to Pars Aestiva Concionum pro Festivitatibus in folio M. Simonis Makowski S. Th. Professoris Cracoviae de anno 1665 impressa Serenissimo ac Invictissimo Joanni Casimiro Poloniae et Sueciae Regi dedicata et per Magcum Stanislaum Ossendowski S. Th. et I.V.D. ac Professorem et per M. Andream Kuchavski Almi Studii Universitatis Cracoviensis Gnalem Rectorem approbata. 2da Pars Hyemalis Concionum pro Festivitatibus eiusdem M. Simonis Makowski itidem in folio 1666 typis impressa Illmo et Rndmo Dno Andreae Trzebicki Moderno Episcopo Cracoviensi Duci Severiae dedicata per M. Stanislaum Jurkowski S. Th. Doctorem et Professorem Almae Universitatis Cracoviensis Gnalem approbata. 3tia Pars Hyemalis Concionum Dominicalium eiusdem Simonis Cracoviae 1668 typis impressa Illmo Dno Hieronimo Lubomirski in Wisnicz et Jaroslaw Comiti dedicata per M. Albertum Zancacki I.V.D. et Professorem Almae Universitatis Cracoviensis Gnalem Rectorem approbata. 4ta Pars Aestiva Concionum Dominicalium eiusdem M. Simonis in folio Cracoviae 1675 impressa per M. Albertum Dobrowski S. Th. D. et Professorem Decanum S. Floriani de Mandato Magnifici Dni Rectoris approbata. 17mo Lucerna pedibus Viatorum seu Conciones in Dominicas totius anni Matthiae Aloysii Kupiec Parochi Rosmiriensis Cracoviae de anno 1669 typis impressae et per M. Albertum Zancacki I.V.D. et Professorem Almae Universitatis Cracoviensis Gnalem Rectorem approbatae. 18vo Conciones Polonico Idiomate scriptae pro funere Serenissimi Sigismundi III Regis Poloniae et Sueciae et pro funere Constantiae eius Filiae Rndi Fabiani Bierkowski Ordinis S. Dominici Professi Cracoviae de anno 1633 impressae per M. Sebastianum Mucerinum Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Concionatorem Almi per Rectorem approbatae. 19no Conciones sub titulo Kawaler Maltanski in funere Sigismundi Sredzinski Equitis Melitensis anno 1616 per eundem Rndum Fabianum Bierkowski editae et per M. Basilium Golinium S. Th. D. et Professorem Canonicum Cracoviensem Academiae Generalem Rectorem approbatae. 20 Conciones Nicolai

de Olexowa Gniewosz Capitanei Radomiensis per Alexandrum a Jesu Carmelitam Discalceatum editae Cracoviae 1650 Typis impressae et per M. Stanislaum Rożycki I.V.D. Universitatis Cracoviensis Generalem Rectorem approbatae. 21mo Conciones eiusdem in Funere Joannis Nicolai de Zurowa Danilowicz Thesaurarii Regis Poloniae Premysliens. Samboriens. Drohinensis Drohobycensis, Latyczensis et Capitanei Cracoviae de anno 1650 impressae per eundem M. Stanislaum Rożycki Uti Rectorem Academiae Cracovien. approbatae. 22do Conciones de imagine miraculosa B.M.V. in arenis ad Cracoviam per Franciscum Wolscium Ordinis S. Francisci Reformatorum Professum Cracoviae de anno 1661 impressae per eundem M. Stanislaum Rożycki Uti Academiae Gnalem Rectorem approbatae 23tio Conciones in funere Illmae Sophiae de Tęczyn Danielowiczowa per Joannem Dionisium Łodzinski Ordinis S. Pauli primi Eremitae Professum per M. Jacobum Vitellium S. Th. D. Canonicum Cracoviensem et Uti Academiae Cracoviensis Generalem Rectorem approbatae 24to Conciones in funere Magnificae Elizabethae Myszkowska Marschalcae Regni Cracoviae de anno 1644 Typis impressae per M. Jacobum Vitellium S. Th. D. Canonicum Cracoviensem Uti Universitatis Cracoviensis Gnalem Rectorem approbatae 25to Conciones in funere Magnifici Abrahami de Głuchowo Głuchowski Rezycensis et Visliciensis Capitanei per Religiosum et Rndum Paulum Bałocki Ordinis Conventualium S. Francisci Professum editae Cracoviae de anno 1648 Typis impressae et per M. Gregorium Modlinski S. Thi et I.V.D. Universitatis Gnalem approbatae 26to Conciones in funere Illmi Sigismundi Alexandri de Szczekarzowice Carto Castellani Premysliensis a Rndo Gaspare Załki Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Concionatore editae Cracoviae de anno 1654 Typis impressae authoritate et Nomine Magnifici Domini Rectoris Universitatis Cracoviensis per Decanum Sacrae Facultatis Theologicae approbatae. 27mo Conciones in funere Illmae Barbarae Mniszkowa Castellanae Sandecens. Capitaneae Sanocens. a Religioso et Rndo Patre Francisco Ryczkowski Ordinis S. Francisci Reformatorum Professo S. Thi Lectore editae Cracoviae de anno 1653 Typis impressae per Magnum Gregorium Modlinski S. Thi et Iuris Utriusque Doctorem Academiae Cracoviensis Gnalem Rectorem approbatae 28uo Conciones in praesentia Serenissimi Michaëlis Regis Poloniae totiusque Senatus in Ecclesia Cathedrali Cra:

couiens. habitos per Rndum Cyprianum Zachowski S. The Doctorem Ordinis Sancti Basilii Rndmi Archimandritae Lesczynensi Auditorem Metropolitanum editos et sub approbatione M. Joannis Radzki S. The Professoris nomine Magnifici Dni Rectoris Academiae Cracoviensis de anno 1669 Typis impressos. Post quorum quidem librorum et approbatorum descriptionem petitum fuit a me Notario infra scripto quatenus desuper testimonium in forma Instrumenti publici superius descripta dare et extradere. Actum et Datum Cracoviae Anno Indictione Pontificatu die mense quibus supra Praesentibus Venerabilibus Alberto Bratuszowski et Laurentio Smialowski Artium et Phiae Baccalaureis circa praemissa testibus specialiter adhibitis.

Et quia Locus Signi Notarii

Ego Adamus olim Simonis Styrkowski Publicus sacra authoritate Apostolica Dioecesis Cracoviensis Notarius Censuras seu Approbationes Magnificorum Dnorum Rectorum Academiae Cracoviensis Typis ad calcem librorum superius descriptorum impressas. Una cum testibus supra recensitis. Vidi, legi, in manibus habui eorundem Magnificorum Dominorum Rectorum nomina et cognomina tum et intitulationes librorum per eosdem Magnificos Dnos Rectores approbatorum fideliter ex iisdem libris superius descriptis desumpsi, descripsi, et collegi. Ideo praesens Publicum Transumpti seu Descriptionis Instrumentum manu mea propria scriptum subscripsi, signavi, et extradidi rogatus et requisitus.

Usus approbandi Libros per Rectorem Academiae Cracovien.

dum in Nunciatura ex remiss. S. Congr.

ferveret inter Fiscalem Epi Illmi Crac.

in Anno 1616

L

207 1677. d. 11. maii. 194

Cracovien

Em.me et Rev.me Dne. Sub die 12. Martij 1676. Proposita causa inter Ill.m et Rev.m D. Epum Cracovien ex una, et DD. Accademicos Cracoviæ ex altera quinque puncta fuerunt proposita vlt.a

1.mo An Accademici presentati ad Beneficia Ecclica ab Accad.a teneantur In actu Institutionum prestare Juramentu obedientiæ, et reverentiæ

2.o An liceat Episcopo visitare Ecclesias, et loca Pia Accademiæ

3.o Quod Epus debeat deputare Pro Cancellariu ad effectum promovendi Studentes ad gradus, et Laureos

4.o De Censuris indebite fulminatis per Episcopum contra Accademicos

5.o Quod Accademici teneantur concurrere pro rata bonorum Ecclesiasticor et beneficior Accademiæ ad quem contributiones totius Cleri Poloni pro redemptione bonor stabilium ab hybernis Militum Stationibus

fuit resolutum ut infra videlt

Ad p.mu non esse cogendos nisi ad forma Sac. Concilij Tridentini, et Constonis Sa: me: Pij Papæ IV.

Ad 2.u manutenendum Epum in possone visitandi iuxta formam eiusd Sac. Concilij Tridentini

Ad 3.u Ab Episcopo deputandum Cancellariu

Ad 4.u Quoad Censuras ad Ab. remittere

Ad 5.u si S.mo D. N. placuerit posse compelli ad prenarratas contributiones

11
12

Et die 29. eiusd. mensis Martij 1676. facta relatione S.D. N.
Sanctitas Sua congruis Ser.mi Regis Poloni Instantijs benigne
annuens sententiam approbavit.
Ultimo loco suborta noua dubitatione super 2.do 3.o et 5.o ex dd.
punctis
Ut super 2.do An Accademici teneantur prestare Iuramentum
obedientiæ, et reuerentiæ
Super 3.o quod Epus deputet Procancellarium
Super 5.o An Accademici teneantur ad contributiones hyemales
Supplicarunt pro declaratione. Vnde
Sac. Cong.o Emin.orum S.R.E. Cardinalium negotijs et Consultationib. Eporum et Regularium
præposita, partibus auditis, ac referente Emin.mo Card.le Gastaldo decla=
rauit, atque decreuit.
Super 2.do Accademicos prestare debere Iuramentum à Synodo Provinciali pres=
criptum in actu eorum Institutionis.
Super tertio. Standum esse in Decisis, et Epum Cracouiensem intra terminum
trium mensium à die exhibitionis præsentium computandum docere debere de
præfati Procancellarij effectiua deputatione.
Super quinto. Accademicos non posse cogi ad executionem Concordiæ.
Quæ omnia, ut debitum sortiantur effectum, eadem Sac. Cong.o censuit
committendum prout præsentis Decreti tenore committitur Nuntio Apos.co
in Polonia residenti, ut prenarratas declarationes atque Decreta execu=
tioni demandari faciat. Non obstantibus &. Romæ 21 Maij 1677

A. Card. Cibo

Albergus Secretarius

S. Cong.ne Episcoporum

Em.mo et Rev.mo D.no meo Card. Gastaldo

Cracovien.

Pro

Academicis, et Universitate Studij generalis

Cracoviae

Ill.mo et Rev.mo D. Episcopo Cracoviae

Nomina decretorum

[redacted]

1677. d. 29 maii.

196

208

Illustrissimi, Rndissimi, Perillustres, Illustres, Magnifici, Clarissimi, ac Eruditissimi omnium Scientiarum, necnon Facultatum DD. ac Professores.

Pudet Augustæ Matris Academiæ Cracouiensis Filiam, Uniuersitatem Nostram Vilnensem munificis Libertatibus Immunitatibusq; Basilicè olim ab Amantissima sua Parente edotatam, nunc in orbitate positam, grandi dote spoliatam, Maternos comparere ante conspectus. Pudet profecto eam iniqui sui fati, dum liberè nata celeberrimæ Parisiensis Academiæ neptis, ingravescentibus in diem aduersis, sub jugo despoticæ seruitutis dolorosè ingemiscit. In quo gemitu beneficis suæ Genitricis aduoluta plantis seruili catena oneratas in supplex miserere attollit dexteras: et licet absens auxiliarem ab ea in Illustrissimis, Rndissimis, Perillustribus, Illustribus, Excellentissimis Dominationibus Vestris implorare audet succursum, quominus quà solerti consilio, quà instantiæ suæ valore ad Serenissimum ac Inuictissimum Regem Dnum Nostrum Clementissimum, Ordinesq; Regni et ad exteros Principes, nominatim Serenissimum Regem Galliarum, ad futura Comitia Regni, ubi fauentibus Superis seruitutem miseriarum pupilla hæc Nostra Academia excutere conabitur, fulcire dignetur. Ingenita erga Prolem Suam pietas Materni amoris viscera facilè mouebit, et per Illustrissimas, Rndissimas, Perillustres, Illustres, Magnificas, Excellentissimas Dnationes Vestras, amplius illachrymari suæ calamitati non permittet, verum Materno affectu dignam commiseratione intuebitur Natam, ut pristino suæ libertatis restituatur Iuri. Quæ ubi suæ reddita fuerit immunitati, Filialis gratitudinis vadimonio obærata, nec non Illustrissimarum Rndissimarum, Perillustrium, Illustrium, Magnificarum Excellentissimarum Dnationum Vestrarum obsequijs mancipata æternum manebit in Filijs suis, qui nunc sunt

Illustrissimarum, Rndmarum, Perillrium, Illrium, Magnrum, Excellmarum Dnationum Vestrarum

Obsequentissimi Clientes.

Academici Vilnenses.

Licet innumera inconuentiarum exempla nostram loquerentur oppressionem; postremum tamen in specie fusè in scriptis exaratum, deferendum censuimus.

Datum Vilnæ 29 Mai Aº 1677

+ [illegible]

Illustrissimis Dominis Perillustribus Illustribus Magnificis Clarissimis ac Eruditissimis Omnium Scientiarum nec non Facultatum Doctoribus et Professoribus Celeberrimæ Academiæ Cracoviensis

patean[t]

Cracoviæ Die 12 reddar. Vilnæ [illegible]

209 1678. 198

Per(illustrissi)mis Magnifice et Adm(odum) R(everen)de D(omi)ne Rector
Domine et P(atro)ne Colendissime

Romae 31 July 1677

Iuzem pisał de fauorabili decreto S. Congregationis quoad Contributiones, ktory pewnie Illmum retardabit a rapina et impetitione. Dałem Memoriale pro obtinendo Breui super eodem puncto, rescriptum iesze nie mogę miec, bo nad nim deliberavit Papa, iako mi retulit we Wtorek Illmus Slusius. Jesli zas nie będę mogł otrzymac go cum certis clausulis, to renuntiabo illi, ędq; per dictum Illmum. Barzo ostro in Virga ferrea regimen zaczyna się, na co tak Seculares, iako y Spirituales sarkaią. Słychai ino iakoby mieli Zakonnicy cos napisać sarcastrum ze od nich zaczyna Papiez reformę. Vigore istius decisionis mielibysmy occasionem querulandi de bobus et equis; ale non est securum: Ingenuus powinien by się tego domyslic y satisfacyią uczynic. Na od iezdnie consulam Cardlem Vidonum, y zostawię ordinans ad effectum istum. Bo sam zostawac niegodo bna, partim propter expensas, partim propter expeditionem nimis tardam. Ex peculio pro Causis Universitatis Kanimysło, sam Procurator do dnia dzisieyszego wzięł trzydziesci Scuta, a insze expensa co muszą kosztowac. Juz Jmci X. Doktora trzeba ukon

tentowac, ktory lingua et manu cooperabatur in isto negotio. et quidem zelo mirabili. Nie dobrze sie sstało ze adhaerentes maiorią rebelles authoritatem Rectoralem taciy ruinowac zamyslaią soluta vero disciplina quid sperandum nisi alio civium, legum contemptus, et quod Deus avertat ruina. Nunquid tales non consentirent in furcas suscipiendos? aut Comeneum tradendum! O tempora! Pisałem ia killa słow do X. Scuinskiego iedno na upor y ambicyę niemasz remedium. Deus tu scis insipientiam meam & De Canonicata wolt JMM Pana to tłumacz com przedtym pisał. Przeto ty nie moze praetendere L. O. ale tylko requirendo rigore decisionis o instituciyą y iuramentum circa eandem praestari decet, non aliâs. Na Memorialy circa hoc punctum choc cum instantia Cardinalis niemasz responsu, latet anguis in herba. Illmi Zaudenus cum [illegible] Doctore cum obsequiis manus osculantur. O JM. X. Koryzinskim idem apud me sensus, y iuzem ia z JM traktował otym: kosztczkę był zdrowia niesposobnego przez killka tydniel, y dla tego ieszcze nie zaczął traktowac publicas ceremonias. JM. iest promptissimus ad swięty [illegible] si daretur facultas per Principis facultatem. Non deerit iednak quoad Beati causam in reliquis vix spero: bo confessyey niechciały sie nabawic. si denegaretur, o coby instancyą czynił. Na iedną ieszcze instancyą gotuiemy sie do S. Congr. quoad Offium et Missam, ktora nie moze byc aze circa finem Augusti, do ktorey będę prowadził JM. X. Koryzinskiego, a za na instancyą powazną rigore libe

varum S.R.M. otrzymamy pożądany respons. Deus exorandus, adsit piis desiderijs et consoletur Mrem Academ. Authenticas exceptiones in Causa z Styjewic coprędzey expedire potrzeba, aby ambicyey zagrodzic drogę: niech iego wzgardzi sztukatą, będzie modestior; a ten drugi terrore litis, będzie mitior. Prawda że szkoda wielka, a cóż czynić! kiedy nie może być inaczey. Ja się zalecam szczodrobliwey łasce wmMMP. et totius Vntis. W tym tegodniu zaszły były altercacye między Ambasciatorem Francuskim y Hiszpanskim circa liarum transitum, gdzie się byli ziachali oraz y pomięszali; wszakże iednak sunt reconciliati per Papam na Palacu. W szwyszech 16 Aprilis Cometty straszne pokazały się w iednym miescie y zapadły się wszytka domow z ludźmi. 26 zas insze apparycye y deszcz krwawy przez kilka godziny padał; 27 effectus koniec to się zapadły 24 dzynie: rozumiem że to wz iest w Krakowie z Wenecyey. In reliquo JchMcu się zalecam, et affecto atque infimo Patrono meo Colendmo przeszczęsnego zdrowia życzę. Z Starego

Perillris Mcen. tui Vlib
semper devotissimus

Servus

M. K. S. m. p.

Perillri Magnifico et Adm R. Dno
Dno M. Alberto Zanczucki J. V. D.
Canco Cracovien. et Rectori Gnali
D. Patrono obsmo

Cracouia

(#3) 1677. d. 19. octob.

200

In nomine Dni Amen. Praesenti publico infrascripto Protestationis Instrumento, cunctis pateat evidenter, et sit notum. Quomodo Anno à Nativitate Dni Nri Jesu Christi Millmo Sexcentmo Septuagesimo Septimo, Indictione Decima quinta, Pontificatus Sslmi Dni Nri Divina providentia Papae feliciter moderni Innocentij Undecimi Anno ipsius secundo, die vero Decima nona Mensis Octobris. In mei Nrij publici,
210 Testiumq infrascriptorum, ad id specialiter vocatorum et rogatorum praesentia, in Cancellaria Conrij Posnan. personali constituti Perillris Clarissimus et Adm Rndus Dnus Franciscus Grzenoski, Decanus S. Annae, Collega Maior, Sa. Th. Professor, et Perillris et Adm Rndus Dnus Joannes Rudzki, Prothonrius Aplicus, Canicus Ploc. Collega DD Iureconsultorum, protunc Academiae Posnan. Director, Excellmus Dnus Casimirus Bryszkowski, Phiae D., Collega Minor, Contubernij Iurisperitorum Senior, Excellentes Dni Phiae DD, Andreas Krupecki Cursus Philosophici, Andreas Amadey Grammatices, Martinus Oslinski Poëseos, Contubernij Szoldrsciani Praefectus, Gaspar Ciechanowski Mathseos, Seminarij Cathlis Posnan. Praefectus, Andreas Laskacy Rhetorices Professores, Collegij Lubranscani Academiae Posnan., sani mente et corpore existentes, mihi Nrio publico infrascripto bene cogniti, omnibus melioribus, quibus melius, validius et efficacius, de Iure, forma, et stylo potuerunt ac debuerunt modis et aliâs ad oem meliorem meliorem finem et effum, manifestati et protestati sunt solenniter, et gravi cum querela in et contra Adm R.P. Bartholomaeum Wasowski Rectorem, et Joannem Moranski Lectorem Theologiae, totumq Collegium Posnan. Societatis Iesu, de et super eo. Quia ipsi in contemptum et vilipendium S. Sedis Aplicae, Iurium Regni et Statutorum, immunitatum et Privilegiorum Almae Universitatis Academiae Cracoviensis, quae à Trecentis Annis fuit et est in pacifica possessione Iuris doctorandi, tanquam Ecclesia Dei, et huius Regni antiquum Seminarium et ornamentum, caeterarumq istius Regni Scholarum Mater et Magistra, contra fas et Ius omne, contra concessam à Summis Pontificibus, Serenissimis Regibus et tota Republica doctorandi facultatem, citra Illmi et Rndmi Dni Stephani de Magna Chrzastow Wierzbowski Dei et Aplicae Sedis gratia Episcopi Posnan., Loci ordinarij admissionem, et ipsius Rndmi Hieronymi Wierzbowski, Praepti et Officialis gnalis Posnan., personali ad illum actum, per quendam fucatum colorem invitati expressam voluntatem, compendiario tempore, convocatis ad simulatam quandam disputationem hospitibus, et Religiosis nonnullis, (quatenus Adm RR. Pres Albertus Zochowski, Hiacynthus Bartochowski, Aurelianus Plonski Lectores Th. Actuales, ex Ordine Praedicatorum S. Dnici, cum permultis alijs Pribus et Studentibus eiusd inclyti Ordinis, eorum cognita arte publicè etiam detenti discesserunt) die Duodecima Mensis Octobris, insolita forma modo, stylo, et nescitur qua Authtate sed tantum pro suo libitu et usurpatione Iuris alieni quosdam RR. Joannem Luz

Szynski et Joannem Modrzenski Poenitentiarios Gnesnen, in Doctores Theologiæ, clausis ianuis, à Collegio nulliter, titubanter, et cum quadam formidine propriâ convicti conscientiâ promoverunt, et renunciárunt qua temeritate insolenti et ausu nefario, Juribus, privilegijs immunitatibus Almæ Universitatis Cracovien Matris Nostræ et alumnorum Studiosorum graviter derogare ausi sunt et præsumpserunt, homines ignaros Jurium et Privilegiorum Almæ Universitatis Cracovien, quæ sola Universitas insignis, approbata habent Studium gnale omnium quatuor facultatum, ad Laureas capessendas, dignitatemque Archidiaconales iuxta Bullas Leonis quæ incipit. Etsi ex debito Pastoralis officij. Anno Millmo Quingentmo Decimo tertio, Decima octava Calend. Octobris, ad Cathlium Ecclesiarum dignitates, iuxta eiusdem Sanctmi D. Nri quæ incipit. Creditam Nobis desuper, Anno Millmo Quingetmo Decimo quinto quindie Cal. Augusti. Pauli Tertij. quæ incipit. Cunctis Orbis Ecclesijs Anno Dni Millmo Quingentmo Quadragmo tertio, die Decima sexta Octobris emanatas à Sacra Sede Apostolica destinato est, et hactenus habetur circumvenerunt et cluserunt. Quocirca supramemorati Protestantes suo et totius Almæ Matris Universitatis Academiæ Cracovien totiusque Regni nomine, tanquam publici gnalis Studij Cracovien, et Posnan Professores, ac Iuregatronatus Omnium Ordinum Regni gaudentes, Almam Universitatem Cracovien læsam et gravatam sentientes, de nullitate istius Actûs supratacti iterum ac iterum protestati sunt et conquesti, tam contra Promoventes, quam et contra Promotos, simulque falso Promotos, imo verius nullos Doctores, nulliusque momenti promotionem eorum manifestarunt; et præcavendo indemnitati Almæ Universitatis Cracovien, iterum atque iterum protestati sunt, salvo Iure addendi, minuendi, corrigendi, prout Iuris est et Styli: Super quibus omnibus et singulis suprascripti Protestantes unà cum assistentia Testium petierunt à me Notario Aplico infrascripto hanc Protestationem suscipi; et ad Acta Consrij ingrossari, et aliquot publica Instrumenta extradi, ut unicuique innotescat et ad notitiam indubitatam deducatur, quam Protestationem præinsertam ego infrascriptus publicus Notarius prout de Iure suscepi, et Actis Consrij Posnan inserendam censui. Acta sunt hæc Posnaniæ ad Cathlem Ecclesiam in Cancellaria Consrij Posnan, Anno, Indictione, Pontificatu, die Mense quibus supra. Præsentibus Adm Rdis Simone Andrea Celinski Cath. Mansionario, Collæ S. Nicolai Ecclesiarum Canco Petro Valentino Sutarski, Minorum Ordinum Clerico, Nobli Valentino Boguslawski Cancellariæ Scriba Testibus ad præmissa vocatis, rogatis et adhibitis. Et ego Joannes Garnuchowski Artium Mgr et Phiæ D. Sacra Authte Aplica publicus et Consrij Posnaniensis Nrius, quia suprascriptæ Protestationi et

et alijs omnibus et singulis praemissis, dum sic ut praemittitur fierent et agerentur, una cum praenominatis Testibus praesens interfui, eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi; ideo hoc praesens Protestationis Instrumentum, manu alterius fideliter scriptum exinde confeci, subscripsi, publicavi, et in hanc publicam formam redegi signoque ac nomine meis solitis et consuetis consignavi, in fidem et testimonium omnium et singulorum praemissorum rogatus et requisitus.

Protestatio Contra Collegium
Posnaniens. Patrum Societatis Jesu

33

W Rzymie 23. Grud. 1677

1677. 25 grudnia

202

211

Perillustris et Rev. Domine Cancellarie Domine atque Patrone Singularissime.

Jako trzema do Padwie, trzema do Wiednia, iescze przed przyiazdem tam że Wmmm Pana, a czwartym także do Wiednia, iuż słomianym z niego szczęśliwym kcierzi. Listu 5.o datym powinnij mi przebłem, tak teraz ... o powinszowaniem z całego affectu nie tylko tego, ale i inszych wielu szczęsliwych lat. W prawdzie zturbowała mię była barzo alteratia na zdrowiu Wmmm Pana, ktora abo z odmiany powietrza, abo z gorączki mogła nastąpic agitatiei, z tym iednak ... Bogu, com i ... Xiędzu Włosowiczowi Rectorowi gorące zalecił, że po odpoczynieniu powrocze congmus przywroci siły. A ponieważ w pomienionych listach doczciwie i szeroko opisałem in genere et specie barzo pilne około naszych negotia rzeczy, teraz krotko tylko recapitulatione czynię, że tym mniej dosyc uczynię powinności, i Wmmm Panu ... a to anticipando i chwalebnie sprawa, i ..., ktora iescze ... nie przyszła z Wenetiei. Sygnatura tedy Grapie, ktora miała była być w Listopadzie, a potym w Grudniu coram Sanctissimo, do ktorei ... Rescriptum ... Monsig.r de Luca na ... memoriał super Premewiciis, et Canceanis Cracouiens, do tąd nie była. P. Aualdini zas mowi, że choćby i Commissia Specialna directa via pozwolona super eisdem była, nic na niej in fauorem otrzymac nie możemy, ieżeli kiedy ... nawet ... circulo mamy.

lia documenta requisita institutionis do Canonicii nie
wywiedziony, i że to by było in Rota.
A słyszałem z miejsca pewnego, co in secreto communico
WMMM Panu, że Jego Mci Xiędzu Rectorowi chciano ins-
dać inspekcyą, a nie teraz Adversario, ale terminus dany
nie observatur (co mi się zda paradoxum) a wszystko mu nas-
pił.
Eminent.mus Card.lis Raonius repugnat omnimode, żeby miała
być instantia o Officium in S. Congregatione wniesiona,
że to nie podobna odejmać tamte całość urzędu ani insygni-
na wziąć supplikę, ani pro parte Bellarmini nic na tej
jednej, której była nie pozwolono) że trzeba wparzyć cenzu-
do sa- nego sa- pieta. turam tegoż, to jest przez Ambassiatora, którego się dopra-
spodziewaią. P. Cancius daś, że Remissorya non exped-
ens, o którą iż według WMMM Pana mówiłem memoriam
bo długa, bo ad principium redit, i in dubiis accersuocat,
i że potrzeba tego Eminentissimi consilio acquiescere.
Dlatego w pomienionych listach pisałem pilno ~~które~~
Rzeczy ażeby Jeh Mość listy do Xiędza Rzymskiego ad Emi-
nentissimum w tejże materyi pisali, także i do Illmum
D. Cavallerinum ex parte Respondentis R.R. Canonicorum
et respective mandari de manutenendo in numero et
loco, gdyż nie pozwolił być iako przesił, tenpus, ale
tylko mandavit ingredi Cathedram, a wszystko ma moc
kapitula zarazem..
List WMMM Pana w Wilnie dnia pomienionego pisany

Przeraziło mię smutnie z wypadek WMM Pana z kolegi ... Pana
Kwidz. onegoż. Miałem listy od JMP. brata mego dobrodzieja w Chersonowie, gdzie dost...
tą cei i modlitwie WMMM Pana się zalecam. W tejże pomienionym ...

iest mi, in granum do Officium przes Xiędza Regensa instruction lubo tu styszet, że privato nomine tu ma byds.

JchMość X. Markiewic otrzymał bijł in Rota Sacra declarationem censurarum ob non paritionem Partis, która gdy nie dawno przesła ad Signaturam Justitiae, tamże ja u tej zniosł się Eminentissimi Violenti, który otrzymała dilatam executionis, lubo wielka część Prelatorum Orientalium była pro parte JchMci Xiędza Kanonika. Jak to do Papieża dla favore i respectu Sprawiedliwości.

Xiądz Jezuita Mosie wil w Wenetkei iest ale nie długo tam oddma.

JMć X. Sotkuwski in die Conceptionis JMości Pana przed wyjechał otrzymał wszy in favorem sententiam, któremu datum Sześdźgo przegraź z tych przeniedzy według WmMM Pana ordinara ku. Słyszet, że w Kalicinie oleo-to 6000. ludu umarło, a w samym Conwencie na Kaszlu 19. Kaliennikow. To mie barzo turbuie, że WmMM Pan moich trzech listów raz po raz przes Wenecką pocztę do Wiednia, co się przeciwistwo do WmMM Pana posłanych nie znalazł tamże, a były arcypotrzebne. Powiadaią że tam sa dwie poczty iedna Włoska, druga Niemiecka nie powinnyby zginąć.

JchMość X. Rector, JMć Pan Kłosinski, JMć Pan Porzesinski, JMć P. Orski, JMć P. Krotkowski, P. Domigiel, i inszy JchMci ukłon daią WmMM Panu, a ia za moich powolnie oddaię JegoMci X. Rectorowi, J. M. X. Malinowskiemu, JMć X. Baltazarowi, JchMci P. Piotrowskiemu, JchMościom Panom Seniniskiemu, Pisarskiemu, Wesinskiemu, i JchMci Panu Pająku[?] miesczy tymi specialnie J. Mci P. Grębinowi, któremu i Simienięcni Jch Morze daią ukłon cordialissime. Eminentissimus Cardinalis Violonus poda przyiąt wszy iemy, który gdy gdzie Jaworowski do siebie JMć Pana Kłosowskiego, deklarował swoię chęc [?] stronę Officium pro Bl. Joanno, tylko ut supra.

Proszę o Oddanie rzeczy WmMM Panu w tym, w iaktam de dane tak dla merita, uzyskaniu, w którym piszę, że posłany w przeszłym oną Sztywkiey Niemieszy czytali. Zatym Cambialiu, który wnośliem na 10 dni in recompensam kontynuacyi dla JMć X. Smolarowski pro Cassio Vrumowskiem. Najuniżeńszy J. S.

Perillustri et Reuerdo Dno ac Patrono Colmo
Dno Christophoro Stellanouii S.
Th. Doctori etc. etc.

Cracouiae
Collegii maioris
seniori

Perill.s ac R.me Domine Canonice
Dñe et Prône semper Obseruand.me

Iterum et saepius gratias infinitas Dño Deo persoluo, non tantum quod Perill.m D. meum Rectorem, cum alijs Clar.mis Dnis, de fornace illa Babilonica prouide liberauerit, sed etiam quod Perill.m D. Vram, cuius imago aliquoties in somnis obuersata est mihi, in lapsu illo tam periculoso seruauerit. Siquidem quot passus, tot vitae pericula unicuique impendent. Ego profecto in assidua sollicitudine et sollicitatione sum et fui, in oculis quotidie tenendo memorias relictas à P. D. Vra mihi, quatenus solamen et subleuamen in diuersis nris negotijs possimus tandem obtinere, atque die se ijsdem extricare, sed nescio qua infelicitate in Curia haec curarum denibice effectus affectui, prout multoties in pluribus exposui literis luculenter, non respondet. Nam Emin.mus Dnus Card.lis Vidonius, qui etiam subleuatus nunc à podagricis doloribus, compatitur casui P. D. Vrae, saepius referens absolute Officium et Missale pro B. Cantio in S. Cong.ne Rituum obtineri non posse, se scire mentem Emorum Cardinalium, se bene de negotio recordari, et ideo concurrente aliqua occasione commoda et apta, apud ipsum Smum expostulandum esse. Idem nemini alteri Sanctorum concessum est, quantumuis iam obtinuerimus concessum ipso de communi quoad Prouincias Polonias. Idem pensito D. Claudio. Sed et P. Dño Ilosowski super eodem negotio saepius commemoro.

Porro Excell.mus Dux Lacinilus post diem Epiphaniae auditur Venetijs discessisse, sed nondum Romam venit, quo adueniente, illi ipsi, Emin.mo dicto, Ill.mis Dnis, Cadalis, et Altinio supplicandum erit. Et ideo si, prout saepius scripsi, peruenisset huc habere pro hac epistola nomine Uniuersitatis ad Emin.mum et Excell.mum dictos, non parum momenti accederet. Summus Pontifex applicatus ad regimen, et iustitias nuper ordinauit, ut relationes negotiorum in Congregationibus agitorum, non per Secretarios, ut ante, sed per ipsas Congregationes coram ipso fierent, prout dicitur fecit illa de Propaganda Fide. Caeterum hoc toto tempore Signatura Gratiae, ad quam illud Memoriale super beneficijs raptis ab Ill.mo Dño de Luca remissum est, nec Commissio concessa, non fuit, die Martis tamen futuro coram Smo pro certo futura est, in qua, proponente D. Liuald.o apud Ill.mum Patriarcham nro Memoriali locus non fuit, ob lites plenas iam pridem expectantes. Proponet in d.a Signat.a quandam Causam Confirmatam indicata contra in Rota, et petetur auocatio ab eadem, et Specialis Commissio, non dissimilis, sed reuelit d.s Ill.mus Patriarcha D. Liuald.o, eos votantes Prelatos concordare in negatiua, nisi Papa motu proprio fauere vellet. Vide hac in parte vehementer perturbor ob tot difficiles vindicationes, maxime quia D. Liuald.us dubitat de bono exitu in Rota, tum ob Iudicaturum in eadem, tum quod sit Aduersarius eiusdem Faulbrisum quod probatio legalis de facta instantia supponit. Nec ad Cancellarium, in quo vis est, non habetur Minas Perill.ris D. Cancellarius consistet rem a omnibus apud Ill.mum Nuntium Apostolicum. Non videmus ad hanc citationes promissas quoad Contributiones quoad Cathedras vero et Samuelis, dicit D. Liuald.us debere haberi rationes festis, si ipse de nouo instaret pro censuris. P. Pirrus Procurator Generalis promittit, et differt exhibere illas decisiones, et Breue Urbani. Perill.res et RR. DD. meos Rectorem, Dabrowski, Malinowski, Baltasarowicz, Piotrowski, Sowinski, Wisinski obsequiosa veneratione in uno nexu honoro, quod ipsos etiam Perill.es Dnj Klosowski, Klofonie Dwiski, Spinek, Kretkowski, et D. Parochiana cum pleno exhibent Perill.ri P. D. Vrae affectu. In Germania Em.mus de Baden Abbas Fuldensis defunctus nuper est, et Em.mus Bonacursius Legatus Rauennae grauiter infirmus. Induum Capelli vacant. Monitorium executiuum contra Patres Cucullatos Lemborienses tandem diu expectatum P. D. Vrae transmitto pro flagello et freno. Ad extremum manus P. D. Vrae affectuosissime deosculando, ipsius me gratiae ac precibus commendo. Datum Romae 22 Januarij A. D. 1678.

Perill.s et Rev.mae D. Vrae

Signandus est bene, quod Deus ope B. Cantij, et Parochus admirantes infectio Samaritana in Templo S. Annae, et multos Dños Acad.cos, et etiam de plebe in illis plateis ab infectione seruauit. Profecto ingens beneficium! Smus habitat in Vaticano, quo eundo diuertit, et visitauit Ser.ma Regina Sueciae. Pro monitorio dedi Notario Paulos decem et D. Emitio pro fatiga Julios nouem, qui dixit se expendisse in Secretaria duos Testones. Non placet mihi, quod non specificauerit in Monitorio. Peto hos et conseruaui, ille vero dixit ... Seruus humillimus viuere, et salutat P. D. Vram.

1678. 26 lutego

Perillustris et Rnde. Dne Dne ac Cme Colendissime

Xiąże JegoMość w Niedzielę przeszłą tu
przyjechał incognito, którą we Środę
a teraz Czwartek publice wjechał.
Przyszłej Środy, za przewodnictwem wielm.
JMć Pana [illegible], który się tu
ma [illegible] WMMPanu, praktykujemy
introducere sprawę o Officium dla Błogo-
sławionego Jana Kantego de wszelakim ap-
plicandi na ten czas kiedy Xiąże Je-
Mość będzie na audiencyi, którą mu
obiecał proponować.
Memoriał oddaje Sig.r Claudio, który
da się przez ręce L. Jmci samemu
Papieżowi, którego copią posyłam
WMMPanu, drugi dla Eminentissimo Card.
Vidonio, trzeci dla Ill.mo Casalius

których będę w ten tydzień ad informa-
dum. Xiężna JeyMość salwe dostała
będzie na audiencyei, i tamże odpiszę wszystkim
za. Oboie historia Irmallum w pałacu
na Corso apparatem i grandezza. Przy
dworze zaś iest dosyć... z Jegomością Panem
Bechmorskim uwielbienia. Zapieczętowane
cii zostało laudiresia Villa Fachinow
cum regalibus et ... które tu przy
przyjachał wziąt 80. doppie di marca.
JeyMość Xiądz Bechmorski i wszystkich przy
ni... Insulim politonem, ostatnie przy...
napisze, a teraz proszę ... o
przychęcenie, którema zostawam
JMści Brata pobratanem
w Rzymie 26. Lutego 1678.

Naiwyższym
sługa
J.

A Dn Juan [illegible]

[illegible] Mro [illegible]

[illegible]

[illegible]

Perill[ri]. ac R[evere]nd[issi]mo D[omi]nō ac D[omi]no
no Clem[entissi]mo D. Christophoro
Stellanowic S. Th[eologi]ae D[octo]ri Dignissimo

15

Cracoviae.

214 1678. d. 12 lutego. 207

Perillustris et Rndme Domine Canice Dne et Prone Colendme

Znowu a znowu zalecam się z uniżonością pokorn-
ych moich [illegible] do WMMM Pana, iako J.M.X. Re-
ctora, i inszych Ichmmm. usług, anathematizando nie raz
to mierzi się na ktorym [illegible] wręcz tak [illegible] Boże
-się [illegible], iego [illegible], a naigorsiei w tym nie [illegible], dla dobra
pospolite° Universitatis. [illegible] iednak S. Jona [illegible]° la-
sce, i mowi, że za applicaty olei [illegible], i quintas essentias do
słuszenie consolidare racy, i szczęśliwsze nie tylko [illegible] to-
die, ale i [illegible] dotrzymie nie [illegible], zachowaniem
dalsze°, iako Conservatori, nad [illegible].
Obawiać musiemy [illegible], i [illegible] w tym, że Mons.
de [illegible] declarował się dawno (a to [illegible] Judicium
dla [illegible]) że nie mogł [illegible] same° absolute [illegible]
lic Commissiei na te dwa Beneficia specialnei, o ktorey nie
[illegible] się (cum [illegible]) prosito, i że dla tego [illegible] ad
Signaturas [illegible]. Na ktorei ostatniei, gdzie pełna lista była
i nasz Memoriał [illegible] się nie mogł, gdy [illegible] o [illegible]
Commissy in una [illegible], ktora miała decisiones contra, oniei-
że nie [illegible], [illegible] P. [illegible] [illegible], że i nam
na [illegible] Signaturas [illegible] będzie, [illegible] ia dla rationis [illegible]

charitatem przeciwe repugnando, oneruit serca dodaię i
Sebij fauoru Emin.mi Card.lis Widzimi darij proszę, na co de-
zwalaiąc obiecuie, ale mowi, że, kiedy Processu, co do Canonicei
Stralcowskiei, i dowodow o requisitas in Institutione niemasz, nie wie
iako procedere, i iako skutku dobre spodziewat sie ma. Czego wszystko
ia dawno tak wiele razy Wmmu Panu przełożyłem, i iakieby by-
ło takie powazniei zawiłetaniu sprawy Swiatego, a co naczęsciei,
że tym czasem Cuncta vorat ac Tinea Tempus.
Z drugiei strony, co do Officium i Mszei, że tak Em.mus Card.lis
Videbimus, iako P. Claudius, poznawaiąc trudne drogę ordinarii-
ną w Congregatiei onegoż dowszpiście, ktora persistit i co do in-
szych instanti wielkiei in proposito mowię że Remissoria ia-
ko ta, tuo possibolna przez może, takiej więcei zaszkodziła, i to dla
Swiatobu drugiei nie formatu przyśle nas musi. Na ktora sie spuszczaiąc
o tę remissoriam nie prosiło się. In summa mowi Em.mus przei-
niony, że trzeba cialos i obiecuie Samego Za olearyi podana prosic
Pazucha. X. Mi Radziwił iuż w Lorecie iest, ktory powiadaię
nomine privato iedne, ale iakos koluncia, nie opuscie trzeba tei oka-
ziei, zmieniwać musi przez Sanct.m P. Claudius zas wypisz aby
in Sanct. Miraculis iakie nowe i powazne obserwuiace, i deduci
deducendis do Rzymu przesłane były.
Rozumiem, że Wmmu Panu iuż oddatnie przesłane Monitoria
executiuus przeciwko Pres Hospitalarios Petricovicens. Prosze
zas nie wziąłem in Secretaria S. Congreg.nis Concilij, bo mowi P.
Emitius, że lepiei aby tam leżał, wsiąwszy tylko notas dnia i
Roku produkcyi.

208

Nie mamy dotąd drugiej Cytaciej obiecanej in Congr.ne Con.s ex parte Contributionis, a teraz Carnevale się kończy. Deus det nobis liberas mentes.
Clar.mus D. Samuel apud Ill.mum Cavalerinius na oleu. [illegible] było gdyby był list do pomienionego Monsig.ra ab Unit.te, ja listu X. JM. Mci, o który nie pisze instanter posłało.

In Consistorio secreto był w Poniedziałek propositus ab Em.mo Nidono Monsig.r Sowicki Dominican, na Biskupstwo Bachowskie w Włoszech, a w Niedzielę przeszłą consecratus w Kościele S. Stanisława ode trzech Biskupów.
Na tymże Consistorium dwa nowi Arcybiskupi Gnieznieński i Lwowski byli preconisati. Tych dniach w Neijstat odprawuje się Wesele Xiążęcia Lotaryńskiego z Królową Jej Mcią Młodą Wdową za pewne, na którym ieżt Cesarz JM. JMX. Pastrzmowskowi, JMX. Nowopola.w i JMP. Wosinskiemu, JMP. Braniu i P. Bratowei z politonym pozdrowieniem dnie szczęśliwe, dali Bog nagrodę marcamento. Tos ośmnia i Wm.m Pana JMP. Pan Ketoszowski. JMX. Rector P. Parociana, JMP. Spire. P. Viwiski i Przo RR. Florentini. Około [illegible] było się bandytów wiele się łupi. Chcieli tu nie którzy dla zysku, do Wenecyi gdzie penuria wiele przedać zboża, wyszpiegowano, i zatrzymać kazał Papież, a chleb większy, którego co raz ujmowało, przedawać. Tobym niemiwszy nao statek do taoli się Wm.m Pana dalecym, ialis dalszej

Perill.ri et Rev.mae D.V.rae

W Rzymie 12. Lut.o 1678.

Jeszcze w przeszłej postanowiłem był pisać do Wm.m Pana Sobotę, ale niepodobna było dla spraw których, które wyjęte dziś dotąd ganię, in Aquario z dzisiejszą pocztą de Sisoro. Zaczym o wysławienie u Wm.m Pana proszę.

Serviens Su-
millimus
Nonignotus

Perill.ri et R.ndi ssimo D.no et P.rono

Colend.ssimo D.no Cristoffo hero

Stthanouic S. Th.ae D. Canco

Praep.to

Cracouia

Ueca 15

 1678. 5 marca

Perillustris et Rme Dne Domine
Dne et Prone singulariter Colendissime.

Po przełożeniu uniżoności moiey usług, i pocałowaniu
rąk WMM Pana, oznaymuię, że Xiąże Jego Mość
Radziwił, który tu Splendorem wielkim, i dworem bardzo
ludnym obstawa wespół z Xiężną Jeimcią, będąc
[illegible] 12 [illegible] na audiencyi w Niedzielę przeszłą apud Sanctissimum
i podaiąc memoriał pro Beata Cunegunda, który miasto
naszego w czas zaliczone, i napisane przez Pachołę było wielce,
Sam Sanctissimus [illegible] czytał, i przypominał zawsze
Relegatam [illegible] Sanctego. Dla tego na trzy razy przed-
czas Consistorium, które teraz Xiąże Jego Mość chciał wi-
dzieć dalla Bussola, onże presentował przez Eminentissimum
Cardinales Vidonus, który także osobny swoj memoriał
dał, [illegible] tei [illegible] nie do Congregatiei
[illegible] ma być 12 [illegible] odesłane było.
Rescriptum na [illegible] iest Monsignor Secretario nostro
li, co wiel iest [illegible] dobrym, bo tenże Monsignor znosi
się cum Eminentissimo Cardinale Vidono, który także Xiążęciu
Jego Mości [illegible] specialnie znosił, i będąc we Czwartek
przeszły na audiencyi apud Sanctissimum, o którym dziś

i wczora krótko dla inszych iego dałam mówi tym,
pokazuie inclinationes Sanctissimi, w czym Eminentissimus
Videnus chce i szczęśliwość swoię wielką położyć tak-
że. Daj Boże abyśmy mogli Breve otrzymać.
Nad to to Breve nie tylko sam Xiążę JegoMość życzył
by sobie celebrat pro Universitate, ale nawet ofiarował
darować na Canonizatią pięć tysięcy Czerwonych Zło-
tych, do którego musiec WMM Pan swoię dziękuiąc
mu dirigere listy do Wiednia do Pana Cosmowskiego,
bo tam koniecznie ma być. JegoMości P. Cesarskie-mu
iako Cubiculario intimo, który nie ma czasu pisać,
i który pozdrawia WMM Pana i JoMci Xiędza
Rectora, tę promotią trzeba attribuere maiori ex parte
chociaż ia non defui w moiei powinności.
Nazaiutrz Xiężna JoMość była na audiencyi apud
Sanctissimus, która także czyniła pro Beato instanti
de Officio et Missa, a dziś u Serenissimae Reginae
Suecicae. Wczora zaś sama dla alterancji mały
Xiężna JoMci, którey mu te Tytuły daią Alte-
za Serenissima, była w kościele S. Stani-
sława z wielką assistentią; wielki ten honor, wszy-
scy mienili tak od Sapiehy, iako inszych Panów wiele
kościoły sprawiedliwią. Więcej nic JoMci koni i ludzi przy-
[illegible].

Celujmy tedy resolucyei iakiei in favorem ex parte Officiy gdy tanta nomina favent, a osobliwie Emin.mus Ordines promowuiąc cum calore swoim. Się zawsze declarowal, że pamiętal, i żelal occasyei, ktorey contributiones in S. Congreg.ne Epporum nie służyc stateci.

P. Claudini mowi, że ex parte Canonicj krakowskiej nie może proceder, lecz przez tu niemyśl, lubo się obiecal wpisac na przysłą Signatura Gratiae. Monitorium executionis iuż dawno posłalem Wmmu Panu przeciw Reó Falwosanco.

Jo Mći X. Rectorowi, JMX. Dąbrowskiey, JMX. Baltazarowi, JMci X. Małogoski, JMX. Sowinskiemu, JMX. Pilawskie, JMP. Chani i JMP. Bratowei, JMP. Woinowskiemu proszę Wmmu Pana o moi pokłon, i usługi, takze JMX. Markiewiczowi. Do oznaiszniejszey do łaski Wmm Pana swiętey mej się zalecam, i zostawam

Perill. et Rev.mae D.V.ro

w Rzymie 5. Marca 1678.

Memoriał ten pisał sam P. Claudius.

Po dałam audiencyi Kardynała JMci lubowie mysłem się dociśnąć do pozdrowania nog Jego Mi

Xiąze JMc Pinuczmowy iest tu iako priuatny nie iako Orator, ale wielką ma powagę, i demonstrationes honoris.

naini Sługa

Perill.ri et R.endmo Dno ac Pa-
trono Colend.mo Dno Chri-
stophoro Stellanovic S. Th.ae
Doctori Canonico Sagitt.
20
Cracovia

216 1678. 12 marca 211

Perillustris ac Rev[eren]d[issi]me Domine
D[omi]ne et Patrone semper Colen[dissi]me.

Lubo przeszłymi ostatnimi pocztami raz po raz daliśmy
dostateczną o naszych Universitatis interessach wiadomość,
znowu iednak nie powinniśmy calamo suspenso miłości
w oswiadczeniu nie tylko mo[illegible] WMM Panu,
iako i JchM. X. Rectorowi, i inszym IchMciom kollegom,
ale też in continuando, coby sie progressy dalsze
in Curia Romana mijące były.
Przeto praemissis co sie tam że pisało, oznaimuie że, znie-
wał memoriał dany od Eminentissimi Cardinalis Fidelnu, i inszy
osobna nasz od [illegible] JEo Mci [illegible] w [illegible]
rzecz Sanctissimi, in ordine ad Officium et Missam pro B.
Joanne Cantio, ktorego copią posłaliśmy WMM Panu,
miał taki responsum — Monsig. Secretario Nesparli,
czynity sie tu wszelakie, [illegible] expediebant, [illegible]
[illegible]. Gdyśmy [illegible] sie, że Sanctissimus
D. N. miał [illegible] indulgere pro hac vice, i ta-
ke [illegible], widzę in effectu, że owe, chcąc zachować
in rigore [illegible], i [illegible] tak od [illegible], iako
a S. Collegio omnia sie [illegible] na [illegible] Pontificatus,

miechij listownie iest to, że obie Sprawy bez communica-
tiei nie niechcą munias stabilire, znowu chciał te sprawę
odesłać ad S. Rituum Congregationem.
Jednakże gdy u tego, który na dzień dzisieyszy
tas Congregatia była intimata, iako y była, i u Emmo
Card. Cibono, i u Illmo P. Secretario Casalio, i Illmo
Bottinio Sam mówiłem, i memoriały osobne pro Unitate.
oneyże dałem Curyiste, że summariè namnieyszey wyrath-
tem, że stante cultu immemorabili et canonizato in anno
1676. dla którego dalekiey sure w naszego B. Salomeę,
i B. Stanislao gdy wolno iest Officium, stante continuata
supplicatione Regni, ac expectatione consolationis à Sede
Aplica tot Regni Populorum, stante iudicio, et bona in-
clinatione Clementis X. in Beatis, gdyby nie zmarł, stan-
te inclinatione sanctissima moderni SSmi in primo pro
sui Pontificatus, stante quia maiori fervore Populus
contribuet pro canonizando, ubi nova tempore Regis para-
ta miracula authenticabuntur, et supplicantur.
odpowiedział Eminentissimus, że hà fatto ogni sforzo possibile
conferendo al Monsig.r Secretario, il quale hà da
parlare nella Congregatione da parte di Nro Signore, ~~che~~
con tutta vivezza, che desidera d'esser conceduto,
quanto si brama nel memoriale, i że nim si scorda
di favorire all'Unità, mà che Nro Sig.re si mostra ~~tr~~
troppo scrupuloso in queste cose.

Monsig.r Casalius, który mi obiecał ienemu produucere in S. Congre
bisky, tale Króla J. Mści łaski i całej Korony przy sobie zostaiące, pomo
dział że, iuż ażeby referował cum Em.mo Suprad.o Plenissime, że pra
wda iż Sanctissimus na prośbę mnie, wymiarz pokazał bonas
intentiones erga Reges et Regnum, ale chce lepszy te sprawy, poste
powaty cota iuris, et ordinaria. Czytedy dysta dziś da resolutia,
bo Congregatia nie rychło się skończyła, a trwała cztery godziny
uśledzenie wiezyn, o tohsztłu przyszły aby Sue Jm. Panu Ksstro
Solennissime da Xięże dała J. K. Mść przyali do Wiedenia, dołącza
iąc mu ta wielkie oświadczenie affecke ku Niem. i zwatłoni
me tei Sprawy, i. Memoriale Sanct.mo Na byciu ziemię lo
nie nie w Wiedniu, który tyle mi iest, tractowany a Sanct.mo
po Królewsku rożnymi ucyniciami, iakoż ma splendorem wiel
kim, i apparatem Dworu sweiz. Był z Kieru J. Mści Mejzy S. Stani
sława na S. Kazimierz. Na każdy dzień zamiarwał Papież polecac
im wszystko, o nierzędzie, widzie, ordenda. J. K. Mć S. Kłoszowski
stania się Jm. Panu ciało i ta J. K. Mści S. Pranie i S. Bratowei a
naprzód J. K. Mść X. Lectorowi i wszytym J. K. Mścion ut supra, rezeniwaz
się i referendo co przedtym w inszych listach, co do inszych spraw. Penitus
był Jm. P. Kłoszowski, ale czasu nie nie ma. Nadstawił do łaski Jm. Mem
Pana i Dobrodzieja się zalecając dostawam

w Rzymie 12. Marca 1678.

Jm. P. Podskarbi Wielki tu ma być w Rzymie koniecznie
Chmna i mozy sługa tu jemu
Papież wszwał Monsig.r Casalio, che desidera somma.mte far la
gratia quoad officium, co dziś miał in Congreg.ne esprimere
con ogni niuessta, ale nie może skończ więdzieć rezolutio

Sługa nainiższy
Non ignotus

Perillustri et Rndmo Dno ac Dno
Colendissimo D. Christophoro
Stefanovic S. Th. D. Cancell.
Praeposito

15

Cracoviae

w Rzymie 19. Marca 1678.

Perillustris et R(everen)d(issi)me Domine
D(omi)ne ac P(at)rone Colend(issi)me

217

213

Nie maiąc od nikogo przez pięć abo więcey Niedziel ztamtych kraiow pisania, i dalszey continuatie nasz szo nasz listow ostatnich, Post dość wyraźne o sprawach, i interessach naszych, wedlug moiey powinności, relatie i wiadomości, nie przestawam i teraz znowu polecaiąc się do pocałowania rąk WMM Pana, ktorego łaski, i dobroczynną szczęśliwie na sercu, na pamięci zawsze wyryte noszę. Teraz tu pisać, i oznaimić referuiąc się do przeszłych moich listow, ktorym nie rad consequenter muszę, że kiedy po wyświeconych wszelakich pilnościach Inszey Strony i przez Memoriały, i przez Xiążęcia Jego Mci, po przypomnieniu i solicitowaniu Emin.mo Card. Lidono Officij et Missa dla Bł.go Jana Cantego, ktore szczęśliwie zaczęte pod Severatus, zreasumowaliśmy się przy tak poważney i całego in favorem [illegible] a S. Congreg.one Rituum, ktora była w Sobotę przeszłą, tenze Emin.mus nie nie [illegible],

swiadaiąc, że zrozumiał, żeby się było nie nadało
cum effectu negotium dla przeciwnego wiatru, bo byli
praesentes przeciwni Emin.mi Card.les, i tak wolał się za-
trzymać, żeby nie była destructa bona intentio, et inclina-
tio Sanctissimi, który iuż był przedtym declarauit desi-
derium swoie przez Ill.mo P. Cadalio.

Spodziewaliśmy się że Sanct.mus przy tei okazyi, sam z siebie
miał polubić łaskę od całego Królestwa prośbom continu-
i oświadczanym, i onegos consolationi condescendere, ale że iest te-
nax propositi, i przysięgłych, iakim był JMM Panu
punctowo na pozwoleniu Państwa, i tak bardzo w tym scrupulo-
sus, dlatego bez Congregatiei nie chciał uczynić. Zada-
wałmo to uważa, że gdyby się Cantyma miała nie spiała
i inszym bilbom, który także się starali officium przez sobie
pewniejwas naiczęstei iednemu pierwszemu rumpere difficul-
tatem. Alias Em.mus Ludovisius który favientissimus był i z
parte JMM [illegible], mogło to uważać, że barziei by było
daleko to zaszkodziło, gdyby iuż Congregatia negative nie da-
ła, iako przedtym, resoluere. Co wszystko, sapientia, eventus
a nia dependent [illegible] et arbitrio, tym się tylko cieszy, że
pro zelo in Sanctiss.mum et JMM. et pro affectione ku
JMM Panu, wespół z JeoMcią P. Kłosowskim, którym
się kłania wielce JMM Panu, facta facienda, dicta d

Beat.mo Padre.

È così celebre la Santità del B. Gio: Canzio Dottore, e Profess.re di Teologia nella celebre Univ.tà di Cracovia nel Regno di Polonia, il quale morì Santam.te l'Anno 1473. e fu sepolto nella Chiesa Coll.ta di S. Anna dell'istessa Città con tanto concorso di popolo, et aclamat.ni di Beato, e Santo, per li miracoli operati dall'Onnipotente Iddio sì in vita da med.mo come dopo il suo glorioso transito, con la continuatione in sino al pnte giorno, che universal.mte da tutti viene stimato degno della solenne Canonizat.ne, mentre vi concorra l'infallibile giuditio di q.ta S. Sede, per la quale sin hora non hanno cessato di farle supp.che li Rè di Polonia, e Primati di quel Regno, et essendosi fatto con autorità Ap.lica il Processo sopra il culto, quale da tempo immemorabile al d.o Beato, con scienza, et tolleranza di ss. Ordinarij pro tempore, e discusso nella Congreg.ne de Riti sotto li 21. di Marzo 1676. fu risoluto doversi confermare la sentenza del Giudice Delegato sopra il d.o culto immemorabile il quale principal.mte s'appoggiava sopra l'erettione, et elevatione del suo sepolcro con titolo di Beato, imagini dipinte con diademe, raggi, et splendori, tabelle votive, erettioni d'altari in suo honore, accensione de lampadi, concorso de Popoli, e celebratione di Messe nell'Altari ad esso dedicati, e specialm.te nel giorno Anniversario della sua morte, con gran pompa, e magnificenza, con l'approvatione dell'Ordinarij pro tempore, encomii, et illustri memorie, divolgate dall'Istorici gravissimi et antichissimi, con una perpetua denominatione di Beato, e Santo qual titolo spetta al culto, che si deve alli Santi, e perciò da quello se ne cava un argomento validissimo ad effetto della Canonizat.ne, come asseriscono gravissimi Dottori.

In oltre nel Sinodo Provinciale, celebrato dall' Arciues.o di Gnesna l'anno 1628. et approuato dalla fel. mem. d' Urbano 8. alli 28. d'Agosto 1629. si fece un decreto espresso, di douer supplicare la Santa Sede, acciò si degnasse concedere in Padrone del Regno il d.o Beato.

Per tanto il Re di Polonia, mosso da singolar deuotione verso il d.o Beato con sue lettere scritte nella Dieta Gnale, e l'Univ.tà di Cracovia, supplicano humil.te la Sua Somma pietà concedere l'Offitio, e Messa il giorno Anniuersario della morte di d.o Beato, acciò mediante le sue intercessioni, Sua Divina Maestà protteg-ga il suo Regno, e lo difenda dall'armi del commune inimico, aduertendosi, che con il solo motiuo di culto immemorabile, sin dalla memoria di Clemente 9. fu concesso l'Offitio, e Messa alli Santi Gio: de Matta, e Felice Valesio Fondatori dell'Ordine della SS.ma Trinità al Beato Ferdinando 3.o Re di Spagna, alla B. Margarita di Sauoia del Sacro Ordine di S. Domenico, al B. Stanislao Kostka, al B. Giacomo di Beuagna, al B. Pietro Pascasio Mercenario, alla B. Salomea Francescana, et al B. Bernardo Tolomei, Fondatore della Congreg.ne Oliuetana. Che di tal gratia &

Quam Deus &

In fronte

Alla Santità di N.ro Signore Papa Innocentio XI.

Il Re di Polonia, con il Senato, et Uniuersità di Cracovia. Per la Concessione dell' Offitio e Messa per il giorno Anniuers.o del B. Gio: Cantio Dottore Teologo, e Professore dell' Uniuersità di Cracovia.

cenda d naszei stroniy. Jakoszmy bywali iesz, raczcie Wmm Pan Swo
Xiędzu JO Mu wielce podziękowac, piszac do niego do Wiednia, gdzie
ma bydz koniecznie, gdyż on sam dał nasz memoriał, i instancyą to
uczynił specialną JOmo, i pokazał affect swoi wielki ku Akade-
miei. Wszakże osobnie, bo tu pretendował, i miał Altezza, serene
Celsissimus. Serenissima
Jus by przysz Xiądz JO Mość udarowany iest kilka korzonymi à JO.
Beczami, a nawstawku Sanctorum Corporum Reliquiis, o których mu i sam
przedniejsze palus i on dał rosnym upominku rożne, i stał tu cum
splendore prawie Krolewskim swoim, iedno, konno, etc. J przed dni kil-
ku stąd wyiechał, iakoś i wozy iego iechały ku Florencyi, gdy-
by była nie nastąpiła niedyspozycia zdrowia samei Xiężnei
JO Mci, tosca [illegible].
Powiedział Pan Fabrinus P. Rinaldo, że ma dać citatią ad S. Con-
greg. Episcoporum, ex parte contribuentium, że mu przysłano nowe iakieś
prawa, że to tylko usumierzy się contribuere, nie te, na które mieli
ich in favorem rescriptow, i tak Relacij tedy citaciei, która iescze
nie iest dotąd intimata. Cum Aniciis, Sophistis, Saturninis sprawa.
A ta sprawa nasza nie mówią = Ab omnib. et quibuscunq, quocunq no-
mine censeantur.
JMX. Rectorowi, JO Mci X. Dobrowskiemu, JO Mci X. Baltazaro-
wiczowi i insz moi daie naiuniższy pokłon, a oddaie do samego he-
Wmm Pana łaski polecam
Perill. et Rmae D. Vrae
JOmi P. Branickiemu że Florencyi nie przyiechał.
JOmci X. Mieszkowskiemu, JMX. Rectorowi oddawaiąc Wmm Pana Servus humil.

63

Perill.[mi] et Rnd.[mi] Dno et Prono Colend.[mo] Dno Christophoro Hel lanouio S. Thoe Canonico

Rapstein

20

Cracouia

218 1678. 216

Perillris Magnifice et Admodum Rnde Dne Rector
Dne et Patrone Observandissime.

Odebrawszy listy Rzymskie communicuię ich wm Msci
Panu; executio, ktura requirit a scribente podobno stante
adhuc calamitate et dispersione, nimoze bydz in effectu,
trzebaby przecię advigilare circa illam: ale to prudenti
iudicio wm MMsci Pana relinquo. Teraz przy instantim
usilowne moim desideria Dnlis Pauli Markowic wm
MMsci Panu w laskę zalecam; cokolwiek uzna laski
wm MMsci Pana, zemną bedzie obligatus cu obsequiis
recopendere. Zalecam się zatym laske wm MMsci Pana
Dobrego zostaię

w Zebrzydowicach 22 Marty.
Anno 1678.

Devotissimus servus

M. Castellanowic
mp

Perillri, Magnifico et Admdm Exmo Dño
Dño M. Alberto Zancuchi J. V. D.
et Professori Ecclaru Cathedralis
Cracoviensis Canco et Colgiae Pilecensis
Archidiacono, Generalis Studii Universi-
tatis Cracoviensis Rectori Dño et Patrono
Observandissimo.

219

1678. d. 20 maii.

217

In Nomine Domini Amen. Praesenti Publico Sententiae Instrumento cunctis ubiq. pateat evidenter et sit notum, qualiter die 16 Februarij 1678 commissu per Eminentmos et Rdmos DD. S. R. E. Cardinales in tota Republica Christiana contra haereticam pravitatem Gnales Inquisitores, Eminentmo et Rdmo Dno Cardinali Nerlio Uni ex Inquisitoribus Gnalibus praefatis, lite et causa vertente inter Illmum et Rdmum D. Episcopum Cracovien. ex una, et Rdum D. Simonem Makowski Rectorem Universitatis Academiae Cracow. ex altera, de et super confirmade vel infirmade Sententiae R. P. D. Nuntij Aplici Poloniae, rebusq. alijs prout in processu causae praefatae, in qua lite et causa exhibitis et productis omnibus iuribus et scripturis ad causam facientibus, Citatoq. in quolibet actu coram Eminentia Sua eodem R. Dno Simone Makowski, per audientiam literarum contradictarum Smi D. N. Papae ut moris est, Stante ipsius contumacia. Tandem dictus D. Cardinalis Nerlius Iudex deputatus sub die 19 Aprilis, 1678, suam favore Illmi et Rdmi D. Episcopi Cracow. protulit Sententiam tenoris infrascripti Videt. Christi nomine invocato pro Tribunali sedentes, et solum Deum prae oculis habentes, per hanc nram definitivam Sententiam, quam de iurisperitorum consilio his in scriptis ferimus, et pronuntiamus in causa et causis, quae primo, et in prima coram Illmo D. Nuntio Aplico apud Regem Poloniae, secundo et in secunda coram Nobis tanquam Iudice deputato a Sacra Congregatione S. Officij, seu alia vertentur versae fuerunt, et vertuntur instantia, inter Illmum et Rdmum D. Epum Cracovien. Appellatum ex una, et Rdum Simonem Makowski Rectorem, seu Vicerectorem Universitatis Academiae Civitatis Cracoviae Appellantem partibus ex altera, de et super confirmatione vel infirmatione Sententiae latae per dictum Rdmum D. Nuntium

Apticam rebusq alijs in Actis causæ et causarum hmoi latius deductis. Christi nomine repetito dicimus, pronunciamus, declaramus, et definitive sententiamus, bene fuisse per dictum Rdmum D. Nuntium Aplicum iudicatum ad favorem dicti Illmi D. Episcopi Cracovien, maleq per dictum R. D. Simonem appellatum, ac propterea sententiam supradictam Rdmi Dni Nuntij Aplici confirmandam et approbandam fore, et esse, prout confirmamus et approbamus, et pro confirmata et approbata haberi volumus et mandamus, partemq victam victricis in expensis condemnamus, quarum taxationem nobis vel cui de iure reservamus, et ita dicimus, pronunciamus, declaramus, et definitive sententiamus non solum &c. et omni &c.

Ita pronunciavi Ego Franciscus Cardinalis Albitius, Iudex deputatus. Quæ omnia et singula supradicta vobis omnibus et singulis intimamus, notificamus, et ad vram notitiam deducimus, ne ignorantiam aliquam illo unquam tempore allegare valeatis. In quorum fidem &c. Datum Romæ ex Palatio S. Officij hac die 20 Mai 1678.

Ita est Ego Francus Riccardus S. Romanæ et Universalis Inquisitionis Notarius, de præmissis rogatus in fidem &c. Locus + Sigilli Notariatus.

Nos Frater Dominicus Mª Puteobonellus à Savona, Ord. Prædicatorum Theologiæ Magr, Commissarius Gnalis S. Romanæ et Unalis Inquisitionis.

Universis et singulis fidem facimus et attestamur, retroscriptum Dnum Franciscum Riccardum de præmissis rogatum fuisse, et esse Notarium et dictæ Universalis Inquisitionis Notarium Publicum Legalem et fide-

dignum, esseq[ue] talem qualem se facit, eiusq[ue] publicis privatisq[ue] scripturis in Judicio et extra semper adhibitam fuisse et in dies adhiberi fidem.
In quorum etc. Datum Romae ex Palatio S. Romanae et Universalis Inquisitionis hac die 21 Maii 1678.
Fr. Dominicus M.a Puteobonellus Commissarius S. Officii. Locus X Sigilli

Revlis in Curia Romana

Decretum contra Rectorē credibile ye o approbatio nem Lyricenen et Gnen Vespasiani Kasrusky ex quo in anno 1678 latę.

x

1679. d. 3 men. Julii.

220 Andreas Trzebicki Dei et Aplicae Sedis gratia Episcopus Cracouiensis Dux Severiae 220

Honorandis Viris Vicarijs Ecclesiarum quarumuis caeterisq Ptbrs quibusuis Clericis Scholi regis aliysq legitimis Executoribus tenore praesentium requirendis salutem in Domino. Praesentatae Nobis sunt literae Aplicae videlicet decretum Sanctae Congregationis Eminentissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Concilij Tridentini interpretum sub die 14 Januarij Anno Dni 1668 latum, quo quidem decreto sacra Congregatio in punctis, et materijs infra specificatis iurisdictionem Nostram ordinariam tangentibus ab Vniuersitate Cracouiensi, eiusq Singularibus personis Nobis debitis declarare gratiose dignata est. Proinde idem decretum ad executionem deducere cupientes Vobis suprascriptis Executoribus in Virtute Sanctae obedientiae, et sub excomunicationis poena mandamus, quatenus tenore praesentium requisiti ad instantiam Instigatoris Curiae Nostrae personaliter accedendo Magnificum et Admodum Rndum Albertum Dąbrowski S. Theologiae Doctorem Ecclesiae Colltae Sancti Floriani Decanum, Rectorem, Admodum Rndos Clarissimos et Excellentes Doctores, Professores, Magistros, Theologicae, Iuridicae, Medicae, et Philosophicae facultatum, totamq Vniuersitatem Studij generalis Cracouiensis si commode poteritis alias per affixionem Copiarum praesentis citationis ad Valuas Collegiorum Maioris Minoris et Iuridici, ipsum et ipsos Vno edicto pro tribus ac peremptorie citetis, quem et quos Nos etiam praesentibus citamus, Vt coram Nobis Iudicioq Nostro Cracouiae, Vel Vbi tunc Curia Nostra feliciter in Domino constituti fuerimus, tertia die ab executione praesentium, ipsa tunc Iuridica existente, alias ex tunc proxime et immediate sequen exclusa, et non computato Vestrae executionis die hora audiendarum Causarum fieri solita personaliter legitime ac peremptorie compareant. Ad exhibendas simul et examinandas Vniones seu incorporationes Ecclesiarum Parochialium Vniuersitati Cracouien Vt praetenditur factas, et praecipue Vnionem Plebanatus Luborzycen Proszouicen Przemykouien Zielonecen Nasiechouien Korczynow seu in antiqua Korczyn. Sancti Nicolai in Suburbio Cracouiensi et duarum Parochialium simul et Collegiatarum Clepardiae, Sancti Floriani

et Cracoviæ Sanctæ Annæ consistentis

Secundo ad respondendum, quare ijdem Academici, in Parochijs supra recensitis Uti prætenditur Unitis Vicarios perpetuos cum certa assignatione dotis, seu annualium proventuum non fovent, aut si in aliquibus tantum Parochijs fovent, quare non in omnibus, prout eo nomine Sacra Congregatio Interpretum Sacri Concilij Tridentini decreto suo ad Nos personamque Nostram directo id requirit.

3tio Cur ijdem Academici professionibus Cathedra impediti et onerati Parochias externas Universitati non incorporatas occupant, circa quas ob prædictum Cathedræ impedimentum continuo residere non possunt, prout etiam eo nomine idem decretum Sacræ Congregationis Nobis Officioque Nostro ordinario imponit ne præmissa in Diœcesi nostra patiamur.

4to Ad demonstrandum Privilegium siquod se habere ijdem Academici prætendunt, in cuius Virtute Rectores eidem Academiæ etiam Laici Usurpant sibi iurisdictionem Ecclesiasticam Præsbiteros excomunicandi, et à beneficijs suspendendi, facientes præmissa, non solum contra mentem Iuris communis, sed etiam contra decretum eiusdem Sacræ Congregationis.

5to Ad exhibendum Privilegium de et super approbatione, et executione testamentorum per Ecclesiasticas personas in eadem Academia Cathedras tenentes, tanto magis non tenentes confectorum, et præcipuè de testamento olim Rndi Gotkowski, qui fuit extra Cathedram, et alijs pluribus testamentis Præsbiterorum professiones quondam tenentium, præcipuè Rndorum Wieczorkowij, Sulikowij, Sperowij, Stonkowij, Lipnicij, et aliarum personarum, ipsis Academicis melius notarum, alias in defectu responsionis, et earundem privilegiorum exhibitionis Videndum et audiendum causam eandem Una cum Iuribus et Privilegijs, si quæ per eosdem Academicos in Iudicio Nostro producentur, ad prædictam Sacram Congregationem per Nos pro declaratione et discussione, aut cognitione assertorum Privilegiorum, nec non pro executione remitti, et Terminum ijsdem Citatis Academicis coram eadem Sacra Congregatione comparitionis faciendæ præfigi, et assignari, et num Iurisdictionem ad executionem testamentorum Ordinarijs ex Vi Concilij Tridentini Sess. 22 de Ref.

Cap: 6 et 8 et passim alibi competentem eadem Privilegia Academica excludant nec ne, ibidem declaravi, et sententiavi, mandataq executiva desuper apponi Caeteraq vel ad dicen: certificand. Datum Cracoviae in Palatio Nostro Episcopali die Tertia Mensis Julij Anno Dni 1679

Nro sub sigillo

Christophorus Myszynski Pcus Sacra Authe Aplica et Actorum Curiae seu Illrmae Celsitudinis Notarius

x 1679. d. 18 Augusti.

Oblata Priuilegij Acceptationis Lrarum Aplicarum in ordine Promotionis ad Gradus Scholasticos RR. PP. Societatis IESV.

Joannes Tertius &c Significamus &c Oblatas esse ad Acta Metrices Regni Cancellariæ Maioris Lras Priuilegij Nri Acceptationis infrascriptæ Literarum Aplicarum, manu nostrâ Subscriptas, et Sigillo pensili Cancellariæ Regiæ Maioris munitas, Sanas, Saluas, Omniq Suspicionis notâ carentes. Quarum tenor Sequitur estq talis. In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam Posteritatis memoriam Joannes Tertius DEI Gratia Rex Poloniæ Magnus Dux Lithuaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masouiæ, Samogitiæ, Kiouiæ, Podoliæ, Podlachiæ, Liuoniæ, Smolensciæ, Seueriæ, Czerniechouiæq. Significamus Præsentibus Literis nostris, quorum interest Vniuersis et Singulis Magnâ nos moueri curâ propagandæ eruditionis Literariæ Sacræ et Ciuilis, præsertim quæ cum Studio pietatis Christianæ conjuncta sit, ad eam Imperij Nri Dignitatem, felicitatemq Comparandam, quâ cætera Christianitatis Regna florere conspiciunt. Et cum Vniuersitates Studiorum Collegiaq Societatis IESV Matres Sunt, et Nutrices omnis Literaturæ prudentiæq pro Toga et Sago necessariæ, ac Veluti ministræ Æternæ Sapientiæ Mundum gubernantis. Proinde Summi Pontifices singulari pietate ac prouidentia iisdem consulere cupientes, per suas Lras Aplicas Specialibus Iuribus, Priuilegijs, Exemptionibus et immunitatibus dotauerint, atq omnibus Vniuersitatibus et Academiis in fauoribus suis, et fauorum extensione æquipararint et condecorauerint. Videlicet felicis recordationis Iulius Papa III. Die XXII. Octobris Anno Dni M.D.LII. Pontificatus Sui Anno III. Pius Papa IV. Die XIX. Augusti Anno Dni M.D.LXI. Pontificatus Sui Anno II. et Pius V. Die X. Martij Anno Dni M.D.LXXI. necnon Gregorius XIII. Nonis Maij Anno Dni M.D.LXXVIII. Pontificatus Sui Anno VI. statuerint. Authoritate Aplica confirmarint et ampliauerint. Quatenus Magistri et Professores dictæ Soc. ubiq ac etiam in locis ubi Vniuersitates Sunt Studiorum Gnalium dummodo in iisdem horis, cum Vniuersitatum Lectoribus non concurrant publice legere ac disputare libere valeant. Scholares Vero Collegiorum Soc: quicunq in ipsis Lectiones et disputationes frequentauerint in quauis Vniuersitate ad Gradus Literarios quoscunq, si in Examine Sufficientes inuenti fuerint, non minus sed pariformiter, quam si in Vniuersitatibus et Academiis Studuissent, cursum quos in Collegio Soc. perfecerint habitâ ratione admitti possint et debeant. Necnon ut Propositus Gnalis Vel de eius licentia alius quilibet ex Praepositis Vel Rectoribus Collegiorum, in quibus ordinariæ Artium Liberalium, Philosophiæ et Theologiæ Lectiones habebunt, Cursusq Ordinarij peragent, Scholares qui dictas Lectiones frequentauerint, cum per Examinatores Soc. idonei inuenti fuerint ad Gradus Literarios in Collegijs dictæ Soc. intra Vniuersitates existentibus promouere Valide liciteq Valeant. Insuper ut in alijs quoq Collegijs

Soc: extra Universitates existen. quoslibet. Scholares. qui inibi sub eorum Collegiorum Obedientia, Directione, et disciplina. Studuerint, disputauerint, Cursusq Studiorum absoluerint. praeuio rigoroso Examine praedict. Collegiorum. in quibus Artium Phiae ac Theologiae Cursus peragant. Praepositi Vel Rectores de licentia Praepositi Generalis et per Extensionem ejusdem Sedis Aplicae eam Professori altiorum. Studiorum. cum duobus Vel tribus Doctoribus, aut. Magistris ejusdem Soc: ad id deligendis, ad quoscunq Baccalaureatûs, Licentiaturae, Magisterij et Doctoratus Gradus promouere, ipsiq sic promoti, Omnibus Priuilegijs, Praerogatiuis Immunitatibusq gratiis et indultis quibus alij in Universitatibus. Studiorum. Gnalium de Jure et Consuetudine solent. potiri, Vti, gaudereq Valeant. perinde ac si Gradus, in Universitatibus hujusmodi accepissent, Supradicti Sanctmi Patres, pro sua in bonum Ecclesiae prouidentia concesserint, indulserint extenderint et. ampliarint, Et haec omnia sub Cautella ne Vllo unquam tempore. aliquo Vitio. aut defectu notentur impugnenturue poenis Ecclesiasticis. munita sint Prout. Literae Aplicae fusius loquuntur et testantur. Idcirco Nos quoq eadem pietate, ac Zelo gloriae DEI. Regniq Nri emolumento ducti; cum Religiosum. Diui Ignatij Soc: JESV institutum; nouo eoq gemino pietatis Scae et Literaturae lumine Vtriq ante saeculum illuxerit Orbi, ab eaq humanas mentes vindicans caligine, quam senescentis mundi pridem. inuexerat aetas, Nostrum quoq Septentrionem Diuiniori tum et politiori irradiauerit Scientia, eodem ardore Scientiarum amplitudinem Cupientes, pari fauore pdictam. Soc: JESV. (quam cum hac dote Aplicarum Literarum. Priuilegiorum et Concessorum. Venientem olim complexa est. Polonia Mater nostra.) eiusq Collegia prosequimur gratias Supradictas Aplicas Regia liberalitate Concedimus. impertimur et Authoritate Nostra Communimus. Ac Sigillatim Clarum. Collegium. Soc: JESV Posnanien. Numerosa Nobiliq Iuuentute. Semper florentissimum humanioribus et Sacris Studiis Cursibus Phiae et Theologiae instructum, Haereticorum Conuersioni per Oportunum ac de Patria ab antiquo optime meritum. Supradictis Praerogatiuis gratiis et Priuilegijs. Vti, et gaudere Volumus. et de plenitudine potestatis Regiae concedimus. quoniam ab eo loco procul absint Universitates Catholicae Vicinitatem Prouinciae Haereticae cum suis Scholis et Gymnasiis subrepant. imo Vnica tantum in amplissimo Regno nostro Universitas Sit Catholica, contra quam Orthodoxa Regna. habere soleant. In pdicto Claro Collegio Posnanien. dictae Soc: Praepositus Vel Rector Collegij ejusdem ac eius Praefectus altiorum Studiorum, quoscunq Auditores Artium. Phiae ac Theologiae post Studia et Cursus, ibi sub obedientia et disciplina Collegij absolutos, praeuio rigoroso Examine adhibitis Doctoribus et Professoribus ad id deligendis si eorum Suffragijs idonei inuendi fuerint ad Gradus quoscunq Baccalaureatûs Licentiaturae Magisterij et. Doctoratus promouere. Laureas conferre, libere Valideq de Authoritate

nra

nra Regia Valeant, prout. in Collegio dicto Soc: Romano conferri consuevit
Promoti vero taliter. Omnibus Privilegijs, Praerogativis, Exemptionibus, Liberta-
tibus, et indultis quibus alij in Universitatibus studiorum Gralium, creati Doctores, gaudent.
Uti, potiri, et gaudere possint, non solum, ad eorum instar, sed pariformiter. ac si gradus
in Universitatibus hujusmodi accepissent. quo melius pro Ecclesiae defensione et
augmento contra Haereses, Vicinas, doctrinae praemiss cumulati dimicare que
ant. Volumus quoq ut praefatum. Clarum Collegium Soc: Posnaniens prohi
bere favore nostro possit ne quisqm intra Quadraginta Leucas in Ntis Pro
vinciis haereticae pravitatis auditoria, Gymnasia, Academias erigere exci
tare [pr]sumat. Et haec cuncta quemadmodum. Regia Dignitate Subditorum
bono. et pio Zelo propagandae fidei Catholicae pietatis eruditionis ac Scientiarum
humanarum Divinarumq amplitudinis proprio motu effecta sunt. ita perpetu
is temporibus. ab omnibus. et singulis fideliter. Observari volumus, sub Gratiae
nostrae amissione ac in Contravenientores et. Convulsores Iurium, et Privilegiorum
Regiorum in Legibus Regni Sancitis poenis Mandamus. In quorum fidem.
Praesens Lras. manu Nostra subscriptas Sigillo Regni communiri iussimus.
Datum. Javorovia Die XVIII. Mensis Augusti Anno Dni M. D.
C. LXXVIII. Regni Nostri V. Anno. Joannes Rex. Sigillum. Pensile
Majoris Cancellariae Regni Joannes Stanislaus. Witwicki Abbas Plocens
Infulatus Olycens Regni Regens Cancellariae. Quod Suprascriptum. Privilegium
nos ratum, et firmatum. habentes, haberiq ab omnibus volentes, ad Acta
Praesens Suscipi ijsdemq inscribi et ingrossari, atq Parti Postulanti &. in forma Au-
-thentica. extradi permisimus. In cuius rei fidem. Actum. Grodnae M. D. L. Feria
Secunda post. Dominicam. Laetare. proxima Die XIII. Mensis Martij Anno Domini
Millesimo. Sexcentesimo. Septuagesimo. Nono. Regni Nri Anno Quinto.

Relatio Illmi et Magci Dni Supr
Regni Cancellarij

222 1680. d. 21 Sept. 224

Ser[enissi]mus et Adm[odu]m R[everen]de D[omi]ne Rector Almae Academiae Cracoviensis.

Amice Observandissime

Cum pervenissent ad me a Ser[enissi]ma Ad[modu]m R[everen]da D[omi]natione V[est]ra
Literae eam continentes requisitionem, ut circa negotium
illustrandi in Ecclesia Dei recordationis S. Joannis Canti[j]
meam etiam navare operam non denegarem, nihil mihi gra-
tius accidit quam id pium adhibere studium in causa
demum Ecclesiae S. concernente. Dumq[ue] fungor in hoc eodem
munere Legationis a S[anctissi]ma S[ancta] Sede totiusq[ue] Reip[ubli]cae cum ea
cura quae praecipue id intendit ut Patria tectaq[ue] vigeat
floreatq[ue] nostri in partibus fides Sancta et Ecclesia Dei
et in eadem memorat[a] huius Sancti merita ad condignum
congrui cultus ac memoriae elevent[ur] apicem, incumben-
tem mihi cum esse editissimam rerum, quo eius susce-
pto effectum est tandem ut de eodem Sancto, Missa S.
et officium publicum sit declaratum, prout id patebit
Ser[enissi]mae Ad[modu]m R[everen]dae D[omi]nationi V[est]rae ex inserta hisce copia
instrumenti Literarii ea super re editi, cuius
ipsum originale subsequenter Ser[enissi]mae Ad[modu]m R[everen]dae D[omi]nationi
V[est]rae transmittetur. In praesens vero cum et causa
publici solatii, singulares in gratia Divina pro-
meruisse gradus eum Dei Confessorem quem pa-
tria nostra prohibet, ut idem statui eiusdem honore-
mat, nec ullus venire afflictione mediante apud Di-
vinam Maiestatem interventione permittat, coniun-
go vota mea cum publicis patriis, atq[ue] ut non
dubium est

eadem esse universalia Almae Academiae Cracoviensis in rem bonum
et decus publicum quaevis praeconia, ita ex eiusdem gremio
Iustum Dei coelestes adeptum esse honores, insigni eidem Uni-
versitati proveniet gloriae corona, qua ex omnibus virtutum
eximiarumque artium Laureis contexta, eandem Almam Aca-
demiam velut caput aliorum in patria nostra studiorum
redimitam in perenne aevumque eminere, dum ornamentum
Reipublicae nostrae esse duco, illud ipsum voveo, atque meam in rem
eiusdem Almae Academiae ad ulteriores Illustrissimae Reverendissimae Dominationis Vestrae
requisitiones promptitudinem polliceor manens

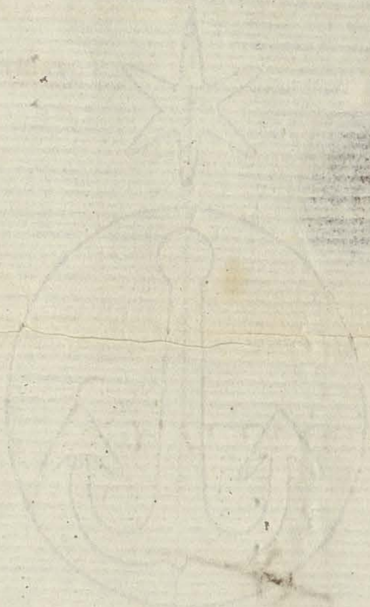
Ill.mi et Rev.mi Dominationis Vestrae

Addictissimus Amicus et

Servitor

Michael [illegible]
[illegible] et [illegible] Eminentissimi

Romae 21 Septembris
1680

Per Illmo et Admodum Rndo Dno
Rectori Almae Academiae
Cracoviensis Amico Obsmo.

Cracoviae. p 2

Pro Beato Joanne
Cantio Breve y
Listy.

223 1680. 22 Sept. 226

Magnifice Domine Rector.

Perillres Clarissimi Excell.mi ac Doctissimi Domini Omnium Facultatum Doctores & Professores Vigilantissimi

In arctas cogit abire periodos meas literas affectus & favor Almæ Universitatis Cracovien. à me plusquam millies expertus, ad cuius non solum exsolvendum sed remunerandum gratitudinis officium nolo tantam eloquentiæ molem subire, prudentissima & admirabilia posteris concipiens ingenia quæ suæ magnitudini non tenuem & extemporaneum sed insolitum magni animi requirunt calamum ac in notitiam Orbis subacta dignum semper mereantur encomium. Voto & studio complector eadem quæ ad eruditionis possessionem tendenti concessa sunt; Voluntatem, candorem benevolentiam, affectum erga me contestata, reciproca experturi, in sinu prudentissimæ ac literatissimæ Reipub. ea collocando, tanto melius quanto felicius assurgo exoptatis Vestris desideriis quod cum meo aliquali interposito saltim laboris titulo, interveniente SS.mi Dni Nostri Innocentij Divinâ providentiâ Papæ Undecimi, & Sacræ Congregationis Em.rum S. R. E. Cardinalium gratiâ, Eximium Servum Dei B. Joannem Cantium Jcæ Vntis Professorem &c. Missa Solemnibus et Officio insertum habeamus. Patronum in terris iam pridem olim experti, Sanctum in Cœlis cum publico omnium applausu agnoscentes. Sollicitâ à me tractabantur inquietudine SS.mus ac Em.mi Cardles quod parum pro amore totius Almæ Universitatis reputando, iam

Pontem

Fontem ex quo hauseris non coronare piaculum, immo ultra externam Votorum formam, interno prosequor amore et benevolentiâ Almam Matrem meam, in ulterioribus quae mihi commissa fuerint, semper, meum non recuso laborem, ac serviendi desiderium. Immo hoc meum qualequale obsequium gratum fore Toti Inclytae Universitati ominando, me olim Clientem Vestrum in gratiam ulteriorem, et benevolentiam quam diligentissime recomendo.

Romae 22 7bris
1680.

Perill[ustriu]s ac Magnificae Dominationis Vestrae et totius
Almae Universitatis Cracoviensis

Addictissimus et ad obsequia
paratissimus

Stanislaus Sax. Marchio Gonzaga
in Glinow Myszkowski

1681

X

227

M. Simon Stan. Makowski S. Th. D. Professor, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Custos, Contubernij Hierosolimitani Provisor, S. Reg. M.tis Secretarius, Studij Univ. Cracovien. Gnalis Rector.

Cum Universas res Divinas et humanas nullo alio sustentaculo, quam ordine bono atq recto regimine firmiter stare ac in suo esse conservari agnoscamus. Ideo pro munere et Officio Nostro, quod nobis desuper et ex antiqua consuetudine competit, eundem ordinem et regimen, in Eccl.a S. Nicolai ad Cracoviam sita, Universitati Cracovien. incorporata, Nobis et cura nostra Subiecta inviolabiliter conservari cupientes, Universis et singulis, quorum interest, aut quomodolibet interesse potent. Signanter vero R.R. V.V. eiusdem Eccl.ae Mansionarijs, Vicarijs, Praebendarijs, Altaristis, Provisoribus Xenodochij Palesiani, (cuius cura, protectio, Ordinatio, et reformatio ex Vi Privilegij et Statuti ad Nos principaliter pertinet) alijsq Parochianis et quibuscunq Servitoribus, Nostro Ut praemissum est patronatui Eccl.ae Subiectis Significamus p.sentibus et notificamus. Quia Visitationem Eccl.ae praenominatae S. Nicolai generalem, tam ab intra, quam ab extra, iuxta Iuris p.scriptum et formam, quam in huiusmodi Actu fieri et observare solent, feria Secunda quae erit dies Undecima Mensis Augusti Deo iuvante in Persona N.ra faciemus. Quod, omnibus, quibus expedit intimamus, et ad notitiam cuiuslibet illorum deducimus ac deduci Volumus p. p.sentes. Iniungendo R.R. V.V. Vicarijs Mansionarijs, ac alijs supra nominatis, quatenus die et tempore scriptis huiusmodi Visitationi N.rae sub poenis in Iure sanctis et arbitrio N.ro irrogato adsint et se Sistant. In quorum fidem, manu Nostra subscripsimus et sigillo Rectorali p.sentes communiri fecimus.

Dat. in Resid. N.ra Collegij Artistar. Crac. Die 6ta Aug. 1681

M. S.S. Makowski
Universit. Crac. Rector

[illegible]

x

Anno quo intro Die Vero Mer
curij quae Dies fuit Vndecima
mensis Augusti Ego Joannes
Jatovski Academiae Cracovien.
Bedellus Juratus Praesentes
Litteras Protestationales Illu-
stris M. Domini Vniversitatis
Cra. Rectoris ad Valuas Eccle-
siae S. Nic. Cum Hospitali Ja-
siani, Vti Illius praecipui ac princi-
palis Patroni et Prot. affixi pu-
blicavi Terminumque quibus intro
Contentis Personis tenor praecipue
ad Eccle. Commorantibus
assignavi, et omnia quae intra
Contenta sunt Debita ac fide-
liter executus sum.

Idem qui supra
mp

Cracovien.

Canonizat.nis Beati Joannis Cantij Presbyteri Secularis, Sacræ Theologiæ Doctoris, et in Alma Universitate, Academiæ Cracovien. Professoris.

Positiones et Articulos infrascriptos dat, facit, exhibet, atq. producit Procurator, et eo nomine ad prosequendum negotium Canonizationis, et docendum de Sanctitate, et excellentia vitæ, puritate fidei, virtutibus et miraculis in specie antiquis et recentioribus eiusdem B.ti Joannis Cantij, et ad omnem alium meliorem finem, et effectum, petens illos ad probandum admitti, tam in Curia, quàm extra eam, et ubi opus fuerit, et in Rotulo Remissoriæ, seu Remissorialium includi, et super illis Testes inductos, et inducendos examinari, et de illis inquiri, non se adstringens ad onus superfluæ probationis, de quo expressè protestatur non solum & sed omni & salvo iure & Inprimis quidem Procurator prædictus repetit et reproducit omnia et singula Instrumenta Processûs tam ordinaria, quàm Ap.lica authe in hujusmodi cãa fabricatos, nec non processum super cultu immemorabili eidem Beato exhibito, seu casu excepto à Decretis fel: rec: Urbani VIII. in Congregatione S.mæ Inquisit.nis editis super non cultu fabricatum et productum, aliaq. Iura, Scripturas etiam compulsatas, tam publicas, quàm privatas in dca cãa quomodolibet productas et exhibitas, nec non omnia et quæcunq. in cãa hactenus acta, et actitata, nec non sententiam diffinitivam super eodem cultu immemorabili eidem Beato exhibito, et casu excepto per Iudicem Remissorialem authe Ap.licæ deputatum latam et confirmatam in Congregatione Sacrorum Rituum habita sub die 21 Martij 1676, nec non Indultum S.mi D.N. Innocentij Papæ XI, et per dictam Congregationem super concessione Officij de d.o Beato ad illud recitandum in die illius obitus in Polonia sub duplici Ritu emanatum die 17. 7bris 1680. cuius Officij recitatio per eandem Congregationem habitam 9 Augusti 1681. ex iustis rationibus fuit concessa pro die 19 8bris singulis annis. Ex quibus sic productis et repetitis licet credat constare de prædictis B. Joannis Cantij Sanctitate vitæ, virtutibus, et miraculis nihilominus his semper salvis, Iura Iuribus addendo, et quatenus opus sit, et non aliàs ponit, et probare vult, et intendit.

Primò Quod veritas fuit et est, quòd in Regno Poloniæ, in Oppido Kenty Cracovien. Diœc: anno Domini 1397 in Festo S. Joannis Baptistæ natus est hic Beatus Joannes Cantius ex Stanislao Viro Consulari, et Anna pijs et Catholicis Parentibus, atq. legitimo matrimonio coniunctis, et in Ecclesia dicti Oppidi baptizatus, debitoq. tempore confirmatus fuit. Ab eisdem Parentibus summa cura et studio in timore Dei educatus, talia christianæ disciplinæ et probitatis rudimenta suscepit, ut ab ineunte ætate benedictionibus Dei præventus indubitata futuræ virtutis et sanctitatis indicia manifestè ediderit, dum in munditia cordis, morum candore, modestia, innocentia, humilitate, pietate, ac in rebus Spiritualibus et Divinis innata propensione, et quo magis ætas procedebat, amplioribus etiam incrementis in Sanctitate proficiebat, et ad omnem probitatem teneram mentem suam conformare studebat, monita parentum amplectebatur, ludos pueriles aspernabatur, serium quiddam, et grave, vultu et factis præseferens, Cælestis gratiæ iam inde in corde suo inhabitantis, præclara documenta præbebat. Quod sciunt Testes, non solùm quia hoc fuit, et est publicum et notorium, deq. illo, fuit, et est publica vox et fama, et communis reputatio semper constans, et inconcussa apud omnes, etiam gravissimos Viros, ac fide dignos, ita, ut nihil unquam dictum, factum, vel auditum fuerit in contrarium, sed amplius, quia prædicta apud Scriptores, et Historicos legerunt, ac etiam quia toto tempore sui recordatus, ita communiter dici audiverunt, et ab eorum maioribus, et Senioribus (exprimendo eorum nomina, et qualitates quoad fieri potest) qui prædicta, tanquam vera, indubitata, publica, et notoria referebant,

ex certa scientia audiuisse ab alijs de praedictis, ex certa scientia informatis, quia ita palam, et publicè habetur, tenetur, et reputatur ab omnibus, aduersùs quae nihil unquam dictum, vel auditum fuit in contrarium; neq̃ aliter esse potest, quia si secus esset, ipsi Testes, tanquam bene informati id respectiuè audiuissent, vel audire scivissent.

2do. Quod Adolescens liberalibus artibus in Cracovien. Academia traditus, et de anno 1413 in Albo Studentium inscriptus, tredecim abhinc annis post fundationem dictae Academiae factam à Vladislao Jagellone Rege Poloniae gloriosissimo, in illis ita profecit, ut propter excellentiam perspicacis ingenij ipsius, post breve tempus primo Baccalaureus in Philosophia, anno 1415, postea in continuis studijs, et disputationibus Philosophicis per biennium exercitatus, Magister in artibus liberalibus, et Doctor in Philosophia erat promotus, anno 1417, annum agens aetatis suae 20, atq̃ summa cum laude, omnium oculos in se convertit, pietatemq̃ ac deuotionem adeò congruè cum studijs literarum sociauit, pravorum consortia, caeterasq̃ peccandi occasiones penitùs fugiendo, Sacramenta frequentando, aliaq̃ Spiritualia exercitia nusquam intermittendo, ut notissima exemplaris vitae ipsius puritas, modestia, et vitae innocentia celebraretur apud omnes, non tantum apud Doctores et Professores illius Academiae, sed etiam apud omnes illius Civitatis, et Regni; quod est publicum et notorium, publica vox et fama, ex rationibus post primum articulum allatis.

3tio. Quod continuò artes liberales, et Philosophiam docens in Academia Cracovien., postea Collegio Doctorum, et Professorum annumeratus, et munere Praesidis seu Decani Facultatis Philosophicae summa cum laude bis perfunctus erat, scilicet in anno 1432. et 1438. postea fuit promotus Doctor in Sacra Theologia, quam non tantùm docebat publicè in dicta Academia, sed etiam scripsit egregia Commentaria in Matthaeum in tres Tomos divisa, nec non Librum Sermonum, seu Concionum, quas praedicabat Cracoviae, et in alijs locis. Ab eo tempore, quo fuit renunciatus Doctor Theologiae, usum carnium sibi interdixerat, et eam legem ad ultimum vitae Spiritum inuiolatè seruauit, et cùm quadam vice instinctu daemonis in se senserit desiderium ingens vescendi carnibus, jubet ille frustum carnis assari, et sibi portari, et sic illa carne adhuc fervida os suum, vultumq̃ ac dorsum identidem percutiebat, ut corpus suum obedire Spiritui redderet, his verbis seipsum increpando: Caro carnem expetijsti, comede ergo illam ad satietatem: atq̃ in orationem prouolutus, petijt eiusmodi tentationibus liberari, quae et pruritum libidinis in ipso excitabant, exauditusq̃ est, succurrente Deipara Virgine, quae cum puero Jesu ipsi oranti apparens, porrexit sertum, seu coronam candidam ex rosis compactam in praemium conseruatae Virginitatis, futuraeq̃ gloriae tesseram: quod sciunt Testes, quia est publicum et notorium, et de his est publica vox et fama ex rationibus in primo articulo expressis.

4to. Quod dictus B. Joannes Cantius, quoties eum contingebat in publicis disputationibus et Convocationibus Doctorum, suam sententiam, et veritatem strenuè, prout tenebatur, promouere, et defendere, aut vitia aliorum paulò feruentius corripere, toties vehementi dolore animum suum affligebat, veritus ne in proximo tranquillitatem animi turbasset, aut existimationem laesisset, propterea tanquam acerbus vindex iniuriarum proximi, primò se his versibus à se compositis, et in Camera sua in pariete carbone scriptis reprehendebat, sibi improperans, dicens = Conturbare caue non est

est placere suave. Diffamare cave, nam est revocare grave: Ac in continenti finitâ disputatione, aut convocatione summa cum humilitate singulos in eorum cameris conveniebat, eosque reconciliando petebat veniam, siquidem nisi hac obtentâ, affirmabat se non posse sacrificare, illosque alloquebatur sic: Vado ad ministerium Dei, obsecro, ignosce mihi; si te aliquo verbo laesi. Ipse verò Beatus, cum ab alijs offensus, aut aliquo sermone contumelioso lacessitus esset, tacebat, quod est publicum et notorium, publica vox et fama palam &.

5.o Quod castitatem animae et corporis, ac Virginitatem, usque ad mortem conservavit, ieiunijs se continuis affligebat, in orationibus, vigilijs, ac Sacris meditationibus, passionis Dominicae, et Septem dolorum Deiparae Virginis, insomnes noctes ducebat; si quando membra defessa sopori reficienda componebat, ea in dura et nuda terra abijciebat, et cum iam esset factus Senex, Strata duntaxat pelle ursi in terra dormiebat: nihil in ore habuit, nisi Dominum Iesum, et Matris eius Mariae. Soli Domino Deo volens placere, cuius servitio totum se tradiderat, nihil in mundo desiderabat, neque habere voluit, ad res invisibiles et futuras integro animo conversus. Data ipsi fuit Parochia Ilcusiensis, quinque milliaribus distans à Cracovia, quam ille, iniquè toties à suis exagitatus, consilio secedendi exasperatis animi materiam subtracturus non recusavit suscipere, omnes in ea partes boni Pastoris per octo annos adimplevit, populum suae curae commissum, vitae innocentiâ, et Verbi Dei praedicatione exhortando ad religionem et virtutes cum magno animarum fructu: sed postea eam Parochiam ex voluntate Doctorum d.ae Academiae resignaverat, pro onere et periculo, custodiam animarum existimans; redieratque ad Collegium d.ae Academiae, in qua Theologiam docebat usque ad mortem, sed absoluto officio suae Scholasticae professionis, quotidie et continuò orabat in Ecclesia, et frequentius visus fuit in templo, quam in Collegio. Via corpus suum afflictum cilicijs, et ieiunijs, Spiritualique exercitio extenuatum semel reficiebat in die. Parva venialia peccata maximè deflebat, ac si essent grandia, et mortalia. Mollitie ac splendore vestium spreto, nec externo corporis cultu ac nitido, nec etiam nimium abiecto utebatur, sed vestibus simplicibus et vilibus induebatur, quae tamen non tam frigus repellebant, quàm nuditatem eius tegebant, ut ex eius veste apparet, quae conservatur in Archivio Collegiatae S. Annae. Hyeme nudis pedibus desuper corio, ad formam calceamentorum contectis ne à quoquam observaretur, nudus incedere, visitabat Ecclesias Cracoviae, et in illis Divinis inardescens orationibus summa cum iucunditate morabatur. In ieiunijs et vigilijs assiduus, corpus suum cilicio et disciplinis cruciabat. Quod sciant Testes & ut supra in primo Articulo.

6 Quod in dicto Beato magna enitebat patientia, nam acerbitates, molestias, vexationes, et convicia ab alijs sibi illata patienter ferebat, et persecutiones domesticas amanter sustinebat, et haec omnia versu illo sibi familiari leniens dicebat: Conturbare cave, non est placare suave. Nullis etiam inimicitijs movebatur, imo iniuriam sibi facientibus, tanquam suis benefactoribus benedicebat, et gratias agebat, eosque laudabat, quod fuit, et est publicum et notorium, prout supra post Secundum Articulum.

7. Quod ardore christianae Religionis accensus, ac Dominicae passionis devotione inflammatus, ac cupiens sibi aliquam dari occasionem martyrij; Terram Sanctam, scilicet montem Calvariae, et Sepulchrum D.ni lacrymis rigando osculando, et venerando habitavit aliquantulum in Sacris meditationibus, orationibus, ac alijs pijs operibus; praeterea ipsos Turcas reprehendere, illosque ad salutarem veritatem fidei Christi perducere non pertimuit, Verbum Dei illis praedicando, quem et Turcae ipsi licet impij sic eum praedicantem Christum Crucifixum patienter audire non

abhorrebant; et Martyrij coronâ flagrans, quaqua sese, in eodem itinere Hierosolymitano vertit, ubiq vitæ, veriumq suarum amissionem non metuens, eisdem Turcis, mentis cæcitatem exprobrabat, falsumq Vatem illorum Machometum, verum autem Servatorem Christum Jesum crucifixum prædicabat. Sed cùm nihil proficeret, rediit in Poloniam, et Martyrium piis operibus compensauit, quod est, et fuit publicum, et notorium, ut supra in primo articulo.

8vo. Quòd idem B. Joannes Cantius, absolutâ dicta peregrinatione Hierosolymitanâ, aliam cum devoto animo suscepit; quatuor enim vicibus, similiter pedibus Sarcinulam suam ipsemet portans, diversis temporibus visitavit Romam, non propter aliud negotium, nisi causâ devotionis visitandi limina SS. Petri et Pauli: quam peregrinationem peragebat cum magna consolatione Spirituali, et profectu in virtutibus: Unde interrogantibus, cur tam crebrò Romam visitaret tanquam peregrinus, cum tanta afflictione ipsius et pænitentia, solebat respondere = Hæc peregrinatio est meum purgatorium post hanc vitam mihi præparatum, in quo nunc mea peccata abluo, et inde sumo ad bonam christianamq vitam alacritatem, irrumpendo per vim ad gaudia Cœlestia, quæ credentibus et laborantibus clementissimus Deus permisit: addens, arctam esse viam, quæ ducit ad Cœlum. Alegucando huiusmodi suam peregrinationem vocabat Scholam pænitentiæ. Unde ad demonstrandum devotionis ardorem, quo ferebatur erga peregrinationem, de eiusdem Instituto contra Infideles defensionem publicam celebrâsse Romæ, perhibetur apud Historicos. Quod sciunt Testes, ut supra in primo articulo.

9no. Quòd in Sermone, veritatem semper servabat, mendacium verò valide abominabatur, tantæq simplicitatis et candoris erat in sermone, ut maluerit potius rebus habitis ad sustentandam vitam spoliari à latronibus, quàm illas negare. Unde quodam tempore, dum peregrinando Romam, invasus esset à latronibus, et aspere verberatus, ac spoliatus pecuniâ, quam habuit pro subsidio viatici, et iussus cum comminatione tormentorum, ut sponte residuum pecuniæ, si quam absconditam apud se haberet; ille ex ista inopinata perturbatione animi, oblitus aliquot aureorum, qui in veste insuti latebant, confessus erat, nihil amplius habere, et ita liber dimissus, sed ille prosequendo iter paulò post recordatus de quibusdam aureis in veste insutis, statim concitato gradu, latrones abeuntes secutus est offerens eis residuum pecuniæ cum lacrymis dicens = Revertimini, peccavi mendacio, habeo absconsos aureos; accipite illos. Unde latrones admirati tantam eius Simplicitatem, etiam excepta restituerunt ei veniam precantes. Quod sciunt Testes, et est publicum et notorium, ut supra in primo articulo.

10. Quòd dictus B. Joannes semper solebat orare de nocte ante imaginem Salvatoris Christi, et Deiparæ Virginis lacrymas fundendo, in faciem suam providendo passionemq Dominicam, ac Septem dolores B. Mariæ dolorosæ contemplando, quæ imago reperitur affixa parieti in ipso ingressu portæ Majoris Collegij d.æ Academiæ, repræsentans Christum denudatum, et parte media è sepulchro proeminentem, et è vulnere lateris sui copiosum sanguinem fundentem, cui lacrymosa Virgo Maria assistit depicta in eademmet Imagine. Et dum coram ipsa B. Joannes Cantius oraret, Cœlestis vox sæpissimè audiebatur ab ea, quæ eum sæpissimè consolata est, prout traditio antiquorum Doctorum d.i Collegij testatur. Et quando post obitum eiusdem Beati d.a Imago ad Ecclesiam S. Annæ, in qua sepultus est idem Beatus, esset transportata, ut ipsi maior veneratio exhiberetur, statim miraculosè rediit ad priorem locum, in quo et nunc reperitur, et quæ in die Festo d.i Beati cum lampadibus, candelis, et tapetibus solet adornari in memoriam, quòd d.s Beatus ante dictam Imaginem orando, vocem Cœlestem audiebat, ac diversas revelationes Cœlestes recipiebat. Quod est publicum, et notorium, ut supra in primo articulo.

11

11. Quod dictus Beatus Presbyter factus, nullum diem, quousq vixit, abire patiebatur, quo Sacrificijs Missæ non operaretur. Ab culte quotidiani eius Sacrificij Sathan, cum valde torqueretur, quadam vice tempore rigidæ hyemis, quando B. Joannes devotione huius mysterij flagrantissimus celebrabat Missam, in Ecclesia S. Annæ, idem Sathan assumptâ specie hyrundinis, ausus volare in Ecclesia cœpit alis plaudendo (licet talis aviculæ genus non soleat videri in hyeme propter rigorem ~~hyemis~~ frigoris) et cantu hyrundo strependo circa ipsam elevationem hostiæ, ut perturbaret, tam ipsiusmet Beati, quam populi devotionem. Unde Vir Beatus habens revelationem à Deo, quod esset diabolus in specie hyrundinis, finitâ Missâ, portam Ecclesiæ obsedit, et illam hyrundinem evolare volentem per portam, manu suâ comprehendit, et elevatâ manu, sursum cum hyrundine re, ut illam allideret terræ; populus videns, clamare, et orare vehementer cœpit, ut illi aviculæ innocuæ et ignaræ Divinorum parceret, quibus ille Vir Beatus dixit = Mox experiemini, quodnam sit genus huius aviculæ. Unde vix illam projecit ad terram, statim horribilis draconis speciem assumpsit, qui sibillo suo terribili indignationem ostendens disparuit. Quod sciunt Testes, et est publicum et notorium, ut supra in primo articulo.

12. Quod opera misericordiæ et charitatis, erga proximum continuò exercuit; omnes enim reditus, quos pro laboribus suis docendo in Academia habere potuit, erogabat in pauperes, et personas miserabiles, quibus quolibet anno vestes, et calceos comparabat, et distribuebat. Et ita misericors erat in pauperes, ut etiam seipsum necessarijs vitæ, et proprijs vestibus non semel spoliaverit, pauperum miseriæ subveniendo. Usitatum ipsi erat, quando aliquem pauperem nudis pedibus sibi obviam ire invenit, præsertim tempore hyemis rigidæ in illis partibus, statim detractis suis proprijs calceamentis è pedibus, nuditatem pauperis calceabat, ipse autem nudus pedibus (nuditatem tamen pedum suorum demisso longo pallio cooperiens, ne observaretur) domum redibat. Unde propter istam eximiam eius charitatem vocabatur publicè Pater pauperum. Quod fuit, et est verum, publicum, et notorium, ac fuit, et est publica vox et fama, ut supra.

13. Quod una vice, dum dictus Beatus, domum suam redisset ab Ecclesia post absolutum Matutinum et Missam, in nocte media Nativitatis Christi Dni, et invenerit in platea pauperem miserabilem seminudum supra nive iacentem, et præ nimio frigore hyemali, totis artubus contremiscentem, atq sibi misereri petentem, misericordiâ motus, statim proprium suum pallium, quo erat indutus, dedit eidem pauperi, consilium Christi adimplendo: Qui habet duas tunicas det non habenti: adhibitâ tamen industriâ, ne ab aliquo observaretur, absq pallio redijsse domum, ad effugiendam vanam gloriam. Postquam autem venerit ad suam Cameram, et contemplationi vacaverit, Beatissima Virgo Deipara circumdata luce clarissima ipsi apparuit, et ipsum vultu suo iucundissimo recreans, laudavit illam misericordiam, ab ipso exhibitam pauperi, gratamq suo Filio dixit ac statim idemmet pallium, quo pauperis nuditatem cooperuerat, restituit, ac disparuit. Quod fuit et est verum, publicum et notorium, ut supra.

14. Quod dictus Beatus eo tempore, quo adhuc vescebatur carnibus, accumbens mensæ cum suis discipulis, quos erudiebat, post distributionem portionum carnis inter illos, dum auditur vox pauperis in platea eleemosynam rogantis, statim ei Beatus, suam propriam portionem carnis, quam erat manducaturus, iussit portari eidem pauperi. Cuius charitatem mirantibus omnibus discipulis, et se invicem alloquentibus, quid manducabit Magister noster, quando suam portionem dedit pauperi? et ecce eodem momento ex improviso Divina virtute largiente illamet portio carnis in mensa ante Beatum reposita miraculosè conspicitur ab omnibus stupentibus, quam idem Beatus Divinitus restitutam, cum gaudio suscipiens, peractis prius gratijs Deo comedit. Propterea in memoriam huiusmodi miraculi Professores illius Academiæ Maioris Collegij sanxerunt legem perpetuam, quotidie ex illorum mensa alendum esse pauperem, seu Christum in forma pauperis, et ista lex et consuetudo, hucusq religiosè observatur. Si autem aliquando contingat eundem pauperem tardius venisse ad prandium, atq ad portam refectorij appropinquasse videatur, statim unus ex Servitoribus Professorum, cui hæc vigilantia iuxta ordinem demandari solet, currit ad Præsidentem mensæ ad denunciandum

ipsi dicens = Pauper venit, mox Præsidens audiens nuncium respondere solet cum summa veneratione; Christus venit, ac statim eidem pauperi datur prandium ad manducandum. Quod fuit, et est verum, publicum et notorium, ut supra.

15 Quod anno 1464. 16 Iunij, cum quædam Serva, portans vas fictile, ad horam dictam, plenum lacte, illud è manibus ipsius cadens in terram, confractum vidisset, prætereunte tunc Beato Joanne Cantio, capitella cum fletu lamentari timendo pœnas Severæ Dnæ suæ, unde idem Beatus, istius dolentis Servæ damnum, compassus lacrymis, iubet testas confractas colligere, et sibi porrigi, res mira, subito postquam Beatus, facta oratione ad Deum, tetigisset illas, vas illud confractum resolidavit. Sed cum adhuc dicta Serva non cessaret à planctu, eo quod deesset lac: Vir Beatus mandat ipsi aquam haurire ex vicino fluvio, per Civitatem currente, Rudava dicto, quam cum hauserit, confidens de meritis Beati, et ecce subito miraculose, aquam in lac conversam reportavit domum, monita prius à Beato Viro de servando silentio huiusmodi facti. Quod fuit et est verum, publicum et notorium &c ut supra.

16. Quod B. Joannes Cantius, habuit Spiritum Prophetiæ, absentia videbat, futura prædicebat, et prophetico spiritu pronunciabat, quæ eveniebant, ut ipse dicebat, ita ut aliquando cum Cracoviæ in platea S. Annæ, in qua situm est Collegium Theologorum, exortus ignis domos depasceret, præfato Beato Joanne, ad misericordiam Dei implorandam Orationi vacanti comparet Vir venerabilis, nunciat incendium illud non progressurum, atque de futuro maiore certificando disparet, prævidit hoc incendium Beatus Joannes, quod postea magnam Urbis partem est depopulatum. Quod fuit, et est verum &c

17. Quod maximum zelum Animarum habuit, et sermonibus suis, et operibus multos peccatores ad pœnitentiam reduxit, et ad observantiam mandatorum, et hoc fuit, et est verum &c

18. Quod in multis virtutibus excelluit, et primo quod in fide Catholica semper vixit, et usque ad mortem perseveravit, Catholicam, sanamque doctrinam, non solum semper retinuit, sed etiam alios docuit tam in sermonibus privatis, quam publicis, ex hac fide egregia, et excellente semper egregia opera fecit, quod fuit et est verum &c

19. Quod dictus Beatus maximam spem in Deo habuit, peregrinationi Hierosolymam sese commisit, hac spe fretus temporalia omnia contempsit, ut Cælestia adipisceretur. Et hoc fuit et est verum &c

20. Quod dictus Beatus charitate in Deum excellentissima flagravit, Presbyter factus munus Pastorale non refugit, et illud per octo annos sustinuit, quotidie sacrificabat cum magna mentis elevatione. Ex eadem charitate proximo subveniebat, siquidem pauperibus distribuebat pannos, et calceamenta propria, sæpe in publica via se expoliavit, ut nuditatem illorum cooperiret, quotidie privatis sermonibus, Christi fideles à peccatis educere curabat, ad Dei amorem inflammabat, ad perfectionem invitabat, et hoc fuit et est verum &c

21. Quod maximè claruit virtutibus cardinalibus. Nam virtute prudentiæ optima media eligebat, ad consequendam gratiam Divinam et æternam felicitatem. Fortitudinem ostendit in aggrediendo ardua propter amorem Dei, ut itinera, et similia, ac etiam in tolerandis arduis, et præsertim corporis infirmitatibus, et afflictionibus. Iustitiam ostendit, oppressos, in quantum potuit, sublevando. Temperantiam moderando se à voluptatibus, à quibus abstinebat, parum cibi et potus sumendo, quod fuit et est verum &c

22. Quod dˢ Beatus profunda humilitate claruit, et ex hac humilitatis virtute mundum contempsit, et cum in disputationibus, et convocationibus Doctorum et Magistrorum pro veritate verba fecisset, ad Cameras singulorum accedens deprecabatur, si quem verbo offendisset, ut ei parceret, sibi ipsi vilescebat, omnes sibi anteponebat, Regiones remotas, ubi assumpto habitu pauperis, peregrinando adibat, ut omni exutus

honore

honore, contemptu, abiectione et opprobrijs saturaretur. Et hoc fuit, et est verum &.

23. Quod Beatus Joannes Cantius florebat consuetudine quinque Virorum Beatorum, qui Sanctitate vitæ, virtutibus et miraculis Cracoviæ tunc clarebant, cum quibus conversando, ex illorum colloquio, aliquando etiam ex sola eorum recordatione, puritati vitæ illorum se conformabat, et sublimium meritorum calore Divinæ dilectionis exardescebat, quorum Beatorum nomina sunt hæc videlicet: Beatus Swentoslaus Presbyter Secularis. B. Simon de Lipnica Ord. Minorum S. Francisci. B. Stanislaus Casimiritanus Ord. Canonicorum Regularium Lateranen. B. Isaias Ordinis Eremitarum S. Augustini; et B. Michaël Gedrovius Ord. S. Mariæ de Metro. Quod fuit verum, publicum et notorium & ut supra.

24. Quod B. Joannes Cantius, cum diem mortis suæ instare præscivisset, totum se ad præparandum animæ suæ exitum convertit, inprimis omnes res suas, quas habuit necessarias ad conservationem vitæ, distribuit inter pauperes, et correptus morbo, verba Psalmistæ devotissime continuo proferebat dicens: Hei mihi Domine, quia incolatus meus prolongatus est. et illa verba Pauli: Cupio dissolvi, et esse cum Christo, sicut et alias iaculatorias orationes, iuxta consuetudinem devotionis suæ, quæ exprimuntur apud scriptorem vitæ eius Staragam Soc: Jesu Dominum contritus, et lacrymis perfusus peccata sua Sacramentali confessione expiavit, et Sanctissimum Sacramentum, totis animæ suæ viribus per mentis elevationem in Authorem vitæ Jesum Crucifixum intentus, recepit cum extrema unctione, et in præsentia Doctorum Academiæ illius, quos de mutuo amore, et honestate morum admonebat, animam Deo reddidit anno 1473. 24 Xbris, in Vigilia Nativitatis Christi Dñi annum agens ætatis 76. et in Ecclesia Collegiata S. Annæ quæ est vicina et unita dictæ Academiæ, sepultus est cum magno fidelium concursu et honore. Cuius corpus postea elapsis 66 annis ab obitu eius, scilicet anno Dñi 1539 illæsum ac integrum repertum ad locum magis decorum et ornatum in Stannea Urna in pariete impositum, et translatum est, postea intra breve tempus, sepulchrum splendidum et grande eidem Beato exstruxit Jacobus de Clepardia, Doctor et Canonicus Ecclesiæ Cathedralis Cracovien. et pulcherrimo marmore exornavit. Quod fuit verum, publicum et notorium & ut supra.

25. Quod à die obitus eius statim miraculis clarere cœpit iuxta Historicum de Miechovia, qui anno Dñi 1506. scribens testatur, quod à die mortis eiusdem Beati, usque ad annum 1512, scilicet intra spatium 34 annorum ab obitu eius, Christi fideles varijs ægritudinibus oppressi, facto voto visitandi sepulchrum Beati curati sunt 83 febricitantes 13, paralitici 5, vere mortui 16 resuscitati, fere mortui et deplorati 6 phrenetici sex dæmoniacus unus liberatus. Jumenta morientia, facto pro eis voto sanata duo, et hæc miracula leguntur etiam apud Staragam Soc. Jesu scribentem vitas Sanctorum Poloniæ, ac B. Joannis Cantij anno 1610. nec non apud Opatovium scribentem vitam dicti Beati anno 1628. Quod sciunt Testes, et legerunt apud dictos Historicos, et est verum, publicum et notorium & ut supra.

26. Quod anno 1603 feriâ sextâ ante Festum SSmæ Trinitatis, tempore Jubilæi Magni sub Paulo Papa V. dum in restauratione Sepulchri, quod vetustate collabi videbatur, uno et altero latere eruto, et aliquantulum apertum esset Sepulchrum Beati Joannis Cantij, statim ex eodem Sepulchro prorupit suavissimus, et fragrantissimus odor, ad instar violarum, universamque Ecclesiam implevit, duravitque per triduum, donec iterum clauderetur eius Sepulchrum, et istum odorem homines ad eius Sepulchrum confluentes, causâ exhibendi ipsi cultum senserunt per tres dies continuos, cum maxima consolatione Spirituali, et admiratione, prout de huiusmodi odore extant testimonia quinque virorum gravissimorum et iuratorum, quorum nomina recensentur apud Opato-

rium, qui iterum scripsit vitam eiusdem Beati in lingua Polonica de anno 1632. Ubi tempore apertionis scilicet dicti Sepulchri, sicut et sequentibus diebus eiusdem anni 1603 reperiuntur scripta esse miracula № 47. ad eius Sepulchrum patrata, teste P. Skarga, in ipsius vita, adiungens etiam et illud miraculum quod expertus est ipse Bernardus Maciejowski Epus Cracovien. S.R.E. Cardinalis, qui cum esset infirmus, facto voto visitandi Sepulchrum Beati; statim sanitatem recepit d. anno 1603, postea visitavit Sepulchrum, Missamq. in honorem Beati celebravit, et calicem argenteum obtulit. Quod fuit verum publicum et notorium et ut supra.

27. Quod de praedictis omnibus et singulis, nedum in locis, ubi dictus Beatus Joannes Cantius natus est, vixit, mortuus, et sepultus fuit, verum etiam in alijs propinquis et remotis, ac ubiq. locorum semper fuit, et nunc est etiam publica vox et fama, et communis reputatio, quae semper inconcussa et constans fuit, ut nihil unquam dictum, factum, vel auditum fuerit in contrarium, palamq.

Informatio pro expeditione Remissoriae super miraculis in specie, pro qua fuit aliàs supplicatum Sac: Congni Rituum die 20 7bris 1681. et rescriptum = Dilata.

Praeinsertis articulis, qui tamen restringentur postea, nihil restabit addere, nisi miracula antiqua vel recentia in specie, quae omnem naturae vim, et potentiam exsuperant, et non ordinaria, et de quibus Testes, sive quae in se experti sunt, sive in alijs viderunt, possint concludenter probare, ita ut unius Testis depositionem, probent concludenter alij Testes duo, vel tres, idq. de visu. Quorum miraculorum notula ante omnia mittatur, ad exhibendum illa in Sacra Congne Rituum, vigore quorum una cum praeinsertis articulis expedietur Remissoria ad partes, ad probandum per Testes.

Sufficient septem vel pauciora miracula ad probandum pro consequendae Canonizatione, nam etiam in Causa Canonizationis S. Francisci de Sales tantum septem adducta, et approbata fuerunt à Congne Rituum 15 Februarij et 29 Martij 1661 vigore quorum fuit canonizatus d. S. Franciscus. Et ista miracula mittuntur pro informatione, ut talia si adsunt, vel his similia habeantur, ut possint probari concludenter per Testes. Quorum miraculorum tenor est talis.

Primo probarunt Testes Resurrectionem Hieronymi Genin suffocati in flumine Ferij, qui dum eius cadaver iam faetens foetore invalesceret, efferendum in sepulturam, revixit, brachia elevavit, et coepit loqui magnificans Salesium qui sibi tunc in ipso resurrectionis momento Episcopali habitu indutus, benigno ac lucido vultu adesse visus est. Ac insuper concludenter probarunt exinanitionem aquae ebibitae, quae licet cadaver dicti Hieronymi usq. ad os redundaret, illius tamen ne guttula defluxit, et evanuit. Nec non instantaneam sanationem à vulneribus, et doloribus, ubi primum de resurrectione gratias acturus. Sepulchro Salesij adhaesit.

2o Illuminationem Claudij caeci, nati, et iam septennis, qui videndi facultate penitus carens derepente visum recepit, cum novendialibus precibus absolutis, ad eiusdem Sepulchrum in genua procumberet.

3. Instantaneam liberationem Joannae Petronillae Curax quinquennis ab innata paralysi, qua eâ ipsâ horâ, quâ Pater ad Sepulchrum Salesij opem pro ea implorabat, continuo surgens, et prosiliens è lecto, coxis et cruribus prius aridis et impotentibus, modo vegetis et firmis ad matrem festina perrexit.

4. Sanitatem Claudij Julliard pariter ab innata, et decennali Paralysi ariditate et impotentia ac flexibilitate utriusq. oxendicis, et cruris, qui tertia vice delatus à matre ad Sepulchrum Salesij, cum illud oscularetur, consolidatis basibus et plantis, momento surrexit, ac exiliens stetit, et ambulavit.

5. Resurrectionem Francisci de la Pesse suffocati in profundo fluminis Thiones, quae praeterea à livoribus, tumefactione, et deformitate in instanti libera evasit.

6. Instantaneam pariter, et undequaq. absolutam sanationem Jacobi Gueydin à nativitate prorsus impotentis et contracti.

7. Nec non sanationem Caroli Motteron à nativitate pariter impotentis, aridi et contracti, toto q. corpore deformis, qui continuo integram undiq. humani ~~corp~~ corporis formam assecutus, ambulandi facultatem recepit.

226 1680 233

Coram Illustrissima Celsitudine Vra Rector et Vniuersitas Cracouien: ad instantiā Regularium Societatis Iesu ad S. Petrum et Paulum occasione loci secreti in vicino Iureconsultorum Nobilitatis Studiosæ Contubernio quasi ad eorundem parietem applicatiōis et exinde incommodorum, Saluis omnibus beneficiis Iuris et exceptionibus quibusuis etiam recusatoriis et citra approbationem ac consensum in Iudiciorū præsens præmissa ante Oīa protestatione qd sibi titulum prætensi Actores Rectoris et Collegij vsurpent et in grauamen ob incertam termini et loci Iudiciorū præfixionē viris Academicis qui ad Cathedras alligati sunt opponunt et allegant in primis exceptiones qd causa præsens nullo modo hic sortiri possunt.

Primo quidem quia gaudet Vniuersitas Crac: suo Privilegio fori speciali in Volumine legum publico clauso, quo cauetur ne vllus vnqm Suppositus Vniuersitatis in ciuilibus causis cuiuscunq Status et conditionis fuerint alibi coram Iudice alieno Ecclesiastico vel seculari audeat conuenire. Quod Priuilegium Summi Pontifices circa erectionē Vniuersitatis per Serenissimum Regē Vladislaum Iagiellonem factā confirmarunt et alii successiue Summi PP approbarunt quando eandē omnibus libertatibus Priuilegiis ac prærogatiuis quibus Parisiis legentes studentes aut gradū suscipientes gaudent gaudere benignissime voluerunt vt habet Herbutus in Statutis Regni Poloniæ Titulo Schola Crac: Paragrapho de libertate Scholasticorum et SS. Vrbanus et exhibita.

Secundo Quia Vniuersitates Generales et Collegia Doctorum ac Vniuersitatum et Collegiorum huiusmodi Personæ exemptæ sunt à Loci Ordinariorum Iurisdictione per Sacrum Concilium Tridentinū Capto 5to Sess. 14 de Reformatione ac ideo non potest Vniuersitas Studii Gralis Crac in præiudicio Supremæ Sedis ad Tribunal præsens vocari. Tum quia indultum a Iure beneficium nō est cuiqm auferendum Cap. Indultum de Reg. Iur. in 6. Tum quia Priuilegium exemptionis huiusmdi inuoluit ius tertij nempe Pontificis Romanæ Sedis interest, ne quis in immediate Subiectos sibi manus apponat vt tradit Abbas in Cap. Innoc. de re iudicata. Felling in Cap. cum olim et conscript. Ioannes Andreæ in Cap. at Scienti versiculo si vero de Regulis Iuris in 6. Castrens. Consil 432

Tertio Quia Oīa iura et Priuilegia Academiæ huiusta in genere qm in specie Constitutione Comitiorū Regni de Anno 1613 folio 9 sunt approbata. Inter priuilegia autē Academiæ est præcipuum ac speciale fori Academiæ coram Rectore et longe adhuc Specialibus qd Rector non debeat cuiqm iuridicē respondere nisi post expirationē sui Magistratus fol. Status 7. attentā etiam Iuris communis dispoōne vbi prohibentur vocari ius propter bonum Publicum et administratione qui sunt in Magistratu durante Offo. Cap. prohibentur

prohibent L. 9. I irrita glosa ad Verbu Magistratu et L. nec Magistratibus ff de iniurijs et famosis libellis

4to Quia nemo Vngm Illnoru Eporum Crac. Rectorem et totam Vniversitatem ad suum Tribunal trahere sibiq ac sua Iurisdictioni subycere in derogatione iuriu Vniversitatis usus est ac exemptione a Summis PP. concessarum et Continuo Vsu firmatarum praesumpsit cum ex Vi erectionis eiusdem Academia debeat esse Vnusquisq Illmq Epus Crac. pro tempore existens Oim et Singularium libertatum immunitatum et exemptionum ac Studiorum Conservator et defensor Vt sol Privilegiorum &.

5to Quia Caa Occaone cuius Vexatur ab iis Vicinis, cum quibus olim atrox de iure legendi bellum exarserat Vniversitas, ita est artificiose et ad inuidiam conflandam quasi aliquid odio priuato aut rancore Studiosa Nobilitas in Contubernio Iure Consultorum plus Vltra ducentos Annos erecto ædibus Vicinis habitaorum (a quibus servitute grandi prospectus et auræ liberae premuntur) aliquid incommodi faceret, concepta et praeparata, nec est Spualis, nec Spuali annexa sed fundu mere Ciuile afficiens et quidem earum personaru quæ sunt de Iure Patronatus Reipb. per Constitutione Regni de A. 1633 Sub tempus Coronationis Serenissimi Vladislai quarti Regis Poloniæ inter Patres Societatis et Academiæ Crac: Tit. Academia Krakowska ibi poniewaz ius patronatus mere Wszytkiey Rzeczypospolitey nalezy

6to Quia Decretum interlocutorium super foro personæ Academias adinuento per Illustrmu Celsitudinem Vram contra Admodu Rdos Andream Kuchanski et Adamum Mlynkiewic latu, Curia Romana retrattauit, Cassauit et annulauit Vt patet ex transumpto de Anno 1666 die 3tia Septembris his formalibus. Pronuntiamq Sententiamq non licuisse Rndissimo Epo Crac neq licere in Caa pdicta aliquo mdo manus apponere, Vel se ingerere, et pro inde fore et esse nulla, irrita, atq nullius momenti Oia et quæcunq coram ipso Quouis mdo gesta et Decreta per eundem facta prout pro irritis Cassis nullis atq inualidis haberi Volumus et mandamus

Ex quibus rationibus petit Rector et Vniversitas a foro Cppli liberari et ad eorum forum Conpetens remitti et Circa priuilegia Vniversitatis a Serenissimo Rege Vladislao Concessa, et a SS Pontificibus amplissime approbata et ab ... Ordinibus Regni innouata ac in Corpu Ordinæ legum inserta Conseruari alias appellat ad Sancta Sedem Apostolicam, subyciendo se ac totius Vniversitatis Iura et Privilegia inclytis Ordinibus Regni et ad eosdem recurrendi Contra istas

impetitiones ~~Patris Souet~~ fractas ... et protectioni ... ad quos ius Patronatus Academiae spectat praestandoque de attentatis et innovatis seu attentan-dis et innovandis. Et salvo iure addendi minuendi corrigendi etc. non solum etc. sed etiam etc.

Standoque sub tuitione huius appellationis et salvo facto ac in semper in continenti exceptiones necessario ... is ob quas Causa praesens ad instantiam Instigatoris intentata in Iudicio Almae Celsitudinis Vestrae ex fundamentis iustis et legalibus ~~rationibus~~ ... agitari non potest (Salvo per omnia honore et debita reverentia Almae Celsitudini Vestrae de quo sollenniter protestantur) ... quo supradenti ... exhibent et producunt seque circa eas conservari petunt alias protestantur et appellant.

Et in primis ideo quia Causa praesens ad ~~instantiam~~ Instigatoris inten-tata est Causa propria Almae Celsitudinis Vestrae Instigator enim ... Princi pis Causas peragit et in Iudicium deducit iuxta ... Observatione 90 n. 4 et textum in ~~lege~~ ... de officio procuratoris ... iam vero in Causa propria iudicare omni iure interdictum est ~~Lege~~ generaliter Codice de Iudiciis ubi et ratio datur iniquum admodum est alicui in re propria tribue-re sententiae licentiam ac ideo iudex in propria causa ... et in Can. per querelas 23 q. 4 Gregorius Papa reprehendit Ianuarium Episcopum quod quendam excommunicaverat propter iniuriam sibi illatam et subdit ~~quae res nos vehementer affligit~~ nihil te ostendes de coelestibus cogitare sed terrenam te conversatione habere significas dum pro vindicta propriae iniuriae quod sacris regulis prohibetur maledictionem anathematis invexisti. Unde de caetero omnino esto circumspectus atque sollicitus, et talia cuique pro defensione propriae iniuriae tuae inferre denuo, non praesumas. Nam si tale ali-quid feceris in te scias postea vindicandum.

Secundo Quia Alma Celsitudo Vestra salvo iterum omni honore ac reverentia ... Academicis personis ... infensus periculosum autem est et formidolosum sub infenso Iudice litigare ~~Lege~~ apertissimi Cod. de Iudiciis Cum et Accusa-tores et testes etc. non possint quinque ante hesternam diem vel nudius tertius inimi-ci fuerunt ne irati nocere cupiant vel laesi se ulcisci debent Canone ac-cusatores 3 q. 5. ~~...~~ quod quidem et fama publica et ~~...~~ ex gravaminibus ~~...~~ ~~...~~ deducitur ~~...~~ ex eo quia per Illustrissimum et Celsissimum ~~...~~ Officium Generale pridem interdixit ne quenquam Academicorum ac beneficia etiam simplicia instituere praesumat personasque Academicas per Consilium

Quando ... Acad. ... Cum ...
... Academici ...
testamentis ... Rectorum privilegiis ... ut ... Cremoh ce ...
... beneficiis ... praestando

Pohmel ...
... ~~...~~ ... de ... Et ... Cum ... post ...
...

Et Hoc quod ... per formam publicam in ... et de ... nec Ecclesiastici ... Episcopo in causa ...

Tridentinum et Privilegia Regum et Reip: exemptas Instigatori Citationibus
nec expectato [illo] Monitoria pro prima Juris die etiā Exemptiones computata
Vexari permittit per se respondere Compellit denegato Patrono et Ju-
ris remediis amputatis et Statim ad Sententiam provolat prout fecit
in Cā testamentalia Golkowicij cum Moderno Rectore asperius nec
non cum Dno Olszynski et Tarabicz a Capitulo S. Floriani ad Judicia
Illusmae Celsitudinis Vrae submissis

3tio Quia Oves et boves per Satellitium suū ex bonis Universitatis
ad sua bona Episcopalia abigi grandi cum iactura Colonorū et [pensionariorum] et fundaonum
pro lecturis et Studiosis demandavit eademq huc usq detinet Verbis
asperis personas Academicas tractare solet prout nuper fecit die
12 Augusti cum Rdis Joanne Racki et Simone Makowski SSTh
Professoribus Can S Floriani dum detonaret in eosdem quod hic raro
ad Visitaonis ad reddendā obedientiā si non comparuerit namq Vro eorū
respondente sumus membra Universitatis exmoderate Illma Celsitudo Vra
Salvo Omni honore exarsit Universitatē & inutilē eē dicens iże się ni-
naco nie zgodzie bo wszyscy wniey są ignorantes y nie Vkowie, cząsy
miras inventare naucze ia was że mi tu wszyscy musicie stawać
na Examen

5to Quia suam offensam duriter Vindicare [in Decā] solet Ut in Roszczenicio
planum Canco Crac. quem ex pro Cancellariatu deiecit et nunquam
Judex surrogatus esset Sententiavit quod a partibus Rmi Decani
Crac. esset, quia Dmowscium Seniorem olim Scholae S. Annae non
Servato processu Capellae S. Valentini privavit inhabilem ad Ordines
et beneficia declaravit ex Dioecesi proscripsit et Socicium Notarium
Publicum eundemq laurea Academica ornatum eo qd appellaone a di
cto Dmowscio recepisset ad Curiam suam trahi et in Carcerem convici
fecit et ita deterruit notarios Apostolicos a libero sui Officii exerci
tio

6to Quia pro Cancellariatū alterā elabitē annq cum magna iactu
ra Universalis Studii et Coloniarū Academicarū tum qq detrimen
to promoveri Volentium non dedit quia Nobilibus passim suadet
Ut potius ad Jesuitas qm ad Academiā filios dent erudiendos per
stringendo eruditionē mores genus probrose Academicorū

S. Hilar[...] Dabrowski [...] beneficijs p[...]

1680. #

Ad Officium et Acta praesen Castren Capitan Cracovien plr Vns Gro
ius Petrus a Białocin Białecki Notarius Granicialis Paltus et Burgra
biu Castellaniae Cracovien Illris et Mgci Stanislai a Warszyce War
szycki Castellani Cracovien Plenipotens Nomine eiusq Illris et Mgci Ca
stellani Cracovien (facta Solenni Protone contra Officia Castren Capitan
Petricovien et Vielunense de non Suscepta infrascrâ Protone) eandq Pro
testonem manu eiusq Illris et Mgci Castellani Cracovien Subscram et Sigillo ips
communitt Offo eidq psen Castren Capitan Cracovien ad Acticandum obtulit
Cuius Tenor est talis.

In Nomine Domini Amen AMOBI Ego Stanislaus a War
szyce Warszycki Castellanus Cracovien ad Acta quaevis Authentica Re
gni porrigen eê volo Protonem Talem. Non potest graviter non commo
veri boni et aman Patriae Civis pectus, quando animadvertit piissimas easdq an
tiquissimas Subverti Fundationes, et quando perenne debet esse ppter alienam
aut cupiditatem aut Eminentiae prae aliis appetitum immutari. Ac ideo acce
pta prima Notitia quia Patres Societatis qui iam totam Sane Poloniam et
Magnum Ducatum Lithuaniae et Provincias annexas Suis Collegiis cum opulen
tissimis longe lateq patent Possessionibus non sine magna diminutione Servitiis Bellici
in Regno Poloniae compleuerunt, et tamen adhuc non desistunt a lavis multi
plican Scholarum quin et laurearum conferendar in Civitate Posnaniensi ubi Aca
demia Cracovien viget ex fundatione antiquissima bonae memoriae Lubranscii Epi Po
snanien tum et aliar magnae memoriae Eporum confirmata (sidq in hac Republica re
claman Regni Ordinibus in Contemptum Legum antiquissimae in Septemtrione
Jagiellonicae Universitatis Iurium et Privilegiorum exterminium) molitionibus hoc non
contenti etiam novissime Parochialem Ecclesiam in Civitate Petricovien ubi Iudicia
Gnalia Tribun Regni celebrari Solent, fremente illius Ecclesiae Clero et Civitate
non alium ob finem nisi ut ibidq Collegium erigat occupare et cum ead Ecclesia
Illrimor Mgcorum Dnorum Koniecpolsciorum de Koniecpole de Gomolin de Byszhae
redum in grave praeiudicium earq et aliar multarum Familiar antiquissimar et
Nobilissimar fundationes intercipere praesumpserunt quin et Villam Dzimitem dictt
Rekoraij (obstante Lege publica de non acquiren per dictos Patres sine ex

esso Consensu Comitiorum Regni Boniqz singulari Misterio Juris sui fece
runt. Congruit itaqz Bono publico Unicuiqz tam ex Senatorio quam ex Equestri
Ordine huiusmodi Ecclesiae Petricovien. per Patres Societatis occupationem
ac interceptionem illicitam praejudiciosam ex inexplebili Cupiditate haben. etali
ena ad se trahen. profectam allegare ac ut eiusdem Ecclesiae taliter facta occupa
tio per Patres Societatis illicitam praejudiciosa habeatur et declaretur ubi opus fue
rit authem interponere, supplicare anniti elaborare ac Sup eo Manifestare
et protestari Tum quia non debet alter per alterum iniqua Conditio inferri mul
to minus per eos qui de Societate Jesu profitentur et nominari Volunt tum ne
Nobilissimar. Familiarum Fundationes possideantur depereantqz sensim, tanto au
tem magis praecaveri Quia habent iidem Patres Societatis Octo non nisi horarum iti
neris spatii distans Collegium Rawen. amplum magnificeqz dotatum et Op
pidum Nadarzyn Sin illis uideretur diggredi longum Ptociam versus seu
Ptoclium Pultoviam Posnam Calissium Drohiciam noviter uel Varsavien.
Scholas reclaman. Ordinibus Regni ad appertas aut Vilnam Brestiam
in Magno Ducatu Lithuaniae praeterea Russiae Prussiae Masoviae et
totum per Orbem Polonum Collegia numerosa et Pomposa adire recursumqz
ad eadem facere multo autem fortius et animosius protestando reclamandoqz
tempestive occurrere ne in publicis Conventibus Palatinatuum uel Comitio
rum Regni ex Causa eorundem Societatis Patrum, Consilia et quies publica in
terturbentur aut domi forisqz Vestis charitatis inconsutilis quae oes omnes
charitates complecti debet discindatur Utinam arte non Pelasga nimirum
facien. culpam procul dubio incurrere debet qui quod Nocivum est aut excor
pitari a praescripto Legis publicae negligit emendare. Cuius non indigretur aut
non debeat esse Solicitus, ne flamma exacerbation. erumpat tandem vehemens
in mentem revocari quas et quantas Studentes istorum Patrum Societatis Nrae
et Nrorum Patrum memoria fecerunt turbas tumultus Convulnerationes ae
des Cracoviae, olim Ehen! Leopoli Calissii Posnaniae novissime ubi ab Utraqz
Parte proh dolor! O quantus rubor quanti per subsellia fremitus! An non
quoqz indignationi et iusto dolori locus quod Mansionarios Cracoviae in
Vicinia Sanctae Barbarae degentes exagitare nusquam desistunt.

ut domum

Ut domum illorum residentialem occupent obliti quia praeceptum Divinum
est Non Concupisces Domum Proximi tui Aut quia in eadem Urbe Cere
visiam coquunt et per suos Propolas publice per varias Tabernas ve
nalem exponunt hominesque habent vulgo non derisui solum sed ad ebri
etatem et ex hac ad flagitia pestifera et tamen vectigal Reipublicae nul
lum ratione propinationis publicae cum magno valde Civitatis detrimento sol
vunt. Sciant licet optime quia locupletari non debeat cum alterius iniuria
et damno quisquam et quia ipse Regum Rex in cuius ditione cuncta sunt
posita Cum in Terris versaretur Christus Dnus cuius omnis actio est
Nostra institutio Naulum sive tributum per se cum Principe Apostolorum Sol
visset Quin aequissimum est ex quo se subtrahant a subiectione ex obe:
dientia Illrimorum Loci Ordinariorum praetextu exemptionis Sanctae Sedis Aposto
licae supplicare quatenus immoderatam cupiditatem dictorum Societatis Pa
trum cum nec a Mercibus variis venum exponendis abstineant, et ne
maiora cum tempore praesumant refrenare ac eosdem per Illustrissi:
mos Nuntios ad Regnum Poloniae et Magnum Ducatum Lithuaniae
missos visitare in Collegiis non omittendo Domum Professam ad San
ctam Barbaram Cracoviae dignetur pro eo Principatu quem habet
in Ecclesia Dei super omnes. Hoc igitur Nomine hac praesenti Manife
statione supplicatur Sanctissimo tum et Serenissimae ac potentissi
mae Regiae Mtti Domino Nostro Clementissimo atque etiam Illustris
simis Loci Ordinariis quorum interest ex Bono Ecclesiae dignitati
Reipublicae et Bono Religionis eorundem Patrum Societatis consu
lere et providere velint et vetare quae Ordini eorum non Con
veniunt ex hac ratione et ob eam Causam praesentem Manife
stationem ad Acta quaevis publica porrigendam transmitto et eam manu
mea Subscribo Stanislaus Warszycki Castellanus Cracoviensis
manu propria Locus Sigilli Cuius Protestationis

Originale circa Acta praesentia Castrensia Capitaneatus Cracoviensia remansit.

Actum in Castro Cracoviensi Feria Quarta post Festum Sancti Aegidii Abbatis proxima Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octogesimo t. Correxit Milewski m[anu] p[ropria]

Illmus et Magcus Castellanus Cracoviensis contra Patres Societatis Protestatio

In Castro Cracovien[si]

Feria 4ta post festum S. Aegidy Abbatis proxima 1680.

228

1680.

Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitanealia Craco:
personaliter veniens Excellens Petrus Rembert Philosophiae Do-
ctor et Professor in Alma Academia Cracovien: Contubernii Juris
peritorum dicti Prosenior quam primum ips: de quadam Relatione Mini-
sterialis Generalis Regni Providi Petri Szurowski pro parte Reli-
giosorum Patrum Societatis Jesu Collegii ad Aedes Sanctorum
Petri et Pauli Apostolorum Cracoviae sub Coram Officio praesenti nuper
Feria Quarta in Vigilia Festi Sancti Jacobi Apostoli Anno cur-
renti, contra Studiosos et Alumnos Contubernii eiusdem facta
constitit illico praecavendo sibi Manifesta totius Universitatis
Almae Academiae Cracovien: ac Alumnorum dicti Contubernii
de invaliditate eiusdem Relationis imo falsa frivola et fucata pro
solidis erronea pro veris impertinentia pro competentibus indebita
pro realibus mentalia in se continens recognitione praefati Ministe-
rialis absque Nobilium comparitione et ipsorum attestatione in favo-
rem praefatorum Religiosorum Patrum Societatis Jesu facta
non praesentiam certorum muratoriorum ut pote Antonii Wieczor-
kowicz et Laurentii Sadonski, ac aliorum qui murarii sub tempus
quo obiicitur esse praesentes, ibidem non fuere, imo in longinquis
locis degerunt idem Ministerialis indebite recognovit prout ex
aliis idoneum rationibus suo loco et tempore inducendo deducetur in-
demnitati tum de aliis falsis obiectionibus iterum atque iterum Offi-
cio praesenti Manifestatur.

Actum in Castro Cracoviensi Sabbatho post Fe-
stum Sancti Bartholomaei Apostoli pro-
ximo Anno Domini Millesimo Sex-
centesimo Octuagesimo.

Correxit Zaleski

Locus Sigilli

Remonstratio
contra Relationem
Ministerialis nuc
Bursi Junstam

229 1680. d. 2 maii 238

Actum in Praetorio Cracoviensi Feria Quinta pridie Festi Inventionis Sanctae Crucis die Secunda Maij Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo.

Ad Officium et Acta praesentia Consularia Cracoviensia personaliter veniens Honoratus Casimirus Krukowicz Capitaneus Praetorij et Quartualiensis Civitatis Cracoviae suo et aliorum Quartualiensium nomine infrascriptorum obtulit eidem Officio ad acticandum Relationem infrascriptam Visionis certi Parietis murati per Religiosos Patres Societatis Iesu Collegij ad Ecclesiam SS Petri et Pauli Apostolorum consistentis, noviter à fundamentis supra terram ad octo Ulnas in altum extructi iussu Generosi et Spectabilis Magistratus Cracoviensis ad instantiam Almae Academiae Cracoviensis Viri Contubernij Dlugosiani Iurisperitorum in platea Castrensi penes Collegium praetractum siti peractam et in parata copia subscriptam porrectam de tenore tali Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo die Vigesima quinta Aprilis. My Wierzchni przysiegli Miasta stołecznego Krakowa będące deputowani a Gnroso et Spectabili Magistratu Cracoviensi na instantię Przesławney Akademiey Krakowskiey dla uyzrzenia sciany murowaney, ktorą Wielebni Ich Msc Oycowie Iezuici w Collegium przy Kosciele Piotra S. w tyle Contubernij Dlugosiani Iurisperitorum nowo wystawiać z gruntu poczęli praetenduiące Sławna Academia Krakowska sobie w tym servitutes illatas et ulterius inferendas. Przyszedszy tedy ad Contubernium praefatum pokazał nam Imc Pan Rembert Artium et Philosophiae in eadem Alma Academia Cracoviensi Magister et Professor protune eiusdem Contubernij Dlugosiani Provisor, Iz poczęci oni Religiosi Patres Soc: Iesu kazali, ktorym wody deszczowe z dachow a primordia eiusdem Contubernij fundacie

sciekac za Miasto zwykły, zagubili, y zadnego teraz z tych prædicti contubernium spadku wodzie nie masz, gdyż podczas nawalnych dészczow incommodantur, bardzo mieszkania in contubernio, a ten kawałek był per aream, ktory teraz dicti Religiosi Patres possident prowadzony za Mury Mieyskie y tam swoy spadek zdawnosci miał iako tego docebitur testimonijs. Opowiedział przytym z Prædicti Religiosi Patres [illegible] [illegible] [illegible] ktory rowno z inszym budynkiem na łokci trzydziesci et ultra wysoko wyniesc umyslili, przez co magnam servitutem contubernio inferre contendunt, bo lumen do wszytkich mieszkan tey sciany zasłonic y ventilatią odeymie. Poslismy tedy ad Collegium Rdorum Patrum et takowy instantię nie Almæ Univ[er]sitatis Cracovien[sis] Imc X[ię]dzu Rektorowi denuntiowalismy, a przy naszym mieyscu widzieć muru z gruntu od Ziemie na łokci osm wrzuceny wystawiony, czego bydzie cum summo Præjudicio Vicini Contubernij, gdy takowy mur tesz z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jurisprudentiæ davent operam in Academia Cracovien[si] a primis fundamentis evecti et ad multo ipire unspeali patrocinio et protectione Rmi Capituli Cracovien[sis] Prælatorum et Canonicorum ex ordinatione Gavracsciana pro Studiosa Nobilitate existen[tes] do gory według intentiy swoiey Ichmc Religiosi Patres wymurowac roskazy y przez to summa servitus inferetur, a zatym obstant contradictione Vicinali aby chcieli ab extructione istius parietis ulterior desistere opowiedzielismy. Na ktorym responsu, ex že tego roku powodno ieszcze do tego wystawienia muru nie przeydzie ale się musiemy stosowac do Zacnieyszych budynkow, a zatym wolno nam tesz commoditate Nra by nayrwyzszey budowac sie, ktory relatiy rękami naszemi własnemi podpisalismy. Woyciech Dąbrowska mp Wawrzeniec Woycik, Mularz Mieyski, Adam Zeyffer Kazimierz Mirkowicz Hetman Ratuszny Jerzy Klasmyn Martinus Stanislaus Misiecki Scrius et Nrius Cracovien[sis] mp Locus + Sigilli Ex prothocollo Actorum Offij Consularis Cracovien[sis] extradita.

Martinus Stańs Misiecki
Scrius et Notarus Crac[oviensis]
mp

Locus
Sigilli

Ex Prothocollo Actorum
Officii Consularis Crac[oviensis]
extradi mp

Ego Ludovicus Haman Soc. Jesu suo et Adm. Rnd. Patris Re=
ctoris Jacobi Smogrzewski Soc: Jesu Collegij ad Basilicam SS. Petri et
Pauli Apostolorum Crac. et Rectoris totiusq Collegij eiusmodi procurator
ratihabitione cauco ac se praesentibus intervio nomine solenniter et gra=
vi cum querela in et contra Excellm D. Petrum Rembert Ar=
tium et Phil. in Academia Cracoviensi Magistrum et Professorem Contuberny
Dlugosz: Protunc Proseniorem cuius ductu et conniventia recentiores violen=
tiae et ausus à Duodecima Julij parati sunt, nec non nobiles et ingenuos
Studiosos Contubernij eiusdem ad praesens inhabitatores de nominibus et cogno=
minibus ignotos cum tamen innotuerit specificandos in habendo revisionibus per
Dnos Quartualenses Crac. officiose peractis tum relationi ministerialis Ferrum
officio Castrensi Crac. et Juste eidem officio praesenti queror et solenniter protestor
de et supereo. Quia praefatus Prosenior et Contubernales Studiosi Complices le=
gibus Regni qui neminem laedere, et inquietari sinunt. Salam spretis et fun=
temporis poenarum contra infra scriptorum Patratores pacis et securitatis
publicae Violatores ubivis locorum et quivis Personarum potissimum in Personis
Religiosis Eccles. Claustris, Collegijs, serio cauta per sacros etiam Canones in=
terpositos, spreta et abiecta formidine imo in vilipendium praemissarum facien=
dorum Jurium Vicinitatis obliti prioribus iniurijs à multis retroactis annis
per varias Academicas personas Collegio illatis non contenti videlicet ere=
ctis circa Annum Millesimum Sexcentesimum Quinquagesimum Tertium à parte
Collegij vicina muris nulla novi operis Collegio facta denuntia Stillicidia
et mansiones Collegij contra Jura vicinitatis converterunt in eadem
aream pueros Contubernales ac familias sordes effundentes quiquilias
saepius eijcientes per fenestras Contubernij ad Collegium descendentes ac
per muros Collegij insolenter deambulantes, malitiose ex tectis et
fenestris Contubernij lapides Jacientes, fenestras et regulas argillaceas
in Collegio in oppositis fenestris et tectis concutientes variasq tam PP.
Relus quam familiis Collegij iniurias inferentes. Non solum ab eiusmodi
insolentijs et ausibus non arcent verum etiam omissa et plura alia
inconvenientia ad contemptum Religionis fieri connivent et per=
mittunt sicque separationem Collegij a secularibus et clausuram statui
Relsō convenientem in convulsionem Statutorum Instituti Relis
Impediunt insuper minime iura Vicinitatis et Ruinam Collegij ac tecti
ipsiusq Contubernij brevi subsecuturam respicientes, sentinam ex qua
occulto tempore foetores intollerabiles cum summo sanitatis personarum
in Collegio degentium nocumento tollerare Collegium et Quartualenses fab

x

aliquoties revisa officiose propter sordes easdem ex eorum sentina per muros cernosos
et Putrefactos, transeuntes à quibus victualia et potus conservabatur, nec
ad dolium dabatur accessus extinguere Collegium conatidi, Malitiose à multo
tempore non evacuant imo stillicidia ex tectis anterioris Partis Contubernij
ad eandem sentinam dixerunt et deduxerunt sordesq et quisquilias omnes
ex Contubernio et Culina Contubernali in eandem sentinam injici permiserunt,
non alia intentio, nisi ut hisce corrosiva madefierent in dies circa fundamenta
quibus insistunt muri tramitiers ruina ex Aedificijs Collegij et Templi,
iam ex hac causa notabiliter apparente afferant, his non contenti ipso iniurijs
iniurijs violentias violentijs accumulando ausi sunt et praesumpserunt
praefati Contuberniales ex subordinatione et mandato praedicti Principalis
Primo Feria sexta ante festum S. Margarethae Virg. immedi-
ate sperita et fenestris sui Contubernij atq tectis à se perforatis lapides
in murarios eorumq operarios circa murum à Contubernio post Templum paricte
remotum laborantes atq in ipsos Soc. JESU. Relligiosos Patres violen-
ter tumultuarie projicere prout de facto spectante eodem ex solio Rembers
turmatim projiciebant, aliquasq personas tam ex operarijs quam PP.
Soc: JESU. lapidibus concusserunt prout eo nomine Relatio Ministe-
rialis Servitoris officij Castren. Cracov. facta latius eloquitur.)
infallibiliterq aliquem circa murum laborantem occidissent (uti mina-
bantur) nisi omnes operarij saluti suae consulendo maioresq vitando
tumultus à muris et labore recessissent, Subsequenti post tempore
noctu videlicet et feria 2da post festum Sanctae Margarethae Virginis
proxima in feria tertia vergente clandestine per fenestras et murum
Contubernij in murum noviter extructum conscendentes, eundem murum ex
proprio Collegij noviter erectum Contubernialibus muris proximum
violenter ad aliquot tam in longum quam in latum et profundum ulnas dissecar-
unt dumq de eiusmodi insolentijs violentijs et ausibus eorundem Inhumanis con-
cendo Magnifico moderno Academiae Rectori ab ipsis Patribus Soc. JESU
rogato pacificationis Compositionis praetensiones siquas reales Contuber-
niales Patres se habere ostenderet ultro afferebantur media, Licet quidem Mag-
nificus Rector eam Rdum Patrum Soc. JESU. Componendi cum Contuber-
nalibus Universitate acceptavit promptitudine nihilominus nonnulli ex
Almae Academiae prioribus non attenta etiam dignissimarum personarum authoritate
interposita et instantijs condescendere ad media pacis noluerunt
neq ab inchoatarum iniuriarum continuatione Patratores coercere et cohi-
bere noluerunt. Insuper apud Illustri. et Spectabilem Proconsulem Cracoviensem

Mandatu extorserunt ne murarij et lignarij inchoatu continuent aedificium ruinis, concitatione tumultuum Seniores Proconsul id fieri iniunxit, operarijque omnes prout ipsorum repulsi dum commodissimum extruendorum murorum instat tempus et materieique adaptatum habeat sufficientiam, cum summo Collegij et murorum inchoatis et concameratis damno à continuando desierint opere. Item Insolentes Contubernales brevi post videlicet Feria 3tia ante festum Sancti Jacobi Apostoli prima nocte et inde in ferium quarum vergente similiter violenter per fenestram propria et foramen per ipsos effractum egressi murum eundem profundius ultra duas ulnas demoliti sunt. Alterea praedicti Contubernales collecti de plebe mendicabulonum aliquot hominibus licentiosis in suburbium et oppositio Collegij. Item ex subordinatione ut praesumitur eorundem Principalium novissime videlicet in festo Sancti Jacobi Apostoli congregati lapides ex fundis alias z proc in fenestras et tectum Collegij mittebant, et fenestras in Collegio potissimum in habitatione R. Patris Confessionatoris, in qua etiam duo lapides ex fundo conservant emissi violenter concusserunt adeo ut Patres Religiosi functiones suas Religiosas et sacerdotales securè in habitationibus suis obire non valebant. Tandem nocte post festum B. Annae immediate sequente per fenestram sui Contubernij et foramen muri ante hac per ipsos effracti ad muros Collegij quadraginta quatuor ulnis à muris Contubernalibus distantes progressi pontes et substructionem murorum violenter disiecerunt et in cellario praecipitaverunt. Per quod contra leges Regni excesserunt pace et securitatem publicam domesticam Religiosam violarunt fundi Relsi, nocturni violenti invasores extiterant Collegium damnificavunt tumultus excitare intenderunt exindeque poenas pro ordere suo respectu cuiuslibet demeriti condignas in se traxerunt et succubuerunt ratione quarum omnium de damnes cautatis. Ego ut supra protestans meo ad Admodum Reverendi Patris Rectoris superius specificati, totiusque Collegij mei et ad Basilicam S. Petri et Pauli Apostolorum existentium nomine iterum atque iterum solennissime protestor. Salua nihilominus eiusdem Protestationis meae augendae minuendae corrigendae meliorandae, ei cui de Iure venerit plena reservata facultate offero. me similiter et eum cui de Iure venerit suo loco et tempore praemissas laesiones oppositiones Damnificationes et plurimas violentias tales vero praemissum est illatas vindicaturum super quibus de omnibus etc.

1680. d. 25 aprilis.

231

Actum in Praetorio Cracouiensi, Feriâ Quinta, pridie Festi Inuentionis Sanctae Crucis, die Secundâ May, Anno Domini Millesimo, Sexcentesimo, Octuagesimo.

Ad Officium, et Acta praesentia Consularia Cracouiensia, personaliter Veniens, Honoratus Casimirus Mrukowicz, Capitaneus Pratowy, et Quartualiensis Ciuitatis Cracouiae, Suo et aliorum Quartualiensium Nomine infrascriptorum, obtulit eidem Officio ad Acticandum Relationem infrascriptam Visionis certi Parietis murati, per Religiosos Patres Societatis Jesu Collegy ad Ecclesiam SS Petri et Pauli Apostolorum consistentis, nouiter â fundamentis supra terram ad Octo Vlnas in altum extructi, iussu Gnosi, et Spblis Magistratus Cracouiensis ad Instantiam Almae Academiae Cracouiensis, Vti Contuberny Dlugosiani Iurisperitorum in Platea Castrensi penes Collegium praefatum Siti, peractam, et inparata Copia Subscriptâ porrectam de Tenore tali. Anno Domini, Millesimo, Sexcentesimo, Octuagesimo, die Vigesimâ Quintâ Aprilis. My Wiertelnicy Przysiegli, Miasta Stołecznego Krakowa, bedąc Deputowani â Gnoso, et Spbli Magistratu Cracouiensi, na Instancią Przeswietney Akademiey

Krakowskiey, dla Wyzszey Sciany murowaney, ktorą Wiele
bni Ichmm Oycowie Iezuici, w Collegium przy Kosciele
Piotra S. w Tyle Contubernij Dlugossiani Iurispentorum
nowo wystawiaią z gruntu pocięli, prætenduiąc stroną
Akademia Krakowska sobie wtym Servitutes illatas, et
Vlterius inferendas. Przyszedszy tedy ad Contubernium
præfatum, pokazał Nam JmPan Piotr Rembert Artium
et Philosophiæ in eadem Alma Academia Cracoviensi
Magister, et Professor, protunc eiusdem Contubernij
Dlugossiani Provenior. Ze pomienieni Religiosi Patres
Societatis Iesu, Kanał, ktorym Wody Deszczowe z Dachow
à primæva eiusdem Contubernij Fundatione scieka za
Miasto zwykły, zagubili, y zadnego teraz z tylowej
dicti Contubernij Spadku Wodzie niemasz, gdyz po
czas nawalnych Deszczow incommodantur bardzo
mieszkania in Contubernio; a ten Kanał był per
Aream, ktorą teraz dicti Religiosi Patres possident,
prowadzony za Mury Mieyskie, y tam swoy Spa
dek z dawnosci miał, iako to docebitur Testim
nys. Opowiedział przytym, iz prædicti Religiosi
Patres, Mur z Fundamentow poprzeczni nowo wystawi
ią; ktory rowno z inszym Budynkiem na Łokci trzy
dziesci, et Vltra wysoko wyniesc umyslili, przez co
magnam Servitutem Contubernio inferre intendunt, bo
lumen do wszystkich Mieszkan tą Scianą zastonią
y Ventilatią odeymą. Poszlismy tedy do Collegium

ligiosorum Patrum, y takowę Instantię Nomine Almæ Vniuersitatis Cracoviensis JM Xdzu Rectorowi denuntiowalismy, a potym na tym mieysceu widzęc Mur z gruntu od Ziemie na Łokci osm circiter wystawiony, że to będzie cum summo praeiudicio Vicini Contuberny gdy takowy Mur tuż zaraz przy Murze dicti Contuberny Dlugosiani, pro ijs qui Iurisprudentiæ darent operam, in Academia Cracoviensi, a primis Fundamentis erecti, et a multo tempore in speciali Patrocinio, et Protectione Rndissimi Capituli Cracoviensis Prelatorum, et Canonicorum ex ordinatione Garuasciana pro Studiosa Nobilitate existentis, do góry według intentiey swoiey pomienieni Ich MM Religiosi Patres wymurowac rozkazę, y przez to Summa Seruitus inferetur: a zatym obstante Contradictione Vicinali, aby chcieli ab extructione istius Sanctis Vberiori desistere opowiedzielismy. Na co Nam responsum est, że tego Łokci podobno iescze do tego wystawienia Muru nie przydzie, ale się musięmy stosowac do zaczętych Budynkow; a zatym wolno Nam tez pro Commoditate Nostra by nay wyzey budowac się, ktorę Relację Rękami Naszymi własnymi podpisalismy. Woyciech Dąbrowka Mpp. Waceraymiec, Woycik Mularz Mieyski Adam Zeyffer. Kazimirz Mruk Hetman Zatreszny, Jerzy Kłaczman.

Ex Prothocollo Actorum Officij Consularis Cracov. extradita

Martinus Joannes Misiecki Scrius et Notarius Crac. mpria

Relatio Nblium et Honorat Quartualensium Cracovien ad Visionem Servitutum Contubernio Iurisperitorum per Religiosos Patres Societatis Iesu Collegij ad Aedes SS Petri et Pauli Aplorum, illatarum.

In Offo Consulari Crac
Ao 1680.

Actum in Castro Cracoviensi Sabbatho post Festum Sancti Bartholomei Apostoli proximo Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo.

Excellens Petrus Rembert Artium Magr et Phil Doctor introcententam relationem revisionis in Contubernio Iurisperitorum et Collegio Prum Soc Iesu ad Ecclesiam Sanctorum Petri et Pauli Aplorum Cracovia Litt expeditt Offo praesenti ad acticandum obtulit

Suscepit et

Inducit

1

Ministerialis Regni Providus Petrus Szczurowski cum No-
bilibus Thoma Rudnicki et Nicolao Zupczewski ad Officium et
Acta praesentia Castrensia Capitanealia Cracoviensia personaliter
veniens in vim suae verae et fidelis Relationis publice liberque
recognovit in haec verba. Iż ia będąc z Slachtą pomienioną to
iest Thomaszem Rudnickim y Mikołaiem Zupczewskim, z U-
rzędu tuteczniego Grodzkiego Krakowskiego Wielebnym Oycom
Jezuitom, przy Kościele Swiętych Piotra y Pawła Apostołow
w Krakowie będącego przydany, w Piątek przed Swiętem Mał
gorzaty Swiętey blisko przeszły, w tymże Collegium obecny
byłem kiedy Panowie Studenci w Bursie Jurystarum na-
zwaney mieszkaiący Mularzow z Pomocnikami ich iusz za
trzecim murem od bursy robiących, dziury sobie w dachach
swoich porobiwszy kamieniami bili, z ktorych Mularzow nie
ktorych temisz kamieniami poranili, iako to Antoniemu Swie
czorkowiczowi na prawym ramieniu ranę stłuczoną siną na
pięść wielką zadali. Wawrzyncowi Sadowskiemu na pra-
wym łokciu ranę stłuczoną siną wielką. Łukaszowi Bordel
skiemu ranę w łokieć ręki prawey stłuczoną siną wielką.
Stanisławowi Kulawskiemu w lewey ręce niżey ramienia ra
nę wielką stłuczoną siną; inszych zaś robotnikow kamie-
niami razono, ale znakow na nich żadnych nie masz.
Nad to Zakonnikow Societatis JESU, iako to Symona
Krolechiego na Podworzu przy Studni stoiącego w piersi ka-
mieniem uderzono, drugiego Zakonnika Adama Albickiego
w ten czas gdy na rozmawianiu z Wielebnym Xiędzem Recto-
rem tegosz Collegium Societatis JESU stał y gdy Xiądz Re-
ctor Panom Studentom mowił, aby dali pokoy: odpowiedzieli,
że nam to kazano, a gdy pomieniony Zakonnik Albicki do mnie

rzekł: Protestor Woźny: Że im to kazano w tym go ka
mieniem uderzono z bursy wołaiąc: Że my się Prawa nie
boiemy. Nad to w dzień dzisieyszy tamże do Collegium pomie
nionego Oycow Jezuitow y z Szlachtą wzwysz napisaną wy
ysłem, gdzie mi Oycowie tameczni pokazali muru świeżo
zmurowanego wgłąb na dwa łokcia wszerz także na dwa
łokcia wzdłuż ku bursie na pięć łokci a ku Collegium na pułt
czwarta łokcia gwałtownie wywalonego. Gdzie mi się ciszły
cowie protestowali y powiedali: że ten mur dzisieyszy wczyła
nowie Studenci gwałtem zruinowali. Quod idem Ministerialis
sic et non aliter facta esse vulneraque obducentis debite se con
spexisse Officio praesenti fideliter retulit. Nobilibus praefa
tis ad id ipsum patam in toto attestantibus.
Actum in Castro Cracoviensi Feria Quar
ta in Vigilia Festi Sancti Jacobi Apo
stoli Anno Domini Millesimo Sexcente
simo Octuagesimo 8

Correxit Suchowski

Coll[ationavi]

Relāo propter Dñi Joi:
Re. ad Festa S.
Petri et Pauli Aplor.

In Cro Craconie

... in Vigilia Aplor. Pauli Aplor.
A. D. 1580

233

1680. + 16 Novemb.

Perillustris ac Adm. Rev.de D.e Domine

Laetitiae singularis quam è meâ ad eminentiorem Dignitatis gradum promotione praestantissima Academia Cracoviensis coepit, significationem, postquam è litteris intellexi, quas caeterorum nomine mihi perill.ris D.V. scripsit, non vulgari cuidam erga me vestrae benevolentiae tribuo, quod in eâ apud viros omnibus doctrinarum aequè ac virtutum ornamentis toto orbe celeberrimos existimatione sim, ut putent posse à me tum ad suum, tum ad Patriae ac ipsius Ecclesiae decus plurimum conferri. Quamobrem pro illâ vestrâ in me propensâ voluntate multas ago gratias, ac de florentissimâ vestrâ Universitate benè semper mereri vehementer cupio. Per vos enim in amplissimo Regno Catholica fides, quâ à maioribus accepta et tradita est sinceritate servatur, perpetua veritas defenditur, vetustissimaque Sanctorum Patrum doctrina inconcussa custoditur. Per vos, inquam, haeresum monstra profligantur, opinionum temerè pullulantium sylva castigatur, et exitialis errorum novitas arcetur. Per vos denique devotissima in Apostolicam sedem observantia, et unius summi Pontificis reverentia in ingenui populi animis alitur, schismatum semina eliduntur, et nobilissima=

rum Ecclesiarum suo cum capite unitas studiosissimè fouetur,
proptereaque communem patriam non saluam modo et
incolumem Deo auxilium ferente habemus, sed victricem et
præclarissimis triumphis ab Inuictissimo Rege auctam læti
conspicimus. Itaque vbi mea vobis officia usui esse poterunt
ea à me vobis libenti et prono semper animo præstanda
existimate et prorsus credite. Datum Romæ 16. Nou:bris 168

Perill.rit D. Vræ

Ad inseruiendum semper promptissimus
Io: Casimirus Card.lis Denhoff

1680. d. 19 Julii

237

247

Actum in Praetorio Cracoviensi Feria Quarta post Festum Sanctae Mariae Magdalenae proxima, Die Vigesima quarta July, Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo

Ad Officium et Acta praesentia Consularia Cracoviensia personaliter venientes Nobiles Quartualienses Civitatis Cracoviensis, Iurati infrascripti, obtulerunt ad Acta Officy praesentis Relationem Visionis, ad Instantiam Almae Academiae Cracoviensis iussu Generosi, et Spectabilis Magistratus Cracoviensis Feria Sexta proxime praeterita in Contubernio Dlugoszyano penes Collegium Religiosorum Patrum Societatis IESV ad Ecclesiam Sancti Petri in Platea Castrensi sito, peractae in paratasoria conscriptam, et

Manibus Suis Subscriptam de Tenore tali.

Anno Domini Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo Die decimâ nonâ July, My Wiertelnicy Przysiegli, Miasta Stołecznego Krakowa, Tego Deputowani à Generoso et Spectabili Magistratu Cracoviensi, zeslismy na Instantią Przeslawney Akademiey Krakowskiey, do Bursę Iungentorum, Fundationis Dlugoszyana, dla Visiey Servitutum ktore Inhabitatores per Structuram noviter à Religiosis Patribus Societatis IESV in Collegio ad Ecclesiam Sancti Petri ceptam pretendunt. Tam przyszedszy do pomienioney Bursę na Grodzkiey Vlicy wedle Collegium Religiosorum Patrum Societatis IESV przy Kościele Swiętego Piotra stoiącey, Nomine totius Almae Academiae Cracoviensis, Perillustres Clarissimi, Excellentissimi et Admodum Rndi Domini Albertus Zanczicki Iuris Vtriusque Doctor et Professor Cathedralis Cracoviensis praefati Contubernii Dominorum Iungentorum

Provisor

Ioannes Radzki Sacrae Theologiae Doctor, et Professor Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonicus, Ioannes Michalski Sacrae Theologiae Baccalaureus, Collega Maior, Sancti Floriani Canonicus in praesentia Clarissimorum eiusdem Almae Academiae ac Professorum insistendo priori Denunciationi novi operis przez Nas Die Vigesima quinta Aprilis, Religiosis Patribus Societatis IESV circa priorem Visionem opowiedziane manifestowali się iterato: Że Religiosi Patres iako nie dawnych czasow fabrykę nową wysoko in praeiudicium Contuberny praefati wystawiwszy notabilem diminutionem luminis Contubernio causarunt, gdyż ad orientem Solem inhabitantes Nobiles Studiosi w Mieszkaniach swoich nunquam Munia, et Officia Sua Scholastica debitè et commodè propter opacitatem Luminis

peragere possunt, daleko więcey teraz gdy ku
tey podobną fabrykę do Murow Bursackich
zbliżywszy, murowac także wysoko zamyslili.
A gdy osobliwie fundamenta wybierac poczeli,
zaraz byli od Przewielebney Kapituły Krako
wskiey, tanquam Patronis et Protectoribus
eiusdem Contubernii Nobilitatisq[ue] Studiosae et eidem
manentis Benefactoribus, wczesnie obwieszczeni,
aby ab eiusmodi opere, vti summe praeiudicioso
desistant, y od Nas także Wiertelnikow de
Contradictione Iudiciali opowiedzeni będąc, tako
wych Denunciatiy nie słuchawszy. Muru wywo
dzić ważyli się, y pertinaciter postępując zna
cznie takowych Murow podniesli, ktore oso
bliwie do Muru Indermachu Bursackiego
przybliżywszy, nałokci circiter dziesięć wzwyż
wystawione, znacznie Oknom Mieszkania Inder
macznego Bursackiego zasłoniły, widzielismy
tedy będąc na Indermachu że Okno pierwszey
Izbey tym Murem nowym zasłonione, widoku

nie miema; a ieśli wyżey takowy Mur podnie
siony bedzie, to zapewne całe Swiatło odeymie,
żeby, tam y wpołudnie przy świecy siedzieć po
trzeba Manifestowali się Ich Mość Sygnano
minati nomine totius Academiae Cracoviensis;
iż takowe wywyższenie Budynku zaczętego
contra intentum, et declarationem Religiosorum
Patrum wysokością swoią znacznie grandiuno
sum bedzie; bo nie tylko tym Mieszkaniom
Podermaszym, ale też y Izbie totius Communi
tatis w ktorey rzne Exercitia Spiritualia
et Studiorum Generosa Nobilitas Academi
ca peragere zwykła, teyże Boskiey Lumen
odeymie, y Aura libera być przez za
słonięnie takowymi Murami nie może; zwła
szcza gdy to a primaeva fundatione nie dla
iakich próżnuiących ludzi ale propter Ge
nerosam Nobilitatem tractandorum Studiorum
Causa, takowe Mieszkania (multo ante
niżeli Kościoł ten albo iż Patres natym

meysca osadzeni są, ordynowane są y po

budowane. Przetoż praetenduiąc Przesławna

Akademia Krakowska, że to iest wielka Servi

tus, ktora summum damnum, et praeiudicium

importabit Contubernio, impeditam Ventilatio

nem causabit, praepedimentum in Studys ob

ademptionem luminis in Mansionibus Contu

bernalibus inferet, declaruie się y solenissi

mie oświadcza; iż takowych Murów daley

y więcey murować reclamat; y owszem

żeby te zaczęte przez Mury iako Prawo

dysponit post Denunciationem wyrzucone

były, omni meliori modo, invigilare zechce,

subveniendo se, et hocce Contubernium Protectio

ni Sacrae Regiae Mtis, Domini Clementissi

mi totiusq Reip Sattoci nio, prout ex anti

quo Singulari Serenissimorum Regum Libera

litate, et gratiâ, ac omnium Procerum Regni

in Suis Juribus et Libertatibus Privilegiata

hucusq extitit. Widzielismy także wśrzodsey

do Bursy Communitackiey że lubo ma Okna ad ori
entem & Meridiem, bardzo mało widoku wniey
iest, ponieważ Kamienica Religiosorum Patrum
à Meridie wysokością swoią zasłonia do tych
okien, y wszystkie Mieszkania dolne osobliwie
wśrzodku nic widoku nie maią, a tey Kamie
nice podłużney Religiosorum Patrum Mury
od gruntow wywiedzione są własnie Contu
bernio Iure haereditario należące, na ktorych
Religiosi Patres wyżey swoie wymurowali,
y takim Murem à Meridie Lumen Mieszka
niom Bursackim odięli. Widzieliśmy też
y to, że ta Bursa nie ma żadnego spadku
wodzie z Dachow, ani Kanału, ktory Kanał
miała apertionem Ich Mćiow Panow Akademi
kow od Lat Dwoch set circiter, za Mury
Mieyskie maiące Defluxum, o ktorym dobrze
pomnią po dziś dzień Superstites, ktorzy wtey
że Bursie mieszkali, teraz per varias
fabricas pomienionych Oycow Iezuitow
iest zagubiony, czego wielkie podobieństwo
wtym widziemy, ponieważ żadnego inszego
vestigium (aby miał takowy Kanał alio modo

Żadek) niemasz. I teraz gdy impetus bywa Aquarum fluentium, tedy tedwie do mysz banke nie lâe, y Stagnantes Aquæ putredine suâ maleolentia induunt; z kąd natura Sanitatu Juventuti ob impeditam Ventilationem, niemała. O ktore wszystkie Servitutes, offuscata luminis ademptâ Ventilatione, Nomine totius Almæ Universitatis praefati Supraspecificati Patres, Clarissimi Excellmi, et Admodum Rndi Domini Solennissime contra Rel. possess. Patres iterum atq. iterum manifestowali. Z ktore my fideliter connotowawszy trutina, cui de iure competit, et Decisioni Judicij competentis relinquimus: y takową Relatią Ręhami naszemi podpisalismy. Albertus Dąbrowka Mpp. Wawrzyniec Woycik Mularz. Adam Zegar Mpp. Dezy Klanzman Kazimierz Amborowicz Heeman Ratuszny Mpp.

Ex Prothocollo Actorum Officy Consularis [illegible] extractum [illegible]

Actum in Castro Cracoviensi Sabbatho post Festum Sancti Bartholomei Apli proximo. A.D. 1686.
Excellens Petrus Lemabert Artium Mgr et Phiae Doctor introcontentam Remissionem Offis potenter ad acticandum obtulit.

Susceptum et [illegible]

